

**T. C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı
Yayın Nu: 24**

**ARŞİV BELGELERİNE GÖRE
KAFKASLAR'DA VE ANADOLU'DA
ERMENİ MEZÂLİMİ
II
1919**

**ARMENIAN VIOLENCE AND MASSACRE
IN THE CAUCASUS AND ANATOLIA
BASED ON ARCHIVES**

ANKARA-1995

Proje Yöneticisi

İsmet BİNARK

Devlet Arşivleri Genel Müdürü

Proje Sorumluları

Necati AKTAŞ

Devlet Arşivleri
Genel Müdür Yardımcısı

Necati GÜLTEPE

Devlet Arşivleri
Genel Müdür Yardımcısı

İsmet DEMİR

Osmanlı Arşivi Daire Başkanı

Hazırlayanlar

Hacı Osman YILDIRIM

Uğurhan DEMİRBAŞ

Ahmet ALTINTAŞ

Vahdettin ATİK

Kadir AYTAR

Murat CEBECİOĞLU

Ali COŞKUN

. Oğuz ÇAKIL

Temur ÇALKIN

Ali Osman ÇINAR

Mücahit DEMİREL

Gülşen ERGUN

Ali KAYA

Recep KARACAKAYA

Nuran KOLTUK

Bülent KULÜP

Muhammed SAFİ

Mustafa SERİN

Habibe TOPALOĞLU

Osman USLU

Metin Kontrol ve Tashih

Mustafa KARAZEYBEK

Ahmet ÖZKILINÇ

Abdullah SİVRİDAĞ

Murat YÜZBAŞIOĞLU

İngilizce Tercüme

M. Fethi ATAY

Bilgisayar Dizgi

Reyhan ÖNTAŞ

Sayfa Düzenleme

Yakup YILDIRIM

ISBN 975-19-1169-9 (Tk.)

ISBN 975-19-1207-5 (2.c.)

**ARŞİV BELGELERİNE GÖRE
KAFKASLAR'DA VE ANADOLU'DA
ERMENİ MEZÂLİMİ**

II

1919

**ARMENIAN VIOLENCE AND MASSACRE
IN THE CAUCASUS AND ANATOLIA
BASED ON ARCHIVES**

K I S A L T M A L A R

M.	Muharrem
S.	Safer
Ra.	Rebiülevvel
R.	Rebiülâhir
Ca.	Cemâziyelevvel
C.	Cemâziyelâhir
B.	Recep
Ş.	Şaban
N.	Ramazan
L.	Şevval
Za.	Zilkade
Z.	Zilhicce
b.	bin, ibn
bkz.	bakınız
BOA.	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
d.	dosya
HR. HMŞ. İŞO.	Hâriciye Hukuk Müşâvirliği İstişâre Odası
HR. SYS. HU.	Hâriciye Siyasî Harb-i Umûmî
HR. SYS. MÜ.	Hâriciye Siyasî Mütareke
k.	karye
kr.	karton
ks.	kasaba
kz.	kaza
m.	mahalle
n.	nahiye
nr.	numara
s.	sayfa
sn.	sancak

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	V
İÇİNDEKİLER	VII

I. BÖLÜM

BELGELERİN ÖZET VE TRANSKRİPSİYONU

<u>Belge</u> <u>Sıra Nu</u>	<u>Sayfa</u>
1- Ermenilerin Müslümanlara Yaptığı Mezâlim Hususunda İngiliz Generalinin Dikkatinin Çekilmesi.....	3
<i>Drawing the attention of the English General on the atrocities perpetrated by the Armenians against Muslims</i>	3
2- Ermenilerin Soykırımına Karşı Osmanlı Devleti'nden Yardım İstenildiği	4
<i>Ottoman State called for help against Armenian massacre</i>	5
3- Ermenilerin Kilis Havalisinde Yaptıkları Mezâlim	8
<i>Atrocities perpetrated by Armenians in the neighborhood of Kilis</i>	9
4- Adana ve Havalisinde Fransız Birliklerinde Müstahdem Ermenilerin Yaptığı Mezâlim	11
<i>Atrocities committed by the Armenians serving in the French Units in Adana and its neighborhood</i>	11
5- Zor Telgraf Müdürünün Ermeniler Tarafından Öldürülmesi.....	13
<i>Murder of the post office director of Zor by Armenians</i>	13
	VII

6-	Karaorgan, Sarıkamış, Kars ve Oltu'da Yapılan Mezâlim	14
	<i>Cruelties committed in the cities of Kars, Sarıkamış and the towns of Oltu and Karaorgan</i>	14
7-	Ermenilerin Erzurum Civarında Yaptıkları Mezâlim ve Alınması Gereken Önlemler	15
	<i>Cruelties inflicted on Muslims in the neighborhood of Erzurum and what necessary measures should be taken to fight it out</i>	16
8-	Nahcivan ve Havalisinde Ermenilerin Yaptığı Mezâlim	18
	<i>Atrocities committed by Armenians in Nahcivan and its neighborhood</i>	19
9-	Ermenilerin Kars, Kağızman ve Nahcivan'da Müslümanlara Yaptıkları Mezâlim	21
	<i>Cruelties inflicted by Armenians on Muslims in Kars, Kağızman and Nahcivan</i>	21
10-	Batum, Ardahan ve Kars Havalisinde Ermeni, Rum ve Gürcü Mezâlimi	22
	<i>Cruelties inflicted by Armenians, Greeks and Georgians in Batum, Kars and Ardahan and its neighborhood</i>	23
11-	Ermenilerin Kars Civarındaki Müslümanlara Soykırım Uyguladıkları; Zulüm, Katliam ve Yağmalama Yaptıkları	26
	<i>In the neighborhood of Kars Muslims had been massacred, inflicted cruelties, oppressed and their homes pillaged by Armenians</i>	26
12-	Trabzon, Kars ve Nahcivan'da Yapılan Mezâlim	28
	<i>Atrocities perpetrated in Trabzon, Kars and Nahcivan</i>	28
13-	Ermenilerin Kağızman, Mescidli ve Karakurt'ta Yaptıkları Soykırımın İngiliz Mümessiline Bildirildiği	31
	<i>Information of the British representative Raulinson of the massacres perpetrated by Armenians in Kağızman, Mescidli and Karakurt</i>	31
14-	Karakurt ve Kars'ta Ermeni Taarruz ve Tecavüzleri	33
	<i>Attacks and raids executed by Armenians in Kars and Karakurt</i>	33
15-	Ermenilerin Nahcivan ve Havalisindeki Müslümanları Katletmekte Olduğu	34
	<i>Armenians are killing Muslims in Nahcivan and its neighborhood</i>	34

16-	Ermenilerin Kağızman, Karakurt, Sarıkamış ve Akçakale Civarında Yaptıkları Soykırım	36
	<i>Massacre perpetrated by Armenians in the neighborhood of Kağızman, Karakurt, Sarıkamış and Akçakale</i>	36
17-	Hudud Haricindeki Müslümanların Fecî Şekilde Mezâlim Gördükleri	38
	<i>Tragic aggression against Muslims living outside the border</i>	39
18-	Ermenilerin Müslüman Köylerini Basarak Katliam Yaptıkları.....	41
	<i>Massacre perpetrated by Armenians raiding Muslim villages</i>	41
19-	Ermenilerin Müslüman Köylerine Hücum Ettikleri ve Yeni Saldırı Hazırlıklarında Bulundukları	44
	<i>Armenians are attacking Muslim villages and are preparing new raids</i>	45
20-	Ermenilerin Nahçıvan ve Şarur Havalisinde Müslümanların Tamamını Yoketmeyi Kararlaştırdıkları	45
	<i>Massacre of Muslim population by Armenians in Nahcivan and the neighborhood of Şarur</i>	46
21-	Ermenilerin Göçetmekde Olan Müslüman Ahaliyi Soydukları	49
	<i>Armenians robbed emigrating Muslim population</i>	49
22-	Ermenilerin Hudut Dışındaki Müslümanlara Yaptıkları Mezâlim	51
	<i>Oppression against Muslims perpetrated on the further side of the frontier</i>	51
23-	Ermenilerin Kars ve Civarında Müslümanlara Yaptıkları Mezâlim.....	57
	<i>Atrocities perpetrated by Armenians against Muslims in Kars and its vicinity</i>	57
24-	Ermeni Milislerinin Iğdır'ın On İki Köyüne Taarruz Ettikleri	60
	<i>Attacks of ten villages in Iğdır by Armenian Militia</i>	60
25-	Ermeni Mezâliminden Kaçan Berugi ve Zilan Aşiretlerinin Van'da İskân Edilecekleri.....	62
	<i>Settlement in Van of the Berugi and Zilan tribes who fled Armenian atrocities</i>	62
26-	Ermenilerin Türk Köylerine Saldırılarda Bulundukları	64
	<i>Attacks of Turkish villages by Armenians</i>	64

27-	Sınır Civarındaki Müslüman Ahalinin Ermenilerden Gördüğü Mezâlim	66
	<i>Atrocities committed by Armenians against Muslim population living next to the frontiers</i>	66
28-	Ermenilerin Türk Köylerini İşgal ve Yağma Ettikleri	68
	<i>Occupation and looting by the Armenians of a Turkish village</i>	68
29-	Ermenilerin Hudut Dışındaki Köyleri Basarak Binlerce Müslümana Soykırım Uyguladıkları	70
	<i>Armenians raided on the villages beyond the frontier and massacred thousands of Muslims</i>	70
30-	Nahcivan Havalisinde Ermenilerce Müslümanlara Yapılan Taarruz ve Tecavüzler	72
	<i>Aggressions and attacks against Muslims in the neighborhood of Nahcivan</i>	72
31-	Elviye-i Selâse'de Ermeni Mezâliminin Durdurulması İçin Kaleme Alınan Feryadnâme	75
	<i>A letter of complaint (cry for succor) to stop Armenian oppression in the three Sanjaks of Kars, Ardahan and Batum</i>	75
32-	Kars Civarındaki Ermeni Mezâlimi ve Oltu'da Ermeni Saldırılarına Karşı Alınacak Tedbirler	77
	<i>Armenian oppressions in the vicinity of Kars and the measures to be taken to stop the Armenian attacks in Oltu</i>	77
33-	İngilizlerin de Oltu'dan Bayezid'e Kadar Olan Sahada Ermenilerin Mezâlim Yaptıklarını İtiraf Ettikleri	79
	<i>Acknowledgment by the British that Armenians had committed atrocities in the area extending from Oltu to Bayezit</i>	79
34-	Ermenilerin Kağızman Eski Mutasarrıfı Arslan Bey'i Ailesiyle Birlikte Hunharca Katlettikleri	80
	<i>The bloody assassination of the former governor of Kağızman Arslan Bey and his family by the Armenians</i>	80
35-	Ermenilerin Akla Hayale Sıgmayan İşkencelerle Öldürdüğü Müslümanlar	83
	<i>Murder after unimaginable tortures committed by Armenians against Muslims</i>	83

36- Rusların ve Ermenilerin Ric'atinde Ermenilerin Yaptıkları Mezâlim.....	87
<i>Massacre perpetrated by retreating Russian and Armenian forces</i>	87
37- Sarıkamış Ric'atinde Ermeniler Tarafından Soykırıma Uğrayan Köylerin İhtiyar Heyetlerinin İfadeleri	108
<i>Testimonies of the councillors of villages whose population were massacred by the retreating Armenians</i>	108
38- Ermeni Çetelerinin Yaptığı Soykırım	123
<i>Massacre perpetrated by the Armenian bandits</i>	123
İNDEKS	219

II. BÖLÜM

BELGELERİN FOTOKOPİLERİ	245
-------------------------------	-----

I. BÖLÜM

BELGELERİN ÖZET VE TRANSKRİPSİYONU

- 1 -

**ERMENİLERİN MÜSLÜMANLARA YAPTIĞI MEZÂLİM
HUSUSUNDA İNGİLİZ GENERALİNİN DİKKATİNİN
ÇEKİLMESİ**

Iğdır'ın tahliyesi üzerine geriye dönen Ermenilerin Müslüman halka yaptıkları mezâlim hakkında İngiliz generalinin dikkatinin çekildiği ve generalin bu hususta icab edenlere gerekli tebligatın yapılacağını belirttiğine dair.

***Drawing the attention of the English General on the
atrocities perpetrated by the Armenians against Muslims***

Upon drawing the attention of the English general officer on the fact that after the evacuation of Iğdır by the Ottoman forces the returning Armenians have begun to oppress Muslim people the General officer stated in his response that necessary notifications will be made to persons responsible for the matter.

6 R. 1337 (9. I. 1919)

Bâb-ı Âlî

Dâhiliye Nezâreti

İdâre-i Umûmiyye-i Dâhiliyye Müdîriyeti

Umûmî: 16163

Husûsî: 13

Müsta'cel

Hâriciye Nezâret-i Celîlesine

Devletlü efendim hazretleri,

Iğdır'ın tahliyesi üzerine avdet eden Ermenilerin vahşiyâne harekât ve mezâlime başladıkları ve ez-ân cümle oradaki ahâlî-i İslâmiyyeden genç olanları toplayarak bir semt-i mechûle sevketmekte ve bu ahâlînin hânelerindeki me'kûlâta â'id kâffe levâzımı cebren alarak sâhiblerini dûçâr-ı

sefâlet ve perîşânî eylemekde oldukları ve Iğdır'da kalan â'ile ve çocukların âh u enîn içinde bulundukları Bayezid'e ilticâ eden ba'zı kesân tarafından çekilen telgrafnâmede beyân ve tahlîsleri istid'â olunduğu ve keyfiyetin mutasarrıflıktan istîzâh ve Dokuzuncu Ordu Kumandanlığı'na iş'âr edildiği ve alınacak cevâbın başkaca bildirileceği Erzurum Vilâyet-i aliyyesinden alınan telgrafnâmede izbâr kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men-lehü'l-emrindir.

Fî 1 Rebî'ü'l-âhir sene [1]337 ve

Fî 4 Kânûn-ı Sânî sene [1]335

Dâhiliye Nâzırı Nâmına

İmza

Bâb-ı Âlî

Hâriciye Nezâreti

Kalem-i Mahsûs

Umûmî Numarası: 13059

Husûsî Numarası: 26

Târîh: Fî 9 Kânûn-ı Sânî [1]335/ [1]919

Dâhiliye Nezâretine

Iğdır'ın tahliyesi üzerine avdet eden Ermenilerin ahâlî-i İslâmiyyeye mezâlim îkâ' etdikleri, mütâreke komisyonuna me'mûr İngiliz Generali İyes'e beyân edilerek mûmâ-ileyhin nazar-ı dikkati celbedilmiş ve General İyes bu husûsda îcâb edenlere teblîğât-ı lâzıme îfâ olunacağını ifâde eylemiş olduğu 4 Kânûn-ı Sânî [1]335 târîh ve 16163/13 numaralı tezkire-i nezâret-penâhîyesine cevâben iş'âr kılındı. Ol bâbda.

BOA. HR. SYS. MÜ, 1/13059-26, 1919 I 9

- 2 -

**ERMENİLERİN SOYKIRIMINA KARŞI OSMANLI
DEVLETİ'NDEN YARDIM İSTENİLDİĞİ**

Ermenilerin, Revan, Şuregil, Zaruşat, Ağbaba, Çıldır, Göle ve Göleviren'deki Müslümanlara karşı katliam, yağma, ırza tecâvüz gibi mezâlimler işledikleri, milletvekillerini katlettikleri;

Müslüman ahalinin ise, kendilerini savunmak için Osmanlı Hükûmeti'nden yardım talep ettiklerine dair.

Ottoman State called for help against Armenian massacre

Armenians perpetrated massacre, rape, pillage against Muslims in Revan, Şuregil, Zaruşat, Ağbaba, Çıldır, Göle and Göleviren; for their self defense the Muslims called the Ottoman State for help.

22 R. 1337 (25. I. 1919)

Erzurum Ordu Kumandanlığı Huzûr-ı Âlîsine

25 Kânûn-ı Sâni [13]35

Ma'rûz-ı çâkerleridir,

Madde 1: Târîhden dört mâh mukaddem ya'ni Eylül [1]335 târîhinde Ermeni Hükûmeti tarafından (Revan) gavirniyesinde(?) bulunan dîn karındaşlarımıza yapılan hakâret, zulm ve ta'addî, arş-ı âsumâna kadar yayılan sızıldı, nice binlerce çoluk ve çocukların kış günü çıplak nice dîn karındaşlarımız şehîd olmuştur. Irz ve nâmûslarını pâ-y-mâl edip düşman ellerinde esîr kalan kız ve gelinlerimizin esâretde kalması ve nice binlerce servet-i sâ-mâna mâlik olan hânedânlarımız düşman tarafından cüz'î, küllî dörtte bir nefsi hicret edip Ağbaba ve Şuregil ve Zaruşat kurâlarında sefîl sergedân olarak duvar köşelerinde melûl ve mahzûn kalmıştır. Bu dîn karındaşlarımıza yapılan hakâret sizlerce de ma'lûm-ı âlînizdir.

Madde 2: Ardahan kazâsının Göle nâhiyesinin Çullu karyesinin üzerine top koydurup tamamıyla askerini çekip, erkek olan on beş yaşından altmış yaşına kadar katli'âm eyleyip, kız ve gelinlerini esir edip ve mal [ve] davarlarını dahi toplayıp tamamıyla götürdüler. Bu sızıldı dahi arş-ı âlâyâ kadar direk oldu. Göle nâhiyesinin Çatak-ı Ulyâ ve Çatak-ı Süflâ karyesine dahi asker ve kurşun getirip, mal ve davarlarını cem' eyleyip ve ırz-ı nâmûslarını dahi pâ-y-mâl eylemişlerdir.

Madde 3: Şimdi ise Göle nâhiyesinde bir kaç parça eşkiyâ çıkartıp her taraftan yol urmak, adam katleylemek ve karyelerde bulunan dîn karındaşlarımızın ırz ve nâmûsuna dokunmak gibi mu'âmelelerdedirler. Karyelerden mal, davar, vergi istiyorlar, bire on fazla olmak üzere ahâlî de

çiçâre vermediği takdîrde, asker kurşun getirip istediği gibi hakâretde bulunuyorlar ve köyleri bombardıman yapıyorlar.

Madde 4: 10 Kânûn-ı Sânî [13]35 târîhinde Göle nâhiyesinin Hasköy karyesine Ermeni tarafından bir klava ta'yin edip gönderiyorlar. Hasköy ahâlîsi klavayı kabûl etmeyip mâdem ki cumhuriyetdir, biz kendi hod re'yimiz ile ta'yîn edeceğiz. Klavayı kabûl etmediklerine dâ'ir Ardahan['da] oturan (?) İbrâhim Bey Kadimof tarafından otuz aded kadar jandarma tertîb edilip Hasköy'den dört yüz mal vereceksiniz. Ahâlî de, ne esbâb üzerine verelim? Bizlerde o kadar kudretimiz yokdur ki cem' edip verelim, vermek kudretimiz hâricinde bir işdir.

İbrâhim Bey kendisi kuvvetli bir müfreze ile Hasköy üzerine gelip elli aded kadar sığır, inek ve öküz ve yedi aded esb ve dört adam der-dest edip Ardahan kazâsına götürüyorlar ve der-dest edilen adamların kadınları, Ermeni askerî kumandanlarına ricâ tarîkiyle ifâdede iken, askerî kumandanı tarafından kadınları dahi der-dest edip Ardahan kazâsına götürüyorlar, Ermeniler elinde ötede beride gezdiriyorlar ve der-dest edilen dört adamdan otuz bin Manat dahi para cebrî sûretle zopa ile alıyorlar.

Madde 5: Ağbaba, Şuregil, Zaruşat ve Çıldır ahâlîlerimiz Ermeni Hükûmeti'ne tâbi' olmadığı sebeble bir takım milletvekîllerimiz için Kars vilâyetinde kâğıd çekdirip, bu adamların katlolunması için komitelerinde, ileride olan milletvekîlleri katlolunur ise ahâlî tâbi' olmağa mecbûrdurlar. Kâğıd çekilen adamların künyeleri ber-vech-i zîrdır ve bu adamlara da "Mavzeriski" nâmı veriliyor.

Madde 6: 25 Kânûn-ı Sânî [13]35 târîhinde Ardahan Kâ'im-i makâmı İbrâhim Bey Kadimof ve Askerî Kumandanı Mazmanof imzâsıyla Çıldır ahâlîlerinin milletvekîli olanlara hitâben yazıyor ki, her taraftan üzerinize kurşun ve asker sevkedilecektir. Asker hareket edip geldiğinde tuz, ekmek karşı çıkartıp ve asker kumandanlarına baş indirip teslîm olasınız, şâyet teslîm olmaz iseniz bi'l-âhire Revan gavirniyesine (?) ve Göle ahâlîlerine yapılan zulmlerin on derece fazla yapılacağını emîn olasınız. Biz de yazılan kâğıdlara hitâben cevâb verilmiştir.

Madde 7: C. [cevab] Revan gavirniyesine (?) yaptığınız zulm, ta'addîlere karşı Göle'de yapılan zulmlere karşı ve Aralık'da olan fenâlıklara karşı ne yolda sizlere tâbi' ve emniyet edeceğiz. Nitekim gözlerimizin önünde yapılan zulmleri gördüğümüz hâlde hiçbir vakit i'timâd etmeye her bir cihetle emniyet-bahşâ olmuşdur ve bizim de sizler ile bir da'vâmız olmadığı gibi sizlerin de bizler ile bir da'vâsı yokdur deyu cevâb gönderildi.

Madde 8: Kazâlarımızın her taraflarına ma'lûmât verilerek süvârî ve piyâde iki bin[i] mütecâviz asker cem' edip kendi hudûdlarımızı muhâfaza etmekde iken 27 Kânûn-ı Sânî [13]35 târîhinde gündüz sâ'at altı râddelerinde beş koldan avcı hattıyla hareket edip ve Göleviren karyesinin sırtlarında dört beş yerden top koydurup üzerimize sâ'at on iki râddelerine kadar top ve piyâde ateşleri açmaya başladı ve ileri çıkarılan keşif kollarımız ile ufak bir müsâdemede hiçbir telefât vermeksizin ve mecrûh vermeksizin geriye püskürdölmüşdür.

Madde 9: Düşman Göleviren sırtlarında mevzi' tutmuşdur.

Madde 10: Ahâlîlerimizin birinci taleb eylediği nokta cebhânedен gâyetle noksanlık olduğu üzerine elden geldiği kadar Osmanlı mavzer ve Rus mavzer tüfenk fişengi göndermenizi umûm ahâlîlerimiz dest u kadem-i şerîflerinizi ziyaret ve bûsî ediyorlar.

Madde 11: Ta'lîm ve terbiye ve muhârebe görgü görmediğimiz sebeble birkaç dane mu'allim çavuş ve başçavuş ta'lîm ve terbiye öğretmek için göndermeniz ricâ olunur.

Madde 12: Lütfen ve merhameten bir sâ'at evvel lâzım gelen mu'âvenet-i lâzımede bulunmanızı umûm ahâlîlerimiz âlî-cenâb-ı kumandanımız ve velî-ni'met efendimiz hazretlerinden yardım taleb leyl u nehâr sâ'at ve dakîkada arzusundayız.

Madde 12: Bir sâ'at evvel cevâb gönderilmez ise Revan ve Göle ahâlîlerine yapılan zulümlerin [s]on derece daha fazla olmasını ayne'l-yakîn biliriz. Nitekim gözümüzün önünde dîn karındaşlarımıza yapılan zulmleri gözümüz önüne bir hedef ittihâz olunmuşdur.

Madde 13: Emr-i âlîleriniz gelinceye kadar gerek malımız ile ve gerek canlarımız ile son katre kanlarımız damlayana kadar umûm ahâlîlerimiz va'd buyurmuşdurlar. Yedi yaşından yetmiş yaşına kadar olan erkek adamlarımız çalışacakdırlar. Dest ü kadem-i şerîflerinizi bûsî edip ve ziyaret ederiz. Ol bâbda fermân hazret-i men-lehü'l-emrindir.

Doktor
Hacızâde Esed

Çıldır Şûrâ-yı Millî
Cem'iyeti Re'îsi
Hacı Nebizâde

A'zâ
Alizâde
Mansur

A'zâ
Molla
Mustafazâde
Kâmil

A'zâ Kâsımzâde Hasan Mührü olmadığından İmza A'zâ Şerifzâde Ağa	A'zâ Hamidzâde Ağadede Mührü olmadığından imza olunmuştur. A'zâ Gökçezâde Ellez (?)	A'zâ Ahacanzâde Gökçe Ahâlî Hacrzâde Mehmed	A'zâ Yusufzâde Visal Ahâlî Mehmedzâde Yunus
Ahâlî Mustafazâde Hasan	Ahâlî Arslan Veli oğlu	Ahâlî İbrâhım Ahmed oğlu	Ahâlî Senemzâde Abbas
Ahâlî Hamidzâde Kâzım	Ahâlî Kahramanzâde Ahmed	Ahâlî Oruczâde İsmâil	Ahâlî Dedezâde İbrâhım
Ahâlî Alizâde Emin			Ahâlî Mehmedzâde Muharrem

Madde 14: Kars vilâyetinde Ermeni komitesi tarafından milletvekîllerinin katlolunan milletlerimizin künyeleridir.

Çıldır kazâsının

Hacı Hasanzâde Doktor Esed Hacı Nebizâde Kâmil Hamidzâde Ağadede Kâsımzâde Hasan	Molla Mustafazâde Kâmil Alizâde Mansur Ahacânzâde Gökçe Ahacânzâde Ellez (?) Yusufzâde Visal
---	--

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 I 25

– 3 –

**ERMENİLERİN KİLİS HAVALİSİNDE
YAPTIKLARI MEZÂLİM**

Ermeniler tarafından Kilis havalisinde devriye gezmekte olan iki Osmanlı askerinin kulakları, burunları, parmakları kesilmek, boğazlanmak ve süngülenmek suretiyle öldürüldükleri;

Ermenilerin karakol bastıkları, bu durumun Kilis ahalisinin heyecanına sebep olacağı ve Haleb'den hareket eden 1.500 kadar Ermeninin, Ermeni çoluk ve çocukları tarafından "intikam alınız" sözleriyle uğurlandıkları hakkında.

***Atrocities perpetrated by Armenians in the
neighborhood of Kilis***

Armenians killed in the neighborhood of Kilis two Ottoman soldiers while going on patrols, amputating their ears, noses and fingers, slitting their throats and stabbing them with bayonets; the attacks by the Armenians of the guard station is likely to stir the population of Kilis; 1.500 Armenians leaving Aleppo were accompanied on their departure by Armenian women and children with the cries: vengeance, take revenge.

24 Ca. 1337 (25. II. 1919)

Dâhiliye Nezâreti

Umûm Jandarma Kumandanlığı

Şu'be: 1

Kısım: 3

Aded-i Husûsî: 2554

Aded-i Umûmî: 138

İstanbul

Hâriciye Nezâret-i Celîlesine

Me'al: İ'tilâf kıta'âtına gönüllü olarak kaydedilen Ermeni efrâdın mezâlîmi bakında.

Devletlü efendim hazretleri,

İ'tilâf kıta'âtına gönüllü olarak kaydedilen Ermeni efrâdı tarafından Kilis ve havâlîsinde vukû' bulan tecâvüzât hakkında Mar'aş Jandarma Taburu Kumandanlığı'ndan mevrûd telgrafnâme sûreti leffen takdîm kılınmıştır. Ma'rûzât-ı vâkı'aya nazaran îcâb-ı hâlin îfâsı husûsuna himem-i aliyye-i nezâret-penâhîleri şâyân buyurulmak bâbında emr ü fermân hazret-i men-lehü'l-emrindir.

Fî 30 Rebî'ü'l-âhir sene [1]337 ve

Fî 2 Şubat sene [1]335

Dâhiliye Nâzırı Vekîli

*Mar'aş Jandarma Tabur Kumandanlığı'ndan mevrûd
21/1/[13]35 târîhli telgrafnâme sûretidir.*

Fransız ordusuna gönüllü yazılmak üzere İngiliz askerleri muhâfazasında Haleb'den hareketle İskenderun'a gelen 400 kadar Ermeni, Kilis bölük mıntıkasında Azrab [Arzab]'a gelip geceyi geçirmek üzere orada kaldıklarından berây-ı vazîfe devriye dolaşan hücum takımı efrâdından Kilisli Hacı Osman oğlu Ali ile Cum'a oğlu Sâlih der-dest ve silâhları alındıktan sonra tevkîf edilmişlerdir. Gecenin bir zamanında bu iki nefer Azraba'nın [Arzab'ın] beş dakîka mesâfesinde bir dereye götürülerek "Buralarda hiç Osmanlı askeri dolaşamaz" diyerek kulakları, burunları, parmakları kesilmek ve boğazlanmak, süngülenmek sûretiyle fecî' bir sûretle şehîd edilmişlerdir. Sabaha yakın Keferbaytara karakolunu basmışlar ise de müteyakkız bulunmuş olan efrâd cebhânelerini sarf etmek sûretiyle kendilerini muhâfaza, müdâfa'a ederek çekilebilmişlerdir. Hâdis olan şu vukû'âta karşı ise seyirci kalınmıştır. Şu hâle ve efrâdımızın elinden silâhlarının alınması ve kuvvetli devriye gezdirilememesi ve böyle bir vukû'âta vaktinde telgrafen ma'lûmât verilememesi ve işbu vukû'ât hakkında telgrafla ihbâr edilmiş ise müsâ'ade edilmemesi gibi ahvâl, netîce i'tibârıyla pek çirkin bulunmaktadır. Çünkü bu neferlerin keyfiyyet-i şehâdetleri Kilis ahâlîsinin heyecânını mûcib olacağı ve bundan korkduğunu ve tekrâr Haleb'den hareket eden 1500 kadar Ermeninin kasabadan çıkarılan Ermeni çoluk ve çocukları tarafından "İntikam alınız!" sözleriyle teşyî' edildikleri Kilis Bölük Kumandanlığı'ndan süvârî-i mahsûsla gönderilen jurnallerden anlaşılmış ve bu gibi ahvâle karşı nasıl hareket eyleyeceğini su'âl eylemekdedir. Keyfiyet mutasarrıflığa arzedildiğini posta ile arz-ı ma'lûmât edileceği cevâben bildirilmiştir.

Aslına mutâbıktır.

Fî 1 Şubat sene [13]35

Mühür

**ADANA VE HAVALİSİNDE FRANSIZ BİRLİKLERİNDE
MÜSTAHDEM ERMENİLERİN YAPTIĞI MEZÂLİM**

Fransız birliklerinde müstahdem Ermeniler, Adana ve havalisinde, bilhassa Pozantı'da Müslüman ahali ve askerlerimize zulmettiklerinden bu kötü duruma bir son verilmesine ve Altıncı Ordu'dan terhis edilip de trenle gitmek mecburiyetinde bulunan on binden fazla asker ve zabitin aynı muameleye hedef olmamalarının teminine dair.

***Atrocities committed by the Armenians serving in the
French Units in Adana and its neighborhood***

Armenians are inflicting cruelties upon Ottoman soldiers and Muslims of Pozantı and on those of the neighborhood of Adana; it was asked to put an end to such brutalities and to prevent such inhuman acts to be carried out against more than ten thousand demobilized soldiers and officers returning home.

8 C. 1337 (11. III. 1919)

**Osmanlı Ordu-yı Hümâyûnu
Erkân-ı Harbiyye-i Umûmiyye
Şu'be: 2
Numara: 1206/925
Leffi: 1**

Hâriciye Nezâret-i Celîlesine

Devletlü efendim hazretleri,

Fransız üniforması altında ve Fransız kıta'âtında müstahdem bulunan Ermeni efrâdın Adana havâlîsinde îkâ' etdikleri cerâ'im ve münâsebetsiz ahvâl hakkında selef-i devletleri zamanında nezâret-i celîleleri nezdinde müte'addid teşebbüsâtta bulunulmuş ve bir netîce-i müsmire elde edilememiş idi.

Bu vekâyi' miyânında bi'l-hâssa Pozantı'da Kıdemli Yüzbaşı Mustafa Efendi'nin ve Osmâniye'de üç Osmanlı neferinin katli, Pozantı nâhiye müdîrinin tahkîri, Adana mıntıkasından şimendüferle gelip geçen zâbitân ve efrâdımızın darbı, bütün mâ-meleklerinin gasbedilmesi gibileri şâyân-ı zikrdır.

Buna müte'allik olarak ahîren Yıldırım Kıta'âtı Müfettişliği'nden mevrûd şifrenin bir sûreti dahi rabten takdîm kılınmıştır. Bu mü'essif ahvâle bir nihâyet verilmesi Altıncı Ordu'dan terhîs edilip de Adana şimendüferiyle gelmek mecbûriyetinde bulunan daha on bini mütecâviz zâbitân ve efrâdımızın aynı sû'-i mu'âmelâta hedef olmamalarının te'mîni esbâbının istikmâline inâyet buyrulması müsterhamdır. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i men-lehü'l-emrindir.

Fî 25 Cemâziye'l-evvel sene 1337

Fî 26 Şubat sene 1335

Harbiye Nâzırı

Ferid

Harbiye Nezâreti

Tahrîrât Dâ'iresi

Şifre Kalemî

Sûret

Konya'dan Harbiye Nezâret-i Celîlesine

"Ulukışla'dan bugün ba'de'z-zevâl sâ'at beş râddelerinde muvâsalat eden trenden bir zâbit ile iki onbaşı kolorduya mürâca'at etdiler. Pozantı'da İ'tilâf Ordusu'nda müstahdem ba'zı Ermeniler tarafından gûnâ-gûn hakârete ve darb ve işkenceye hedef oldukları ve taharrî bahânesiyle soyulduklarını beyânla şikâyetde bulundular. Bunlardan Kâmil Onbaşı darb ve katl ile tehdîd edildiğini otuz Mecîdiye ma'denî parasının alındığını, Yusuf Onbaşı da bu tecâvüzlerden mâ'adâ süngü ile hafîce yaralandığını ve altmış beş Mecîdiye ma'denî paranın alındığını, ihtiyât mülâzımlarından Burhaneddin Efendi de ismini hatırlayamadığı bir zâbit üç Ermeni neferi tarafından tabanca ile tehdîd edilerek gözü önünde yetmiş üç banknot lirasıyla yüz yirmi ma'denî lirayı muhtevî kemerinin alındığını ifâde etdiler. Bu hâller temâdî ediyormuş, dîne, hükûmete, millet gibi mukaddesâta alenen tecâvüz olunuyormuş. İşbu ifâdeler ayrıca posta ile taraf-ı devletlerine takdîm kılınacaktır. Altıncı Ordu kıta'âtı Pozantı'dan geçmek mecbûriyetinde olduğundan gayr-i insânî ve şeref-i askerîyi muhill bu gibi ahvâlin men'-i tekerrürü husûsu menût-ı re'y-i âlîleridir.

Ereğli'de Yirminci Kolordu Kumandanlığı'ndan vârid olan şifreli telgrafın bir sûreti bâlâyâ dercedildi. İşgâl mıntıkasında kalan şimendüfer hattı aksâmındaki Fransız muhâfız müfrezelerini teşkîl eden Ermeni efrâdının trenlerdeki zâbitân ve efrâdımıza karşı para ve eşyalarını gasb u gâret eylemek ve elfâz-ı galîza isti'mâl sûretiyle sebb u şetmde bulunmak sûretiyle vâki' olan

ta'arruz ve tecâvüzleri pek ziyâde şâyân-ı esef ve tahammül-fersâ bir dereceye vâsıl olmuştur. Vazîfe-i vataniyyelerini yâr u ağıyârın takdîrlerine lâayık bir sûretde fedâkârâne îfâ eden ordu zâbitân ve efrâdının en son zamanda ve her türlü mahrûmiyetler içinde memleketlerine giderken dûçâr oldukları işbu tecâvüzât ve ta'addiyâtın kulûb-ı milleti ne derecelerde dil-gîr eyleyeceği ma'âzallâhi te'âlâ ba'zı taraflarda vekâyî-i mü'essife hudûsuna bile sebebiyet vereceği müstağnî-i arz ve îzâh idüğünden bu ahvâlin âcilen men' u izâlesi esbâbının istikmâline müsâ'ade buyurulması ma'rûzdur. 7060 numara.

Fî 22 / 2/ [13]35

Yıldırım Kıta'âtı Müfettişi
Ferîk
Cemâl

BOA. HR. SYS. MÜ, 36, 1919 II 26

- 5 -

ZOR TELGRAF MÜDÜRÜNÜN ERMENİLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLMESİ

Zor Telgraf Müdürü Muharrem Efendi'nin, Fransız askeri kıyafetli Ermeniler tarafından trende yaralanarak aşağı atıldığı ve hastahane de öldüğü, ayrıca para ve eşyalarının gasbedilmiş olduğuna dair.

Murder of the post office director of Zor by Armenians

Armenians dressed in French uniforms having apprehended Muharrem Efendi while travelling in train threw him out on the platform, after robbing his money and belongings; he was hospitalized but did not survive.

2 N. 1337 (1. VI. 1919)

Dâhiliye Nezâreti
Emniyyet-i Umûmiyye Müdîriyeti
Âsâyiş Şu'besi
Aded: 952

[*Hulâsa:*] Osmaniye ile Toprakkala istasyonları arasında trende cerbedilen, Zor Telgraf Müdîri Mubarrem Efendi'nin hastahane de vefât etmiş olduğuna dâ'ir.

Hâriciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsine

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir,

24 Nisan sene [1]335 târîh ve 763/98139/481 numaralı tezkire-i âcizîye zeyldir.

Fransız askeri kıyâfetinde Ermeni efrâdı tarafından Osmaniye ile Toprakkala istasyonları arasında trende cerh ve vagondan dışarı atılarak nukûd-ı mevcûdesiyle ba'zı eşyasının gasbolunduğu arz ve iş'âr kılınan Zor Telgraf Müdîri Muharrem Efendi'nin mecrûhen Toprakkala'da İngiliz hastahânesinde taht-ı tedâvîde bulunduğu sırada vefât eylediği ve tahkîkât netîcesinin de başkaca bildireleceği Adana Vilâyeti'nin iş'ârına atfen Konya Vilâyeti'nden izbâr kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî [17] Şa'bân sene [1]337 ve

Fî 18 Mayıs sene [1]335

Dâhiliye Nâzırı

Vekîli

Ahmed İzzet

BOA. HR. SYS. MÜ, 5/16070-151, 1919 VI 1

– 6 –

***KARAURGAN, SARIKAMIŞ, KARS VE
OLTU'DA YAPILAN MEZÂLİM***

*Ermenilerin Karaurgan, Sarıkamış, Kars ve Oltu'da
Müslümanlara yaptıkları mezâlim, gasb ve yağmaya dair.*

***Cruelties committed in the cities of Kars, Sarıkamış and
the towns of Oltu and Karaurgan***

*Armenians committed in the above localities oppression,
violent seizures against Muslim people.*

24 N. 1337 (23. VI. 1919)

Onbeşinci Kolordu Erkân-ı
Harbiye Birinci Şu'besi'nin
Müsvedde Varakasıdır
Şu'be Numarası: 13/832
Târîh: 23/6/[13]35

Harbiye Nezâretine,
Üçüncü Ordu Müfettişliğine,

3. K. [Kolordu], 13. K. [Kolordu] Kumandanlıklarına ve Vilâyetlere (Bitlis,
Diyarbakır, Trabzon, Erzurum, Van, Harput)

1- Karaorgan'da bulunan Ermeni müfrezesi, Sarıkamış'dan gelen yüz hâne İslâm muhâcirinin doksan inek, altı at, iki yüz kile zahîreleriyle mevcûd paraları ve yiyeceklerini almış ve bunları bir ahıra doldurarak kadınları da aramışlar ve üzerlerinde buldukları zî-kıymet eşyaları alarak bu muhâcirlerin gözleri önünde taksîm etmişlerdir.

2- Ermeniler, Sarıkamış'da muhâcirîn ortasına bomba atarak bir kadın ve bir erkeğin el ve kollarını gâ'ib etmelerine sebebiyet vermişlerdir.

3- Ermeniler, Kars ile Oltu arasındaki İslâm köylerine baskınlar yaparak pek çok mezâlim yaptıkları ve bi'l-hâssa Akçakala çukurundaki İslâmların mallarını yağma ederek kendilerine son derece zulm ve hakârette bulundukları istihbâr kılınmıştır.

4- Ermenilerin İslâmlar hakkında yaptıkları bu tecâvüzleri Erzurum İngiliz mümessiline bildirilmiştir.

5- Harbiye Nezâreti'ne ve Üçüncü Ordu Müfettişliği'ne arz edilmiştir. 3. K. [Kolordu], 13. K. [Kolordu] kumandanlıklarına yazılmıştır.

Kâzım Karabekir

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VI 21

– 7 –

ERMENİLERİN ERZURUM CİVARINDA YAPTIKLARI
MEZÂLİM VE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Erzurum, Pasinler, Namervan, Norşın, Pernos ve Isısor'da
Ermenilerin yaptıkları mezâlim, bu mezâlimin delillendirilerek

açıklanması ve benzer mezâlimlere meydan verilmemesi için gerekli tedbirlerin alınmasına dair.

***Cruelties inflicted on Muslims in the neighborhood of
Erzurum and what necessary measures should be
taken to fight it out***

Measures should be taken to substantiate and make public the cruelties committed by the Armenians in Erzurum, Pasinler, Namervan, Norşın, Pernos and Isisor in order to prevent the recurrence of such cruelties.

24 N. 1337 (23. VI. 1919)

Erkân-ı Harbiyye-i Umûmiyye Dâ'iresi

"Sûret"

Havza'dan Harbiye Nezâreti'ne mevrûd şıfredir:

29/5/[13]35'de Pasinler kazâsının Isisor karyesi civârında biri gövdesinden ikiye ayrılmış, diğeri altı yerinden süngü ve kurşun ile cerhedilmiş, takrîben on beş yaşındaki bir çocuğun da burun, ağız ve kulakları kesilmiş olmak üzere bir sûret-i vahşiyânede ve gaddârânede katledilmiş üç Müslüman cesedi bulunmuşdur. Tahkîkât netîcesinde bu üç şehîdin Namervan kazâsının Norşın karyesinden oldukları anlaşılmış ve Namervan Kâ'im-i makâmlığı'nın iş'ârâtına nazaran fi'l-i katlin hudûd üzerinde kâ'in Yeniköy Rumları tarafından îkâ' edilmiş olduğuna zan hâsıl olmuştur. Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı'ndan bu bâbda aldığım ma'lûmat-ı müzeyyelede vak'a hakkında Erzurum İngiliz mümessilinden alınan tahrîrî cevâbda, işbu cinâyetin Oltu'nun on sekiz kilometre kadar şarkındaki Pernos köyünün eski sekenesinden olan Ermeniler tarafından yapılmış olmasının muhtemel olduğu, çünkü bin dokuz yüz on sekizde kısm-ı a'zamı katli'âm edilen bu köy sekenesinin ahîren avdetle Türkiye hudûduna mücâvir dağlara gelmiş ve Isisor civârında ma'sûm Müslümanlardan intikâm almak istemiş olmaları bu bî-çârelerin cesedlerinde görülen âsâr-ı vahşetle ve fecâ'atla da Yeniköy Rumlarından ziyâde Ermeni olduğuna ihtimâl verdireceği bildirildiği anlaşılmaktadır. Mümessil-i mûmâ-ileyh, 1918 senesinde Ermenilerin â'ile ve acezelerini geriye sevkedikden sonra müsellahtan olan gençleriyle teşkîl eyledikleri çeteler vâsıtasıyla bi'l-hâssa Erzurum ve

havâlîsi ahâlîsini (RYA) ve fecî' bir sûretde katleyledikleri el-yevm Harbiye Nezâreti'ndeki resmî vesâ'ik mevcûdu ile bütün cihân nazarında mertebê-i sübûta varmış ve binâ'en-aleyh Pernos karyesinde vukû'u ihbâr edilen katli'â-
mın gayr-ı vâki' bulunduğu ve sırf setr-i cinâyet için iş'âr edilmiş olduğu[na]
şübhe bulunmadığına dâ'ir cevâb verildiği bildirilmektedir. Fi'l-hakîka fi'l-i
cinâyetin İngiliz mümessili tarafından bildirildiği sûretde kabûl edildiği takdîr-
de Türkiye'ye avdet etmek üzere hudûda yaklaşan bu Ermenilerin hâlâ vahşet
ve cinâyetlerine devâm edecekleri ve Müslümanları birer sûretle imhâdan geri
durmayacakları hakkındaki vilâyât-ı şarkıyye halkının havf ve kanâ'atı te'yîd
eylemekte ve 11/6/[13]35 ve yüz numaralı şifre ile Ermenistan ve muhâcirîn
hakkındaki ma'lûmâtımın derece-i ehemmiyeti tezâhür etmektedir.

Fî 13 Haziran sene [1]335

Dokuzuncu Ordu Kıta'ât Müfettişi

Mustafa Kemal

Erkân-ı Harbiyye-i

Umûmiyye Dâ'iresi

Şu'be: 1

Numara: 3660

Hâriciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsine

Harbiye Nâzırı Şevket Turgud Paşa tarafından

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir ki,

Üçüncü Ordu Müfettişliği'nden mevrûd şifre sûreti leffen arz ve takdîm
kılındı. Ahz-ı sâr-ı mukaddemât add ve telakkî olunabilecek mâhiyetde
bulunan bu şenâ'atin hudûd üzerinde veyâ civârında kuvve-i askeriyyemizden
mu'arrâ mevâki'de vukû'u daha elîm ve buhrânlı vekâyi'in tevîdini bâdî
olacaktır. Vâkı'a, harekât icrâsına müsâ'id geçidlerin tarassud ve müdâfa'ası
için tedâbîr-i lâzıme ittihâz olunmuş ise de müteferrik mevâki'de efrâd-ı
ahâlîye müteveccih ta'arruzların önüne geçmek imkânı yokdur. Binâ'en-aleyh
İslâmların imhâsı için icrâ edilegelmekte olan bu fecâyî'a karşı tedâbîr-i
mâni'a-i siyâsiyye ittihâzını ricâ ederim. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i
veliyyü'l-emrindir.

Fî 18 Ramazan sene [1]337 ve

Fî 17 Haziran sene [1]335

Harbiye Nâzırı

Şevket Turgud

Bâb-ı Âlî

Hâriciye Nezâreti

Umûr-ı Siyâsiyye Müdîriyyet-i Umûmiyyesi

Umûmî numarası: 16534

Husûsî numarası: 517

Târîh: 25 Haziran sene [1]335, [1]919

Harbiye Nezâret-i Celîlesine

Geçen mayısın yirmi dokuzunda Pasinler kazâsının Isısor karyesi civârında sûret-i fecî'ada şehîd edilen eşhâsa dâ'ir Üçüncü Ordu Müfettişliği'nden alınan şifre telgrafnâme sûretinin irsâl buyurulduğuna ve bu gibi fecâyî'a karşı tedâbîr-i mâni'a-i siyâsiyye ittihâzı lüzûmuna dâ'ir olan 17 Haziran [13]35 târîhini ve birinci şübenin 3660 numarasını muhtevî tezkire-i aliyye-i nezâret-penâhîleri ve melfûfu mütâla'a-güzâr-ı âcizî oldu.

Sarâhat-i kâfiyyeyi câmi' olmayan vekâyî-i mümâsele, mehâfil-i ecnebiyyede ale'l-ekser mübâlağaya hamledilmekde ve binâ'en alâ-zâlik bu bâbda icrâ edilen teşebbüsâtdan matlûb olan netîce istihsâl edilememekde olduğundan bu iş hakkında teşebbüsât-ı müsmire îfâ olunabilmek üzere evvel-be-evvel bu husûsdaki tahkîkât ta'mîk olunarak delâ'il-i sübûtiyye-i mukni'a cem'iyle berâber maktûllerin ism ve hüviyetlerinin ve vak'anın târîh ve mahall-i zuhûrunun muvazzahan iş'ârı ve mümkün ise maktûllerin fotoğrafların tisyârı lüzûmunun îcâb edenlere tavsiyesiyle netîcesinin taraf-ı âcizâneme inbâsı menût-ı himem-i aliyye-i nezâret-penâhîleridir. Emr ü fermân.

BOA. HR. SYS. MÜ, 57/4, 1919 VI 17

– 8 –

**NAHCIVAN VE HAVALİSİNDE ERMENİLERİN
YAPTIĞI MEZÂLİM**

Nahcivan ve havalisinde bulunan Müslüman ahaliye silah toplamak bahanesiyle Ermenilerin türlü türlü mezâlim yapmakta olduklarına dair Erkân-ı Harbiyye'den İngiliz Kaymakamı Ravlinson'a tezkire.

Atrocities committed by Armenians in Nahcwan and its neighborhood

A letter sent by the General Staff to the British lieutenant Colonel Ravlinson on the various oppressive acts committed by the Armenians against Muslim population under the pretext of requisitioning arms supposed they hold.

3 L. 1337 (2. VII. 1919)

Numara: 184

**Bayezid
29/6/[1]335**

15. K. [Kolordu] Kumandanlığına

Gâyet mühim ve aceledir

1- Nahcivan Müslüman komiteleri il ocağında fî 29 Haziran [13]35'de vürûd eden tahrîrâtın bir sûreti aynen takdîm edilmiştir.

2- Hudûdda ikâmet eden en büyük Osmanlı kumandanı huzûruna devletlü efendim. Nahcivan havâlîsinin hâli gün-be-gün fenâlaşıyor. İngilizlerin siyâset-i hâ'inânesi netîcesi olarak Ermeniler el-yevm Nahcivan'da hükûmet te'sîs etmek istiyorlar ve bunun için müdhiş hazırlıklar yapıyorlar. Evler aranmakta, dükkânlar soyulup yıkılmakta, silâhlar alınmaktadır. Bu son günlerde Ermeni tehdîdâtı kesb-i şiddet etmiştir. Müslümanların kâmilten kesileceği ve yer yüzünde bir Müslüman bırakılmayacağı açıktan açığa söyleniyor. Eğer Türk kardeşlerimizden, Türk ordusundan bizlere mu'âvenet olmazsa bizler mutlaka imhâ edileceğiz. Ma'lûm-ı âlîleridir ki, bizde kuvvet yoktur. Yalnız başı bozuk bir kısım çetemiz vardır. Hülâsa, necâtımız sizin elinizdedir. Ermeniler fazla mikyâsda ihzârât yapıyor; belki bir kaç gün zarfında Ermeniler bir hücûm yapacaktır. Her gün ve her sâ'at pek çok efrâd tüfenk, makineli tüfenk getiriyorlar. Sizden bize, Allah'dan size mu'âvenet efendim. Bu tahrîratda[ki] me'âl, istihbâr kılınan diğer ma'lûmâtlarla da te'eyyüd etmektedir. Mevzi'î katllerin, imhâ ameliyyesinin başladığı kaviyyen söyleniyor.

4- Tahrîrâtın millî bir menba'dan yazılmış olmasından dolayı derece-i mevsûkiyyeti şübhesiz fazladır.

5- Bu telgraf 15. K. [Kolordu], 11. F. [Fırka] kumandanlıklarına verilmiştir.

Mevki' K. [Kumandanı]
Ali

Telgrafnâme

Mahreci: Bayezid

Numarası: 621

Târîh: 30/6/[13]35

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığına

Mukadderât ve mukaddesâtı ayaklar altında çiğnenmeğe mahkûm bedbaht bir kitlenin müdâfa'a-i istimdâdına me'mûr bulunduğum ma'sûm efrâdı nâmına îd-i sa'îd-i fitrın tebrîkini büyük bir fahr addeder. Nazarları âfâk-ı Osmâniyye'ye ma'tûf mazlûmlar göz yaşlarını dâmen-i iffetleriyle kurutmağa çalışdıkları hâlde cebren umumhânelere sevk edilen sefileler bayram topları yerine düşman kurşunuyla ürken yavrucakların da arefesini gördükleri bir bayram için ruhlarında doğduğu halde siyeh-kâm bulutların bu mukaddes günü tebşîr eden milliyet güneşinin kesîf karanlıklara yürümesi yüzünden kısılı kalan sayha-i şâdmânın tekrar ulûhiyyete kadar ref'inin dest-i mu'âvenetinizin uzatılmasına mütevakkıf olduğunu ikinci def'a olarak arzına ictisâr eylerim.

Nahcivan ve Havâlîsinin

İslâm Ahâlî Vekîli

Hacı Cebbar Nakîzâde

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı

Erkân-ı Harbiyyesi

Makâm: 76

Erzurum

1/7/[13]35

Harbiye Nezâretine

Ermeniler Nahcivan civârında Müslümanlardan silâh cem'i vesîlesiyle katli'âm yapmağa başlamışlardır. Bu katli'âmı o havâlîden firâren 29 Hazîran'da Bayezid'e gelip âlem-i insâniyyetden istimdâd edenler bildirmekdedirler. İşbu katli'âmlardan Erzurum'a gelip 1/7/[13]35 Erzincan üzerinden Sivas'a hareket eden Amerikalı zâbit ile Erzurum İngiliz mümessiline de ma'lûmât verildiği ma'rûzdur.

Kâzım Karabekir

**Onbeşinci Kolordu
Müşvedde Varakasıdır**

İngiliz Kâ'im-i makâmı Ravlinson Cenâblarına

Nahçıvan ve havâlisinde bulunan ahâlî-i İslâma silâh toplamak bahânesiyle Ermeniler tarafından envâ' türlü mezâlim icrâ edilmekde ve Müslüman ahâlînin havâli-i mezkûrede Müslümanlığın imhâ edileceğini alenen izhâr etmek ile berâber katllerine devâm olunmakda bulunulduğunu ihtirâmat-ı fâ'ikama terdîfen arzeylerim. Kâ'im-i makâm Bey.

2/7/[13]35

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VI 29

- 9 -

**ERMENİLERİN KARS, KAĞIZMAN VE NAHCIVAN'DA
MÜSLÜMANLARA YAPTIKLARI MEZÂLİM**

Ermenilerin Kars, Kağızman ve Nahçıvan civarlarında Müslümanlara mezâlim yaptıkları, bundan korkarak Iğdır ve Kars civarlarında hicrete hazırlanan Müslümanların gerek açlıktan gerekse Ermeni saldırılarından dolayı can güvenlikleri olmadığı, kendisine bilgi verilen İngiliz mümessilinin de bu durumu teyid ettiği ve durumu tedkik etmek üzere Kars ve Kağızman havalisine gideceğine dair.

***Cruelties inflicted by Armenians on Muslims in Kars,
Kağızman and Nahcivan***

Muslim inhabitants of Kars, Kağızman, Nahcivan and its neighborhood had been oppressed by Armenians; fearing to be exposed to such oppressions Muslims living in the neighborhood of Kars and Iğdır were making preparations to emigrate in order to save their lives and avoid famine; this situation was confirmed by the British representative who expressed his intention of going and investigating these facts on the spot.

5 L. 1337 (4. VII. 1919)

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı

Erkân-ı Harbiyyesi

Kısım: 1

Erzurum

4/7/[13]35

12. Fırka Kumandanlığına,

11. Fırka Kumandanlığına,

3. Fırka Kumandanlığına,

9. Fırka Kumandanlığına

1- Kars, Kağızman ve Nahçıvan civârlarında Ermenilerin vesâ'it-i nakliyye ve silâh talebi vesâ'ir bahânelerle İslâmlara tazyîk ve hattâ üzerlerine sunûf-ı muhtelifeden mürekkeb müfrezeler sevkiyle ateş icrâ ve ba'zı mahallerde münferid buldukları İslâmları katleyledikleri ve bundan korkarak Iğdır ve Kars civârlarında hicrete hazırlana[n] ahâlî-i İslâmiyyenin gerek açlıktan ve gerek Ermenilerin ta'arruzundan canlarının taht-ı emniyyetde olmadığı hakkında vârid olan haberler İngiliz mümessiline de bildirilmişdi. Mûmâ-ileyh de kendisine gelen raporlardan bahsile bu hâli te'yîd ve mezkûr mıntıkada tamammıyla anarşi hüküm-fermâ olduğunu ve bunu basdıracak kuvvetin bulunmadığını ve ahvâli bi'z-zât tedkîk eylemek üzere bir iki gün sonra kendisinin Kars ve Kağızman havâlîsine gideceğini ve iktizâ ederse mezkûr havâlînin te'mîn-i âsâyişi için Osmanlı kıta'âtının sevkini teklîf ve bizden asker talep edeceğini beyân eyledi.

2- Binâ'en-aleyh böyle bir ihtimâle karşı Avcı Alayı da dâhil olduğu hâlde Onikinci Fırka harekete hâzır bulunacaktır.

3- Bu emr 12. Fırka'ya ve berây-ı ma'lûmât diğer fırkalara verilmiştir.

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 4

– 10 –

**BATUM, ARDAHAN VE KARS HAVALİSİNDE ERMENİ,
RUM VE GÜRCÜ MEZÂLİMİ**

Batum, Ardahan ve Kars havalisinde Ermeni, Rum ve Gürcülerin yaptıkları mezâlîme dair gönderilen raporlar.

***Cruelties inflicted by Armenians, Greeks and Georgians in
Batum, Kars and Ardahan and its neighborhood***

*Reports sent relating to cruelties inflicted by Armenians,
Greeks and Georgians upon Muslim population.*

8 L. 1337 (7. VII. 1919)

**Dâhiliye Nezâreti
Emniyyet-i Umûmiyye Müdîriyeti
Âsâyiş Şu'besi
Aded: 231**

Elviye-i Selâse ahvâline dâ'ir

Hâriciye Nezâreti Vekâlet-i Celîlesine

Mabremdir

Devletlü efendim hazretleri,

Batum, Ardahan, Kars havâlîsinde cereyân eden ahvâle dâ'ir Erzurum Jandarma Alay Kumandanlığı'ndan verilen rapor ile Hasankala Tabur Kumandanlığı'ndan keşîde olunup Erzurum Vilâyeti'nden gönderilen telgrafnâmenin birer sûreti leffen tisyâr kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i men-lehü'l-emrindir.

Fî 4 Şevvâl sene [1]337 ve

Fî 3 Temmuz sene [1]335

Dâhiliye Nâzır Vekîli Nâmına
Müsteşâr

Keşfî

**Bâb-ı Âlî
Dâhiliye Nezâreti
Emniyyet-i Umûmiyye Müdîriyeti**

*Hasankala Jandarma Bölük Kumandanlığı'nın, Vilâyet Jandarma
Alay Kumandanlığı'ndan mevdû' 2 Haziran sene [1]335 târîhli
telgrafnâmesinin sûretidir.*

Bugün sûret-i husûsiyyede hudûd hâricinden alınan mektûb ile Karakilise kapı zâbitânından alınan rapor ber-vech-i zîr ma'lûmâtı ihtivâ etmektedir.

1- Azerbaycanlılar Bolşeviklere iltihâk etmiştir. Gürcüler de bu husûsa mâ'ildir. Hattâ Bolşeviklere murahhaslar göndermişlerdir.

2- Kafkasya'daki ahâlî-i Müslimede mevcûd cereyân Bolşevik tarafdârlığıdır.

3- Kars, Sarıkamış, Gümrü, Kağızman'da İngiliz kalmamıştır. Yalnız üç İngiliz ve ikisi Amerikan olmak üzere beş zâbit ve bir kaç asker Kars'da olup bunlar da Gümrü, Tiflis taraflarına dâ'imâ gelip gidiyorlarmış.

4- Göle cihetinde Rum, Ermeni ve Gürcülerden mürekkeb bir kuvvet, on beş kadar İslâm köyüne ta'arruz ederek katliâm yapmışlardır. Aynı zamanda İslâmlardan milis efrâdı teşkil edilerek mukâbil müsâdemâta başlanmış, bu sırada nereden geldiği henüz ta'yîn edilemeyen beş yüz kadar Müslüman süvârî efrâdı yetişerek düşmanı inhizâm hâlinde ric'ate firâra mecbur etmiştir.

5- Gürcüler, Ardahan'dan çekiliyormuş. Hattâ kısmen çekilmiş.

6- Altmış kişiden mürekkeb bir çete Ahsara ve Oltu arasında icrâ-yı fa'âliyyetde olup bunlar ansızın Hıristiyan köylerini basmak gibi harekâtda bulunuyormuş. Çeteyi ve efrâdını teşkîl eden eşhâsın hüviyeti mechûldür.

7- Rus idâre-i sâbıkasında ve Osmanlı ordusunun Elviye-i Selâse'yi işgâlinde jandarma hizmetinde istihdâm edilen Hasan nâmında birisi Müslümanlar aleyhinde pek ileri vardığı müfrit Ermeni tarafdârı olduğu beyân edilmekte ise de pek basit olan şu ma'lûmâtın tevsî'i husûsiyle Hasan nâmında olan bu şahsın hüviyetinin tasrîhi mahallinden ricâ edilmiştir.

8- Ermeni kuvveti Kağızman'da üç yüz ve Sarıkamış'da üç yüz ilâ dört yüz, Karaorgan'da dört zâbit ve seksen nefer olup Karakurt nâhiye merkezine Ermeni ve Rum'dan mürekkeb otuz jandarması gelmiştir.

9- Kağızman havâlîsine henüz yeni iskân etdikleri Ermeni muhâcirîninden sinn-i askerî dâhilinde bulunanlar celbedilerek ba'de't-teslîh hânesine gönderilmekde olduğu te'eyyüd etmiştir.

10- Kağızman'daki Ermeni askerlerinde dört, Sarıkamış'da üç mitralyöz vardır.

11- Asker ve kumandanlarının harekât ve sekenâtları dâ'imî ve sıkı ta'lîm ile iştigâldir.

12- Ermeniler bir vazîfenin îfâsı zımnında dâ'imâ toplu asker gönderiyorlarmış.

13- Müslümanlar ve bi'l-hâssa Kürdler arasında tahaddüs eden en ufak ve en büyük vekâyi'a hiç ehemmiyet vermedikleri gibi kânûnî veyâ örfî ta'kîbât icrâsında dahi bulunmuyorlarmış.

14- Rus gazeteleri, Sulh Konferansı'nın mukarrerâtına binâ ederek Kürdlere muhtâriyet-i idâre verileceğini yazıyormuş.

15- Göle cihetindeki müsâdemâtın hâlen devâm etmekde olduğu bildiriliyor.

16- Elviye-i Selâse'de cereyân eden ahvâl hakkında bu güne kadar elde edilen ma'lûmât ber-vech-i muharrerdir. Bu bâbda muhâberâta devâm edileceği ve sıhhatli ma'lûmâta dest-res olundukça pey-der-pey bildirileceğini arzeylerim.

Aslına mutâbıktır

Mühür

Bâb-ı Âlî

Dâhiliye Nezâreti

Emniyyet-i Umûmiyye Müdîriyeti

Erzurum Jandarma Alay Kumandanlığı'nın 3 Haziran sene [1]335 târîhli ve 5895/5 numaralı tezkiresinin sûretidir.

1 Haziran sene [1]335 târîhli ve 5841/7 numaralı arîzaya lâhikadır.

1- Namervan jandarma kumandanı tarafından icrâ etdirilen tahkîkâtta Ermenilerin Karaorgan'da otuz yedi müsellağ efrâdı olup bunların Rum köyüne kadar karakol tertîbâtı alarak hudûdu beklemekte oldukları ve Rum Yeniköyü'nde yetmiş ilâ seksen kadar gayr-i müsellağ Ermeninin mevcûd ve Karaorgan'dan dâhile doğru Zayk karyesi Karaorgan'da sekiz Ermeni karakolunun ve Sarıkamış'da da üç yüz ilâ beş yüz mevcûd bir Ermeni taburunun bulunduğu ve Oltu'dan Merdenik'e kadar hiç bir Ermeni olmayıp yalnız Merdenik'de mevcûd seksen kadar Ermeninin Rumlarla birlikde İslâmlara zulm ve hakâret etmekde oldukları anlaşıldığı Erzurum Tabur Kumandanlığı'nın 3 Haziran sene [1]335 târîhli raporunda ifâde kılınmıştır.

2- Kafkas'ın Iğdır kazâsı dâhilinde ve Balık Gölü'nün şimâl-i garbîsindeki Abbaskulu Aşîreti'nin bulunduğu dört karye ahâlîsine Ermenilerin milis askeri tarafından ta'arruz ve iki bin kadar koyunları almış ve aralarında müsâdeme vâki' olmuş ise de Ermeni milislerinin kesreti dolayısıyla aşîret ahâlîsi çadırlarını söküp altı yüz kadar hânenin Bayezid'in Musun nâhiyesine ilticâ

etmiş ve müsâdeme-i vâkı'ada sekiz kadın şehîd edilmiş olduğu ve Ermenilerin Ekrâda olan tecâvüz ve ta'arruzlarının ne maksad ve efkâra mebnî icrâ edildiğini ve bu tecâvüzü ne dereceye kadar ileri götürmek maksadında olduklarını ve hudûd-ı Osmâniyye dâhiline tecâvüz fikirleri mevcûd olup olmadığını anlamak üzere derhâl mu'temed iki şahıs intihâb edilerek Ermenilerin içerisine i'zâm kılındığı ve getirilecek ma'lûmâtın ayrıca arzedileceği Bayezid Jandarma Tabur Kumandanlığı'nın bugün alınan 18 Mayıs sene [1]335 târîhli ve 1929 numaralı şifre telgrafnâmesinde ifâde kılınmış olmağla icrâ-yı îcâbı ma'rûzdur. Fermân.

Aslına mutâbıktır

Mühür

BOA. HR. SYS. MÜ, 57/4, 1919 VII 3

- 11 -

**ERMENİLERİN KARS CİVARINDAKİ MÜSLÜMANLARA
SOYKIRIM UYGULADIKLARI; ZULÜM, KATLIAM VE
YAĞMALAMA YAPTIKLARI**

Ermenilerin, Kars'taki Müslümanları çeşitli bahanelerle öldürdükleri, Sarıkamış ve Kars'ta gençleri toplayarak soykırım yaptıkları, önde gelen bir çok kimseyi imha ettikleri, tekâlif-i harbiyye adı altında halkın zorla at, öküz ve davarlarını topladıkları, karşı gelenlerin katledildikleri, ayrıca Zengesar ve Nahcivan civarında halkın silahını toplarken cebir ve şiddet kullandıklarına dair.

***In the neighborhood of Kars Muslims had been massacred,
inflicted cruelties, oppressed and their homes
pillaged by Armenians***

Under false allegations and contrived pretexts Armenians killed many Muslims in Kars and after having gathered too many youngs they massacred them; they murdered also many Muslims who had left their homes before, Muslim population's horses, oxes, sheep and goats were forcibly seized under the pretext of collecting war taxes; those who opposed them were also killed; they resorted also to violence while requisitioning the arms of the population of Zengesar and Nahcivan.

8 L. 1337 (7. VII. 1919)

Onbeşinci Kolordu

Erkân-ı Harbiyye Birinci Şu'besinin

Müsvedde Varakasıdır

Şu'be Numarası: 1

Kısım: 1

Târîh: 7/7/[13]35

Harbiye Nezâretine, Müfettişliğe, Van, Erzurum, Trabzon, Bitlis Vilâyetlerine, Erzincan Mutasarrıflığına; Üçüncü, Onbirinci, Onikinci Fırka ve Dokuzuncu Fırka Kumandanlığına, Süvârî Nişancı Alayı Kumandanlığına

1- Kars'da Ermeniler, Müslüman ahâlîden ileri gelenleri habs ve teb'ide germiyyet vermektedir. Yüzü mütecâviz İslâmı, Osmanlı tebe'ası diyerek derdest ve geriye teb'id etmişlerdir ve ekser Müslümanı câsûs diye itlâf etmekte oldukları anlaşılmıştır.

2- Sarıkamış ve Kars civârında Ermenilerin İslâm gençlerini toplayarak gâ'ib etdikleri haber alınıyor. Kars ve Göle mu'teberânından sekiz zât imhâ ve Şükrü Çavuş isminde bir İslâm i'dâm edilmiştir.

3- Ermeniler, tekâlîf-i harbiyye nâmı altında İslâmların at, öküz, araba ve mevâşîlerini cebren toplamaktadırlar. Teklîfi kabûl etmeyen Akçakala çukurundaki sekiz Müslüman karyesi üzerine üç yüz süvârî ile üç yüz piyâde ve top, makineli tüfek sevkederek ahâlî-i İslâmiyyeyi topa tutmuşlardır. Ahâlînin cümlesi Allâhuekber dağına çekilmişlerdir.

5-[4] Azerbaycanlıların takrîben on gün kadar evvel Şuşa'da Ermenileri mağlûb ve perîşân ve burayı işgâl ve Geroy istikâmetinde harekete devâm etdikleri ve Bahr-i Hazer sâhilindeki Lengeran mevki'ini de elde eyledikleri ve Bakü - Culfa demiryolunun inşâsına başladıkları haber alınmıştır.

4-[5] Ermenilerin bi'l-hâssa Zengesar, Nahçıvan ve Daralagez (?) mıntıklarında İslâmların silâhlarını toplamak için pek ziyâde cebr ve şiddet ve bu bahâne ile her türlü zulm ve hakâretde bulundukları mevsûkan haber alınmıştır.

6- Hudûd hâricinde emniyyet olmadığını Erzurum İngiliz mümessili dahi i'tirâf etmiş ve Tebriz'de vâki' olan bir kıtâli basdırmak için General Biç'in karârgâhıyla Gümrü'den Tebriz'e gitmekte olduğunu dahi söylemiştir.

7- Fırkalara; süvârî, topcu ve nişancı alaylarına yazılmışdır.

8- Aynen müfettişlikle mücâvir kolordulara ve vilâyetlere (Van, Bitlis, Trabzon, Erzurum, Erzincan) ve Harbiye Nezâreti'ne de yazılacaktır.

TRABZON, KARS VE NAHCIVAN'DA YAPILAN MEZÂLİM

Santa, Yomra, Norşın, Isısu, Topyolu, Yağmurdere, Keşişk y, Maçka, Karaurgan, Kağızman, Zırnık, Balıkgöl, Abbask y, Kars, Sarıkamış, Diyadin, Akçakale ve Nahcivan civarında Ermenilerin yaptıkları katliam, zulüm ve yağmalara dair.

Atrocities perpetrated in Trabzon, Kars and Nahcivan

Massacre and oppression perpetrated in the cities sub-prefectures and townships of Santa, Yomra, Norşın, Isısu, Topyolu, Yağmurdere, Keşişk y, Maçka, Akçakale, Karaurgan, Kağızman, Zırnık, Balıkgöl, Abbask y, Kars, Sarıkamış, Diyadin and Nahcivan.

9 L. 1337 (8. VII. 1919)

**Onbeşinci Kolordu Erkân-ı
Harbiye Birinci Şu'besinin
Müsvedde Varakasıdır
Şu'be Numarası: 74**

Târîh: 7/8/[13]35

Harbiye Nezâretine

1- Kolordu m ntıkasında, es sen Trabzon m ntıkasında Santa ve havâlîsinde dolaşan ve siy s  bir maksad ta'k b eden Kürdoğlu nâmındaki Rum  etesinden başka h 'iz-i ehemmiyyet çete mevcûd değildir. Diğerleri bir takım çapulcu g r hundan ibâret olduğundan büyük ve mühim vekâyi' olmamışdır. Bununla berâber Haziran [13]35 g yesine kadar cereyân eden vekâyi'i ve Kafkasya dâhilindeki Müslümanlarla Memâlik-i Osmâniyye'ye ilticâ eden mu acir n-i İslâmiyyeye Ermenilerin yaptıkları mezâlimi ve mu ameleyi h k  bir k t'a listenin 18/6/[13]35 târîhli ve 1676/1355 numaralı şifreli telgrafnâme-i nezâret-penâhîleri üzerine melf fen takdîm kılındığı ma'rûzdur.

Kâzım Karabekir

- 29/4/[13]35: Santa'nın Zurnacılar Mahallesi'nde Norar oğlu Orama nâmında bir Rum'un hânesinde bir aded mavzer tûfengi bulunmuşdur.
- 1/6/[13]35: Kürdoğlu nâmıyla ma'rûf Rum çetesi Santa havâlîsinde Yomralı yedi Müslümanı katletti.
- 10/6/[13]35: 2/6/[13]35 târîhinde Gümüşhâne'nin Leri karyesinden üç Rumla üç kadın Trabzon'a gitmekdeler iken, önlerine çıkan hüviyeti mechûl üç silâhlı, bir mikdâr paralarıyla kadınların çoraplarını alarak firâr etmişlerdir.
- 14/6/[13]35: Norşin karyeli 60 yaşlarında Mehmed oğlu Ali, aynı karyeden 12 yaşında Ağa oğlu İdris ve Isısu karyesinden 50 yaşlarında Aziz oğlu Rüşdü'nün cesedleri Topyolu civârında Rus hudûduna mukâbil İhtiyarderesi denilen mahalde bulunmuşdur. Bunlardan birincisinin yalnız kısm-ı süflâsı mevcûd idi, ikincisi ise müte'addid mahallerinden kurşun ve bıçak yaraları arzediyordu ve kulakları da kesilmiş idi. Üçüncüsünün ise bir kaç mahallinden kurşun ve bıçak yarası ile âlet-i tenâsüliyyesi kesik olarak bulunmuşdur. Bunlar hudûdumuzun 60 metre içinde idi. Ayak izlerinden cânîlerin Yeniköy istikâmetine gitdiği anlaşılmışdır. Mahall-i vak'aya yakın silâhlı iki Rum görülmesinden cânîlerin Rum olduğu kanâ'ati hâsıl olmuşdur.
- 14/6/[13]35: Trabzon'dan Yomra tarîkıyla avdet eden Yağmurdere'nin Keşişköy karyesinden Mecid, Yusuf, Süleyman yanlarında yüklü hayvan ve 12 silahlı adam olduğu hâlde Karameşe civârında Ortasu nâm mahalde tahmînen kırk kişilik bir çeteye tesâdüfle bir sâ'at kadar müsâdemeden sonra Yusuf mecrûh düşmüş ve eşkiyâ da bir mikdâr erzâklarını alarak savuşmuşlardır.
- 15/6/[13]35: Santa'da icrâ-yı fa'âliyyet eden kırk kişiden mürekkeb Eftelsidi(?) Rum çetesi Maçka kâ'im-i makâmına teslim olmak üzere Meryemana Deresi Manastırı'na gelerek kâ'im-i makâmla görüşdükleri esnâda, bir mes'elenin ta'kîbine me'mûr jandarmaların manastıra gelmesi üzerine, çete bunu bir ta'arruz zannıyla ve ânî bir hareketle jandarmaların silâh ve eşyalarını alarak savuşmuşlardır. Çetenin teslîmini teklîf etmek üzere Çayırılı karyesinden Yanko isminde bir Rum, tekrâr Santa'ya i'zâm edilmiş ise de çete teslîm olmamışdır.
- 25/6/[13]35: Trabzon'un on beş kilometre kadar şarkında Yomra nâhiyesinde anâsır-ı muhtelif arasında birkaç kıtâl vukû' bulundu.

- 1- Hudûdumuz dâhiline girmek isteyen yirmi İslâm muhâcirin erzâkları Karaorgan'da Ermeniler tarafından gasbedilmiş ve 5 Haziran [13]35'de dahi bir kısım muhâcirlerin dahi bir tosun, dört inek, 2 çuval erzâkları Ermeniler tarafından gasbedilmiştir.
- 2- Halil nâmında Kiğılı bir adamın vâlidesiz ve südden henüz kesilmemiş çocuğunun yegâne medâr-ı te'ayyüş olan bir ineği de kezâ Sarıkamış'da Ermeniler tarafından alınmıştır.
- 3- Kağızman'da kadın ve çocuk 60 Müslüman, Ermeniler tarafından katledilmiştir.
- 4- Erzurum'un Zırnik karyesine mensûb üç Müslümanın Kars'dan avdet ederken Sarıkamış'da yirmi inek ile bütün zehâ'iri Ermeniler tarafından alınmıştır.
- 5- Balıkgöl şimâlinde Abbasoğlu karyesi civârında Müslümanlara Ermeniler tecâvüz etmişler ve bir kaç Müslümanı öldürüp bin kadar mevâşîlerini götürmüşlerdir.
- 6- Diyadin'in şimâl-i garbîsindeki Balıkgölü'nün şimâl-i şarkîsindeki Abbasköyü karyesine, Erivan'dan Zilan ve Şertanlı aşîretlerinden 500 hâne halkına Ermeni askerleri tarafından baskın yapılmış, 100 kadar koyunlarını gasbetmişler ve oradan hicrete mecbûr edilmişlerdir.
- 7- Kağızman civârında bulunan İslâmlardan bir kısmı hicret etmek istemiş ve bu münâsebetle Ermeniler ile İslâmlar arasında müsâdeme vukû'a gelmiş, İslâmlardan 6 kişi şehîd düşmüştür.
- 8- Kars ve Sarıkamış civârından hicret eden İslâmlara 6 Haziran [13]35 târîhinde Rumlar tarafından tecâvüz edilmiştir. İslâmlardan dört kişi mecrûh olup yanlarında bulunan eşya, erzâk, para ve hayvânları gasbedilmiştir.
- 9- On beş kişilik bir Ermeni süvârî kuvveti Diyadin civârında Balıkgölü'nün şarkında Kuş - Taban yakınında 10/6/[13]35'de hudûdu tecâvüz etmişlerdir.
- 10- Sarıkamış'dan gelen yüz hâne İslâm muhâcirine, Karaorgan'da bulunan Ermeni müfrezesi tecâvüz ederek 90 inek, 6 at ve 200 kile zahîre ile mevcûd para ve yiyecekleri gasbedilmiş, bundan başka bir ahıra doldurarak kadınları aramışlar ve zî-kıymet eşyalarını almışlardır ve bunları muhâcirînin gözleri önünde beynlerinde taksîm etmişlerdir.

- 11- Sarıkamış'da Ermeniler İslâm muhâcirlerinin ortasına bomba atmışlar, bir kadın ve bir erkeğin el ve kollarının kaybolmasına sebep olmuşlardır.
- 12- Kars ile Oltu arasındaki İslâm köylerine Ermeniler baskın vererek pek çok mezâlim yapmaktadırlar. Akçakala'daki İslâmların mallarını yağma ederek son derece zulm ve hakâretde bulundukları istihbâr edilmiştir.
- 13- Ermenilerin icrâ etdikleri mezâlimin havf ve endîşeleri ile Berugi aşîretinden 800 hâne halkı Bayezid'e hicret ve hükûmete dehâlet etmişlerdir.
- 14- Nahcivan'ın Yenice ve havâlîsinde Ermenilerin, silâh toplamak bahânesiyle katli'âmlara başladığını 30 Haziran [13]35'de Bayezid'e gelen mültecîler ihbâr etmekde ve âlem-i insâniyyetden imdâd istemektedirler.
- 15- Ermenilerin Aras garbında Baykend karyesini yağma ve tahrîb etdikleri haber alınmıştır.

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 8

- 13 -

***ERMENİLERİN KAĞIZMAN, MESCİDLİ VE KARAKURT'TA
YAPTIKLARI SOYKIRIMIN İNGİLİZ MÜMESSİLİNE
BİLDİRİLDİĞİ***

Ermenilerin Kağızman, Mescidli, Gülyantepe, Kurudere, Akçakale, Bozkuş ve Karakurt'ta yaptıkları soykırımın İngiliz mümessili Ravlinson'a bildirildiğine dair.

***Information of the British representative Ravlinson of the
massacres perpetrated by Armenians in Kağızman,
Mescidli and Karakurt***

The British representative Ravlinson had been informed of the massacre perpetrated in the localities of Kağızman, Mescitli, Gülyantepe, Kurudere, Akçakale, Bozkuş and Karakurt.

9 L. 1337 (8 VII. 1919)

Onbeşinci Kolordu Erkân-ı
Harbiyye Birinci Şu'besinin
Müsvedde Varakasıdır
Şu'be Numarası: 962
Târîh: 8/7/[13]35

İngiliz Kâ'im-i makâmı Ravlinson Cenâblarına

Ermenilerin 5/7/[13]35'de Karakurt'un yedi kilometre kadar şimâlindeki Mescidli köyüne ve Karakurt'un cenûbundaki Gülyantepe köyüne ve 6/7/[13]35'de Sarıkamış yakınındaki Pozat köyüne baskın yaparak İslâm ahâlîyi katle başladıkları haber alındı ve el-ân Karakurt istikâmetinde şiddetli top ve tüfenk sesleri işidilmekte olduğu da hudûd civârındaki kıta'âtdan bildirildi ve bu havâdis herkesi fevka'l-âde müte'essir etdi. Bu cinâyetlerin mahallinde tahkîkine lütuf buyurulursa arz-ı şükrân eylerim. İhtirâmât-ı fâ'ikamın kabûlünü ricâ ederim Kâ'im-i makâm Bey.

Kâzım Karabekir

Onbeşinci Kolordu
Müsvedde Varakasıdır
Târîh: 9/7/[1335]

İngiliz Kâ'im-i makâmı Ravlinson Cenâblarına

1- Ermenilerin Kağızman ve civârı ahâlî-i İslâmiyyesini katli'âm sûretiyle imhâya başladıklarını, tahlîs-i nefis maksadıyla firâr edenler haber vermekdedirler.

2- Ermeniler Kurudere'yi basarak beş erkek, üç kadın şehîd etdikden sonra otuz üç erkek, bir gelin, bir kız, dört yüz kırk mevâşîyi alıp götürmüşlerdir.

3- 4 Temmuz'da Kars'la Oltu arasındaki Akçakala'ya tâbi' dört karyeye baskın yaparak, birisinin insânlarını kâmilen; diğerlerinden altmışar adam götürüp kesdikleri bildirilmektedir. Bu karyelere baskın yapan Ermeniler, beş top, yedi makineli tüfek isti'mâl etmişler, bu kuvvetin kumandanı Arşak nâmında birisi imiş.

4- Bozkuş karyesinde bir İslâmın kardaşıyla karısı ve kızını da karyesi götürmüşlerdir.

5- Ermeniler, Karakurd mıntıkasında İslâmları katli'âm etmeğe devâm etmekte-dirler. Hudûd hâricinde cereyân etmekde ve umûm üzerine de pek derin te'sîrât yapmakda olan bu ahvâl-i mü'ellimeye âcilen bir netîce verilmesini ve mes'ûllerinin tecziyesiyle bizi de bu husûsda tenvîr eylemek lütfunda bulunulmasını çok ricâ ve takdîm-i hürmet eylerim efendim.

Kâzım Karabekir

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 8

- 14 -

**KARAKURT VE KARS'DA ERMENİ TAARRUZ VE
TECAVÜZLERİ**

Ermenilerin Karakurt'da Kürtler üzerine top ve makineli tüfeklerle taarruz ettiklerine ve Kars taraflarında Kürt elbisesi giyerek Müslümanlarla Rumlara tecavüz ettiklerine dair Yukarı Mecingerdli Yusuf'un mektubu hakkında.

***Attacks and raids executed by Armenians in
Kars and Karakurt***

Letter sent by the named Yusuf from Yukarı Mercingerdli stating that Armenians had attacked Kurds with guns and machine guns in the locality of Karakurt and that, dressed in Kurd's garb they attacked Muslim and Greek people in the neighborhood of Kars.

10 L. 1337 (9. VII. 1919)

Zivin

9/7/[13]35

316

15. K. [Kolordu] K. [Kumandanlığına]

Yukarı Mecingerdli Yusuf, gönderdiği mektûbda şöyle yazıyor.

1- Dört gündür Karakurt'da iki top, dört makineli tüfenkle Kürdler üzerine ta'arruz ediyorlar. Bugüne kadar 25 top atdılar.

2- Kars tarafında mevcûd Ermenilerin Kürd elbîsesinde İslâmlara tecâvüz etmelerini bir kaç def'a işidiyordum. Bir hafta evvel Sarıkamış civârında öldürülen iki Rum'un da böyle Kürd elbisesi giymiş Ermeniler tarafından öldürüldüğü Rumların tahkîkiyle anlaşılmıştır.

Sarıkamış'ın cenûb-ı garbîsindeki piyâde kışlasının üzerindeki tenekelerin Ermenilerin söküp Revan'a gönderdikleri[ni] Sarıkamış'dan gelen bir Rum söylüyor.

Nişancı Alayı K. [Kumandanı]
Emin

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 9

- 15 -

**ERMENİLERİN NAHCIVAN VE HAVALİSİNDEKİ
MÜSLÜMANLARI KATLETMEKTE OLDUĞU**

Ermenilerin hududumuza dört saat mesafedeki Gülintab (Gülantab) ve Kızılhamamlı köylerini basarak bütün Müslümanları katletmekte olduklarına dair.

***Armenians are killing Muslims in Nahcivan
and its neighborhood***

Armenians had raided the villages of Gülintab and Kızılhamamlı at a distance of four hours walk from our frontiers and exterminated their Muslim population.

10 L. 1337 (9. VII. 1919)

**Onbeşinci Kolordu
Müşvedde Varakasıdır
Târîh: 2/7/[13]35**

*Harbiye Nezâret-i Celîlesine
3. Ordu Müfettişliğine*

1- Nahcivan ve havâlisinde bulunan Müslüman ahâlînin Ermeniler tarafından silâhları toplatdırılıp katletdirilmekte oldukları ve havâlî-i mezkûrede

İslâmiyetin tamamıyla imhâ edileceği Müslümanlara karşı Ermeniler tarafından alenen izhâr edilmekde olduğu ve bu sûretle teşebbüsâtda bulundukları havâlî-i mezkûre Müslüman Komiteleri il ocağından bildirilmekle ma'rûzdur.

Erzurum Vilâyeti

Mektûbî Kalemî

Umûmî: 5515

Husûsî: 335

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı Cânib-i Âlîsine

Mabremânedir

Ermenilerin hudûdumuza dört sâ'at mesâfedeki Gülantab ve Kızılhamamlı nâmlarındaki İslâm köylerini basarak oralardaki umûm Müslümanları katletmekde olduklarının ve hattâ top ve silâh sadâlarının hudûd üzerindeki Karakilise karyesinden işidilmekde bulunduğunun Pasinler kazâsının Iğırbiğır karyeli Mehmed oğlu Hasan'ın ifâdesine atfen Aras Nâhiyesi Müdîriyeti'nden bildirildiği kazâ-i mezkûr kâ'im-i makâmılığı vekâletinden izbâr kılınmağla keyfiyyet berây-ı ma'lûmât ma'rûzdur.

Fî 8 Temmuz sene [1]335

Erzurum Vâlî Vekîli

Kâdî

Mehmed Cevdet

Erzurum Vilâyeti

Mektûbî Kalemî

Umûmî: 5515/337

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı Cânib-i Âlîsine

Mabremânedir

8 Temmuz sene [1]335 târîhli ve 5515/335 numaralı tezkireye zeyldir:

Hudûd hâricinde Gülantab ve Kızılhamamlı karyelerinde cereyân eden vak'anın istihbârât-ı kat'îyye ve ekîde ile te'eyyüd ettiği Aras Müdîriyeti'nin iş'ârına atfen Pasinler Kâ'im-i makâmılığı Vekâleti'nden bildirilmekle keyfiyyet berây-ı ma'lûmât arz olunur.

Fî 9 Temmuz sene [1]335

Erzurum Vâlî Vekîli

Kâdî

Mehmed Cevdet

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 2

**ERMENİLERİN KAĞIZMAN, KARAKURT, SARIKAMIŞ VE
AKÇAKALE CİVARINDA YAPTIKLARI SOYKIRIM**

Kağızman'daki Ermeni kumandanının, Zilan Aşireti Reisi Mahmud Bey'e, ya teslim olmaları ya da harbe hazırlanmaları yolunda mektup yazdığı; 12. Fırka'nın Mahmud Bey'den, tecavüze karşı tedbir alındığı ve sebat edileceği yönünde cevap verilmesini istediği; Ermeni kuvvetlerinin Pozat, Mescidli, Gülyantepe, Kurudere köyleri ile Akçakale'ye bağlı dört köyü basarak Müslüman ahâlîye soykırım uyguladıkları ve para, eşya, mal ve hayvanlarını gasbettiklerine dair.

***Massacre perpetrated by Armenians in the neighborhood
of Kağızman, Karakurt, Sarıkamış and Akçakale***

The Armenian commander in Kağızman had sent a letter to the chief of the tribe Mahmud Zilan summoning him to surrender or be ready to fight; there upon the commander of the twelfth Division Mahmud Bey warned the chief to write in reply that all measures had been taken to resist all attacks, Armenian forces had raided the villages of Pozat, Mescidli, Gülyantepe and Kurudere and four other villages attached to Akçakale and Massacred the Muslim population, looted and seized their money, goods and livestock.

10 L. 1337 (9. VII. 1919)

**Onbeşinci Kolordu
Müşvedde Varakasıdır
Şu'be Numarası: 1
Târîh: 8 Temmuz [1335]**

3. Ordu Müfettişliğine

1- Kağızman'daki Ermeni kumandanı, hudûd hâricinde ve pek yakınındaki Zilan Aşîreti Re'îsi Mahmud Bey'e yazdığı mektûbda (Mektûbun târîhi su'âl edilmiştir.) hudûd-ı Osmânîyi tecâvüz edeceklerinden, ya aşâ'irin teslîm olmalarını yâhûd Osmânlı hudûdunda harbe hâzırlanmalarını bildirmiştir.

2- 12'nci Fırka tarafından Mahmud Bey'e, verilecek cevâb hakkında 36. Alay kumandanına şu emir verilmiştir: "Aşâ'ir hudûdumuz hâricinde bir ta'ar-ruza ma'rûz kalırlarsa mukâbele ve sebât ederler. Bizim hudûdumuz dâhiline vukû' bulacak tecâvûze karşı tedâbîr ittihâz olunmuştur. Aşâ'ir sebât etsin."

3- Sözü şâyân-ı i'timâd olduğu 12. Fırka'ca bildirilen rü'esâ-yı aşâ'irden Binbaşı Abdülhamid Bey'in verdiği ma'lûmâta nazaran Kağızman kazâsına muzâf Sarı ve Komik karyelerinin İslâm ahâlîsi 30 Haziran'da, Ermenilerin ikâmet etdikleri Çeraklı (Çalaklı) karyesine hücum ve yağma etmişlerdir. Bunun üzerine sâ'ir Ermeni köylerindeki Ermeniler firâr ile Karakurt'a çekilmişlerdir.

4- Kağızman'daki Ermeniler Kars'dan aldıkları ajansda Osmanlı toprağından bir kısım arâzînin kendilerine verildiğini öğrenerek 30 Haziran [13]35'de şenlik yapmışlardır.

5- Altı Temmuz'da Ermeniler Sarıkamış civârındaki Pozat karyesini basarak Çerkeslerle müsâdemeye başlamışlardır. Bu müsâdemeye Karakilise karyesi Rumları da iştirâk etmişlerdir.

Karapınarlı Hacı Fazlızâde İsa Bey'in 7 Temmuz'da 35. Alay 1. Tabur kumandanına gönderdiği mektûbda (mektûb târîhi 6 Temmuz) Ermenilerin 5 Temmuz'da Karakurt şimâlindeki Mescidli karyesine baskın yapıp ahâlî-i İslâmiyyeyi katle başladıklarını yazmıştır.

Karakilise kapı karakolumuz, 7 Temmuz'da şafakla berâber Karakurt istikâmetinden silâh sesi işitmiştir. Bugün de mezkûr istikâmetden sürekli top ve makineli tüfenk sesleri işidilmekte olduğu bildirilmiştir.

6- Mehmed oğlu Yusuf nâmında bir başıbozuk, 7 Temmuz sâ'at 9 evvelde, Karakurt'dan gelip müsâdemeye bi'z-zât iştirâk ettiğini ifâde ve şu ma'lûmatı vermiştir:

a- Ermeniler bidâyetde Mescidli'ye gelip İslâmlardan at istemişler, onlar da vermeyince, Ermeniler geceleyin üç makineli tüfenk, iki top, iki yüz neferle gelip köye ateş açmışlardır. Müslümanlar silâha sarılıp civâr köylere haber vermekle tarafeyn arasında müsâdeme başlamıştır. Gece müsâdemesinde İslâmlardan dört şehîd ve dört mecrûh vardır.

b- Ermeniler aynı zamanda Gülyantepe karyesine hücum ile rast geldikleri on Kürdü şehîd etmişler.

7- Hudûd hâricine, el-ân devâm eden top seslerini anlamak ve cereyân-ı hâlden esâslı ma'lûmât edinmek için adamlar gönderilmiş olduğu ve İslâm

köylerine yapılan tecâvüz ve katlden İngiliz mümessiline de ma'lûmât verildiği ma'rûzdur.

Kâzım Karabekir

**Onbeşinci Kolordu
Müsvedde Varakasıdır
Şu'be Numarası: 1**

Târîh: 9 Temmuz [1335]

Hulâsa: Ermeni cinâyâtı hakkında

3. Ordu Müfettişliğine

En son gelen raporlara nazaran:

1- Ermeniler ahâlî-i İslâmiyyeyi katle devâm etmektedirler. Kurudere'yi basarak kadın ve erkek 8 kişi katletdikden sonra birisi gelin ve birisi kız olmak üzere 35 kişi ile 440 mevâşîyi alıp gitmişlerdir. Diğer köylere Ermeniler asker sevketmekde imişler.

Bundan başka 4 Temmuz'da Akçakala'ya tâbi' dört karyeyi basarak birinin ahâlîsini kâmilten, diğerlerinden altmışar adam götürüp katletmişlerdir. Bu müsâdemelerinde Ermeniler; top, makineli tüfenk dahi isti'mâl etmişlerdir.

2- 7/8 Temmuz'da Pasin Karakilisesi'ne gelen bir İslâm, Karakurt civârında Ermeniler ile Kürdler arasında vukû'a gelen müsâdemeyi bi'z-zât gördüğünü ifâde etmiş olduğu ma'rûzdur.

Kâzım Karabekir

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 8

- 17 -

HUDUD HARİCİNDEKİ MÜSLÜMANLARIN FECÎ ŞEKİLDE MEZÂLİM GÖRDÜKLERİ

Hudud haricindeki Müslümanlara karşı Ermenilerin Alakilise, Şadivan, Otveren, Assub, Kalabaşı ve Otaköyü mıntikalarında toplar ve tüfeklerle saldırdıkları; Kızılkilise Rumlarının Aras güneyindeki Kürtleri ateş altına aldıkları,

çarpışmanın devamı halinde altı bin haneye varan Müslüman ahalinin canlarını kurtarmak için hicret edeceklerine dair.

***Tragic aggression against Muslims living
outside the border***

Armenians were attacking with guns and rifles Muslims living in the regions of Otaköyü, Kalabaşı, Assub, Otveren, Şadivan and Alakilise; Kurds living in the south of Aras (Arax) had been exposed to the fire of Greeks of Kızılkilise; if these attacks and fire continue the entire Muslim population of six thousand dwellings will be compelled to emigrate, in order to have their lives safe.

11 L. 1337 (10. VII. 1919)

Numara: 1624

Gâyet aceledir.
Horasan
10/7/[13]35

15. K. [Kolordu] Kumandanlığına

Hudûd hâricindeki İslâmlara karşı Ermenilerin temâdî edegelen tecâvüz ve fenâlığına dâ'ir 35'inci Alay Kumandanlığı Vekâleti'nden bugün 10/7/[13]35 mevrûd tahrîrî raporda âtîdeki ma'lûmât mevcûddur:

1- 9/7/[13]35'de Karakilise'ye gelen karye-i mezkûreli Fethullah oğlu Mehmed, üç günden beri Alakilise, Şadivan, Otveren, Assub(?), Kalabaşı, Otaköyü mıntıkasında Ermenilerle (kuvveti, sınıfı, mahal ve zaman-ı müsâdeme zikredilmemiştir.) İslâmlar arasında ateş muhârebesi devâm etmekde olduğunu, Aras şimâl sâhilini işgâl eden üç sırt top[u], dört makineli tüfenk, 200 piyâdeden ibâret Ermenilerin vaz'iyetinde bir tebeddül olmadığı gibi diğer bir Ermeni takviye kıt'asının da gelmediğini ve fakat Kızılkilise Rumlarının Aras cenûbuna yerleşen Kürtleri yan ateşine almakda olduklarını, müşâhedâtına atfen ifâde etmiştir. Merkûmun ifâde-i vâkı'ası şimdiye kadar mevrûd ma'lûmâtı mü'eyyiddir.

2- Karapınar karyeli Hacı Halil oğlu İsa Ağa ber-vech-i âtî ifâdede bulunmuştur:

Ermeniler tarafından 7/7/[13]35 günü endâht edilen üç top ile (Bu topların Kızılkilise cenûb cihetlerine ta'biye edildiği mukaddem raporlarda arzedilmişti.) 8/7/[13]35 günü atılan toplar darhlı imiş. Bu sonki günde atılanlar uzun menzilli olduklarından sahrâ topları olduğu anlaşılmaktadır. Birkaç top mermîsi Karapınar civârına düşürülmüştür. Ahâlî-i İslâmiyyenin ele

geçirilenleri bilâ-amân katledilmektedir. Bu müsâdemede daha üç gün devâmı takdîrinde altı bin hâneye varan ma'rûz havâlî ahâlîsinin zulmden tahlîs-i nefis için hicret edecekleri muhakkaktır. Gerek Karapınar ahâlîsinden (imzâsı okunamamıştır.) birisi tarafından yazılan mektûb ve gerekse Seylan aşîreti re'îsi ile Armudlu, Küplüce karyesi ahâlîsi nâmına mevrûd mektûblar da, İslâmların fecî' bir sûrette ma'rûz-ı zulm ve hakâret olduklarını mü'eyyiddir. Arzedilen mektûblar aynen takdîm kılınacaktır.

3- 9/7/[13]35 târîh, Karakilise kapı karakolumuza ilticâ eden Dûn(?) Ayıntablı Süveys (?) oğlu Mehmed Ağa'nın vekâyi'-i ma'rûza hakkındaki müşâhedâtı:

Mehmed Ağa birkaç Kürd ile Başköy'den Karakurt istikâmetine giderken Karakurt'dan Başköy'e avdet eden bir Kürd sabîsine tesâdüf etdiler ve hâlî dâ'î-i şübhe gördüğü bu sabînin omuzundaki apoletleri koparmağa teşebbüs olunur. Apoletin içine yerleştirilmiş Ermenice yazılı bir mektûb çıkar. Mündericâtı anlaşılmayan bu Ermenice mektûb, Karakurt'daki Ermeni me'mûr-ı mülkîsi tarafından Başköy Ermenilerine gönderilmiştir. Ermenice okur yazar bulunamadığı cihetle tercüme edilememiştir. Mektûb, aynen posta ile der-dest takdîmdir.

4- Karakurt'daki Ermenilerin 8/7/[13]35 günü neşrettikleri beyânnâme üzerine (Müdde'iyâtı hakkında ma'lûmat verilmemiştir.) ellerinde beyaz bayrak olduğu hâlde Gülayıntab ahâlîsinden dört İslâm, üç Ermeni Karakurt cenûbundaki Asmademir köprüsü başına giderler. Mukâbil dâhile [sâhile] gelen Rus kıyâfetli zâbit ile 12 Ermeni, gelen Müslümanlara âtîdeki sözlerle hitâb ederler: "Türkler ne için bizimle müsâdeme ediyorlar? Mescidli İslâmlarının katledildiği yalandır. (Bu kelimelerin igfâl için söylendiği muhakkaktır.) Siz İslâmlar, bu Ermeni Hükûmeti'nin emirlerine itâ'at ediniz. İçinizden müntehab dört nüfûzlu insânı Kars'a gönderiniz. Onlar da Kars'da her şeyi ve hattâ bizim ne için buralara geldiğimizi anlarlar. Siz Müslümanların bize adem-i itâ'at[ı] üzerine, biz Ermeniler top ateşine mecbûr kaldık. Esâsen bu topları hudûda kadar sevk için celbetmişiz." demişlerdir.

5- Vukû'ât-ı cârî hakkında mevsûk ma'lûmât istihsâli için vâki' teşebbüsün netîcesi ayrıca arzedileceği ma'rûzdur.

6- 10/7/[13]35 ve 1/1624 numara ile.

12. Fırka Kumandanı
Kâ'im-i makâm
Osman Nûri

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 6

**ERMENİLERİN MÜSLÜMAN KÖYLERİNİ BASARAK
KATLIAM YAPTIKLARI**

Ermenilerin Sarıkamış, Pasin ve Kağızman civarındaki köylere taarruz ederek Müslümanları katlettiğine ve yapılan müsademelere dair.

***Massacre perpetrated by Armenians raiding
Muslim villages***

Armenians attacked the villages situated in the neighborhood of Sarıkamış, Pasin and Kağızman and killed Muslims in the clashes that outbroke.

12 L. 1337 (11. VII. 1919)

**Horasan
8/7/[13]35**

***Gâyet aceledir. Mühim.
Dakika te'bîr edilemez.***

15. K. [Kolordu] K. [Kumandanlığına]

35. Alay Kumandanlığı'ndan bugün 8/7/[13]35'de alınan bir raporda:

1- 6/7/[13]35 günü Ermeniler Sarıkamış civârındaki Pozat karyesini basarak Çerkeslerle müsademeye başlamışlardır. 7/8/[13]35 günü devâm eden işbu müsademeye Karakilise karyesi Rumları da iştirâk etmişler. Bu ifâde Karapınar karyesi ahâlîsinden Ali oğlu Arslan nâmındaki bir şahsındır.

2- Karapınar ahâlîsinden Hacı Fazlîzâde İsâ Bey nâmındaki birisinin 7/7/[13]35 günü Pasin Karakilisesi'nde bulunan 35. Alay 1. Tabur kumandanına gönderdiği 6/7/[13]35 târîhli bir mektûbda 5/7/[13]35 günü Ermeniler Karakurd şimâlindeki Mescidli karyesine baskın yaparak köydeki ahâlî-i İslâmiyyeyi katle başlamışlardır. Tarafeyn arasındaki müsademe 6/7/[13]35 gününe kadar devâm etmiştir. Ahâlî-i İslâmiyyenin adeden azlığı ve cebhâne fikdânı Müslümanları müşkil, mahsûr bir mevki'e düşürdüğünden cebhâne husûsundaistirhâm edilmektedir. Karakilise kapı karakolumuza Karakurt istikâmetinden 7/7/[13]35 günü şafakla berâber silâh sesleri işitmişler. Bu gün de 7/8/[13]35 mezkûr istikâmetden sürekli top ve makineli tüfenk sesleri gelmekte ve Ermenilerle İslâmlar arasında müsademe şiddetle devâm etmekte olduğu yine şimdi 8/7/[13]35 zevâl vakti 35. Alay Kumandanlığı'ndan mevrûd şifreli telgrafnâmede bildirilmiştir.

3- İkinci mâddede arzedilen müsâdeme 7/7/[13]35 sâ'at 9 evvelde Karakurt'dan gelen ve müsâdemeye bi'z-zât iştirâk eylediği[ni] ifâde eden Mehmed oğlu Yusuf nâmındaki başıbozuk, âtîdeki ma'lûmâtı vermiş ve bu ma'lûmât bu gün 8/7/[13]35, fırkaya vürûd etmiştir.

a- Ermeniler bidâyetde Mescidli karyesine gelerek İslâm ahâlîden at istemişler; Müslümanlar at vermekden istinkâf edince Ermeniler geceleyin üç makineli tüfenk ve iki top ve iki yüz neferden ibâret bir kuvvetle gelerek köye ateş açmışlardır. Müslümanlar derhâl silâha sarılmakla berâber civâr köylere de haber vermişler. Bu sûretle tarafeyn arasında müsâdeme başlamıştır. Gece müsâdemede dört şehîd, dört mecrûh İslâm vukû' bulmuştur. Ermeniler aynı zamanda Gülayıntab karyesine hücûm ederek râst geldikleri on Kürdü de şehîd eylemişler.

4- El-ân devâm edegelen top seslerini anlamak ve cereyân-ı hâlden esâslı ma'lûmât edinmek için hudûd hâricine şâyân-ı i'timâd adamlar gönderildiği ma'rûzdur.

12. K. [Kolordu] K. [Kumandanı] V. [Vekili]

İshak

Horasan

8/7/[13]35

15. Kolordu Kumandanlığına

8/7/[13]35 târîh ve 1/1481 numaralı şifreye zeyldir.

7-8/7/[13]35'de Pasin Karakilisesi'ne gelen Hüseyin oğlu Abdullah, Karakurt civârında Ermeniler ile Kürdler arasında vukû'a gelen müsâdeme hakkında âtîdeki ma'lûmât verilmiştir:

1- Ermeniler Kürdlerin yed-i işgâlinde bulunan Karakurt köprüsünü ateş altına almak üzere (topların cins ve adedi zikredilmemiştir.) Koşakilise ile Karakurt arasındaki tepeye ta'yîn ederek köprüye ateşe devâm etmekte imişler.

2- Ermeni kuvveti şimdilik Aras'ın şimâl sâhilinde Kürdler cenûbunda bulunuyorlarmış.

3- Bu müsâdemeyi bi'z-zât müşâhede ettiği 35. Alay Kumandanlığı'nın iş'ârına atfen ma'rûzdur.

12. F. [Fırka] K. [Kumandanı]

Osman Nûri

15. K. [Kolordu] K. [Kumandanlığına]

35. Alay mıntıkasında Iğırbiğır'da bulunan takım kumandanının hudûd hâricindeki vukû'ât[ı] ber-vech-i âtîdir:

- 1- Kağızman'daki Ermeniler ahâlî-i İslâmiyyeyi katle başlamışlardır.
- 2- Ermeniler Kurudere'yi basarak beş erkek, üç kadın şehîd etdikden sonra otuz üç erkek, bir gelin, bir kız, dört yüz kırk kadar mevâşîyi alıp gitmişlerdir.
- 3- Ermeniler ancak kurâyâ asker sevketmekdedir. Ermeniler 4/7/[13]35'de Akçakala'ya tâbi' dört karyeyi baskın yapmışlar. Bu karyelerden birisinin kâmilin insânlarını ve diğer karyelerin beherinden altmışar adam götürüp kesmişler. Bu karyelere baskın yapan Ermeni kuvvetlerinin mikdârı mechûl ise de beş top, yedi makineli tüfenk varmış. Bu kuvvetin kumandanı Arşak nâmında bir Ermeni imiş.
- 4- Bozkuş karyesinde Kişevay nâmında bir İslâmın kardeşiyle karısı, kızını Ermeniler götürmüşlerdir.
- 5- Hudûd hâricinde ma'lûmât almak üzere 35. Alay mıntıkasından şâyân-ı i'timâd başıbozuklardan Iğırbiğırlı Yusuf ve Balıklı karyeli Mustafa[nın] gönderildiği 35. Y. K. [Alay Kumandanlığı'ndan] mevrûd raporuna atfen ma'rûzdur.

12. F. [Fırka] K. [Kumandanı]

Osman Nûri

Onbeşinci Kolordu
Müsvedde Varakasıdır
Şu'be Numarası: 1008
10 Temmuz [1335]

12. Fırka Kumandanlığına

8 Temmuz târîhli ve 1/1485 numaralı raporlarının dördüncü mâddesinde Bozkuş karyesinde Kişevay nâmında bir İslâmın kardeşi, zevcesi, kızının Ermeniler tarafından alınıp götürüldüğü zikrolunuyor. Bu köyün nerede

olduğu ve zikredilen ismin tahrîfe uğramış bulunması muhtemel olmağla tashîhini, vak'anın hangi târîhde olduğunun tahkîk ve iş'ârını ricâ ederim.

Kâzım Karabekir

Horasan

11/7/[13]35

15. K. [Kolordu] Kumandanlığına

C. [Cevab] 10/7/[13]35 târîh 1/1800 numaralı emirnâme-i kumandanîlerine:

1- Bozkuş karyesi Akçakala'nın 12 kilometre şimâl-i şarkîsinde Yer-köy'den Ermeniler tarafından kardeşi, zevcesi, kızı götürülen İslâmın ismi Kişodali olduğu ve hatâ-yı vâki'in esnâ-yı keşîdede vukû'a geldiği.

2- Vak'a-i mezkûrenin 2/7/[13]35 târîhinde cereyân ettiği ma'rûzdur.

3- 11/7/[13]35 1/1848 numara ile.

12. Fırka K. [Kumandanı]

Kâ'im-i makâm

Osman Nûri

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 8

- 19 -

**ERMENİLERİN MÜSLÜMAN KÖYLERİNE HÜCUM
ETTİKLERİ VE YENİ SALDIRI HAZIRLIKLARINDA
BULUNDUKLARI**

Darbhane, Başköy, Armudlu, Çürük, Kalabad, Akkuş, Germik, Kanlıkaya köyleri ahalisinin Osmanlı sınırına yakın dağlara kaçtıkları, mallarının yağma edildiği ve canlarını zor kurtardıkları, çeşitli sınıflardan oluşan Ermeni müfrezesinin toplarını Armudlu köyünün batısındaki sırtlara yerleştirdiğine dair.

***Armenians are attacking Muslim villages and are
preparing new raids***

The population of the villages of Darbhane, Başköy, Armutlu, Çürük, Kalabad, Akkuş, Germik and Kanlıkaya fleeing Armenians narrowly escaped death and took refuge in the mountains near the Ottoman frontiers; their goods had been pillaged by the Armenian detachment composed of different arms; the Armenians are pointing their guns to the ridges west of the village of Armutlu.

12 L. 1337 (11. VII. 1919)

Erzurum

11/7/[13]35

İngiliz Kâ'im-i makâmı Ravlinson Beyefendiye

(Bir sûret-i musaddakası mûmâ-ileyhin buradaki karârgâhına)

11/7/[13]35 târîhli telefona zeyldir.

Hudûdumuza civâr dağlara kaçtıkları arzedilenler Darbhâne, Başköy, Armudlu, Çürük, Kalabad, Akkuş, Germik, Kanlıkaya köyleri ahâlîsidir. Bunlardan bir kısmı canlarını hudûd dâhiline atmış ve diğerlerinin perîşân ve aç bir hâlde dağlarda kalmış olduklarını ve mallarını kâmilen yağma edildiğini ve sunûf-ı muhtelifeden mürekkeb Ermeni müfrezesinin toplarını Armudlu köyünün garbındaki sırtlara ta'biye eylediğini bildirmişlerdir. Bu hâlin ve bi'l-hâssa hudûdumuza karîb nukâta yerleşdirilmesinin dahi câlib-i dikkat olduğunu arz ve bu vesîle ile takdîm-i ihtirâm eylerim.

Kâzım Karabekir

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 11

- 20 -

***ERMENİLERİN NAHCIVAN VE ŞARUR HAVALİSİNDE
MÜSLÜMANLARIN TAMAMINI YOKETMEYİ
KARARLAŞTIRDIKLARI***

Nahcivan ve Şarur havalisinde Ermenilerin, tek bir Müslüman kalmayınca kadar Müslümanları mahva devam edecekleri veya tamamını Aras nehrine dökeceklerine karar

verdikleri, Şarur ahalisini Aras nehrine dökmekle üçüncü alay kumandanının görevlendirildiği; bu havâlîde soykırım ve katliam uygulayıp viran ettikleri kırk beş köy ahalisinin Vidi'ye sığındıkları, Ermenilerin binlerce kişi, top ve bombalarla Vidi'ye saldırdıkları, hasad mevsiminde viran ettikleri köylerin ahalisinin elde ettikleri ürünü de ele geçirmek istedikleri; ölümle pençeleşen Nahcivan ve Şarur Müslüman ahalisinin Osmanlı Hükûmeti'nden yardım istedikleri, Kâzım Karabekir'in de yardım bekleyen ahaliye yapılan soykırıma son verilmesine ve hiç olmazsa sağ kalanların hayatlarının teminat altına alınmasına dair ifadesi hakkında.

***Massacre of Muslim population by Armenians in Nahcivan
and the neighborhood of Şarur***

The Armenians had decided to exterminate till the last survivor all of the Muslims living in Nahcivan and Şarur, or to drive them down to the Aras (Arax) river and drown them in its waters, this task being assigned to the third Armenian regiment commander; the remainder of the population of forty five villages in this area, which had been destroyed by the Armenians and their population massacred took refuge in Vidi in order to have their lives safe; thousands of Armenians had attacked vidi canonning and shelling the city, with the aim of seizing their harvests; struggling hard to avoid death the Muslim population of Nahcivan and Şarur had asked the Ottoman Government for help; the army commander Kâzım Karabekir declared that the massacre shall be stopped and the population asking for help must be saved, and at least the survivors' lives preserved.

17 L. 1337 (16. VII. 1919)

Aded: 107

Numara: 492

Harbiye Nezâretine

1- Nahcivan ve Şarur havâlîsinde kırk beş pâre köye Ermeniler sunûf-ı muhtelifeden mürekkeb kıta'âtlâ tecâvüz etmişler, şimendüfer güzergâhına karîb mahalleri zırhlı vagonlarla ateş altına almışlardır. Son alınan haberler

ahâlî-i İslâmiyyeye karşı yapılan fecâyî' ve mezâlimin vahşetini göstermekde ve evvelce bildirilen katli'âmları te'yîd etmektedir.

2- Bu havâlîde Büyük Vedi karyesine iki alay ile ta'arruz etmişler ve ahâlîsinden bir çoğunu katletmişlerdir.

3- İslâmlar tarafından yakalanan Ermeniler bu havâlîde bir tek Müslüman kalmayınca kadar İslâmların mahvına devâm edileceğine veyâhûd İslâmları kâmilin Aras nehrine dökceklerine Ermenilerin karâr verdiklerini söylemişlerdir.

Elde edilen ve Ermeni kıta'âtına yazılan mahrem emirnâmelerinde dahi aynen şu cümleler vardır: "Şarur ahâlîsini Aras çayına dökmek üçüncü alay kumandanının vazîfesidir..."

Makasd, Şahtahtı ve Kıvrak karyelerini batırıp ora Müslümanlarını dahi Aras çayı arkasına dökmekdir.

4- Bayezid'den 12/7/[13]35'de Nahcivan ve havâlîsi ahâlî-i İslâmiyyesi nâmına yazılan telgrafnâme de aynen zîre çıkarılmışdır.

Sûret

İmhâsı mukarrer bir kitle-i ma'sûmeyi, nazarları yollara ma'tûf bir hâlde bırakarak mülevves ayakları altında çiğnenmesi musammem nâmûs-ı millîmizin müdâfa'ası için hükûmet-i müşfikamızın üç aydan beri boynu uruk bir hâlde dergâh-ı adâletine sığınarak en yakın bir zamanda hukûk-ı mü'eyyedimizin tezâhürünü beklediğimiz bir sırada firâren gelen ve Yedibasarlı Musa oğlu Ekber ve Abdurrahman oğlu İbrâhim nâm eşhâsın ifâdelerine nazaran düşman-ı bî-amânın kâhir pençesiyle vîrân olmuş kırk beş pâre köy ahâlî-i İslâmiyyesinin ilticâgâhları olan dört büyük köyün merkezi olmağla berâber dört nâhiyenin de kapısı mesâbesinde olan Vidi'de böylelikle devâm ederse havâlî-i mezkûrenin az zaman sonra mezâristân hâline ifrâğ edilecek şiddetle kanlı bir müsâdemenin başladığı ve sekiz topla mücehhez tahmînen dört bin kişilik Ermeni kuvvetinin bir hiss-i intikâm-cû ile karye-i mezkûreyi kuşatdığı ve her türlü vesâ'it-i müdâfa'adan mahrûm, mazlûm İslâmların beş kilometre mesâfede kâ'in tren hattındaki zırlı vagonlardan müdhiş bir sûretde bombardıman edilmekte oldukları ve bu mel'ûnların maksad-ı aslîlerinin hasâd mevsimi olmak hasebiyle ahâlîsini dağıtacakları karyelerdeki mevrû'âta tesâhub etmek olduğu anlaşılmaktadır. Hükûmet-i Osmâniyye'yi temsîl eden

vicdân-perver nâsiyelerin öksüz ve za'îf olan ebnâ-yı cinslerinin vahşetine kurbân olmalarına kat'iiyen râzı olamayacakları hakkındaki emelimizde sâbit olduğumuzu üç aydan beri devâm eden feryâd ü figânımızla ihtâr etdik. Tenfîs-i hayatın en mü'essir hâdimi olan ümîd kelimesi ber-mümkin enzâr-ı âmmeden silinemediği için Ermenilere karşı ölümle pençeleşmenin ne dereceye kadar tabîî olduğu vâreste-i arzdır. Lâkin zavallı kadınların, ak sakallı ihtiyârların, süd emen çocukların ve'l-hâsıl beşer cildine bürünmüş felek-zedelerin dest-gîri olabilecek hamiiyetdânı etrâflarında göremedikleri için korkunç kurşun sadâlarından dolayı kopardıkları velvele aynı zamanda mevti istihzâr edercesine olan müdâfa'anın netîcede haysiyetlerinin de pâ-y-mâl edileceğini i'lân ettiği için hakk-ı hakîkîyi süngü uçlarında parlatan kuvvete karşı mukâvemetin gayr-ı kâbil-i imkân olduğu daha tabîîdir. Ağladık, sızladık, yazdık, bağırdık! Hattâ milliyyet prensibi maskesi altında beşeriyyeti ezmeğe çabalayanlara bile feryâd etdik! Kazâlarımızda patlayan gülle sadâları yüzünden işidilmedi. Âlem-i İslâmiyyetin yegâne hâkim-i müşfiki olan halîfe-i rûy-ı zemînin riyâsetini der'uhde ettiği bir hükûmet de feryâdımızı istimâ' etmezse artık kime gidelim? Hangi yabancı eteklere sarılalım? Bu şikâyâtımızı da merci'-i â'idine bildirilmesiyle berâber makhûr (bu kelime okunamıyor) bulunduğumuzu millete karşı hayatımızın müdâfa'asını istihâm eyleriz.

Nahcivan havâlîsi Vekîli

Harbek Takizâde

Âlem-i insâniyyetden istimdâd talebinde bulunan bu bî-çâreler hakkında yapılan ve vicdân-ı beşeri sızlatan bu fecâyî' ve mezâlîme nihâyet verilmesine ve hiç olmazsa sağ kalanların hayatlarının taht-ı te'mîne alınmasına delâlet buyurulmasını istihâm eylerim.

Aslına mutâbıktır.

15 Temmuz [13]35

15. Kolordu Kumandanı
Kâzım Karabekir

Onbeşinci Kolordu
Müsvedde Varakasıdır
Şu'be Numarası: 1
Târîh: 16 Temmuz [1335]

*Erzurum İngiliz Mümessili Ravlinson Bey'in Karârgâhına,
Trabzon'da Fransız Mümessiline*

2- Bu havâlîde Büyük Vedi karyesine Ermeniler iki alay ile ta'arruz edip ahâlîsinden bir çoğunu katletmişlerdir.

3- Bu havâlîde bir tek Müslüman kalmayıncaya kadar İslâmların mahvına devâm edileceğine veyâhûd İslâmları kâmilten Aras nehrine dökeceklerine dâ'ir karâr verdiklerini Ermeniler bi'z-zât ifâde etmişler ve kumandanlarından böyle emir verildiğini söylemişlerdir.

4- Nahcivan ve havâlîsi ahâlî-i İslâmiyyesi nâmına yazılan bir telgrafnâme sûretini de aynen takdîm eyliyorum.

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 15

- 21 -

**ERMENİLERİN GÖÇ ETMEKDE OLAN MÜSLÜMAN
AHALİYİ SOYDUKLARI**

Kafkas cephesinden gelen muhacirlerin yollarda bir kaç defa soyuldukları, ellerinde bulunan bütün eşyaların gasbedildiği, Sarıkamış'daki Ermeni Hükûmeti'nin de göç etmekte olan Fahreddin Bey isimli birisiyle yakın bir akrabasının 500 ruble parasıyla eşyalarını gasbettiğine dair.

Armenians robbed emigrating Muslim population

Muslim emigrants coming from the Caucasian front have been robbed several times during their journeys, a person named Fahreddin Bey and one of his close relatives fleeing from the Armenian ruled Sarıkamış city had been robbed by Armenians and their 500 rubles money seized.

19 L. 1337 (18. VII. 1919)

Onbeşinci Kolordu
Müsvedde Varakasıdır

Erzurum
18 Temmuz [13]35

Harbiye Nezâretine

Ermenilerin Kafkas arâzîsi dâhilinde hudûd-ı Osmanîye mücâvir mıntıkalarda 4 Temmuz 1335'den beri icrâ etdikleri katli'âm hakkında gelen raporlara zeylen âtîdeki ma'lûmât vürûd etmiştir. Arzeylerim:

Kafkas cebhesinden gelen Akçakala muhâcirlerinden 7 hâne, 9 Temmuz'da Osmanlı toprağına ilticâ etmiştir. Bunlar, 2 Temmuz'da Kars'dan çıkmışlar. Yolda birkaç def'a nehb ü gârâta ma'rûz kalmışlar ve Viladikars'da ellerinde bulunan tekmîl eşyaları gasbedilmiştir. Sarıkamış'da Ermeni Hükûmeti, hicret etmekde olan Fahreddin Bey nâmındaki birinin ve hemşîrezâdesi Sivaslı Ali Efendi â'ilesinin 500 ruble parası ile hemen bütün eşyalarını almışlar ve hudûdu geçinceye kadar ellerinde hiç bir şey bırakılmayacağını da söylemişlerdir.

15. Kolordu Kumandanı
Kâzım Karabekir

Telgrafnâme

Mahreci: Kötek
Numarası: 5
Târîh: 9/7/[13]35

Aceledir.

15. K. [Kolordu] K. [Kumandanlığına]

1- Kars cihetinde olan Akçakala muhâcirlerinden yedi hâne bu gün bu tarafa geçmişlerdir. Bunlar, dün Sarıkamış'dan, altı gün evvel de Kars'dan çıkmışlardır. O havâlîde tamamen bir hükûmetsizlik mevcûd ve bütün ahâlî yek-diğerinin mal ve mevâşîsini yağma etmekde, Ermeni hükûmet adamları da bu husûsda en ilerde gitmekde imiş. İslâm, Hıristiyan; herkes kat'î bir emniyetsizlik, son derece sıkıntı içinde bulunmakta imişler.

2- Bunlarla berâber hicret etmek üzere Sarıkamış'a kadar gelen Asbuğ[a] karyeli Fahreddin Bey'in ve hemşîrezâdesi Sivaslı Ali Efendi'nin â'ilesinin, Sarıkamış'da Ermeni Hükûmeti tarafından beş yüz manat parası ile ev

eşyasından mâ'adâ sandıklardaki kadın melbûsâtı da kısmen alındığı gibi hudûdu geçinceye kadar bir şeyleri kalmayacağı açıkça söylenmiş ve kirâcıları olan Malakanlılar dahi daha ileri gelmeğe cesâret edememiş olmalarından geri döndükleri anlaşılmıştır.

3- Bu gelen yedi hâne, son soyguna Viladikars'da verip bir şeyleri kalmamış olduğu için yollarına devâm etmişlerdir.

9/7/[13]35

Nişancı Alay K. [Kumandanı]

Emin

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 9

– 22 –

**ERMENİLERİN HUDUT DIŞINDAKİ MÜSLÜMANLARA
YAPTIKLARI MEZÂLİM**

Hudut dışındaki Müslümanlara Ermeniler tarafından yapılan mezâlim hakkında Nebi Ağa'nın elde ettiği malumata ve yapılan tahkikata göre hazırlanan raporlara dair.

***Oppression against Muslims perpetrated on the
further side of the frontier***

Reports drawn after hearing the testimony of Nebi Ağa and investigating the situation related to Armenian oppressions across the frontier.

19 L. 1337 (19. VII. 1919)

Horasan

18/7/[13]35

[Aded]: 1820

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığına

Hudûd hâricindeki ahâlî-i ma'sûme-i İslâmiyyeye Ermeniler tarafından revâ görülen işkence ve mezâlimi hâki Nebi Ağa vâsıtasıyla Eleşkird'deki 36. Y. [Alay] 3. T. [Tabur] kumandanına İslâmların gönderdikleri mektûb ile Nebi

Ağa'nın bu kerre istihsâl eylediği ma'lûmâta atfen 36. Y. [Alay] 2. [Tabur] Kumandanlığı'nın raporu ve 36. Y.[Alay] 3. [Tabur] Kumandanlığı'nın bi'z-zât tahkîkâtına müsteniden yazdığı raporun sûretleri aynen ihrâc edilerek manzûr-ı devletleri buyurulmak üzere leffen takdîm kılındığı ma'rûzdur.

12. Fırka Kumandanı

Kâ'im-i makâm

İmza

Sûret

Eleşkird'de Tabur Kumandanlığına

İnhâ olunur ki, Karakurt nâhiyesinden gelen Ermeniler hükûmeti, bizim başlarımıza getiren felâket birer birer Allah Rızası için ve peygamber aşkına olsun Avrupa'daki devletlere bildirin, şâyed eğer bildirmedi ise yarın kıyâmet gününde rûz-ı mahşer kurulduğu zamanda Bârî-i te'âlâ hazretleri kâdî olur ve peygamberimiz şefâ'atçı olur. Fi'l-cümlemiz size da'vâcı oluruz. Ondan sonra **Birinci mâdde** ve her bir karyemizden ikişer ve üçer kişi eşrâfımızdan derdest edip on gün kadar aç, susuz habs bırakır. Günde yüz elli ağaç uruyor. Parası olan da kendini, kanını geri alır, olmayanı öldürür. **Mâdde 2:** Mal, davar alır kût-ı yevmîleri kat' edilir. **Mâdde 3:** Günde bir iki karyemizi top ve mitralyöz ile yıkıp yakmaktadır. Ve hattâ İslâm ırzına müdâhele olunmaktadır. Dünkü gün Mescidli -Alakilise- Hopvirân ve Şâdivan karyelerindeki olan İslâmlar üzerine ta'arruz etdiler. Yirmi kişi şehîd ve otuz beş kişi mecrûh olduğu, eğer böyle devâm ederse, Kars ve Erivan vilâyetlerinde İslâm nâmı kalmayacak. Altı yüz seneden beri umûm devletlerin içinde olan İslâmlara böyle zulüm ve te'addîye mübtelâ olunmamış. **Mâdde 4:** Kars ve Erivan ve Batum vilâyetlerinin ve bâlâda tahrîr olunan vilâyetler cihân yüzünde ne kabâhat etmişler ki, gaddâr kelb Ermeniler[i] üzerine musallat etmişler. Muhâfazamız için başka bir devlet yok idi ki, tahlîs olunmaklığımız için gelse idi. Ermenilerin işlediği zulüm ve te'addîler [Şeddad-Nemrud-Fir'avn] zamanlarından beri vukû' bulmamışdır. Ve şimdiki hâlde fi'l-cümlemizin hayatları tehlikededir. Bu gibi mazlûmiyetimizi lâzım gelen makâmlara bir an evvel bildiriniz efendim.

Fî 11 Temmuz sene [13]35

Gâzikaya'dan
Acem oğlu Osman

Gâzikaya'dan
Veli oğlu Ahmed

Yukarı Güllüce
karyesinden
Ağa oğlu Bekir Efendi

Aşağı Güllüce'den
Kadir oğlu Fakih Süleyman

Aşağı Güllüce'den
Mahmud oğlu Esad Efendi

Numara: 364

Toprakkala'dan
12 Temmuz [13]35
Mahremdir

Otuz Altıncı Alay Kumandanlığına
Üçüncü Tabur Kumandan Vekîli Yüzbaşı Mustafa Efendi tarafından

Bendeniz 11 Temmuz sene [13]35 târîhinde Kopuz-ı Süflâ ve Hanköyü istikâmetinden hudûdu geçerek Kazıkkaya köyüne ve oradan da hudûdla Kazıkkaya köyü arasında çadır kurmuş olan Acem Ağa aşîretine gidip sâbık Karakilise telgraf çavuşlardan Vanlı Ahmed Efendi ile konuştum. Mûmâ-ileyhin ifâdesi aynen ber-vech-i zîr arzolunur:

1- Bundan takrîben sekiz gün evvel Ermeniler Kazıkkaya ve Gömik köyleri İslâmlarından tekâlîf-i harbiyye sûretiyle mal, davar, at ve sâ'ire toplamak ve aynı zamanda silâhlarını almak teşebbüsünde bulundular. Bu köyler ahâlîsi muvâfakat göstermediklerinden aralarında âteş açıldı. Ermeniler İslâmların âteşlerine dayanamayarak Çolaklı köyüne ve oradan da mezkûr köy Ermenileriyle Armudlu köyüne toplandılar. Bu muhârebeyi işiden Aşağı-Yukarı Güllüceler, Humeşgeldi [Hoşgeldi?], Kozan, Sitan, Başköy karyeleri ahâlî-i İslâmiyyesi dahi toplanarak İslâmlara yardım etmek maksadıyla muhârebeye iştirâk etdiler. Ermeniler, İslâmlara mukâbele edemeyerek Gülayıntab köyüne firâr etdiler ve bu sûretle muhârebe netîcelenmiş idi.

2- Sonra Ermeniler Sarıkamış civârında Hamamlı, Mescidli köylerini basıp İslâmların yine aynı maksadla mallarını alıp götürmüşler. Bunun üzerine oradan bir adam kaçıp Kazıkkaya köyüne gelir. "Ne duruyorsunuz, siz İslâm değil misiniz? Ermeniler bizi talan etdi. Bize küme olunuz mallarımızı alalım" demesi üzerine ber-vech-i bâlâ arzolunan köyler ahâlîsinden bir kaç yüz piyâde ve süvârî ictimâ' ederek Karakurt köyü civârında, Aras nehri üzerinde köprü başında durup köy içerisine kurşun atmağa başladılar. Ermeniler ise

mukâbele etmezler. İslâmlar mukâbele görmeyince köyün içersine gider gitmez Ermeniler Karakurt tepeleri üzerine ta'biye edilen iki top ve bir mitralyöz ile İslâmlar üzerine şiddetli bir sûrette ateşe başlarlar. Bunun üzerine köyden kaçarlar bir at ile altı adam paralanmış. Buradan çekildikten sonra Karapınar sırtlarını işgâl edip Ermenileri beklemişler. Ermeniler mevzi'de bulunan İslâmlar üzerine sonradan Sarıkamış'dan getirdikleri iki top ile bir mitralyöz ki, cem'an dört top iki mitralyöz ile âteş açdılar. Bu sûretle burada iki gün muhârebe oldu. Ba'dehu Ermeniler Aras nehrini geçip Karapınar, Gülayıntab ve Başköy istikâmetlerine doğru ilerlemeye başladılar. Bundan mâ'adâ Kızılköy, Karakurt ve civâr köyleri Rumları da Ermenilerle olarak İslâmlar üzerine ta'arruza başladılar. Bunun üzerine ahâlî top ve mitralyöz âteşine dayanamayarak herkes kendi köyüne dağıldılar. Bu sûretle muhârebe 10 Temmuz sene [13]35 akşam üzeri nihâyet bulmuştur. Ermeni ve Rumların müttefikan ta'arruz ve tecâvüzâtındaki maksadları İslâmları yağma, katl ve ifnâ etmek siyâsetini ta'kîb etdikleri ve Ermenilerin işbu tecâvüzî hareketlerinde köylerinden kaçamayan İslâmların âkîbet-i hâlleri henüz mechûl olduğu.

3- Ermeni ve Rumlar hâl-i hâzırda Başköy'den ileriye geçememişlerdir. Köylerini terk edip kaçabilen İslâmlar hudûd civârında çadır kurdukları re'yü'l-ayn müşâhede edildiği.

4- Ermeniler bu havâlîde za'îf olup kuvve-i umûmiyyesini İran'da İsmâil Ağa -Semiko- aşîretine karşı sevketmiş olduklarını ve Oltu ve havâlîsinde Eyyub Bey -paşa- avenesinin Ermeni, Rum ve Gürcülerle harb etmekde olduğunu mârru'l-arz Ahmed Efendi tarafından istihbâr kılındığını ifâde eylediği.

5- Hudûd hâricinde takrîben iki sâ'at mesâfede bulunan Güllüce karyesi eşrâfından Bekir Efendi ve Kopuz-ı Süflâ'dan Kürd Fettah ve refîki Abdullah ile onuncu bölükden Yusuf Çavuş, tebdîl-i câme etdirilerek vukû'âtın cereyân ettiği köylerden yakînen tahkîk ve tedkîkâtta bulunmak üzere 11 Temmuz sene [13]35 târîhinde gönderildikleri ve avdetlerinde ma'lûmât verileceği ma'rûzdur efendim.

36. Y. [Alay]/3. [Tabur] Kumandan Vekîli
Yüzbaşı
Mustafa

Mahrem ve mühimdir

Otuzaltıncı Alay Kumandanlığına

2. Tabur Kumandan Vekîli Yüzbaşı Fâik Efendi tarafından

1- Nebi Ağa, fî 12 Temmuz sene [13]35'de Sarıkamış istikâmetinden Toprakkala'ya avdet ederek merbût mektûbu getirmiş ve ber-vech-i zîr ma'lûmâtı elde etmiştir.

2- Nebi Ağa, hudûdu geçerek Gâzîkaya, Komik, Güllüce, Solaklı, Armudlu, Başköy, Karapınar, Gülantâb karyelerine kadar gidip Gülantâb'dan Sarıkamış'a gitmek ârzûsunda bulunmuş ise de Karakurt köprüsünde Ermenilerle İslâmlar arasında fî 8 Temmuz sene [13]35 târîhinde başlayan müsâdeme üzerine Ermeniler tarafından Nebi Ağa'nın yoluna devâm etmesi men' edilerek avdete mecbûr edildiğini ifâde etdiğini.

3- Mescidli karyesinden Ermenilere mahsûs evini almak için Sarıkamış'a giden ve Ermeni zâbitine mürâca'at eden İslâmların ifâdesine nazaran Sarıkamış'da bulunan İngiliz zâbiti, Misak nâmındaki Ermeni zâbitiyle görüşerek Ermenilerin ahâlî-i İslâmiyyeye olan tecâvüzlerini ta'yîb ve takbîh etdiğini söylemiştir.

4- Sarıkamış Çerkesleriyle Bozatlı Çerkesleri, İngiliz zâbitine ilticâ ederek Ermenilerden muhâfazalarını istirhâm etdiklerini mevsûkan haber almıştır.

5- Karakurt köprüsündeki müsâdemede dokuz Ermeninin maktûl cesedini re'yü'l-ayn görmüştür ve Küçükyusuf karyesinden Ömer Ağa oğlu Osman Ağa'yı ayaklarından baş aşağı asıp işkence edildiğini ve üç gün sonra kendisinden yedi bin manat alınıp salıverildiğini ahâlîden işitmiştir ve Mescidli karyesinden Devriş Ağa'nın fî 8 Temmuz sene [13]35'de Ermeniler tarafından şehîd edildiğini ve Alakilise karyesinden Köroğlu nâmındaki Müslümanın Ermeniler tarafından cerhedildiği ahâlî-i İslâmiyye tarafından mevsûk olarak işitdiğini ifâde etmiştir.

6- Kağızman'da Ermeni kuvvetinin pek az bulunduğunu ve bu günlerde takviye edilmek ihtimâli bulunduğunu ahâlî-i İslâmiyyeden işitdiğini söylemiştir.

7- Gülantâb ve Yoğunhasan ve Karapınar İslâm karyelerine karşı Karakurt karyesi etrâfındaki sırtlarda dört top ile üç makineli tüfenk ta'biye edilip âteş edilmekde olduğunu fî 8 minhde Nebi Ağa bi'z-zât gördüğünü söylemiştir.

8- Kars ve Sarıkamış'dan civâr köylere kesretle un ve erzâk gelip yalnız Ermenilere tevzî' edilmekde bulunduğunu İslâmlardan işitmiştir.

9- Sarıkamış'da bulunan Çerkes Bekir Bey, Sarıkamış İslâmlarını muhâfaza etmek için iki yüz atlısıyla Sarıkamış etrâfında dolaşmakta iken şehîd edilmiş fakat târîh ve mahall-i şehâdetini mechûl bulunduğu mevsûkan ahâlî-i İslâmiyyeden işitdiğini ifâde etmiştir.

10- Mescidli, Alakilise, Hamamlı, Hopviran, Şâdivan karyelerindeki ahâlî-i İslâmiyyeden bir çok telefât ve zâyî'ât bulunduğu ahâlî-i İslâmiyyeden işitmiş olduğu ma'rûzdur.

36. Y. [Alay]/2. [Tabur] Kumandan Vekîli
Yüzbaşı
Fâik

Numara: 7

**Toprakkala'dan
12/6 [7]/[13]35**

Gayet mühim ve mabremdir

*Otuzaltıncı Alay Kumandanlığına
İkinci Tabur Kumandan Vekîli Yüzbaşı Fâik Efendi tarafından*

C. [cevab] Alayın 8/7/[13]35 târîh ve 58 numaralı gâyet mahrem ve mühim emre:

1- Nebi Ağa Kağızman'da iki gün kalarak fî 22 Haziran sene [13]35 târîhinde Kağızman'dan hareketle 25 minhde avdet etmiştir. Müttekaddim raporumuzun birinci ve ikinci mâddelerinde zikr edilen piyâde topçu kuvvetiyle eslihanın cins ve mikdârını bi'z-zât görmüşdür ve üçüncü mâddesindeki Ermenilere Memâlik-i Osmâniyye arâzîsi verilmek hakkındaki ümîdsizliklerini bi'z-zât Kağızman Ermenilerinden işitmiştir. Mûmâ-ileyh Ermeni lisânıyla müttekellimdir. Müttekaddim raporun yedinci ve sekiz, dokuz, on ve on bir ve

on yedinci mâddesinde Bolşevikler hakkındaki ma'lûmâtı Galiçya cebhesinde esîr olup Bolşeviklere iltihâk etmiş ve bi'l-ahire Kağızman'a gelmiş İbrâhim nâmında bir neferimizden bi'z-zât işitdiğini söylemiştir. Ve on ikinci mâddesindeki Kürd İsmâil Ağa'nın maiyetiyle Culfalar cenûbunda Ermenilerin yolunu kesdiği hakkındaki ma'lûmâtı Kağızman ahâlî-i İslâmiyyesinden işitmiştir. Ve on üçüncü mâddede Orduâbâd ve Nahcivan'da bulunan İngilizlerin Bolşeviklere olan beyânâtını Kağızman Ermenilerinin yek-diğeriyle esnâ-yı musâhabetde bi'z-zât işitdiğini söylemiştir. Ve on dördüncü mâddesinde Ermenilerin asker toplamak hakkındaki ma'lûmâtı bi'z-zât görmekle söylemiştir. On beşinci ve on altıncı mâddelerindeki tekâlîf ve Ermenilerin Kars ve Kulb'da bulunan kuvvet hakkındaki ma'lûmâtı yerli İslâmlardan işitdiğini ifâde etmiştir. On sekizinci mâddede Aras nehri üzerindeki köprülerde bulunan nöbetçiler hakkındaki ma'lûmâtı kısmen görmüş ve kısmen de ahâlî-i İslâmiyyeden tahkîk ederek ifâde etmiş olduğu ma'rûzdur.

2. Tabur Kumandan Vekîli
Yüzbaşı
Fâik

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 12

- 23 -

**ERMENİLERİN KARS VE CİVARINDA MÜSLÜMANLARA
YAPTIKLARI MEZÂLİM**

Ermenilerin Kars'da Müslümanlardan bir kısmını gerilere sevkettikleri, bir kısmını çeşitli bahanelerle telef ettikleri, mallarının zorla alındığı, vermek istemeyen köylerin topa tutulduğu ve baskına uğrayan Kazan karyesi ahalisinin bizim tarafa geçtikleri hakkında.

***Atrocities perpetrated by Armenians against Muslims in
Kars and its vicinity***

Armenians had been driving away rearward from Kars part of its Muslim population and under false pretexts killing the other part and seizing forcibly their goods; those of the villages which resisted had been gunned by their artillery; the population of the

village of Kazan exposed to their sudden attacks had been forced to seek shelter on the hither side of our border.

20 L. 1337 (19 VII. 1919)

Erzurum Vilâyeti

Mektûbî Kalemi

Umûmî: 5453

Husûsî: 146

Sarıkamış, Kars civârında Ermeniler, İslâmlardan delikanlıları toplayarak kaybetmekde ve cebren mevâşîlerini almakda oldukları Kars ve Göle mu'teberânından sekiz zâtın imhâ ve Şükrü Çavuş nâmında bir İslâmı da i'dâm etdikleri ve Iğdır'dan Kars'a gelen bir Ermeni generalini merâsim-i mahsûsa ile istikbâl etdikleri; Oltu mıntıkasında şimdilik sükûnet ber-devâm olup Tavusker civârında Yusufeli muhâcir Ermenilerinden müte'addid çeteler bulunduğu istihbârât-ı mevsûka üzerine ma'rûzdur.

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı Cânib-i Âlîsine

Namervan Kâ'im-i makâmlığı'ndan bugün alınan 4 Temmuz sene [13]35 târîhli şifre telgrafnâmenin bir sûreti manzûr-ı âlî-i kumandanîleri buyurulmak üzere bâlâya naklen arz olunur.

5 Temmuz sene [1]335

Erzurum Vâlî Vekîli

Kâdî

Mehmed Cevdet

Dokuzuncu Kafkas

Fırkası Kumandanlığı

Erkân-ı Harbiyyesi

Şu'be: 1

Aded: 667

Erzurum

8/7/[13]35

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığına

Yirmi Sekizinci Alay Kumandanlığı'ndan şimdi alınan 8/7/[13]35 sâ[at]/9 "sonra" işâretli şifre sûreti aynen zîrde ma'rûzdur.

Dokuzuncu Kafkas

Fırkası Kumandanı

Mîralay

Rüşdü

Sûret

Badicivan

8/7/[13]35

Sâ[at]/9 sonra

1- Ermenilerin hudûd civârında Gülinab [Gülyantepe] ve Kızılhamamlı yakınındaki İslâm köylerini basarak katli'âm yapmakda oldukları ve top, tüfek seslerinin Karakilise'ye kadar gelmekte olduğu Iğırbiğır karyeli Hasan nâmında bir şahsın ifâdesine nazaran Aras Nâhiyesi Müdîriyeti'nden bildirildiği Pasinler Kazâsı Kâ'im-i makâmlığı Vekâleti'nden şimdi bildirilmiş olduğu ma'rûzdur.

2- Bu telefon 1592 numara ile yazılmışdır.

28. Y. [Alay] K. [Komutan]

V. [Vekîli]

Nûri

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı

Erkân-ı Harbiyyesi

Şu'be: 1

Kısım: 1

970

Erzurum

8/7/[13]35

İngiliz Kâ'im-i makâmı Ravlinson Cenâblarına

1- Kars'da Ermeniler, Müslümanlardan ileri gelenleri habs ve teb'ide germiyyet vermektedir. Yüzü mütecâviz Müslümanı Osmanlı tebe'ası diyerek derdest ve geriye sevk etmişlerdir ve ekserî Müslümanı câsûs diye itlâf etmekde oldukları anlaşılmıştır.

2- Sarıkamış ve Kars civârında Ermeniler, İslâmlardan delikanlıları toplayarak kaybetmekte oldukları haber alınıyor. Kars ve Göle mu'tebârının sekiz zâtı imhâ ve Şükrü Çavuş isminde bir adam i'dâm edilmiş.

3- Ermeniler tekâlîf-i harbiyye diye at, öküz, araba ve mevâşîlerini İslâmlardan cebren toplamaktadırlar. Bu tekâlîfi kabûl etmeyen Akçakala çukurundaki sekiz Müslüman karyesinin üzerine üç yüz süvârî ve üç yüz piyâde ile top ve makineli tüfenk sevk ederek ahâlî-i İslâmı topa tutmuşlardır. Ahâlînin cümlesi Allahüekber dağına çekilmişlerdir. Ermenilerin her gün artmakta olan bu mezâlimini arzederek te'yîd-i ihtirâmât eylerim, Kâ'im-i makâm bey.

On Beşinci Kolordu Kumandanı

Mîrliva

Kâzım Karabekir

Erzurum
19/7/[13]35

Telgraf
2714

Harbiye Nezâretine

1- Bir Ermeni müfrezesinin Iğrıbüğır karyesinin beş kilometre kadar şarkında ve hudûdumuz hâricindeki Kazan karyesini basdıkları, İslâmlarla meskûn bu köy ahâlîsi, çoluk çocuklarıyla ve mevâşîlerini bizim tarafa geçirdikleri ve o civârda müsâdemenin devâm etmekte olduğu hudûddaki kıta'âtımızın 19/7/[13]35 târîhli raporunda bildirildiği ma'rûzdur.

Kâzım Karabekir

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 5

- 24 -

**ERMENİ MİLİSLERİNİN İĞDIR'IN ON İKİ KÖYÜNE
TAARRUZ ETTİKLERİ**

Iğdır'ın on iki köyündeki Kürtlere taarruz eden Ermeni milislerinin iki bin kadar koyun aldıkları, çatışma esnasında sekiz kadının şehid olduğu ve dört yüz elli hanenin Musun nahiyesine iltica ettiği hakkında.

Attacks of ten villages in Iğdır by Armenian Militia

Armenian Militia had attacked two Kurdish villages in Iğdır and carried off two thousand lambs; eight women had been killed in the clashes and four hundred and fifty households sought shelter in the township of Musun.

20 L. 1337 (19 VII. 1919)

Dâhiliye Nezâreti
Emniyyet-i Umûmiyye Müdîriyeti
Âsâyiş Şu'besi
Aded: 260

Hâriciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsine

Elviye-i-Selâse'deki Ermenilerin harekâtına dâ'ir

Mabremdir

Ma'rûz-ı çâker-i kemîneleridir,

3 Temmuz sene [1]335 târîhli ve 45842/231 numaralı tezkire-i âcizîye zeyldir.

Erzurum Alay Kumandanlığı'nın raporuyla Hasankala Jandarma Bölük Kumandanlığı'nın telgrafnâmesinde muharrer vak'a hakkında Bayezid Mutasarrıflığı'ndan keşide olunup Erzurum Vilâyeti'nden bâ-tahrîrât gönderilen iki kıt'a telgrafnâmenin sûreti leffen takdîm kılınmış olmağla ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 20 Şevvâl sene [1]337 ve

Fî 19 Temmuz sene [1]335

Dâhiliye Nâzır Vekîli

Edhem

Bâb-ı Âlî

Dâhiliye Nezâreti

Emniyyet-i Umûmiyye Müdîriyeti

Bayezid Mutasarrıflığı'nın 5/6/[13]35 ve 2007/456 numaralı

şifresinin halli sûretidir.

3 Haziran sene [13]35 ve 444 numaralı şifreye lâhikadır.

Iğdır'a gönderilip avdet eden sâ'îlerin ifâdesine nazaran o havâlî Ekrâdı tarafından gasbedilen mevâşîlerinin istirdâdı için Ermeni ve Yezîdîlerden mürekkeb sekiz yüz mevcûdlu bir kuvvetin evvelce arzolunan Kürd köylerine tecâvüz ve ta'arruz ederek bi'l-mukâbele bir mikdâr koyun götürdükleri ve bu esnâ-da sekiz İslâm kadınıni şehîd eyledikleri ve mezkûr kuvvetin el-yevm Kulp civârında bulunduğu ve Ermenilerin Memâlik-i Osmâniyye'ye müsellahan tecâvüz etmek gibi bir fikr-i teşebbüsleri gayr-ı mahsûs idüğü anlaşıldığı ma'rûzdur.

Aslına mutâbıktır.

Mübür

Bâb-1 Âlî
Dâhiliye Nezâreti
Emniyyet-i Umûmiyye Müdîriyeti

*Bayezid Mutasarrıflığı'nın 10/6/[13]35 târîhli ve 444 numaralı
şifresinin halli sûretidir.*

İğdır dâhilinde Abbasgöl ve diğer on bir karyede meskûn Ekrâda, Ermenilerin milis askeri tarafından ta'arruz edilerek iki bin kadar koyunları alındığı ve aralarında vâki' olan müsâdemede sekiz kadının şehîd olduğu ve Ermeni milislerinin kesreti dolayısıyla kura-yı mezkûre ahâlîsi, çadırlarını söküp dört yüz elli hânenin Musun nâhiyesine ilticâ eyledikleri Jandarma Tabur Kumandanlığı'yla müdîriyyet-i mezkûrenin iş'ârına atfen ma'rûzdur. Bu bâbda alınacak îzâhât ayrıca arz olunacaktır.

Aslına mutâbıktır.
Mühür

BOA. HR. SYS. MÜ, 57/4, 1919 VII 19

- 25 -

**ERMENİ MEZÂLİMİNDEN KAÇAN BERUGİ VE ZİLAN
AŞİRETLERİNİN VAN'DA İSKÂN EDİLECEKLERİ**

*Ermenilerin Kafkas Müslüman ahalisine yaptığı mezâlim-
den kaçan Berugi ve Zilan aşiretlerinden dokuz yüz seksen yedi
hane halkının istekleri üzere Van'da iskân edilmek üzere
gönderildiklerine dair.*

***Settlement in Van of the Berugi and Zilan tribes
who fled Armenian atrocities***

*Folks of nine hundred and eighty households fleeing
atrocities perpetrated by the Armenians against Caucasian
Muslims, have been by their own free will, sent to Van in order
to be settled in.*

20 L. 1337 (19. VII. 1919)

Onbeşinci KolorduErkân-ı

Harbiyye Birinci Şu'be

Müsvedde Varakasıdır

Şu'be Numarası: 891

Husûsî: 25

Târîh: 2/7/[1335]

Hülâsa: Ermeni Mezâlimi

Şifre

Harbiye Nezâretine,

Üçüncü Ordu Müfettişliğine

1- Ermenilerin Kafkas ahâlî-i İslâmiyyesine icrâ eyledikleri mezâlimin îrâs eylediği havf ve endîşe sâ'ikasıyla Berugi aşîretinden sekiz yüz hâne halkının Bayezid'e hicret ve hükûmete dehâlet etdikleri Erzurum Vilâyeti'nin iş'ârından anlaşılmakta olduğu ma'rûzdur.

2- Harbiye Nezâreti'ne ve Müfettişlik'e arzedilmiş ve Erzurum'daki İngiliz mümessiline bildirilmiştir.

Kâzım Karabekir

Erzurum Vilâyeti

Mektûbî Kalemi

Umûmî: 5420

Husûsî: 458

Mabremânedir

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı Cânîb-i Âlîsine

Bayezid'e hicret ve hükûmete dehâlet eyledikleri 25 Haziran sene [1]335 ve 5420/317 numaralı tezkire ile arzolunan Berugi aşîreti halkının dokuz yüz hânede beş bin beş yüz kırk beş ve bunlardan başka hicret eden Zilan aşîretinin dahi seksen yedi hânede beş yüz elli beş nüfûsdan ibâret olup kendilerinin ihtiyâr-ı hicret etmeleri Ermeniler tarafından terk-i silâh etmeleri için vukû' bulan teklîfât dan ve eşya ve mevâşîlerinin ahz ve gasbı sûretiyle haklarında îkâ'-ı mu'âmele-i mezâlimkârâneden münba'is bulunduğu ve bunların kısmen Revan dâhilinde Gor ve Ömer-i Ulyâ ve Ömer-i Süflâ, Abbas, Şîrân, Reyhan, Cefander, Boratlı, ve kısmen de Iğdır'ın Sürmeli, Karahaçlı, Yağlırağa (?) karyeleri sekenesinden ve ashâb-ı emlâk ve alâkadan olup

ârzûları vechile Van vilâyeti dâhilinde iskân edilmek üzere oraya sevkolundukları vâki' olan istîzâha cevâben mahallî mutasarrıflığından bildirilmekle berây-ı ma'lûmât arz-ı keyfiyyet olunur.

Fî 19 Temmuz sene [1]335

Erzurum Vâlî Vekîli
Kâdı
Mehmed Cevdet

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VI 28

– 26 –

**ERMENİLERİN TÜRK KÖYLERİNE SALDIRILARDA
BULUNDUKLARI**

Ekserisi Kızılkilise Rumlarından olan 150 kişilik bir Ermeni piyade kuvvetinin Bulaklı karyesini işgal ettikleri, mal ve eşyaları yağmaladıkları, köylülerden iki şehid ve iki yaralı olduğu, aynı Ermeni kuvvetlerinin Iğırbiğır karyesi civarındaki Türk mevzilerine saldırmak istedikleri fakat geri püskürtüldüklerine dair.

Attacks of Turkish villages by Armenians

An infantry detachment of 150 Armenians the majority of is composed of Greeks from Kızılkilise had occupied the town of Bulaklı looting goods and belongings, killing two persons and wounding another two; the same Armenian forces tried also to attack Turkish positions near the village of Iğırbiğır but they were repelled.

20 L. 1337 (19. VII. 1919)

Horasan
19/7/[13]35
Aceledir

15. K. K. [Kolordu Kumandanlığı]

19/7/35 târîh ve 1/1813 numaralı rapora zeyldir.

Otuz beşinci Alay Kumandanlığı'ndan ve sa. 8. 30 sonrada alınan rapor hulâsası ber-vech-i âtî arz olunur.

1- Ekserîsi Kızılkilise Rumlarından olmak üzere 150 kişilik bir Ermeni piyâde kuvveti, berâberlerinde iki top ve iki makinali tüfenk olduğu hâlde bugün 19/7/[13]35 sa. 9.00 evvelde Bulaklı karyesine ânî bir ta'arruz yapmış ve karyeyi işgâl etmişlerdir. Bu köy ahâlîsinin bir kısmı firâr ve bir kısmı müdâfa'ayı ihtiyâr etmiş ise de netîcede köy, Ermenilerin eline geçmiş ve emvâl ve eşya yağma olunmuştur. Firâr edebilen köylüler hudûdumuz dâhiline ilticâ etmişlerdir. Bu müsâdeme bir sâ'at devâm etmiş ve köylülerden iki şehîd ve iki kişi de mecrûh düşmüştür.

2- Bulaklı karyesini işgâl eden Ermeni kuvveti iki manga kadar bir piyâde kuvvetini Iğırbiğır karyesinin dört kilometre şimâlindeki tepede bulunan nevbetçilerimize takarrub etmek istemiş ise de nevbetçilerimizin açtığı ateş üzerine postamız derhâl takviye olunarak gelenleri def' etmişlerdir. Bulaklı'yı yağma eden Ermeniler bi'l-âhire Başköy'e doğru çekilmişlerdir. Ermenilerin endâht ettikleri top mermilerinin 15 kadarı hudûdumuz dâhiline düşmüştür ve takarrub etmek isteyen Ermenilere ateş açan postamız yüz fişenk sarfetmiştir. Lehü'l-hamd bir gûnâ zayi'âtımız olmadığı ma'rûzdur.

3- Bu rapor 19/7/35 târîh ve 1/1935 numara ile 15. K. [Kolordu] ve 34. Y. [Alay], 36. Y. [Alay] Alayve Nişâncı Alayı kumandanlıklarına yazılmak üzere sa. 9 sonrada Horasan rapor merkezine verilmiştir.

12. Fırka K. [Kumandanı]

Osman Nûri

**SINIR CİVARINDAKİ MÜSLÜMAN AHALİNİN
ERMENİLERDEN GÖRDÜĞÜ MEZÂLİM**

Sınır civarındaki Müslüman ahalinin Ermenilerden zulüm görmekte oldukları, öküz, inek, koyun ve yiyeceklerinin bile cebren ellerinden alındığı, tüfeklerinin toplandığı, Ermenilerin bazı köyleri top ve mitralyöz ile saldırarak yağma ettiklerine dair.

***Atrocities committed by Armenians against Muslim
population living next to the frontiers***

Muslim population living in the neighbouring area of the frontier had been the target of attacks carried out by Armenians; thirty calves, lambs, provisions and rifles had been seized by them; the Armenians also shelled, machine-gunned and pillaged some villages.

21 L. 1337 (20. VII. 1919)

**Telgraf
630**

**Erzurum
20/7/[13]35**

Harbiye Nezâretine

Hudûd civârında İslâm ahâlînin Karakilise Karakol kumandanına gönderdikleri mektûbların birer sûretini ber-vech-i âtî arzeylerim:

15. Kolordu Kumandanı

Kâzım Karabekir

Karakilise'de Bölük Kumandanlığına

Şu altı seneye karîbdir ki vahşiyâne hareket eden zâlim Ermenilerden görmüş ve el-yevm görmekte olduğumuz zulm ve hakâretin ta'rîfi gayr-ı kâbil olduğu cümleye müsellemdir. Ma'amâ-fîh yine bu sıra canavarcasına mu'âmele yapmakda olduklarını bir takım yerlerden ileride söz bilen büyüklerimizi der-destle şimdilik tevkîf ve bi'l-âhire ne gûnâ mu'âmele edecekleri de mechûlümüzdür. Ve bir de nâhiyemizde hükûmet mahalli ittihâz etdikleri Karakurt'dan, gidip gelen yolcuların ve civâr kurâdan değirmene giden adamların ellerindeki öküz ve inek, ağnâmını ve hattâ

yiyecek ekmeğini bile cebren almakdadırlar ve rükûbumuza mahsûs atlarımızı ve kendi ırz ve nâmûsumuzu muhâfaza etmek için elimizdeki tüfenklerimiz pey-der-pey toplamakdadırlar. Artık bilâ-sâhib buralarda kalmış olduğumuzdan ve çok yerlerde dahi İslâmları katletdikleri de re'yü'l-ayn müşâhede olduğundan bu sızıldımızın îcâb eden mahallere bildirilmesi. Zîrâ bizlere yakîn bir devlet-i mu'azzama olmadığı gibi uzak yerlere gidip hâlimizi anlatmağa Ermenilerin ihâfesinden tâkat getiremeyip sizleri vâsıta ederek işbu niyâznâmemiz takdîme ictisâr kılındı.

4 Temmuz 1335

Karapınar karyesinden

Ömer

Karakilise Karakol Kumandanlığı Cânib-i Âlîsine

İnhâ olunur ki Karakurt nâhiyesine gelen Ermeniler zulm ve ta'addiyâta başlamış, günde bir iki karyemizi harâb etmeğe çalışıyor. Ermenilerin zulm ve ta'addîsi belki Şeddâd ve Nemrud zamanından beri meydâna icrâ olunmamış. Günde bir iki köylerimizin top ve mitralyöz ile gasb u gâret etmektedir ki tazallüm-i hâl edeceğiz, evvelâ hazret-i Allah, sâniyen peygamber aşkına ma'rûzâtımız vechile eğer hâlimize ma'a-â'ile altı-yedi bin hâne kadar diri diri Ermeniler elinde mezâra ilkâ olunacağımıza şübhe etmeyesiz. Merhamet-i âlîlerine dehâlet ederiz ve her lâzım gelen makâmlara bildiriniz. Ol bâbda mazlûmların ahvâlleri bildirirmeniz müstercâdır.

Zilân Aşâ'iri Re'îsi
El-Hâlidıyyü'n-Nakşibendî
Hasan

Kazıkkayalı
Veli oğlu Ahmed

Kazıkkayalı
Acem oğlu Osman

Armudlu karyeli
Rüstem oğlu Ali

Güllüce karyeli
Seyyid Âbid

Şehd Bey oğlu
Bekir

Diğer
Hacı Sâlihoğlu

Diğer
Şerif bin Yüzbâşı

Ortuluk (?) karyeli
Süleyman Ağazâde Kulu

Diğeri
Tâhir bin Bekir

Kozan karyeli
Mirze bin Ali

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 20

**ERMENİLERİN TÜRK KÖYLERİNİ İŞGAL VE YAĞMA
ETTİKLERİ**

Ermeni askerlerinin Başköy'ü işgal ederek toplarını Armudlu köyüne çevirdikleri, Karakurt civarındaki Müslümanlarla çarpıştıkları, Darbhane Başköy'ü, Armudlu, Çürük, Kalaba, Akkoyun, Komik, Kanlıkaya köylerinin Ermeniler tarafından yağma edildikleri ve ahalinin durumunun perişan olduğuna dair.

Occupation and looting by the Armenians of a Turkish village

The Armenians after having occupied Armutlu pointed their guns at the village of Armutlu; clashed with the Muslims, pillaged the villages Darbhane Başköyü, Armutlu, Çürük, Kalaba, Akkoyun, Komik and Kanlıkaya; their population are reduced to ruin.

21 L. 1337 (20. VII. 1919)

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı

Şu'be: 1

Husûsî: 102

Umûmî: Telgraf/424

Erzurum

14/7/[1]335

Onbeşinci Kolordu Kumandanı Mîrlivâ Kâzım Karabekir Paşa Tarafından

3. Fırka, 11. Fırka, 12. Fırka Kumandanlığına

1- 10/7/[13]35'de Ermeni askerlerinin Başköy'ü işgâl ederek, toplarını Armudlu karyesi garb cihetlerine ta'biye ve bu kuvvetlerle Karakurt civârındaki Müslümanlarla müsâdeme etmişlerdir. İleri harekâtına devâm ederek Pasin Karakilisesi şarkındaki kuvvetlere takarrub etmiş ve emniyyet kıt'aları, mezkûr istikâmetdeki kıt'alarımızla göz temâsı hâsıl etmiştir.

2- Mâlları kâmilten Ermeniler tarafından yağma edilen ve Darbhâne, Başköy, Armudlu, Çürük, Kalaba, ve Akkoyun, Komik, Kanlıkaya karyeleri ahâlîsi kısmen perîşân bir hâlde dağlara çekilmiş ve firâr edebilenler hudûdumuz dâhiline hicret eylemişlerdir.

Onbeşinci Kolordu Kumandanı

Mîrlivâ

Kâzım Karabekir

Erzurum Vilâyeti
Mektûbî Kalemi
Umûmî: 5607
Husûsî: 444

Mabremdir

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı Cânib-i Âlîsine

Dün kable'z-zevâl sâ'at onbirde, Ermeniler hudûda iki buçuk sâ'at mesâfede kâ'in Gâzîkaya'ya gelerek ahâlî-i İslâmiyye ile harbe girişdikleri gibi o sırada Çürükler ve Ayıntab ve Armudlu ve Başköy karyelerine hücum eden Ermenilerin de İslâm mallarını yağmaya tasaddî ve silâhlarını vermeyenlerin gönderilmesini mükerreren taleb eyledikleri Eleşkird Kâ'im-i makâmlığı'nın iş'ârına atfen Bayezid Mutasarrıflığı'ndan bildirildiği ma'rûzdur.

Fî 14 Temmuz sene [1]335

Erzurum Vâlî Vekîli

Kâdî

Mehmed Cevdet

Erzurum Vilâyeti
Mektûbî Kalemi
Umûmî: 5673
Husûsî: 466

Mabremânedir

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı Cânib-i Âlîsine

Ermenilerin, Elviye-i Selâse'nin Kağızman cihetindeki Çürük karyesini basarak Müslümanların mallarını yağma ve ırzlarına tasallut etmekde olduklarının istihbâr kılındığı ve mezkûr Kağızman tarafından devâmlı sûretde işidilen top sadâsı da istihbârât-ı vâkı'ayı te'yîd eylemekde olduğu Bayezid Jandarma Tabur Kumandanlığı'nın iş'ârına atfen Vilâyet Jandarma Alay Kumandanlığı'ndan bildirilmekle arz-ı ma'lûmât olunur.

Fî 20 Temmuz sene [1]335

Erzurum Vâlî Vekîli

Kâdî

Mehmed Cevdet

**ERMENİLERİN HUDUT DIŞINDAKİ KÖYLERİ BASARAK
BİNLERCE MÜSLÜMANA SOYKIRIM UYGULADIKLARI**

Ermenilerin hudut dışındaki Kağızman, Gümrü ve Nahçıvan taraflarında bazı Müslüman köylerini basarak binlerce Müslümana soykırım uyguladıkları, Artvin'deki Ermenilerin bir ay içinde Sivas'a kadar ilerleyeceklerini söyledikleri ve şu sıralarda saldırımları kuvvetle muhtemel olan Ermenilere karşı hududun korunması hakkında.

***Armenians raided on the villages beyond the frontier and
massacred thousands of Muslims***

Armenians raided on the other side of the frontiers some Muslim villages of Kağızman, Gümrü and Nahçıvan and killed thousands of Muslims; on the other hand Armenians in Artvin have been planning to drive forward and reach Sivas in a month; it is very likely that they will start their attacks these days, so the frontier shall be protected against such attacks.

25 L. 1337 (24. VII. 1919)

Erzurum Vilâyeti

Mektûbî Kalemi

Umûmî: 5726

Husûsî: 477

Hulâsa: Hudûd hâricinde tahaddüs eden ba'zı vekâyi'a dâ'ir.

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı Cânib-i Âlîsine

Hudûd hâricinde tahaddüs eden ba'zı vakâyi'e dâ'ir Yusufeli ve Pasinler kâ'im-i makâmlıkları vekâletlerinden vârid olan 20 ve 22 Temmuz sene [1]335 târîhli ve 1225 ve 773/395 numaralı iki kıt'a şifre telgrafnâmenin birer sûretinin manzûr-ı âlî-i kumandanîleri buyurulmak üzere leffen takdîm kılındığı ma'rûzdur.

24 Temmuz sene [1]335

Erzurum Vâlî Vekîli
Kâdı

Mehmed Cevdet

Erzurum Vilâyeti
Mektûbî Kalemî

Pasinler Kâ'im-i makâmılgı Vekâleti'nin 20/7/[13]35 târîhli 1225 numaralı şifresinin mablûlû sûretidir.

Hudûd hâricinde Kağızman'ın Kazıkkaya ve Güllüce karyelerine Ermeniler tarafından iki top ve bir kısım kuvvetle yine ta'arruz vukû' bulduğı Aras nâhiyesi Müdîriyeti'nden alınan 15 Temmuz sene [1]335 târîhli tahrîrâtda bildirilmiştir. Netîce ayrıca arzedilecektir.

Erzurum Vilâyeti
Mektûbî Kalemî

Yusufeli Kâ'im-i makâmılgı'nın 22 Temmuz sene [13]35 ve 773/395 numaralı şifresinin mablûlû sûretidir.

Ermenilerin Gümrü ve Nahçıvan cihetlerinde ba'zı İslâm kurâsını basarak fecî' bir sûretde dört bin kadar İslâm katletdikleri ve Artvin, Ardahan, Göle'deki Ermenilerin de gün-be-gün kuvvetlerini tezyîd ederek ma'sûm İslâm ahâlîye ta'arruz ve tecâvüzle eşrâfdan ba'zılarını dahi katleyledikleri ve Artvin'de bulunan Ermeni kuvvetlerinin bir ay zarfında Erzurum ve Van cihetlerinden ta'arruz ederek Sivas'a kadar ilerleyeceklerini alenî, Artvin'de beyân etdikleri gibi kısm-ı küllîleri Ahışa ve Ahılkelek'de bulunup Ardahan ve Batum'dan mezkûr kuvvetlere erzâk sevkettiğı ta'yîn edilen âdem-i mahsûsların iş'ârından anlaşıldığı Erginis nâhiyesi Müdîriyeti'nin Temmuz sene [13]35 târîhli ve 800 numaralı raporunda bildirilmekle Ermenilerin şu sırada icrâsı kaviyyen melhûz bulunan âdî bir ta'arruzlarına karşı hudûdun askerden hâlî ve başka bir kuvvet dahi mevcûd olmadığı hâlde ahvâl-i ma'rûzadan mütevellid heyecân-ı ahâlîye teskîn için hudûdun emr-i muhâfazası husûsu nazar-ı dikkat-i sâmîlerine arz olunur.

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 24

**NAHCIVAN HAVALİSİNDE ERMENİLERCE
MÜSLÜMANLARA YAPILAN TAARRUZ VE TECAVÜZLER**

Nahcivan havalisinde Ermenilerce Müslümanlara taarruz edildiğinden ve Revan'ın Aralık köyü Müslümanları ile Vididi köyü Ermenileri arasındaki muharebenin devam ettiğinden bunların maneviyatını artıracak muallim ve zabıt gönderilmesi lüzumunu ifade eden Erzurum Valiliği'ne, bunun mümkün olamayacağı ve yapılması kabil olmayan hiç bir vaadde bulunulmaması tebliğ edildiğinden bu konuda mümkün olan siyasi teşebbüslerin yapılarak Müslümanların tecavüzlerden kurtarılması hakkında.

***Aggressions and attacks against Muslims in the
neighborhood of Nahcivan***

The attacks of the Armenians against Muslims in the neighborhood of Nahcivan and the clashes between the Muslims of the village of Aralık and the Armenians of the village of Vididi being carried on without interruption the letter of the governorship of Erzurum stressing the necessity to send to the said fighting Muslim teachers and officers in order to raise their moral courage could not be, in any way answered in the affirmative; so any promise that cannot be abided by shall not be made and to bring to end such attacks and save the lives of Muslims all possible attempts shall be made on the political level.

25 L. 1337 (24. VII. 1919)

**Bâb-ı Âlî
Dâhiliye Nezâreti
Kalem-i Mahsûs
7089/266**

Müsta'celdir

Hâriciye Nezâret-i Celîlesi Cânib-i Âlîsine

Ma'rûz-ı çâker-i kemînileridir,

Nahcivan havâlîsinde İslâmlara Ermeniler tarafından ta'arruz vukû' bularak muhârebe devâm etmekde olduğuna ve Revan'ın Aralık karyesi ahâlî-i

İslâmiyyesi ile Revan'ın Vididi nâm Ermeni karyesi ahâlîsi beyninde cereyân eden muhâsemât ve muhârebâtın tafsîlâtına dâ'ir olup müdâfa'a azminde bulunan ahâlî-i İslâmiyye'nin kuvve-i ma'neviyyesini tezyîd için mu'allim, efrâd ve zâbit gönderilmesi lüzûmunu müş'ir olarak Erzurum Vilâyeti'nden vârid olan şifre ve merbûtu Bayezid Mutasarrıflığı'nın şifreleri sûretleri leffen arz ve takdîm kılındı. Devlet-i Osmaniyye mütâreke akdine mecbûr olarak şerâ'it-i sakîle-i sulhiyyenin tahfîfi ve dâhildeki gavâ'ilin teskîni ile meşgûl bulunduğu cihetle hudûd hâricindeki mücâdelât ile uğraşabilecek hâlde olmadığı gibi bu kabîl mücâdelâta şu sırada iştirâkimizden tahassül edecek mahzûrât-ı siyâsiyye de îzâhdan müstağnî, ma'a-hâzâ böyle şeylerin fâ'idesinden ziyâde mazarratı, emsâl-i sâbıkası delâletiyle bedîhî olduğundan felâketlerine esef-hân olmakdan başka bir şey yapmak iktidârında olmadığımız, bîçâreleri ümîdlere düşürecek ve felâketlerini teşdîd ve tevsî'a sebep olacak gayr-i kâbil-i icrâ va'dlerde bulunulmamasının îcâb edenlere teblîği lüzûmu cevâben vilâyet-i müşârun-ileyhâya iş'âr kılınmış olmağla bu bâbda mümkün olan teşebbüsât-ı siyâsiyyenin tesrî'-i icrâsıyla ahâlî-i İslâmiyye'nin tecâvüzâtından muhâfazası esbâbının istikmâli merhûn-ı re'y-i sâmi-i fehîmâneleridir. Ol bâbda emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 25 Şevvâl sene [1]337 ve

Fî 24 Temmuz sene [1]335

Dâhiliye Nâzırı

İzzet

Bâb-ı Âlî

Dâhiliye Nezâreti

Kalem-i Mahsûs

Sûret

Nahcivan havâlîsindeki İslâmlara Ermeniler tarafından ta'arruzla dört günden beri muhârebe devâm etmekte olduğu Nakizâde Cebbar Bey'in ifâde-i vâkı'ası üzerine ma'rûzdur.

Diğer Sûret

4 Temmuz sene [13]35 ve 27 [numaralı] şifre ile arzolunan havâdisi te'yîden ifâdede bulunan Nahcivan Millî Teşkilâtı yüzbaşlarından Abzer dört gün evvel çıktığını ve Ermenilerin şu sırada Bolşeviklerin pey-der-pey tecâvüz ve temâdî-i muvaffakiyyetlerinden dolayı pek ziyâde endişe-nâk bulundukları ve müdâfa'a vaz'iyetini iltizâm eden muhâlif partinin şimdiden idrâke henüz

yüz tutan mahsûlâtı biçmeden dağlara sevkiyât yapmakda oldukları ve o havâlî İslâmlarına karşı ta'arruz ve tecâvüz fikrinde bulunmakda iseler de müdâfa'a ve mukâvemet azm-i kavîsinde bulunan ahâlî-i mahalliyyenin kuvve-i ma'neviyyesini tezyîd için kendilerine rehber ittihâz etdikleri Hükûmet-i Osmâniyye'den bir mu'âvenet-i fevkâ'l-âde olmak üzere mu'âllim, on neferle bir zâbitin hafiyyen Nahcivan'a i'zâmı efkâr-ı umûmiyye cümlesinden idüğünü beyân eylemiş olmağla icrâ-yı iktizâsı menût-ı re'y-i sâmîleridir.

Üçüncü Sûret

Dün Bayezid'e gelerek Revan'ın Aralık karyesinden Timurzâde Kayzar ve Kaşoğlu Abdullah'ın ifâde-i mazbûtalarına nazaran, karye-i mezkûreye gelerek o havâlînin kendilerine terkedildiği cihetle ahâlî-i İslâmiyye'nin mutâva'at ve teslim-i silâha mecbûr oldukları hakkındaki teklîflerine kat'î bir cevâb-ı redd alarak dört kişilik Ermeni hey'et-i murahhasasının avdeti üzerine her ihtimâle karşı Aralık ve havâlîsinden cem' olunan bine karîb bir kuvvetin Ermenilerin Vididi karyesi İslâmlarına ta'arruzda bulundukları haberi üzerine Turasalı nâmındaki Ermeni köyüne hücûm ve râst geldikleri ot yığınlarıyla buğday anbârlarını ihrâk etdikleri ve Vididi'den ric'at eden Ermeni kuvvetinin Aralık köyünü abluka ederek bir buçuk sâ'atlik müsâdeme netîcesinde bir erkek ve bir kadının şehîd edildiği ve berâberlerindeki toplarla Aras sâhili boyundaki bi'l-umûm İslâm köylerini işgâle başlayarak Ermenilerin Aralık ahâlî-i İslâmiyyesini ric'ate mecbûr etdikden sonra tekrâr kuvvetlerini Vididi cihetine sevkedikleri ve beş İslâm köyünün el-yevm müdhiş top ateşi altında bulundurulduğu ve pek yakın bir zamanda hükûmet tarafından kendilerine mu'âvenet edilmediği takdîrde havâlî-i mezkûre, İslâmların bütün bütün mahv u inhizâma dûcâr olacakları ve vukû'âtın 7 Temmuz sene [13]35 târîhinden i'tibâren başladığı anlaşılmış olmağla keyfiyyet berây-ı ma'lûmât arz olunur.

Bayezid Mutasarrıflığı'nın evvelki gün posta ile gelen 4 ve 7 Temmuz sene [13]35 târîhli iki kıt'a şifre telgrafnâmesi ile mezkûr mutasarrıflıktan yine o gün alınıp aynı mes'eleye â'idiyyeti anlaşılan 16 Temmuz sene [13]35 târîhli diğer bir kıt'a şifre telgraf sûretleri berây-ı ma'lûmât bâlâyâ naklen arz olunur.

Fî 16 Temmuz sene [13]35

Vâlî Vekîli

Hurşid

BOA. HR. SYS. MÜ, 57/4, 1919 VII 24

**ELVİYE-İ SELÂSE'DE ERMENİ MEZÂLİMİNİN
DURDURULMASI İÇİN KALEME ALINAN FERYADNÂME**

Elviye-i Selâse (Kars, Ardahan ve Batum) dahilinde Müslüman ahaliye Ermeniler tarafından yapılan mezâlimin sona erdirilmesi için Dersaadet'deki Amerika sefirine ve İstikbal Gazetesi'ne gönderilen feryadname hakkında.

***A letter of complaint (cry for succor) to stop Armenian
oppression in the three Sanjaks of Kars,
Ardahan and Batum***

Letter of complaint (cry for succor) sent by Muslim population of Kars, Ardahan and Batum to the American ambassador in İstanbul and to the newspaper İstikbal to put an end to Armenian oppression.

25 L. 1337 (24. VII. 1919)

Horasan

24/7/[13]35

Şu'be: 1

2000

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığına

Elviye-i Selâse dâhilindeki ahâlî-i Müslimeye Ermeniler tarafından günden güne yapılmakta olan fenâlıkların önünü almak ve İslâmları bu zulmden kurtarmak maksadıyla Dersa'âdet'de bulunan Amerika sefirine ve berây-ı neşr İstikbâl Gazetesi'ne yazdırılmak üzere Sarıkamış Kâ'im-i Makâm-ı sâbıkı Bekir Bey tarafından on gün evvel 36'ncı alayın üçüncü taburuna verilen feryâdnâmenin bir sûreti manzûr-ı devletleri buyurulmak üzere aynen takdîm kılındığı ma'rûzdur.

12. Fırka Kumandanı

Kâ'im-i makâm

İmza

*Dersa'âdet'de Amerika Devlet-i Fahîmesi Sefîr ve
Mümesil-i Muhteremi Cenâblarına*

Sûret

Dersa'âdet'de İstikbâl Gazetesine

Cihâna adâlet ve müsâvât mümessili olduğunu i'lân ve ale'l-ıtlâk her ferde cem'iiyet-i beşeriyyenin müdâfa'a-i hukûkunu tekeffül eden İngiliz Devlet-i mu'azzama-i fahîmeyi îcâbât-ı siyâsiyye ilcâ'âtı vesîlesiyle iki üç mâh evvel şûrâmızı ilgâ ve a'zâ-yı müntehabesini tardetdikleri sırada mal, can ve ırzımızın taht-ı emniyyetde bulunduğunu ta'ahhüdle şûrâmızın yerine Ermeni Hükûmeti'ni ikâme etmiş idi. Fakat heyhât, hezârân heyhât ki bu ta'ahhüdât yalnız kuru mevâ'iddin ibâret kalmağla berâber can ve mevcûdiyyetimiz, istikbâlimiz, milletimiz mahv ve ifnâ edilmektedir. Bu kabîlden olarak İngilizler çekildikten sonra Hükûmet-i Ermeniyye tarafından her türlü tasvîr ve tasavvurun fevkinde îkâ' olunan ve el-ân bütün şiddetiyle icrâ edilegelmekte olan vahşet ve mezâlîme târîh-i cihânda emsâli nâ-mesbûk cinâyât, sahîfeler dolduracağı cihetle tafsilinden sarf-ı nazar edilmiştir. Yağma ve ifnâ edilen eşya ve emvâl ve mülkümüzü unutarak Ermeni top ve kılınçları altında her gün fecî'âne bir sûretde öldürülen efrâd-ı ahâlîmizin, kezâ her dakîka hedef-i ta'arruzları olan kadınlarımızın ve nâmûsumuzun muhâfazasına bir sed çekileceği ümîdiyle cinâyât-ı ânifeden bir kaçını ta'rîfe tevessül ediyoruz. Kağızman Şûrâ Re'îsi ve Mutasarrıf-ı sâbıkı Arslan Bey, refîkasıyla ve eşrâfdan Ahmed Bey iki hizmetçisiyle Kars'a giderlerken müsella Ermeniler yollarını keserek Arslan Bey'in refîkasının gözü önünde ırzına tecâvüzden sonra insâniyyet kabûl edemeyecek derecede beşini dahi sûret-i fecî'ada şehîd etmişler. Kezâ Küçükyusuflu Ömer Ağazâde Osman'ın mâlik olduğu servetini terk için bin türlü işkenceden sonra tepesi üstü asarak yedi bin lirasını gasbdan sonra fecî'âne bir sûretde öldürmüşlerdir. Kezâ tekmîl erbâb-ı fikr ve ağniyâ ile İslâmların ileri gelenlerini kısmen şehîd, kısmen de habshâne köşelerinde engizisyon mezâlimine rahmet okunacak bir sûretde ezâ ve cefâ çekdirmekte oldukları, İslâmların imhâsı maksad-ı mahsûsuyla ta'kîb edilen siyâset-i cebbârânenin âsâr-ı fi'liyyesi her gün tekerrür etmekde ve mal, can ve ırzımız her an ve zaman Ermenilerin hedef-i tîğ-i mezâlimi bulunmaktadır.

Âh u enînimizin dinlenmediğini ve dinlenmeyeceğini kendilerine (Ermenilere) kat'iiyen te'mîn edilmiş olmalıdır ki pek tabî'i ve pervâsızca icrâ kılınan vahşet, tevâlî ve gün-be-gün teşeddüd etmekde bulunduğundan medeniyyet ve insâniyyetin tekâmül ettiği işbu asrımızda ma'rûz kaldığımız bu felâket-i milliyyeye acınacak, bizi can ve ırzımızı kurtaracak ve feryâdımızı dinleyecek, bize isti'âne ve istimdâd edecek yegâne cemiiyet-i beşeriyye

arasındaki adâletin te'mîn ve tevzî'i fi'len isbât eden Amerika Hükûmet-i fahîmesi olacağını takdîr ederek hükûmet-i müşârun-ileyhânın himâyet ve sıyânetine dehâlet etdiğimizizin nazar-ı ittılâ'-ı fahîmânelerine arz ve iblâğa delâlet ve inâyet buyurulmasını istihâm eyleriz.

Kağızman Sancağı Ahâlî-i
İslâmiyyesi, Eşrâfdan
Ali Rıza

Kars Vilâyeti Ahâlî-i
İslâmiyyesi Nâmına Milletvekîli
Bekir Sıdkı

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 25

- 32 -

**KARS CİVARINDAKİ ERMENİ MEZÂLİMİ VE OLTU'DA
ERMENİ SALDIRILARINA KARŞI ALINACAK TEDBİRLER**

Ermenilerin Kars civarında Müslüman ahaliye zulüm yapmaya devam ettiği, Göle civarında da Rumların Müslüman ahaliye fecî zulümler yaptıkları, Oltu Milis Kumandanı Reşid Beyzâde Eyyub'un ifadesine göre, Ermenilerin son günlerde hareketlerini şiddetlendirdikleri; Çıldır, Za[ru]şâd, Kars havalisinin mallarını alarak, ileri gelenlerini öldürdükleri, eğer acilen cephane gönderilmezse Ermeniler karşısında dayanılamayacağı, Oltu ve havalisinin Ermenilerin eline geçebileceğine dair.

***Armenian oppressions in the vicinity of Kars and the measures
to be taken to stop the Armenian attacks in Oltu***

Armenians continued to perpetrate atrocities in the vicinity of Kars and Greeks also committed terrible atrocities against Muslim population of Göle and according to the statement of the militia commander Beyzâde Eyyub; Armenians had lately redoubled their activities and seized the goods of the population of Çıldır, Za[ru]şâd and the area surrounding Kars and killed its notables; if no ammunitions were sent without delay Oltu and its neighborhood will fall in the hands of Armenians.

26 L. 1337 (25. VII. 1919)

Sûret

Geçen günkü muhârebede Ermenileri püskürtmüş olduğumuzu yazmışdık. Sarıkamış, Kars Ermenileri bu def'a Muş, Eleşkird Ermenileriyle birleşerek bu gece veyâhûd yarın bize ta'arruz edecekleri mevsûkan haber alınmıştır. Ermeniler Kars civârında ahâlî-i İslâmiyyeye yap[ma]dıkları zulm ve hakâret kalmamıştır. Ez-cümle Gümrü civârındaki Karakilise köyünde sâkin bulunan Kürdlerden Ermeniler bir at istemişler, vermediklerinden mallarını yağma, çoluk çocuklarını kâmilten katletmişlerdir ve bu köyü ihrâk etmişlerdir. Cebhelerimizin vüs'ati, ahâlînin lâ-kaydâne hareketi bizi bir takım tedâbîr ittihâzına mecbûr etmiştir. Ma'âzallâh Ermeniler bu tarafa geçecek olursa, yapacakları mezâlim o kadar şiddetli olacaktır ki derecesini ta'rîf edemem. Göle civârında bulunan Rumlar, İslâmları yağma ve ahâlîsini envâ'-ı mezâlim ile tahkîr etdikden sonra cebhe tutarak bu taraftan o tarafa geçen veyâ Osmanlı teba'iyetinde bulunan, hâsıla kim olursa olsun ele geçirdiklerini sûret-i fecî'ada katlediyorlar. Elinde götürdüklerini aldıktan, eşyalarını yağma ederek cesedinin parçalarını Merdenik üzerinde bırakmışlardır. Aldığımız haberlere göre Ermeniler bütün aşîretleriyle Çıldır, Za[ru]şad, Kars havâlîsinin mallarını alarak, ileri gelenlerini öldürerek, bu son günlerinde hareketlerini şiddetleş[tir]mişlerdir. Her ne sûretle olursa olsun, bize Rus veyâ Osmanlı cebhânesi yetişmediği takdîrde cebhelerimizi tutmak kâbil olamayacaktır. 3 ilâ 5 sâ'at devâm edecek herhangi muhârebede cebhânesizlik yüzünden bi'l-mecbûriyye Ermeniler ilerleyecek ve bu sûretle Oltu havâlîsi kan ve ateşler içinde kalacağına zerre kadar şübhemiz yokdur. Ma'rûzât-ı âcizânemizi lâyük olmadığı vechile emniyyete binâ'en nazar-ı dikkate alarak bu husûsdaki lûtf-i âtîfetinizden muntazır bulunduğumu arzeder ve tüfenklerimizden i'âdesinden dolayı size ve bi'l-cümle himemât-ı vatanperverânede bulunan arkadaşlarımıza arz-ı şükrân eylerim efendim.

25/Temmuz/[1]335

Oltu Milis Kumandanı
Reşid Beyzâde
Eyyub

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 19

**İNGİLİZLERİN DE OLTU'DAN BAYEZİD'E KADAR OLAN
SAHADA ERMENİLERİN MEZÂLİM YAPTIKLARINI
İTİRAF ETTİKLERİ**

İngiliz Mümessili Kaymakam Ravlinson'un hududun her iki tarafında yaptığı incelemeler sonucunda hazırladığı raporda; Oltu'dan Bayezid hududuna kadar olan cebhede Ermenilerin katliam yapmakda olduklarını itiraf ederek cezalandırılmaları için acilen müttetiklerin bu bölgeye kuvvet göndermesi gerektiğini belirttiği, Ravlinson'un bu raporuyla İngilizlerin yeniden Kafkasya'ya kuvvet getirmelerini temine çalıştığına dair.

***Acknowledgment by the British that Armenians had
committed atrocities in the area extending from
Oltu to Bayezit***

In a report drawn up by the British representative Lieutenant Colonel Ravlinson, after investigations on both sides of the frontiers, it is stated that : in the front line extending from Oltu to Bayezit Armenians have been perpetrating massacre; to punish them the allied forces must be urgently dispatched; this report of Ravlinson aims at ensuring the penetration of the British armed forces in Caucasia.

27 L. 1337 (26. VII. 1919)

Onbeşinci Kolordu Birinci [Şu'be]

Müsvedde Varakasıdır.

Târîh: 26/7/[13]35

Mersûle numarası: 176

Harbiye Nezâretine

El-yevm hudûd mıntıkasında ve hudûdun Ermenistan tarafında bir müddetden beri tedkîkâtta bulunan ve Ermenilerin İslâmlar aleyhinde yapmakda oldukları pek vahşiyâne mezâlîm ile imhâ-yı İslâm harekâtını gören İngiliz Mümessili Kâ'im-i Makâm Ravlinson'un 25 Temmuz sene [13]35'de Dersa'âdet'deki İngiliz Karârgâh-ı Umûmîsi'ne hemen keşîde edilmek üzere Erzurum'daki İngiliz Yüzbaşısı Fleçir'a naklettiği telgrafnâmenin mevâdd-ı

mühimmesine muttali' oldum. Bunda Oltu'dan Bayezid hudûduna kadar olan cebhede Ermenilerin katli'âm yapmakda oldukları i'tirâf edilmekle berâber artık hiçbir kontrole tâbi' olmayan zulûmkâr Ermeni milletinin te'dîbi için müsta'celen müttefikîn kuvâsı talep ediliyor. Ermeni milletinin bu sûretle vahşetini ve muhtâc-ı te'dîb olduğunu İngiliz mümessillerinin raporundan anlamak bizim için pek ziyâde hâ'iz-i ehemmiyyetdir.

İngilizlerin Kafkasya'daki askerlerinin çekilmesi üzerine burayı tekrâr işgâl-i askerîleri altında bulundurmak için Kafkasya'da âsâyişin muhtel olduğunu göstermek üzere her türlü vesâ'ite mürâca'atdan geri durmadıklarını ve birçok propagandalar yaptıklarını, hattâ Ermeniler ahâlî-i İslâmiyyeye karşı yaptıkları mezâlimi pek ileri götürmüş ve ba'zı noktalarda keşif kollarıyla hudûdumuzu tecâvüz etmiş oldukları için bizi de bunların aleyhine harekete bile teşvîk etmiş olduklarını 22/7/[13]35 târîh ve 149 numara ve zâta mahsûs işâretli telgrafla arzetmiş idim. Buna mukâbil bizim her sûretle sükûnet ve i'tidâlimizi muhâfaza ettiğimizi ve hudûdumuz dâhilinde hiçbir uygunsuz hâl vukû' bulmadığını ve Ermenilerin harekât-ı vahşiyânelerini protesto ile iktifâ ettiğimizi görünce bizi tahrîk ve teşvîk sûretiyle maksadına muvaffak olamayacağını anlayan İngiliz Kâ'im-i Makâmı Ravlinson bâlâda arzolunan raporuyla hakîkati izhâr etmekde ve bu sûretle Kafkasya'ya kuvvet getirilmesini te'mîne çalışmakta olduğu ma'rûzdur.

BOA. HR. SYS. HU. 136, 1919 VII 25

- 34 -

ERMENİLERİN KAĞIZMAN ESKİ MUTASARRIFI ARSLAN BEY'İ AİLESİYLE BİRLİKTE HUNHARCA KATLETTİKLERİ

Kağızman eski mutasarrıfı Arslan Bey'in, sekiz nüfus ailesiyle birlikte Kars'a giderken Ermeniler tarafından yolda namusu ayaklar altına alındıktan sonra feci bir şekilde katledildiklerine dair.

The bloody assassination of the former governor of Kağızman Arslan Bey and his family by the Armenians

The former Governor of Kağızman, Arslan Bey on his way with his family of eight persons going to Kars had been all tragically assassinated after having been dishonored.

28 L. 1337 (27. VII. 1919)

Horasan
14/7/[13]35
Şu'be: 1

Şifre

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığına

12/7/[13]35'de Pasin Karakilisesi Kapı Karakolumuza gelen sözü, şahsı, şâyân-ı i'timâd Ademzâde oğullarından Kağızmanlı Ömer Bey'in Ermenilerin hudûd hâricindeki İslâmlara revâ gördükleri mezâlim ve müşâhedâtı ber-vech-i âtî arzolunur, efendim.

1- Kağızman eşrâfından Mustafa Efendizâde Arslan Bey ile zevcesi Nene Hânım ile yine eşrâfdan İsmâil-zâde Ahmed Efendi ve refâkatlerinde İslâm muhiblerinden Halatyan Nazarat ve diğer Şâhnof familyasına mensûb bir Ermeni, cem'an beş kişi 5/7/[13]35'de iki yaylı araba ile Kağızman'dan Tiflis'e giderlerken Kağızman'ın elli altı kilometre şimâlinde ve Kağızman'dan Kars'a giden şose üzerinde kâ'in birinci Ermeni karakolundan geçerken karakolda bulunan nöbetçi, arabada gördüğü Şâhnof familyasına mensûb Ermeniye "Askersin, nereye gidiyorsun." diye refîklerinden ayırarak arabadan alır. Araba şimâle doğru yoluna devâm ederken o sırada ismi mechûl dört Ermeni birinci karakolda bulunan İslâm milislerine Arslan Bey ve refîklerinin araba ile geçip geçmediğini su'âl eder. Beş on dakika evvel geçdiğini karakolda bulunan Kürd milislerinden haber alır almaz derhâl Arslan Bey'in arkasını ta'kîb, Arslan Bey ve refîklerine mezkûr şose üzerindeki üçüncü karakol civârında mülâkî olurlar ve amân vermeksizin anında her dördünü şehîd ederek burun, kulaklarını kesdikden sonra eşyalarına el sürmeksizin geldikleri mahalle avdet ederler. Vak'adan haberdâr edilen Kağızman Ermeni Hükûmeti, Arslan Bey refîklerinin cesedlerini kasabaya aldırır. Bu vak'ayı gören Kağızman ahâlîsi bütün eşya ve erzâklarını me'vâlarında terkederek tahlîs-i nefis için dağlara kaçarlar. Ermeniler bu fırsattan bi'l-istifâde İslâmların bütün mal, eşya ve erzâklarını yağma etmişlerdir. İslâmların kısm-ı a'zamı açlıktan, perîşâniyetden dağılarak taş diplerinde perîşân bir sûrette gizlenmekde olduklarını gördüğünü mûmâ-ileyhin cümle-i ifâdesinden olduğu ma'rûzdur.

2- İşbu rapor, birinci şu'benin 14/7/[13]35 târîh, 1/1567 numara iledir.

12. Fırka Kumandanı
Kâ'im-i makâm
Osman

*Harbiye Nezâret-i Celîlesi'ne, İngiliz Mümessiline**(Bir sûreti Erzurum'da İngiliz Karargâhına verilmek üzere Kolordu
karargâhında yüzbaşı Kâmil Efendi'ye)*

1- Kağızman eşrâfından Mustafa Efendizâde Arslan Bey ile zevcesi ve yine eşrâfdan İsmâilzâde Ahmed Efendi, Halatyan Nazar ve "Şahnaz" familyasına mensûb diğer bir Ermeni ile 5/7/[13]35'de Kağızman'dan Kars'a gitmekdeler iken yolda Ermeni karakol efrâdı tarafından Şahnaz familyasına mensûb Ermeni "Askersin nereye gidiyorsun?" diye alıkonulmuş, Arslan Bey ve zevcesiyle diğer iki arkadaşı yine bir karakol efrâdı tarafından ta'kîb edilerek Varta civârında burun ve kulakları kesildikten sonra pek fecî' bir sûretde katledilmişlerdir.

Kağızman Ermeni Hükûmet re'îsi, bunların cenâzesini Kağızman'a getirerek halka teşhîr etmiş ve bu hâlden korkan ahâlî bütün eşya ve erzâklarını terk ederek dağlara kaçmışlar. Bunların bıraktığı emvâl ve eşya Ermeniler tarafından yağma edilmiştir. Bu fecî'ayı, bi'z-zât görenlerden hudûdumuz dâhiline geçenler ifâde eylemişlerdir.

2- Ermeniler tarafından yapılan zulm ve vahşet dolayısıyla Erivan, Kars ve Kağızman havâlîsi, İslâm ahâlîsinden binlerce halk her şeylerini terk ederek canlarını kurtarmak maksadıyla aç ve perişân bir hâlde bizim tarafa ilticâ etmektedir. Dün "15 Temmuzda" kıta'âtı teftîş etmek üzere Horasan'a geldim. Böyle felâketlerde muhâcir kâfilesinden bir çoklarına yolda bi'z-zât tesâdüf etdim ve ma'rûz vekâyî'i bi'z-zât dahi kendilerinden dinledim.

3- Ermeniler bir taraftan Müslümanları katl ve imhâ eylemekde, bir taraftan da hicrete mecbûr ederek bunların emvâl ve emlâkini gasbetmektedirler. Bu hâlin devâm eylemekde ve her gün bî-çâre Müslümanların feryâd-ı tazallumkârânelerinin işidilmekde olduğunu, bu ahvâlin halkın üzerinde de pek fenâ te'sîrler yaptığını arzeylerim.

15. Kolordu Kumandanı

Mirlivâ

Kâzım Karabekir

Erzurum Vilâyeti

Mektûbî Kalemi

Umûmî: 5758

Husûsî: 488

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı Cânib-i Âlîsine

Kağızman Mutasarrıfı sâbıkı Arslan Bey'in sekiz nüfûs â'ilesiyle Kars'a gitmekde iken esnâ-yı râhda Ermeniler tarafından nâmûsu pâ-y-mâl edildikten sonra fecî' bir sûretde cümlesinin katledildikleri Sarıkamış kâ'im-i makâm-ı sâbıkı olup Ermeni mezâlimi havfından dâhile ilticâ eden Çerkes Bekir Bey'in ifâdesine atfen Pasinler Kâ'im-i makâmı'ndan iş'âr kılınmağla arz-ı keyfiyyet olunur.

Fî 27 Temmuz sene [1]335

Erzurum Vâlî Vekîli

Kâdî

Mehmed Cevdet

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 14

- 35 -

**ERMENİLERİN AKLA HAYALE SIĞMAYAN
İŞKENCELERLE ÖLDÜRDÜĞÜ MÜSLÜMANLAR**

Ermenilerin Arslan Bey ve arkadaşlarına yaptıkları işkenceden çok daha beterini, Kağızmanlı kâdının oğlu Aziz Efendi ile bir arkadaşı ve ailesine Kars'a giderler iken yaparak çok feci bir şekilde katlettiklerine ve iki kadını da kötü muamele yaptıktan sonra öldürdüklerine dair.

***Murder after unimaginable tortures committed by
Armenians against Muslims***

Tortures worse than those committed against Arslan Bey and his friends, had been done by Armenians to the son of the Kadi (Judge of the canon law of İslam) of Kağızman the named Aziz Efendi to one of his friends and to their families while travelling to Kars; they had been tragically murdered together with two women which had also been outraged before.

27 L. 1337 (26. VII. 1919)

Onbeşinci Kolordu
Levâzım Müsvedde Varakasıdır
26/7/[1335]

Harbiye Nezâretine
Van, Bitlis ve Trabzon Vilâyetlerine
Erzincan Mutasarrıflığına
3. K. [Kolordu] ve 13. K. [Kolordu] Kumandanlıklarına
3. Fırka ve 11. K. [Kolordu] Kumandanlıklarına

Ermenilerin Arslan Bey ve rüfekâsına tatbîk etdiklerinden daha elîm diğer bir vak'ayı 12 Temmuz târîhiyle tahrîren dâhilden berây-ı nizâm Müslümanlar bildiriyorlar. Aynen arzeyliyorum.

Kağızmanlı kâdînın oğlu Aziz Efendi yanında diğer bir arkadaşı ve â'ilesiyle Kars cihetine giderken Tiknis köyü ile Ağadereler [Ağadeve] arasında Ermeniler bunların ellerini kesip yanlarında vücûdlarını delerek açdıkları ceplere ve burunlarını, kulaklarını ve dudaklarını kesip göğüslerinde derilerini soyarak yaptıkları ceplere doldurmuşlar ve gözlerini oyup çıkarmışlar ve bu sûretle fecî' bir sûretde öldürmüşlerdir. İki kadını da şenî' mu'âmeleler icrâsından sonra katleylemişlerdir.

15. Kolordu Kumandanı
Kâzım Karabekir

Erzurum Vilâyeti
Mektûbî Kalemi
Umûmî: 5715
Husûsî: 474

Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı Cânib-i Âlîsine

Kaskanlı Aşîreti Re'îsi Abdullah Beyzâde Bekir imzâsıyla Pasinler Kâ'im-i makâmlığı Vekâleti'ne yazılıp mezkûr kâ'im-i makâmlık vekâletinden bâ-tahrîrât irsâl olunan varakanın bir sûreti manzûr-ı âlî-i kumandanîleri buyurulmak üzere leffen takdîm kılındığı ma'rûzdur.

22/7/[13]35

Erzurum Vâlî Vekîli
Kâdı
Mehmed Cevdet

Erzurum Vilâyeti
Mektûbî Kalemi

Hasankala Kâ'im-i makâmı Cânib-i Âlîsine

Efendim hazretleri! Bizim taraf ve ahvâlimizden eğerçi bir mikdâr sorup sû'âl ederseniz bu tarafda Zaruşat ve Göle ve Çıldır ve Şüregel ve Dağibaba ve Kurudere ve Taht-ı Göle [Göleardı]'ye Ermeniler elinde harâc vermekden canları yanmışdır. Ve mallarını çekip cebr ile götürüyorlar. Ve çok cebr sûret-i mu'âmelede bulunuyorlar. Ve el tutan adamları dahi bir bir tutup kaybediyorlar efendim. Ve bendeniz Akçakala çukuru civârlarında üç yüz atlı ile dolaşip muhâfaza ediyorum. Ve bizim tarafımıza Ermeniler hiç bir hareketde bulunmuyorlar. Bir kaç def'a at ve silâh toplamak için karşı koyup, vermedim. Sâ'ir yerlerde at ve silâh alıyorlar. Biz bu etrâfı dolaşmakdayız, sâye-i Devlet-i Osmânî'de, bizim ma'rifetimiz değildir. Ve Türk'ük, babamızın ma'rifetiyle etrâfı muhâfaza etmekdeyiz. Ve bizim mevki'lerimize girmiyorlar efendim. Sâ'ir yerlerde birer ve ikişer adam buldukça gizli öldürüyorlar. Geçen günlerde bundan bir iki gün ileri Kağızmanlı kâdînın oğlu Aziz Efendi â'ilesiyle berâber ve bir dahi Osmanlı zâbiti dahi â'ilesiyle berâber bizim teşkilâtı işidip tarafımıza gelmekde iken esnâ-yı râhda Tiknis ile Ağadeve karyesi arasında şose yoluyla gelir iken Potak önünde Ermenilere tesâdüf edip merkûmları katledip yanlarında cep açıp ellerini sokmuşlar. Dillerini ve dudaklarını ve burunlarını kesip göğüslerinde ve gövdelerinde cep açıp öldürmüşlerdir. Ve bir de millet büyük mücâzât ile müdâhaleler yapıyorlar ve şimdi ise de bizlerin top ve cephânemiz yokdur ki din karındaşlarımıza yardım edelim. Ancak kendimizi muhâfazada bulunup sizlere ahvâlimizi bildirdik. Efendim hazretleri, bizler dahi Türk'ük babamıza ve büyük makâmlara ve büyük hükûmetlerimize bu âcizlerin ahvâllerini bildiresin. Allah-ı Zü'l-celâl hazretleri sizin mu'îni[niz] olsun efendim.

12 Temmuz sene [1]335

ed-dâ'î

Kaskanlı Aşîret Re'îsi

Abdullah Beyzâde

Bekir bendeleri

Üçüncü Avcı Taburu
K. [Bölük] Kumandanlığı
[1]335

Rif'atlü Dâmâdım Eyyub Paşa Hazretleri

Eğer bizim taraf, ahvâlimizden su'âl ve cevâb ederseniz Kağızmanlı kâdînın oğlu Aziz Efendi ve bir de Türkî zabıt ve â'ilesiyle bu tarafda bir teşkilâtı durur iken benim yanıma gelecekler imişler. Tiknis ile Ağadevelerin arasında Boşka'nın önünde Ermenilere râst gelmişler ve büyük büyük mu'âmele (?) ile katletmişler. Ellerini kesip ve yanlarında cep açıp, ellerini koymuşlardır ve burunlarını, dudaklarını, derilerini kesip göğüslerinde cep açıp öldürmüşlerdir. Ve gözlerini oyup çıkarmışlardır. Ve iki kadınları dahi çok büyük pislik ile öldürmüşlerdir. Ricâ ederim bunu hudûd kumandanlarına bildiresin. Böylece ma'lûmâtın olsun, efendi hazretleri.

12 Temmuz

El-Ma'lûm
Kaskanlı Aşîret Re'îsi
Abdullah Beyzâde
Bekir Bey

Bu rapor Başköyü'nde amûcam Bekir Bey tarafından gelmiştir. Humus'da askeriyye karakol çavuşuna bunu müsta'celen Seksen Altıncı Tabur Kumandanı Ali Şevket Bey'e götürünüz. Çok müsta'celiyet. Bunu size getiren adama teslim ilm u haberi de veriniz.

13 Temmuz [1]335

Oltu Milis Kumandanı
Reşid Beyzâde Eyyub

BOA. HR. SYS. HU. 136, 1919 VII 12

**RUSLARIN VE ERMENİLERİN RİC'ATİNDE
ERMENİLERİN YAPTIĞI MEZÂLİM**

Sarıkamış ric'atinde Antranik Paşa çetesi başta olmak üzere Ermeni çetelerinin, Bedrevans, Kalender, İslâmsor, Ahalik-i Ulya, Hoşu karyesi, Zanzak, Sıçankala, Ağviran, Zivin, Menevürt, Zars, Gerek, Azab köyleri ahalisini soykırıma tabi tuttukları, yaklaşık 10.000 kişiyi esir ya da katlettikleri, esir edilenlerin ya katledildiği haberinin alındığı, ya da hiç haber alınamadığı; katledilenlerin ise dere içlerine, hanelere ve ahırlara toplatılıp kurşunlanarak ya da süngü ve balta ile parçalanarak katledildikleri, bazılarını üzerlerine gazyağı dökerek yaktıkları, çocukların burun ve kulaklarını kesip parça parça doğradıkları, bazılarının göğüslerinden çivi çakarak süngüledikleri, bir kısmını boğazladıkları, kadınların memelerini keserek işkencelerle öldürdükleri; kalan az sayıda insanın da ancak can ve nâmuslarını kurtarabildiği.

Ermeni çetelerinin bu köylerin bütün mal, hayvan ve zahirelerini yağmaladıkları, binlerce hane, dükkân ve cami'i yağmalayıp harap ettikleri ve yaktıkları, yüz binlerce öküz, inek, dana, manda, at, kısarak, merkep, koyun, keçi, zahire olarak da yüzbinlerce kile buğday ve arpa; on binlerce para, binlerce altın, kadınların ziynet eşyaları, yüzlerce yatak, bal petekleri, bakır eşyalar vs. yağmaladıkları, Ağviran karyesi cami'inden 70 halı gasbettiklerine dair.

***Massacre perpetrated by retreating Russian and
Armenian forces***

While retreating before the advance of the Ottoman army, Armenians bandits, first of all general Antranik's bandits had attacked the villages of Bedrevans, Kalender, İslâmsor, Ahalik-i Ulya, Hoşu, Zanzak, Sıçankala, Ağviran, Zivin, Menevürt, Zars, Gerek and Azab and killed or captured 10.000 persons; those taken prisoners had been either killed or unheard of; the murdered prisoners were first crowded into houses and stables, in rivers'bed and shot and bayoneted, then cut into pieces; some of them were drenched with gasoline and set fire on; children's ears and noses cut off, some nailed down in their chests and bayoneted or had the

throats slit; women tortured and their breasts amputated only few people had narrowly escaped death and saved their honors.

The Armenian bandits had pillaged the entire goods, chattels and provisions of the said villages looting and destroying and burning thousands of houses, shops and mosques, robbing and taking away hundred thousands of oxes, calves, cows, buffalos, horses, mares, donkeys, lambs, goats and provisions of hundred thousands bushels of wheat and barley; money by ten thousands, thousands of gold coins, women's jewelleries, hundreds of mattresses, honeycombs, copper wares; seventy carpets had been also stolen from the mosque of the town of Ağviran.

22 L. 1337 (21. VII. 1919)

***Ermenilerin İslâmlara yaptıkları mazarrat ve mezâlime dâ'ir
Bedrevans karyesi bey'et-i ihtiyâriyyesinin ifâde-i evveliyyesidir.***

S. [soru]1- Seferberlik ibtidâsından ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm katledilmiş midir?

C. [cevab]1- Sarıkamış ric'atinde on beş erkek esîr edilip Kars tarafına götürölüp karyemiz muhtârı da birlikde olarak hayat ve memâtları mechûldür ve nerede öldürdüklerini bilemedik.

S. [soru]2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir? İsimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyan ediniz.

C. [cevab]2- Rus, Pasinlerden geriye çekildiğinden Sarıkamış ric'atinde Antranik Paşa çetesi tarafından bâlâda zikrolunan on beş erkek esîr edilip nerede öldürdükleri bizce mechûldür. Yalnız Kars tarafına götürölüğünü haber aldık. Hâlâ şimdiye kadar hayat memâtları bizce mechûldür.

S. [soru]3- Ermeniler tarafından esîr edilmiş, öldürölmiş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle götürdüler?

C. [cevab]3- Karyemiz ahâlîsinden Muhtâr Hasan, amucası oğlu Kâmil, Tâhir oğlu Kerem, Şâkir oğlu Âkif, birâderi Alâeddin, Mehmed oğlu Rıza, birâderi Kâmil, diğeri birâderi Fâzıl Ali, oğlu Eyyub, Miro oğlu Karîb, Reşid oğlu Mikdâd, Meded oğlu Emir, Vanlı Durak oğlu İsmâil, Aziz oğlu Davud, Paşa oğlu İsmâil, Karîb oğlu İskender bâlâda zikr olunan Antranik Paşa ile birlikde gece karanlık olduğundan adedi mechûl Ermeni çeteleri kapıyı kırıp mezkûr ahâlîyi toplayıp süngüler ile götürölü.

S. [soru]4- Ermeniler, İslâmların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C. [cevab]4- Bâlâda zikrolunan karyemiz ahâlîsinden on altı erkekle komşularımızı topladıktan sonra mezkûr adamların hâne, mal ve eşyaları yağma etdiler. Mütebâkî kalan ahâlî, ancak yalnız nâmûsumuzu ve canımızı kurtarabildik. Yetmiş hânenin adedi mechûl eşyasını yağma etdiler ve iki yüz öküz ve üç yüz inek ve ufak sığır malı ve beş yüz koyun ve yirmi esb ve dört dükkân içerisinde beş yüz bin guruşluk para ve eşyasını yağma edip mezkûr Antranik Paşa çeteleriyle birlikde olarak götürölüp ve yağma edilmiştir.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C [cevab].5- Evet ifâdemiz doğrudur ve zâyî'âtımız bundan ibâret olduğunu tasdîk ederiz.

Fî 12/7/[13]35

Bedrevans karyesinden

A'zâ

Muhtâr

Eşref oğlu Tâhir

Yanık oğullarından

Mehmet oğlu Ömer

Bedrevans karyesi İmâmı

Mustafa oğlu Edhem

Bedrevans karyesi muhtârı

A'zâ

İbrâhim oğlu Kurban

Necid Kurban

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları hakâret ve mezâlîme dâ'ir Kalender karyesinin bey'et-i ibtiyâriyyesinin ifâde-i evvelîyyesidir.

S. [soru]1- Seferberlik ibtidâsında ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde ne kadar İslâm katlolunmuştur?

C. [cevab]1- Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden yirmi bir erkek öldürölmüştür.

S. [soru]2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C. [cevab]2- Rus, Pasinlerden geriye çekildiği zaman Sarıkamış ric'atinde Antranik Paşa çeteleri tarafından ve diğer çetelerin isimlerini bilmediğimiz yüz

atlı çeteler karyemiz ahâlîsini toplayıp karyemize on beş dakîkalık bir dere içerisinde öldürdüler.

S. [soru]3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüştür?

C. [cevab]3- Karyemiz imâmı Hasan oğlu BekirKalender karyesi İmâmı, Ali oğlu Baba, Ali oğlu Hasan, birâderi Hüseyin, Ahmed oğlu Yakub, Süleyman oğlu İbrâhim, diğer oğlu Behlûzar (?), Ali oğlu Kahraman, Ahmed oğlu Yahya, Ahmed oğlu Mustafa, Ali oğlu Âkif, Çavuş Mirza oğlu Hasan, Hasan oğlu Behlül, Halil oğlu Ömer, Hamid oğlu Râmiz, Hasan oğlu Şaban, Mustafa oğlu İbrâhim diğer oğlu Ali, Bayram oğlu Muzaffer, Sâdık oğlu Ali, diğer oğlu Ahmed karyemizden toplayıp arabalara yardım etmek üzere karyemize on beş dakîkalık mesâfede bir dere içerisinde kurşun ve süngü ile öldürülmüştür.

S. [soru]4- Ermeniler İslâmların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C. [cevab]4- Bâlâda zikr olunan Antranik Paşa çetesi ile birlikde ve diğer çetelerin isimlerini bilemediğimiz yüz elli neferden mürekke bâlâda isimleri yazılmış olan karyemiz ahâlîsini toplayıp öldürdükden sonra mütebâkî sağ kalan ahâlî yalnız nâmûsumuzu ve canımızı kurtardık. Yetmiş beş hânemizin, adedi mechûle hâne eşyasını yağma etdiler. Beş yüz koyun, bin keçi, üç yüz inek, iki yüz öküz ve câmûs, otuz esb, üç kile buğday, bin beş yüz kile arpa, altı dükkân içerisinde sekiz yüz bin guruşluk eşyası mezkûr çeteler tarafından götürülüp ve yağma edilmiştir. Bir câmi' harâb edilmiştir. Otuz hâne harâb edilmiştir.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk et.

C. [cevab]5- Evet, ifâdemiz doğrudur ve zâyî'âtımız bundan ibâretdir. Kat'iiyen hilâf olmadığına dâ'ir tasdîk ederiz.

Fî 12/7/[13]35

A'zâ
Ali oğlu
Hamid

A'zâ
Ahmed oğlu
Bayram

Muhtâr
Mirza oğlu
Halil

Kalender karyesinden
Yusuf oğlu
Hasan

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlime dâ'ir İslâmsor karyesinin bey'et-i ibtiyâriyyesinin mazbût ifâdeleridir.

S. [soru]1- Seferberlik ibtidâsından, ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm katledilmiş midir?

C. [cevab]1- Köyümüzden on iki kadın, on beş erkek katlolunmuştur.

S. [soru]2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C. [cevab]2- Ermeniler geriye ric'at ettiği zaman karyemize yarım sâ'at mesâfede öldürdüler. Maznûn çete re'îsi Tiflisli çete kumandanı Nazar Bekof re'îs ma'iiyetinde olan çetelerin isimleri Gencebağlı Semasorf ve diğer çete re'îsi Kars'ın Kolornat re'îsi Zemayof, Kars'ın Sarıkamış, diğer refikleri Özekli [Everekli] Haço oğulları, Sarıkamışlı Hamazaz Köseyan oğulları ve diğer refiklerinden isimlerini bilemediğimiz Pasinlerin Velibaba ve Kireson[Cirason] ve Tuti, Emicekrek [Alicekrek], Koşakilise, Karakurt karyelerinin Ermenileri tarafından katlolunmuştur.

S. [soru]3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan kadınların ve erkeklerin isimleri nedir ve sûretle öldürdüler?

C. [cevab]3- Mezkûr karyemiz ahâlîsinden Ali oğlu Mehmed, oğlu Mehmed Ali, kerîmesi Zâde, hemşiresi Huma, diğer hemşîresi Âişe, diğer hemşîresi Yegan, Hasan oğlu Sâlih, birâderi Habib, Abdülkâdir oğlu Hacı, zevcesi Fâtıma, mahdûmu Haydar, diğer mahdûmu Abdülkâdir, kerîmesi Zâyide ve pederinin ismi Behlül, Mehmed Bahtiyar oğlu Ebubekir, Hacı Mirzâ oğlu Bahâeddin, zevcesi Emine, mahdûmu Mehmed, diğer oğlu Hacı Derviş, Ömer oğlu Hacı Efendi, mahdûmu Yusuf, diğer oğlu Zübeyr, Nur Mehmed oğlu Abdullah, Hâlid oğlu Osman, Hacı Yakub zevcesi Fâtıma, Yusuf zevcesi Meslemet, Ömer Ağa zevcesi Zeyneb, Kurban Mehmed oğlu Nur Mehmed, Davud oğlu Hüseyin, zevcesi Hazal, otuz bir zükûr ve inâs karyemize yarım sâ'at mesâfede kısm-ı a'zamı kurşun ile öldürdüler ve mütebâkîsini karyemiz dâhilinde bir binâ içerisinde gazyağı döküp ateş ile yandırıdılar.

S. [soru]4- Ermeniler Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C. [cevab]4- Sarıkamış ric'atında birtakım mal ve eşyamızı yağma etdiler. Binâ'en-aleyh son zamanda Ermeniler Kars cebhe-i kebîri çekildiği zaman adedi mechûl hâne eşyamızı yağma edip götürdüler. Ba'dehu on yedi esb,

yüz yirmi beş koşu öküz ve câmûs, inek, yüz elli bin iki yüz elli koyun ve keçi götürdüler ve sâ'ir ufak sığır hayvânâtı iki yüz yağma edip ve götürülmüştür. Yüz otuz göz hâne yandırılıp ve harâb edilmiştir. Altı bin beş yüz kile buğday ve arpa yağma edilmiştir. Bâlâda zikrolunan Ermeni çeteleri tarafından yağmâ edilip ve götürülmüştür.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C. [cevab]5- İfâdemiz doğrudur. Başka bir ifâdemiz yokdur ve ifâdemizin içerisinde bir hilâf yokdur ve zâyi'âtımız bundan ibâretedir.

Fî 7/7/[13]35

A'zâ	A'zâ	Muhtâr	İmâm
Mehmed oğlu	Mehmed oğlu	Yusuf oğlu	İslâmsor karyesinden
Hacı Yusuf	Musa	Mehmed Hacı	Abdülhamid oğlu
			Mehmed Efendi

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları hakâret ve mezâlime dâ'ir Abalik-i Ulyâ karyesinin bey'et-i ihtiyâriyyesinin mazbût ifâdesidir.

S. [soru]1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm kat' olunmuş mudur?

C. [cevab]1- Sarıkamış ric'atinde on üç erkek, dokuz kadın öldürdüler.

S. [soru]2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C. [cevab]2- Rus, Pasinlerden Kars cihetine ric'at ettiği zaman Ermeniler karyemizden yirmi iki kadın ve erkek esîr edip Mecingerd karyesinde öldürdüler. Çete re'îsi Sarıkamışlı Everekli Haço oğlu Sirop, Yolgeçmezli Benaet(?), Karaorgan'dan Kayış Todor ve diğer refîklerinin isimlerini bilemediğim çeteler tarafından katlolunmuştur.

S. [soru]3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan kadın ve erkeklerin isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüştür?

C. [cevab]3- Mezkûr karyemiz ahâlîsinden Rahim, Derviş oğlu Mustafa, Mehmed oğlu Şâkir, Dursun oğlu Ağa, Şeviş oğlu Mehmed, diğer oğlu Muhyiddin, Ali oğlu Mevlüd, Yemen oğlu Tâhir, Halil oğlu Ahmed, Ali oğlu Hüseyin, Ako oğlu Burhan, Hasan oğlu Ahmed, diğer oğlu Mehmed, Mehmed

kerîmesi Mahbub, diğerk kerîmesi Zeyneb, Osman kerîmesi Sultan, Dede kerîme[si] Gül, Aher hemşîresi Ziyade, Mustafa Bey kerîmesi Âişe, Bekir kerîmesi Fâtıma, İsmâil kerîmesi Hanife, Dede kerîmesi Şâdiye, kadınlar süngü ile öldürölmüşdür ve mezkûr erkekleri de balta ve süngü ile öldürölmüşdür.

S. [soru]4- Ermeniler Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C. [cevab]4- Bâlâda zikrolunan Sarıkamış ric'atinde adedi mechûl birçok hâne eşyasını yağma etdiler. Ba'dehu bin sekiz yüz koyun ve keçi, bin beş yüz inek ve tosun malı yağma edilmiştir. Bin iki yüz koşu hayvanı olarak öküz ve câmûs götürölmüşdür. Yüz elli esb, Emicekre [Alicekre] ve Velibaba ve Tuti ve diğerk refîklerinin isimlerini bilemediğim Ermeniler çeteleri tarafından yağma edilmiştir. Binâ'en-aleyh iki bin kile buğday, iki bin kile arpa, Yeniköy karyesinin ve Abulbart ve Sırbasan karyelerinin isimlerini bilemediğim Rum çeteleri tarafından götürölmüşdür. Beş yüz hâne kısm-ı a'zamı yandırılıp mütebâkîsini bırakıp umûmen harâb edilmiştir.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C. [cevab]5- İfâdemiz doğrudur ve bu ifâdemizde kat'iyen hilâf yokdur. Zâyi'âtımız bundan ibâret olduğunu tasdîk ederiz.

Fî 8/7/[13]35

A'zâ	A'zâ	Muhtâr	İmâm
İbrâhim oğlu	Kâmil oğlu	Yusuf oğlu	Ahalik-i Ulyâ karyesinden
Abdülhamid	Rıfat	Nebi	Mehmed oğlu Yaşar

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları hakâret ve mezâlîme dâ'ir Hoşu karyesinin bey'et-i ihtiyâriyyesinin mazbût ifâdeleridir.

S. [soru]1- Seferberlik ibtidâsından ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm katledilmiş midir?

C. [cevab]1- Sarıkamış ric'atinde otuz beş erkek, on beş kadın öldürölmüşdür. On beş kız ve erkek çocuğu alarak cem'an altmış beş zükûr ve inâs katlolunup öldürölmüşdür.

S. [soru]2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C. [cevab]2- Bâlâda zikrolunan Sarıkamış ric'atinde Ermenilerin Antranik Paşa tarafından çete re'îsi Namervanlı Oskan çetesi ve mahdûmu Kuzman, Pasinlerin Zanzak karyesinden Mıgırdıç oğlu Minas, mezkûr karyeden Sahak oğlu Arot ve diğer çetelerin isimlerini bilemediğimiz yüz elli Ermeni çetesi tarafından mezkûr karyemiz dâhilinde otuz beş erkek süngülüler ile öldürdüler ve ba'dehu on beş kadın bir binâ içerisinde gazyağı döküp yandırdılar ve ba'dehu on beş kız ve erkek çocuğunu da burnunu ve kulaklarını kesip parça parça edip öldürdüler.

S. [soru]3- *Ermeniler tarafından öldürülmüş olan kadınların ve erkeklerin isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüşdür?*

C. [cevab]3- Mezkûr karyemiz ahâlîsinden Halil oğlu Kahraman, Deli Hasan oğlu Şâmil, Kahraman oğlu Hüseyin, Sefer oğlu Burhan, birâderi Tufan, Osman oğlu Dursun, Dursun oğlu Mahmud, Şâkir oğlu Kara Bey, Mustafa oğlu Halil, Hasan oğlu Aziz, İsmâil oğlu Âkif, Mehmed oğlu Şâkir, Koşhun oğlu İrfan, birâderi İbrâhim, diğer birâderi Ömer, Terkeme (?) Samed, Mehmed oğlu Hasan, İbrâhim oğlu Cevâhir, Mustafa oğlu İsmâil, mahdûmu Mustafa, diğer oğlu Ahmed, Mehmed oğlu Kâmil, Ahmed oğlu Hasan, Hızır oğlu Şemseddin, Topal Mustafa oğlu Şevket, İbrâhim oğlu Aziz, Ahmed oğlu Fâzıl, Halil oğlu Fâzıl, Ahmed oğlu Hüseyin, oğlu Burhan, Çerkez oğlu Abdullah, Dursun oğlu Ömer, Şâkir oğlu Şevket karyemiz dâhilinde süngüler ile öldürülmüşdür. Coşhun kerîmesi Gülefer, Ahmed kerîmesi Gül, Halil kerîmesi Ruhugül, İsmâil kerîmesi Temâşâ, Mehmed kerîmesi Güneş, Hasan kerîmesi Gülefer, Sâlih kerîmesi Hâtun, Mustafa kerîmesi Gülsüm, Dursun kerîmesi Gülefer, Ali kerîmesi Kevri, İsmâil kerîmesi Zekiye, İbrâhim kerîmesi Seher, Mehmed kerîmesi İffet, Sefer kerîmesi İffet, Bekir kerîmesi Gülsüm, on beş kadın bir binâ içerisinde gazyağı döküp ateş ile yandırılmışdır. Ahmed oğlu Ali, birâderi Hamid, Tâhir oğlu Bekir, birâderi Mustafa, Ömer oğlu Dursun, Arslan oğlu Musa, birâderi Zâkir, Ali oğlu Hasan, Halil oğlu İbrâhim, Hüseyin oğlu İsmâil, İskender, Gülsüm, Dursun kerîmesi Gülefer, Ârif kerîmesi Fâtıma, diğer hemşîresi Hadîce, Ahmed kerîmesi Âişe, on beş zükûr ve inâs, burnunu, kulaklarını kesip, parça parça edip öldürülmüşdür.

S. [soru]4- *Ermeniler Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?*

C. [cevab]4- Bâlâda zikrolunan Sarıkamış ric'atinde adedi mechûl hâne eşyası ve dükkân eşyasını yağmâ etdiler. Ba'dehu iki yüz öküz ve câmûs ve beş yüz inek ve bin sığır ufak hayvan ve iki bin iki yüz koyun ve keçi bin beş

yüz kuzu, yedi bin kile buğday, dört bin kile arpa, bâlâda zikrolunan Antranik Paşa ve ma'iiyetindeki çeteler tarafından yağma edip götürülmüştür. Beş yüz hâne harâb edilmiştir.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C. [cevab]5- Evet ifâdemiz doğrudur, kat'iiyen hilâf-ı hakîkat yoktur. Zâyi'âtımız bunlardan ibâretdir. İfâdemiz doğru olduğu[nu] tasdîk ederiz.

Fî 8 Mart sene [13]35

Kahraman oğlu
Hamid

Şâkir oğlu
Mahmud

Muhtâr
Mahmud oğlu
Battal

İmâm
Hoşu karyesinden
Mehmed oğlu İdris

Ermenilerin İslâmlar hakkında yaptıkları mezâlime dâ'ir Zanzak karyesi bey'et-i ihtiyâriyyesinin mazbût ifâdeleridir.

S. [soru]1- Seferberliğin bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâmlar kat' edilmiş midir?

C. [cevab]1- Köyümüzden Ermeniler tarafından on dört kişi Müslim götürülmüştür.

S. [soru]2- Nereden ve ne zaman götürülmüş? Bunlar avdet eylemiş midirler? Yoksa katledilmiş mi? Maktûller kimlerdir, isimleri nedir ve bunların kâtili kimlerdir? İsimlerini biliyor musunuz? Hangi çeteye mensûb idiler?

C. [cevab]2- Götürülen on dört kişiden yalnız ikisi avdet eyledi, on ikisi gelmedi. Bunlardan ikisini Sarıkamış'ta katletmişler. Diğerleri gâ'ibdir, hayat-memâtı mechûldür.

Bu çete, Sitavuk (Erzurum'un) karyeli ismini bilemediğimiz Varçabet çetesi idi. Ma'iiyeti, Pasin ve Narman Ermenilerden ibâret idi. Ve bu miyânda Hasankala'nın Yekebad karyeli Deli David mevcûd idi. Bunlardan başka Velibaba nâhiyesine merbût Yüzviran karyeli Ohannes Usta Strak ve Zanzak karyeli Sahak oğlu Arot, karyemizden Kigork oğlu Bedros, Narman'ın Ekrek karyesinden Sogomon, Keşiş oğlu Kirkor nâm merkûmûndan ibâret idiler. Diğerlerini bilmiyoruz.

Avdet edenler, karyemizden Hasan oğlu Şerif ile Mustafa oğlu Ali; gelmeyip hayatı memâtı mechûl olanlar, Abdurrahman oğlu Mustafa, Mehmed oğlu Bayram, Abdurrahman oğlu Arif, Hasan oğlu Tâhir, Mehmed oğlu Ali, İsmâil oğlu Kâmil, Süleyman oğlu İbrâhim, Hüseyin oğlu Abdurrahman, Kürd Halil oğlu İsmâil, İsmâil oğlu Hamid, İsmâil oğlu İbrâhim, İsmâil oğlu Nesimî nâm merkûmûn idiler. Bunlardan başka Sarıkamış ric'ati esnâsında karyemiz ahâlîsinden içeride kalan İmâm oğlu Abdurrahman, amucası Hasan, Muhtâr oğullarından Şükrü'nün Kayınço (?) oğlu Süleyman, Yetimoğullarından Mehmed nâm merkûmûnun ma'a-â'ile mahv ve nâ-bedîd edilerek hâneleri dahi ihrâk edilmiştir. Binâ'en-aleyh yukarıda zikr olunan çeteler tarafından karyemizin bir çok mebânîsini yakmışlardır.

S. [soru]3- Ermeniler Müslümanların malını gârât ve yağma etmişler midir? Nerede ve ne zaman kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir?

C. [cevab]3- Yine Sarıkamış ric'ati esnâsında yukarıda arzetdiğimiz çeteler, karyeden hicret olunduğu sırada komşularımızın bir çok mal ve davarlarını yağma ve gârâtla sefîl ve perîşân bir hâl ile ancak hayat ve nâmûsumuzu kurtarabildik. Mecnû' zâyî'ât, dört yüz inek, sekiz yüz öküz ve bin koyun, otuz at ve eşya-yı beytiyye ve sâ'iredir.

- İfâdeleriniz doğru ise dinle, ve tasdîk ediniz.

- Evet ifâdemiz doğrudur ve bu söylediğimiz içerisinde kat'iyen yalan ve hilâf-ı hakîkat olmadığı gibi zâyî'âtımızın mikdârı da bundan ibâret olduğunu aynıyla tasdîk ederiz.

Fî 4/7/[13]35

A'zâ
İsmâil oğlu Mahmud

A'zâ
Reşid oğlu Mevlüd

A'zâ
Ziver oğlu İsmâil

Karye-i mezbûr İmâmı
İsa oğlu Yusuf

Kötek nâhiyesinin Zanzak
Karyesi Muhtârı
Hasan oğlu Ruşen

Ermeniler[in] İslâmlar hakkında yaptıkları mezâlime dâ'ir Sıçankala karyesi hey'et-i ibtiyâriyyesinin mazbûat ifâdeleridir.

S. [soru]1- *Seferberliğin bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm kat' edilmiş midir?*

C. [cevap]1- Köyümüzden elli zükûr ve inâs kısm-ı a'zamı öldürölüp ve mütebâkîsi götürölmüşdür.

S. [soru]2- *Nereye götürdüler ve ne zaman götürölmüşdür? Bunlardan avdet etmemiş midir? Yok ise öldürölmüş müdür? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir? İsimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.*

C. [cevap]2- Muşlu Haçator çetesi ma'ıyyetinde olanların isimleri Pasinlerin Zanzak karyesinden Mıgırdıç oğlu Minas, Mehmed (?) oğlu Arot, Haço oğlu Sahak, Haço oğlu Mikail, Pasinlerin Yüzviran karyesinden Kör Sağviş (?), mezkûr karyeden Strak, Oskan oğlu Aram ve sâ'ir ismi bilemediğim Ermeniler tarafından öldürölüp ve esîr edilmiştir.

Karyemiz ahâlîsinden Ali oğlu Mehmed, birâderi Ali, kerîmesi Kıymet ve kerîmesi İsmet, Şerif kerîmesi Fâtıma, diğer kerîmesi Şerife, Mehmed kerîmesi Fâtıma, diğer kerîmesi Nâzire, mahdûmu Hâlid, Hasan oğlu Nûri, kerîmesi İsmet, diğer kerîmesi Âişe, Hasan kerîmesi Güzel, mahdûmu Mehmed, Yusuf oğlu Hasan, Hızır oğlu Cum'a, kerîmesi Kıymet, diğer kerîmesi Nâzire, Bedo oğlu Osman, hafîdi Âişe, kerîmesi Kıymet, Cafer oğlu Hasan, kerîmesi Fâtıma, diğer kerîmesi Nâciye, Mevlüd kerîmesi Hazal, kerîmesi Fâtıma, mahdûmu Hasan, mahdûmu Hüseyin ve yirmi sekiz zükûr ve inâs esîr edilip Bakü vilâyetine doğru götürdüler ve hayat ve memâtları meçhûldür. Ve mezkûr karyemizden Kavas oğlu Yusuf, Derviş oğlu Şâkir, Nebi oğlu Sofu, Osman oğlu Hasan, Mahmud oğlu Nebi, Şâkir oğlu Nâzım, Hasan oğlu Sâlih, Hüseyin oğlu Mehmed, Hüseyin oğlu Şaban, Hasan oğlu Mehmed, diğer oğlu Hasan, kerîmesi Güzel, Abdullah oğlu Ahmed, Abdullah oğlu İsmâil, diğer oğlu İbrâhim, Ahmed oğlu İsmâil, diğer oğlu Şerif, diğeri Hâlid, Mustafa oğlu Mehmed, diğer oğlu Arslan, diğer oğlu Hüseyin, kerîmesi Asiye ve yirmi üç zükûr ve inâs karyemize yarım sâ'at mesâfede kurşun ve süngü ile öldürölmüşdür.

S. [soru]3- *Ermeniler, Müslümanların malını gârât ve yağma etmişler midir? Nerede ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?*

C. [cevab]3- Sarıkamış ric'ati zamanında bâlâda zikr olunan Ermeni çeteleri tarafından adedi meçhûl bir çok hâne eşyası götürdüler ve iki bin koyun ve bin sığır malı ve elli esb yağma edip biz ve komşularımız zulüm ve hakârete uğrayıp ancak canımızı ve nâmûsumuzu kurtarabildik.

S. [soru]4- *Ifâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.*

C. [cevab]4- Evet, ifâdemiz doğrudur ve söylediğimiz içerisinde kat'iyyen hilâf olmadığı gibi zâyî'âtımızın mikdârı bundan ibâret olduğunu tasdîk ederiz.

Fî 4 Temmuz sene [1]335

A'zâ	Muhtâr	İmâm
Hasan oğlu Bekir	İsa oğlu Mehmed	Sıçankala karyesinden Cafer oğlu Yusuf

Ermenilerin İslâmlara yaptıkları hakâret ve mezâlime dâ'ir Ağviran karyesinin hey'et-i ihtiyâriyyesinin ifâde-i evvelîyyesidir.

S. [soru]1- *Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar köyünüzde ne kadar İslâm katlolunmuşdur?*

C. [cevab]1- Sarıkamış ric'atinde kırk iki erkek, yirmi kadın öldürülmüşdür. Elli sekiz esîr götürmüşlerdir.

S. [soru]2- *Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.*

C. [cevab]2- Rusya, Pasinlerden geri çekildiği zaman, Sarıkamış ric'atinden Antranik Paşa çetesi Narmanlı Kigork, Kötekli Reji me'mûru Agob, Zanzaklı Davulcu Misak, Kötekli Na'lbantbaşı Ovanis Kigo[r], gazyağı kontratçısı Mihan, Yanko, Kötekli Gazar, Zanzaklı Kokor oğlu Zahar, Velibabalı Atyar oğlu Miko, Atyar oğlu Bedros ve daha sâ'ir isimlerini bilemediğimiz beş yüz atlı çeteler, karyeler ahâlîsini göğüslerinden çivi çakarak süngü ile süngüleyerek ve bir kısmını boğazladılar ve kadınlarımızın memelerini keserek itlâf etdiler.

S. [soru]3- *Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüşdür?*

C. [cevab]3- İbrâhim oğlu Ali, mahdûmu Derviş, diğeri Hasan, diğeri Maksud, diğeri Bilâl, Mustafa oğlu Yakub, mahdûmu Hasan ve Ebubekir ve

Ağa ve Fâzıl, diğeri Nâzım, diğeri İbrâhim, diğeri Ziya, Ali oğlu Esad, mahdûmu Mamo, diğeri Osman, diğeri Aziz, Mollaoğullarından Hızır, oğlu Said, mahdûmu Mevlüd Rıfkı, diğeri Niyazi, Ali oğlu Ârif, mahdûmu Hüseyin, diğeri Hayri, Arif oğlu Nesîm, mahdûmu Habib, mahdûmu Mâil, Mehmed oğlu Eşref, mahdûmu Esad, Şaban oğlu Kahraman, mahdûmu Ahmed, mahdûmu İsmâil, İsmâil oğlu Ziya, mahdûmu Mustafa, diğeri Ali, diğeri İbrâhim, diğeri Âşir, Mehmed oğlu Tâhir, Tâhir oğlu Ârif, mahdûmu Zihni Naim, diğeri Halil, Hasan oğlu Habîb, mahdûmu Nevzad...

S. [soru]4- Ermeniler İslâmların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C. [cevab]4- Bâlâda zikrolanlar, çeteler tarafından gârât ve yağma olunmuştur ve mal sâhiblerini katletmişlerdir. Mütebâkî sağ kalan otuz beş hânede ancak ırz ve nâmûsumuzu kurtarabildik. Mütebâkî kalan elli hânemiz kâmilten eşyası alınmış ve nüfûsu katlolunmuştur. Bin iki yüz yetmiş koyun ve keçi, dokuz yüz kırk manda, öküz, inek, yetmiş esb, bin somar (?) buğday, iki bin somar (?) arpa ve eşyalarımız mezkûr çeteler tarafından götürülmüştür. Köyümüzden bin yedi yüz yirmi beş lira ve kadınlarımızın zî-kıymet eşyaları ve câmi'imizde bulunan yetmiş aded halı yağma olunmuştur. Köyümüzün bütün hâneleri tahrîb olunmuştur.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C. [cevab]5- Evet ifâdemiz doğrudur. Zâyî'âtımız bundan ibâretdir. Kat'iiyen hilâf olmadığına dâ'ir tasdîk ederiz.

20/7/[13]35

A'zâ
İsmâil oğlu Hasan

A'zâ
Mehmed oğlu Ârif

A'zâ
Nûri oğlu Mavi

A'zâ
Ebubekir oğlu Nazım

Muhtâr
Kurban oğlu Tevfik

İmâm
Ağviran karyesinden
Molla Mürsel

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlime dâ'ir Zivin karyesinin bey'et-i ibtiyâriyyesinin [ifâdesidir].

S. [soru]1- Seferberlik ibtidâsından ordunun ileri harekâtına kadar köyünüzde ne kadar İslâm kat' olunmuştur.

C. [cevab]1- Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden yüz erkek, yüz kadın öldürülmüştür.

S. [soru]2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler ve maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur?

C. [cevab]2- Rusya, Pasinlerden geri çekildiği zaman Sarıkamış ric'atinde Antranik Paşa çetesi tarafından ve diğer isimlerini bilemediğimiz yedi yüz atlı çeteler, karyemiz ahâlîsini toplayıp bir merak derûnunda balta, süngü, kurşun ile itlâf etdiler.

S. [soru]3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüştür?

C. [cevab]3- Avcı oğullarından Ahmed oğlu Şâmil, birâderi Ganî, diğeri Hasan, Avcı oğullarından Ömer Çavuş, mahdûmları Mevlüd, mahdûmu Halil, Avcı oğullarından Hasan, mahdûmu Kahraman, diğeri Murad, Nezo oğullarından Süleyman, mahdûmu Halil, birâderi Şerif, birâderi Rıfat, Avcı oğullarından Osman oğlu Hurşid, mahdûmu Huşem, diğeri Mehmed, Avcı oğullarından Osman oğlu Tufan, mahdûmu Samed, Avcı oğullarından Mehmed oğlu Paşa, birâderi Abo, Avcı oğullarından Ali oğlu Abdürrezâk, oğlu Emir Şâdi, Avcı oğullarından Mahmud, mahdûmu Hâfız, mahdûmu Ahmed, Nezo oğullarından Mehmed, Kaya oğullarından Ahmed, oğlu Edhem, birâderi Ali, Ziya oğullarından Halil, mahdûmu Hürrem, diğeri Tufan, Edhem oğlu Feyyaz, diğeri Hüseyin, Kul oğlu Ömer, oğlu Tufan, birâderi Emrullah, Kul oğlu Abdullah, mahdûmu Tayfur, Hüseyin oğullarından Hasan, oğlu Abdulkâdir, mahdûmu Mehmed, diğeri Hüseyin oğullarından Halil, oğlu Receb, birâderi Bedir, birâderi İsmâil, Hacı Hasan oğullarından Hasan oğlu İbrâhim, Ömer oğlu Mevlüd, Ömer oğlu Mehmed, Rıdvan oğlu Tevfik, Mehmed oğlu Sadrullah, Avcı oğullarından İsmâil, Molla Halil oğullarından Mehmed, mahdûmu Hasan, Molla Halil oğullarından Şaban oğlu Mevlüd, birâderi Fâzıl, Molla Halil oğullarından Mehmed, mahdûmu Hasan, Bayrakdar oğlu Osman, mahdûmu Süleyman, Aziz oğlu Mehmed, birâderi Muhyiddîn, amucası Sâlih, Molla oğlu Paşa, birâderi Hamdi, birâderi Şükrü, mahdûmu Hacı, Deli Hüseyin oğullarından Osman, birâderi Nâzım, amucası İrfâni, Mehmed oğlu Muhiddin, birâderi Fâzıl, birâderi Nâzım, Kahraman oğlu Yaşar, Abo oğlu

Said, birâderi Mehmed, Hüseyin oğlu Hasan, Molla Ahmed mahdûmu Şâmil, Mahmud oğlu Mehmed, birâderi Alâeddin, Ahmed oğlu İsmâil, mahdûmu Mikdad, Mustafa oğlu Ağa, Çukadar oğullarından Yemen, Mustafa oğlu Mehmed, birâderi Mevlüd, Eşref oğlu Mâil, Çukadar oğlu Ârif, mahdûmu Şerif, birâderi Zarif, Çukadar oğlu Mehmed, Âşir oğlu Mustafa, mahdûmu Fâzıl, İdris oğlu Mâil, birâderi Ağa, birâderi Mehmed, kadınlarımızın cümlesinin isimlerini bilemiyoruz.

S. [soru]4- Ermeniler Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir?

C. [cevab]4- Bâlâda zikrolan Sarıkamış ric'atinde adedi mechûl bir çok hâne eşyasını üç yüz gümüş kemer, iki yüz bilezik yağma etmişlerdir. İki bin yedi yüz yetmiş yedi dane koyun ve keçi ve bin altı yüz elli dana ve bin dane öküz ve câmus, elli dane at, beş yüz kat yatak, beş bin parça bakır, altı dükkân, on bin lira kıymetinde bin iki yüz bal peteği, on bin kile buğday, beş bin kile arpa yağma; bin üç yüz hâne tahrib etmişlerdir. Üç bin yedi yüz lira nakid para, beş kat sırmalı zenne elbisesi, yüz dane ipek çarşaf yağma etmişlerdir. Otuz üç hâne ancak ırz ve nâmûsumuzu kurtarabildik. Bâlâda zikrolunan Ermeni çetesi tarafından yağma olunmuştur.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdik ediniz.

C. [cevab]5- İfâdemiz bundan ibâretidir ve doğrudur. Zâyi'âtımız bâlâda zikrolunmuştur. Kat'iyyen hilâf olmadığını tasdik ederiz.

Fî 21/7/[13]35

Bu dahi
A'zâ
Ali oğlu Derviş

Bu dahi
A'zâ
Halil oğlu Şâkir

Bu dahi
A'zâ
Ahmed oğlu İbrâhim

Bu dahi
A'zâ
Paşabey oğlu Rıza

Bu dahi
Muhtâr
Osman oğlu Ömer

İmâm
Zivin karyesinden
Mehmed oğlu Abdurrahman

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlime dâ'ir Meneviirt karyesinin hey'et-i ihtiyâriyyesinin ifâde-i evveliyyesidir.

S. [soru]1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde ne kadar İslâm kat' olunmuştur?

C. [cevab]1- Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden on erkek katl ve on erkek esîr, beş kadın öldürülerek ihrâk olunmuştur.

S. [soru]2- Ne zaman öldürüldüler ve nerede öldürüldüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur?

C. [cevab]2- Ruslar, Pasinlerden geri çekildiği zaman Sarıkamış ric'atinde Murad Paşa çetesi tarafından yüz ikiyi mütecâviz çeteler, karyemiz ahâlîsini toplayıp bir hâne derûnunda ihrâk etdiler ve mallarımızı yağma etdiler.

S. [soru]3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüştür?

C. [cevab]3- Mehmed oğlu Esad, Hasan oğlu Abdullah, Hasan oğlu İsmâil, Abdullah oğlu Hâlid, Ali oğlu Sıddık, Nevfel Hâlid, Nüfer Mehmed, Derviş oğlu Hasan, Hasan oğlu Derviş... Esîr götürülenler: Yusuf oğlu Ali, Mehmed oğlu Kaya, Ali oğlu Bekir, Ferhad oğlu Hamid, İsmâil oğlu Şâkir, Hüseyin oğlu Ahmed, Mehmed oğlu Said, İlyas oğlu Cafer, Hatib oğlu Timur, Hasan oğlu Arslan, İsmâil oğlu Mehmed, Receb oğlu Rıza, Halil kerîmesi Zeliha, Abdullah kerîmesi Vâhide, Nevfel kerîmesi Esmâ, Hasan kerîme[si] Hadîce, Ali kerîmesi Âdile.

S. [soru]4- Müslümanların Ermeniler mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir?

C. [cevab]4- Bâlâda zikrolunan Sarıkamış ric'atinde yüz koyun ve keçi, yetmiş öküz, inek, manda, yirmi somar (?) arpa, yüz somar (?) buğday ve şehîd olanlarımızın mal ve eşyasını gârât ve yağma etdiler. Otuz hânedan ancak sekiz hâne kurtarabildik. Mal ve eşyamızı yağma ve ahâlîmizi katleden Murad Paşa çetesi idi.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C. [cevab]5- İfâdemiz doğrudur ve zâyî'âtımız bundan ibâretdir. Kat'iyyen hilâf olmadığını tasdîk ederiz.

Fî 21/7/[13]35

Bu dahi
A'zâ
Hâlid oğlu Ârif

Bu dahi
A'zâ
Bekir oğlu Kahraman

Bu dahi
A'zâ
Bekir oğlu Reşid

Bu dahi
Muhtâr
Süleyman oğlu Halil

Menevürt karyesinden
İmâm

***Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlîme dâ'ir Zars
karyesi hey'et-i ihtiyâriyyesinin mazbût ifâdeleridir.***

S. [soru]1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm kat' olunmuş mudur?

C. [cevab]1- Sarıkamış ric'atinde elli erkek, yirmi kadın öldürüldüler.

S. [soru]2- Ne zaman öldürüldüler ve nerede öldürüldüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir? Hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C. [cevab]2- Rus, Pasinlerden Kars cihetine ric'at ettiği zaman, Ermeniler karyemiz dâhilinde bir mereğe doldurarak balta ile katlettiler. Pasinlerin Yüzviran karyesinden Demirci Ovanis oğlu Nehabi çetesi tarafından ve diğer çeteler kumandan Strak, Koço Agob oğlu Natos, diğer refiklerinin isimlerini bilemediğimiz iki yüz atlı Ermeniler tarafından öldürülmüştür.

S. [soru]3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan kadınların ve erkeklerin isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüştür?

C. [cevab]3- Hacı Sâlih oğlu Kadir, birâderi Hâşim, mahdûmu İbrâhim oğlu Kâsım, birâderi Ahmed, birâderi Bekir, Hasan oğlu Osman, birâderi Şâhin, birâderi Çerkes, birâderi Nâzım, birâderi Fevzi, Halil oğlu Şâmil, Ahmed oğlu Hamdi, birâderi Şükrü, Mahmud oğlu Esad, birâderi Reşid, Mehmed oğlu Ahmed, mahdûmu Şükrü, Ahmed oğlu Mustafa, Ömer oğlu Esad, Receb oğlu Rıfat, Ahmed oğlu Hâlid, oğlu Ahmed, Hacı Hamid oğlu Ziya, Mâil oğlu Ahi, Bayrakdar oğlu Mustafa, mahdûmu Abdurrezak, Bayrakdar oğlu Abdülhamid, mahdûmu Tâhir, Hasan oğlu Karabey, mahdûmu Ömer, Çerkes oğlu Zâbit, Bayrakdar oğlu Bayram, mahdûmu Re'îs, Ahmed oğlu Ahmed, mahdûmu Hamdi, mahdûmu Şükrü, Ahmed oğlu Hacı Ahmed, Hacı Ahmed oğlu Fahri, mahdûmu Yusuf, birâderi Mâil, birâderi Şâkir, mahdûmu Cemâl, Sâlih oğlu İsmâil, mahdûmu Nûri, Ahmed oğlu Bekir, birâderi Yusuf, birâderi İsmâil, Hamdi Bey, mahdûmu Gâlib, Karailan oğlu Ağa, birâderi Yusuf, Tevfik Beyin

zevcesi Güllü, Bekir Ağa'nın zevcesi Güllü, Yunus Ağa zevcesi Hediye, kerîmesi Âlime, Hamdi Bey'in kerîmesi Hediye, Reşid Ağa'nın zevcesi Nezaket, kerîmesi Fâtıma, diğer kerîmesi Hanım, Hasan Ağa'nın zevcesi Nene, Fevzi zevcesi Fâtıma, Çerkes Ağa zevcesi Zeyneb, Zâbit zevcesi Fâtıma, Karabey zevcesi Necat, Şâhin Ağa zevcesi Peyker, Ağa Bey zevcesi Münire, Bekir zevcesi Lütfiye, Bekir zevcesi Nene, kerîmesi Güllü, Hacı Ahmed zevcesi Hadîce, Ziya zevcesi Makbule, Şâkir zevcesi Âişe ... Erkek ve kadınlar balta ile öldürülmüştür.

S. [soru]4- Ermeniler Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır. Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C. [cevab]4- Bâlâda zikrolunan Sarıkamış ric'atinde, adedi mechûl bir çok hâne eşyasını gârât ve yağma etmişlerdir. Üç bin koyun ve keçi, bin altı yüz öküz, dört yüz câmus, bin inek, üç yüz esb ve malı yağma etmişlerdir. Otuz bin kile buğday, yirmi bin kile arpa, yirmi dükkân, yirmi bin liraya bâliğ olarak yağma olunmuştur. Karyemizde sâkin yüz hânedan mürekkeb ahâlînin bâlâda zikrolunan yetmiş hânenin nüfûsunu öldürdüler ve mütebâkî sağ kalan otuz hâne ahâlînin mal ve eşyasını yağma edip götürdüler ve otuz hânemiz dahi ancak yalnız hayat ve nâmûsumuz kurtarabildik. Antranik Paşa çetesi tarafından yağma olunmuştur.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C. [cevab]5- İfâdemiz doğrudur ve bu ifâdemizde kat'iiyen hilâf yoktur. Zâyi'âtımız bundan ibâret olduğunu tasdîk ederiz.

Fî 18/7/[13]35

A'zâ
Esad oğlu Câzim

A'zâ
Şâmil oğlu Hakkı

A'zâ
Hasan oğlu Samed

Muhtâr
Esad oğlu Mahmud Nedim

İmâm
Zars karyesinden
Abdülhamid oğlu Nâfiz

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlime dâ'ir Gerek karyesi bey'et-i ihtiyâriyyesinin mazbût ifâdeleridir.

S. [soru]1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm katlolunmuş mudur?

C. [cevab]1- Sarıkamış ric'atinde yüz yirmi kadın, erkek öldürüldüler.

S. [soru]2- Ne zaman öldürüldüler ve nerede öldürüldüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C. [cevab]2- Rus, Pasinler'den Kars cihetine ric'at ettiği zaman, Ermeniler karyemiz ahâlîsini celbedip bir binâ içerisine doldurup karyemiz dâhilinde öldürdüler. Antranik Paşa çetesi ma'iiyyetinde isimlerini bilemediğimiz bin kadar çete var idi.

S. [soru]3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan kadınların ve erkeklerin isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüşdür?

C. [cevab]3- Mezkûr karyemiz ahâlîsinden İbrâhim oğlu Abbas, pederi İbrâhim, birâderi Reşid, diğer birâderi Şemseddin, zevcesi Hanım, kerîmesi Güllü, diğer kerîmesi Elmas, Mahmud oğlu Murad, mahdûmu Sabri, diğer oğlu Mehmed, zevcesi Sultan, kerîmesi Fâtıma, diğer kerîmesi Havva, mahdûmu Hüseyin, torunu Şükrü, Molla oğlu Hamdi, Vehbi, birâderi Bidayet, vâlidesi Libas, zevcesi Güleser, diğer zevcesi Hadîce, hemşîresi Suna, Ârif oğlu Taşdan, birâderi Dursun, birâderi Sabri, diğer birâderi Kaftan, Dursun oğlu Mihrali, Sabri'nin zevcesi Mihrinaz, Âkif oğlu Yakub, zevcesi Şehriye, mahdûmu Receb, diğer mahdûmu İsmâil, mahdûmu Gülefer, Molla Dursun zevcesi Kıymet, gelini Fâtıma, torunu Fâtıma, Şerif oğlu Süleyman zevcesi Ballı, kerîmesi Sallı, Süleyman oğlu Mehmed zevcesi Elvan, kerîmesi Ziyet, Ahmed oğlu Aziz zevcesi Gülperi, Eyyub oğlu Receb zevcesi Hünkar, kerîmesi Hadîce, Şerif oğlu Tayyar zevcesi Saadet, mahdûmu Gül Ali, birâderi Mümtâz, diğer birâderi İdris, Bilal oğlu Ziya, birâderi Rıza, zevcesi Nüferye (?), vâlidesi İzzet, Ziya oğlu Mihrali, diğer oğlu Taşdan, birâderi Osman, Hacı Murad oğlu Rüstem, zevcesi Fâtıma, vâlidesi Hamide ve Hâlid oğlu Kâmil ve Bekir oğlu Şâmil, diğer oğlu Şükrü, Hacı Murad oğlu Re'fet, zevcesi Hadîce, kerîmesi Zinet, Cezair'in oğlu Şükrü, vâlidesi Sultan, vâlidesi Suna, Eyyub oğlu Rıdvan, birâderi Mustafa, mahdûmu Mehmed Ali, Derviş oğlu Seyfullah, zevcesi Zehra, kerîmesi Sultan, Derviş oğlu Osman, zevcesi Hüsna, kerîmesi Fâtıma, mahdûmu Mahmud, Hacı Cevad oğlu Şükrü, zevcesi Hünkar, mahdûmu Osman, diğer oğlu Mikdad, kerîmesi Güleser, Hacı Cevad oğlu Şâkir, zevcesi Hanım, oğlu İdris, Hacı Cevad oğlu Abbas, zevcesi Âişe,

birâderi Hamid, Hacı Cevad oğlu Kâsım, zevcesi Hâfize, mahdûmu Hurşid, diğer oğlu Nâzım, diğer oğlu Kâzım, diğer oğlu Mevlüd, kerîmesi Hadîce, kerîmesi Zeliha, Ahmed oğlu Molla Hamza, zevcesi Zemzem, Hacı Meded oğlu Mustafa, mahdûmu Hasan, birâderi Ömer, diğer birâderi Behlül, zevcesi Hadîce, İbrâhim oğlu Emin, mahdûmu Haydar, diğer oğlu İdris, zevcesi Hünkar, Süleyman oğlu Derviş karyemiz ahâlîsini toplayıp bir binâ içerisine doldurup süngü ve kurşun ve balta ile öldürülmüştür.

S. [soru]4- Ermeniler Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimlerin malını almışlardır, alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C. [cevab]4- Bâlâda zikrolunan Antranik Paşa çetesi ve isimlerini bilemediğimiz bin kadar Ermeni çetesi tarafından karyemiz ahâlîsini öldürdükden sonra mütebâkî sağ kalan ahâlîlerimiz ancak yalnız can ve nâmûsumuzu kurtarabildik. Karyemizde iki yüz hâne olup, adedi mechûl umûm eşyamızı yağma etdiler. İki yüz çift öküz, beş yüz inek, iki bin koyun, bin keçi, yüz medek, yüz esb, sekiz yüz kile buğday, bin kile arpa ve iki yüz hâne ya'nî bin üç yüz göz emlâk harâb edilmiştir.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C. [cevab]5- Evet. İfâdemiz doğrudur ve zâyî'âtımız bunlardan ibâretidir, kat'iyen hilâf olmadığını tasdîk ederiz.

Fî 19/7/[13]35

A'zâ	A'zâ	A'zâ
Dursun oğlu Eyyub	Hacı Murad oğlu Kâsım	Cezair oğlu Sabri

Muhtâr	İmâm
İbrâhim oğlu Arslan	Gerek karyesinden
	Ahmed oğlu Molla Ziya

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlîme dâ'ir Azab karyesi bey'et-i ihtiyâriyyesinin mazbût ifâdesidir.

S. [soru]1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzden ne kadar İslâm katlolunmuştur?

C. [cevab]1- Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden yetmiş beş erkek, yirmi beş kadın öldürülmüştür.

S. [soru]2- *Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.*

C. [cevab]2- Sene [1]330 Kânûn-ı Evvel'de, Rus, Pasinlerden Sarıkamış cihetine gitdiği zaman karyemiz ahâlîsini toplayıp bir binâ içerisinde doldurup Tiflis Kopornat Kumandanı Kobaski Bolak Re'îs Ardaş çetesi tarafından, Pasinlerin Köprüköy karyesinden Kirkor Keşiş oğlu Manuk çetesi tarafından ve çeteleri isimlerini bilmediğim yüz atlı Ermeni tarafından öldürülmüştür.

S. [soru]3- *Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüştür?*

C. [cevab]3- Karyemiz ahâlîsinden Mehmed oğlu Asker, zevcesi Nünüfe, Bayram oğlu Bayram, mahdûmu Kerem, birâderi Rahim, Selim oğlu Veli, mahdûmu İbrâhim, diğeri İdris, Ali oğlu Mehmed, birâderi Ahmed, Süleyman oğlu Hayrullah, Mustafa oğlu Cemâl, birâderi Abdurrezzak, zevcesi Nene, Ahmed oğlu Hüseyin, birâderi Mehmed, vâlide[si] Sâniye, Mehmed oğlu Hüseyin, oğlu Mehmed, zevcesi Kıyafet, Süleyman oğlu Ali, Süleyman Necib, birâderi Tâhir, zevcesi Peruze, Sâlih Sâlim, birâderi Hamdi, zevcesi Munise, Mehmed oğlu Eşref, Ali oğlu Râsim, birâderi Şâkir, Süleyman Abdullah, gelini Âişe, mahdûmu Rıfat, Mahmud oğlu Ahmed, kerîmesi Nesime, Tahsin (?) oğlu Kemal, gelini Hünkar, mahdûmu Ahmed, diğeri mahdûmu İbrâhim, Hüseyin oğlu Hasan, Ahmed oğlu Sadullah, zevcesi Fâtıma, oğlu Tâhir, Veli oğlu Âkif, zevcesi Hünkar, Hacı Kâsım oğlu Efo, birâderi Yusuf, oğlu Sıddık, birâderi Ahmed, Mehmed oğlu Mâil, zevcesi Hadîce, kerîmesi Refika, Yusuf oğlu Ahmed, Ayan oğlu Nebi, İsmâil kerîmesi Hacı Hanım, gelini Şahver, gelini İnâyet, Veli oğlu Mevlüd, Mehmed oğlu Taşdan, mahdûmu Mehmed, Mehmed oğlu Mustafa, birâderi Kâsım, Veli oğlu Ahmed, birâderi Şerif, Şaban oğlu Kurbanı, Mustafa oğlu Dede, birâderi Gani, Hacı Esad oğlu Halil, birâderi Maksud, Halil oğlu Sıddık, Süleyman oğlu Mihrali, birâderi Ahmed, Ârif oğlu Necib, Ali oğlu Behlül, birâderi Halil, Ömer oğlu Muharrem, zevcesi Zeliha, kerîmesi Güllü, birâderi Mustafa, Kaya oğlu Ömer, Ahmed oğlu Veli, birâderi Eyyub, mahdûmu Hüseyin, zevcesi Ziyet, kâ'invâliyesi Nergiz, Osman oğlu Âgah, vâliyesi Zekiye, Dede zevcesi Nazmiye, mahdûmu Celal kerîmesi Fâtıma, hemşîresi Nazlı, Mehmed oğlu Cemâl, birâderi Şemseddin, mahdûmu Sâlim, Kâsım oğlu Kâsım, pederi Ahmed, Yusuf oğlu İbrâhim, birâderi Samim, birâderi Ahmed, Mustafa oğlu İsmâil, birâderi Hâfız, Mehmed oğlu Mustafa, karyemiz dâhilinde bir binâ içine doldurup balta ile bi'l-umûm öldürülmüştür.

S. [soru]4- Ermeniler, Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C. [cevab]4- Bâlâda zikrolunan Tiflis Kopornat Kumandanı Ardaş çetesi tarafından adedi mechûl iki yüz hânenin eşyasını yağmâ etmişlerdir. Bin sekiz yüz öküz, altı yüz câmûs, sekiz yüz inek, iki bin beş yüz koyun, beş yüz keçi, üç yüz kısrak, esb, dört yüz merkeb, kırk bin kile buğday, yirmi beş bin kile arpa, dükkân eşyası, on bin altın, iki yüz hâne, iki bin göz binâ harâb edilmiştir.

S. [soru]5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C. [cevab]5- Evet. İfâdemiz doğrudur ve zâyî'âtımız bundan ibâretedir. Kat'iiyen hilâf-ı hakîkat olmadığından tasdîk ederiz.

18/7/[13]35

A'zâ
**Sâlih oğlu
Hüseyin**

A'zâ
**Mustafa oğlu
Abdurrahman**

A'zâ
**Hacı Esad oğlu
Behzad**

Muhtâr
Nebi oğlu Abdülvahid

İmâm
Azab karyesinden
Mevlûd oğlu Şevki

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 18

- 37 -

**SARIKAMIŞ RİC'ATİNDE ERMENİLER TARAFINDAN
SOYKIRIMA UĞRAYAN KÖYLERİN İHTİYAR
HEYETLERİNİN İFADELERİ**

Altınbaluk, Maslahat, Elimi, Alakilise, Hadik, Sanamer, Ardos, Kızlarkale ve Horasanköylerinin, ihtiyar heyetlerinin, Ermeni hakaret ve mezâlimine dair verdikleri ifadeler.

***Testimonies of the councillors of villages whose population were
massacred by the retreating Armenians***

Testimonies given by the village councillors of Altınbaluk, Maslahat, Elimi, Alakilise, Hadik, Sanamer, Ardos, Kızlarkale

and Horasan relating to the cruelties and outrages inflicted by the Armenians.

2 Za. 1337 (30. VII. 1919)

***Ermenilerin İslâmlara karşı yaptığı hakâret ve mezâlime dâ'ir
Altınbulak karyesi beyet-i ihtiyâriyyesinin ifâdeleridir.***

S [soru]- 1- Seferberlik bidâyetinde[n] ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm katlolunmuştur.

C [cevab]- 1- Sarıkamış ric'atinde yirmi erkek, beş kadın; beş erkek ve kız çocuğu öldürülmüştür.

S [soru]- 2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur; beyân ediniz?

C [cevab]- 2- Sarıkamış ric'atında Aliceyrek [Alicekrek] karyesinde Feno oğlu Bogos ve Tosun çeteleri tarafından ve diğer refikleri Aso oğlu Mikoç, Mıgır ve oğlu Serkis, Hampar oğlu Kirkor ve ma'ıyyetlerindeki bulunan bilmediğimiz altmış atlı, on beş piyâde Ermeni tarafından bir binalara doldurulup balta ve kurşu[n] ile öldürdüler.

S [soru]- 3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan kadın ve erkek çocukların isimleri nedir ve ne sûretle öldürüldüler?

C [cevab]- 3-Ahmed oğlu Mevlüd, Ahmed oğlu Mecnun, Şaban oğlu Hüseyin, Ömer oğlu Bedir, birâderi Keleş, Bedir'in mahdûmu Bahri, birâderi Nûri, Hamzo'nun oğlu Koca (?), mahdûmu Mahmud, Abdullah'ın oğlu Kemal, birâderi Cemâl, Salo'nun oğlu Bekir, Yusuf oğlu Şaban, birâderi Bedir, Osman oğlu Hasan, mahdûmu Hüseyin, Nado oğlu Musa, birâderi Nebi, Mahmud oğlu Zâbit, birâderi Emir, Ali kerîmesi Basra, Behlül kızı Cevahir, Ali kerîmesi Güllü, Hasan zevcesi Elmas, Mustafa zevcesi Gülsüm, Hasan kerîmesi Elmas, hemşîresi Cevriye, Hüseyin oğlu İmdad, birâderi Ahmed, Mehmed oğlu Polat, zükûr ve inâs esâmîleri, süngü ve balta ile öldürülmüştür.

S [soru]- 4- Ermeniler Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır, alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C [cevab]- 4- Sarıkamış ric'atinde adedi mechûl birçok hâne eşyası yağma etdiler. Ba'dehu yüz kırk öküz, yirmi camus, yirmi üç esb, iki yüz otuz inek, yüz altmış tosun, yüz aded kısır sığır, iki bin dört yüz seksen koyun ve

keçi, altı bin sekiz yüz kile buğday, üç bin dört yüz kile arpa, Feno oğlu Bogos ve Aso oğlu Mikoç çetesi ve isimlerini bilmediğimiz altmış süvârî ve on beş piyâde Ermeni çetesi tarafından yağma edilmiştir.

S [soru]- 5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C [cevab]- 5- Evet, ifâdemiz doğrudur; kati'yyen hilâfı olmadığını tasdîk eyleriz.

Fî 28 Temmuz sene [13]35

A'zâ	A'zâ	Muhtârı	Altınbulak
Ali oğlu Şâmil	Kâsım oğlu Ali	Şaban	karyesi İmâmı
			Hüseyin

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlimeye dâ'ir Maslabat karyesinin bey'et-i ibtiyâriyyesinin mazbut ifâdeleridir.

S [soru]- 1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde ne kadar İslâm katlolunmuştur?

C [cevab]- 1 - Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden otuz sekiz kadın ve erkek öldürülmüştür, yirmi kız ve erkek çocuğu öldürülmüştür.

S [soru]- 2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir? ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur; beyân ediniz?

C [cevab]- 2- Pasinlerin Yüzviran karyesinde Kirkor çete re'îsi ve mezkûr karyeden Agob ve Pasinlerin Zanzak karyesinde Misak, Namervan'ın Ekrek karyesinden çete re'îsi Oskan oğlu Apet ve diğer refîklerinin isimlerini bilmediğimiz beş yüz Ermeni çete tarafından karyemiz ahâlîsini toplayıp binâlara doldurup karyemiz dâhilinde öldürdüler.

S [soru]- 3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan kadın ve çocuk ve erkeklerin isimleri nedir ve ne sûretle öldürdüler?

C [cevab]- 3- Karyemiz ahâlîsinden Hüseyin oğlu Emin, vâlidesi Esmâ, amucası oğlu Hâfız ve diğer amucası oğlu İrfanî, Kadir oğlu Mehmed ve zevcesi Altun ve birâderi Abdurrahman ve zevcesi Sâlîme; Ahmed oğlu Nûri, zevcesi Senem, Kâsım oğlu İsmâil ve zevcesi Fehmiye ve Mustafa oğlu Yusuf, Cezair oğlu Mahmud ve diğer oğlu Ali ve diğeri Ahmet ve Latif oğlu Halil ve mahdûmu Hüseyin ve zevcesi Kıymet, Latif oğlu Hasan, Çolak oğlu Osman,

oğlu Habib, birâderi Mehmed, Osman oğlu Osman, Sadullah oğlu Mehmed, birâderi İbrâhim, diğeri Mustafa, vâlidesi Mihriban, Emin oğlu Hüseyin, zevcesi Sâliha, Mehmed oğlu Zâbit, birâderi Eşref, birâderi Ali, Kaya oğlu Mevlüd, ve birâderi Esmanî, kerîmesi Âişe, Mehmed oğlu Süleyman, zevcesi Elmas, kerîmesi Penbe, Ahmed oğlu Mevlüd, birâderi Hamdi, birâderi Mehmed, mahdûmu İbrâhim, zevcesi Sallı, İsmâil oğlu Hüseyin, birâderi Şaban, birâderi Mecdüddin, Türün oğlu Âbid, mahdûmu Yunus, diğeri mahdûmu Ahmed, Mâil oğlu Vâhib, diğeri Ahmed, birâderi Mehmed, Molla Mahmud ve oğlu Mehmed, zevcesi Mahbûb, Ahmed oğlu Mustafa, birâderi Musa, mezkûr karyemiz ahâlîsini toplayıp binâlara doldurup balta ve süngü ve kurşun ile öldürülmüşdür.

S [soru]- 4- Ermeniler Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve kimin malını almışlardır ve alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C [cevab]- 4- Bâlâda isimleri yazılmış olan Ermeni çeteleri, karyemiz ahâlîsini öldürdükden sonra mütebâkî sağ kalan ahâlîmiz yalnız can ve nâmûsumuzu kurtarabildik ve iki kadın, Hüseyin zevcesi Zekiye, Mevlüd zevcesi Âişe nâm kadınlar[ı] esîr edip Namervanlı Oskan oğlu Apet tarafından götürülmüşdür. İki yüz öküz, elli câmûs, dört yüz inek, bin beş yüz koyun ve bin keçi, yüz esb ve beş dükkân içerisinde beş yüz bin guruşluk eşyasını yağma; elli bin kile arpa, üç yüz hâne harab edilmesinden ve adedi mechûl bir çok hâne eşyası yağma edilmiştir. Üç değirmen ve bir câmi' ve iki mekteb gazyağı döküp ateş ile yandırılmışdır.

S [soru]- 5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C [cevab]- 5- Evet, ifâdemiz doğrudur ve zâyî'âtımız bundan ibâret olduğunu tasdîk ederiz.

Fî 28/7/[13]35

A'zâ
Latif oğlu Paşa

A'zâ
Ali oğlu Necib

Muhtâr
Sadullah oğlu Orşan

Maslahat karyesinden
İsmâil Efendi

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları hakâret ve mezâlime dâ'ir İlimi karyesinin beyet-i ibtiyâriyyesinin mazbût ifâdeleridir.

S [soru]- 1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde ne kadar İslâm katledilmişdir?

C [cevab]- 1- Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden otuz erkek öldürülmüştür.

S [soru]- 2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C [cevab]- 2- Pasinlerin Zanzak karyesinden Minas, mezkûr karyeden Sahak oğlu Arot çetesi tarafından ve ma'îyyetinde diğer refîklerinin isimlerini bilemediğimiz yirmi atlı çeteler tarafından karyemiz ahâlîsini toplayıp esîr ederek Sarıkamış ve Kars civârlarında öldürdüler.

S [soru]- 3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüştür?

C [cevab]- 3- Karyemiz ahâlîsinden Dursun oğlu Ali, ve diğer birâderi Zâbit, pederi İsmâil, Şerif oğlu Receb, Şerif oğlu İlyas, Mehmed oğlu İdris, Ahmed oğlu Şerif, birâderi Mehmed, Hurşud oğlu Şâkir, birâderi Mustafa, diğer birâderi Eşref, İbrâhim oğlu Mevlüd, Osman oğlu Maksud, Osman oğlu Yusuf, Reşid oğlu İbrâhim, Yusuf oğlu Sâkib, Süleyman oğlu Abdullah, Mahmud oğlu Zekeriya, Ali oğlu Mustafa, birâderi Ahmed, birâderi Fâzıl, Hasan oğlu Mevlüd, İbrâhim oğlu Mahmud ve birâderi Ahmed, Süleyman oğlu Ali, birâderi Hüseyin, Ömer oğlu Süleyman, birâderi Fâzıl, Abdullah oğlu Dursun, Değirmenci Dursun, bâlâda zikrolunan, Sarıkamış civârında balta ve kurşun ile öldürülmüştür.

S [soru]- 4- Ermeniler İslâmların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C [cevab]- 4- Bâlâda ismi yazılmış olan Pasinler'in Zanzak karyesinden Minas ve karye-i mezkûreden Sahak oğlu Arot ve diğer refîkleriyle karyemiz ahâlîsini toplayıp esîr etdikden sonra yirmi hâne adedi mechûl bir çok eşyasını yüz öküz, iki yüz inek, üç yüz koyun ve keçi, sekiz bin kile arpa, buğday ve yirmi hâne harâb edip ve mezkûr mal ve eşyalarımızı yağma etdiler. Mütebâkî kalan ahâlîmizi ancak yalnız can ve nâmûsumuzu kurtardık.

S [soru]- 5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C [cevab]- 5- Evet, ifâdemiz doğrudur ve zâyî'âtımız bundan ibâretedir. Kat'îyyen hilâf olmadığını tasdîk ederiz.

Fî 25/7/[13]35

A'zâ	A'zâ	Muhtâr	İmâm
Osman oğlu	Veli oğlu	Mustafa oğlu	İlimi karyesinden
İbrâhim	Rıfat	Ahmed	Mahmud oğlu Ali

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlime dâ'ir Alakilise karyesinin bey'et-i ihtiyâriyyesinin mazbût ifadeleridir.

S [soru]- 1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm katlolunmuş[mu]dur?

C [cevab]- 1- Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden yirmi erkek öldürülmüştür.

S [soru]- 2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler ve maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyan ediniz.

C [cevab]- 2- Pasinler Zanzak karyesinden Sahak oğlu Arot, Mıgırdıç oğlu Minas ve diğer refîklerinin isimlerini bilemediğimiz elli Ermeni çetesi tarafından karyemiz ahâlîsini toplayıp esîr ederek Sarıkamış civârında öldürdüler.

S [soru]- 3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüştür?

C [cevab]- 3- Karyemiz ahâlîsinden Hüseyin oğlu Hasan, Mustafa oğlu Mehmed, Mustafa oğlu İbrâhim, Kurban oğlu Mevlüd, Zâbit oğlu Halil, Halil oğlu Râsim, diğer oğlu Rıfat, Ali oğlu Ağa, İbrâhim oğlu Hâşim, birâderi Nûri, Hüseyin oğlu Derviş, Mecdüddin oğlu Taşdan, Ârif oğlu Râsim, birâderi Tufan, Hasan oğlu Ahmed, Ahmed oğlu Mehmed, diğer oğlu Mikdad, birâderi Ali, Hasan oğlu Çerkes, Melik oğlu Hüseyin, Yusuf oğlu Ahmed, karyemiz ahâlîsini, bâlâda zikrolunan Sarıkamış civârında balta ve süngü ile öldürülmüştür.

S [soru]- 4- Ermeniler İslâmların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C [cevab]- 4- Bâlâda isimleri yazılmış olan Ermeni çeteleri tarafından karyemiz ahâlîsinden sekiz hânemizin ahâlîsini öldürdükden sonra mütebâkî sağ kalan elli yedi hânemizin sekiz yüz öküz, bin inek, üç yüz câmûs, bin iki yüz koyun, üç yüz keçi, iki yüz esb, dükkân eşyası on bin liralık, sekiz yüz somar (?) buğday, beş yüz somar (?) arpa, üç yüz ma'denî altun ve adedi

mechûl bir çok hâne eşyası Ermeniler tarafından yağma edilip yalnız can ve nâmûsumuzu kurtardık.

S [soru]- 5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C [cevab]- 5- Evet, ifâdemiz doğrudur ve zâyî'âtımız bundan ibârettdir. Kat'iiyen hilâf olmadığını tasdîk ederiz.

Fî 25/7/[13]35

A'zâ
Mustafa oğlu Mehmed

Muhtâr
Ali oğlu Sedad

Alakilise karyesinden
Mustafa oğlu Osman

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları hakâret ve mezâlime dâ'ir Hadik karyesinin bey'et-i ibtiyâriyyesinin mazbût ifâdeleridir.

S [soru]- 1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm katledilmiş[mil]dir.

C [cevab]- 1- Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden on beş erkek, yirmi kadın, sekiz kız, yedi erkek çocuğu öldürdüler.

S [soru]- 2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz?

C [cevab]- 2- Pasinlerin Aliceyrek [Alicekrek], Matos'un oğlu Kiro Tosun, birâderi Afdis elli Ermeni çetesi tarafından köy dâhilinde öldürdüler.

S [soru]- 3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüşdür?

C [cevab]- 3- Mehmed oğlu Hüseyin, Mehmed oğlu Hasan, birâderi Ahmed Mustafa, Mustafa oğlu Mehmed, mahdûmu Ahmed, Cafer'in oğlu Yusuf, birâderi Halil, birâderi Afo, Zerkân oğlu Fâris, birâderi Hâlid, Nado oğlu Mahmud, Nado oğlu Ahmed, birâderi Esad, Mehmed'in oğlu Avanî Mehmed, zevcesi Gülsüm, Hüseyin zevcesi Sâriye, Mehmed zevcesi Fâtıma, İsmâil zevcesi Sâfi, Emin zevcesi Piri, İbrâhim zevcesi Gülşan, İsmâil zevcesi Keziban, Meded zevcesi Fâtıma, Mihrâli zevcesi Poyraz (?), Yusuf zevcesi Suna, Durak zevcesi Emine, Tâhir'in zevcesi Eci, Ali zevcesi Âyişe, Ömer zevcesi Nene, Yusuf zevcesi Emine, Mevlüd zevcesi İffet, İsmâil kerîmesi Zehra, Ahmed'in zevcesi Rahime, Nâdir zevcesi Sultan, Abdullah kerîmesi Seyran, Derviş kerîmesi Nâciye, Güzi kerîmesi Sultan ve diğeri Huriye Nâdir

kerîmesi Serayî, Suna'nın kerîmesi Elmas, Ömer kerîmesi Ördek, Yusuf kerîmesi Suna, Cevded'in (?) oğlu Yusuf, birâderi Halil, Mehmed oğlu Rıza, birâderi Siyah Ahmed, Çelebi oğlu Hâlid, Tosun oğlu Ahmed, Sedad oğlu Safer bâlâda zikrolunan karyemiz ahâlîsini, karye civârında balta süngü ve kurşun ile öldürdüler.

S [soru]- 4- Ermeniler, İslâmların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır ve alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C [cevab]- 4- Bâlâda isimleri yazılmış olan Ermeni çetesi tarafından karyemiz ahâlîsinden yüz elli hânenin, iki bin beş yüz koyun ve keçi, yüz elli inek, iki yüz aded kısır sığır, elli sekiz esb, elli çift câmûs, iki yüz çift öküz, kırk sekiz merkeb, üç bin liralık üç dükkân yağma edilmiştir. Hâne içerisinde bulunan adedi mechûl bir çok eşya Ermeniler tarafından yağma edilmiştir. Yalnız can ve nâmûsumuzu kurtarabildik.

S [soru]- 5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C [cevab]- 5- Evet ifâdemiz doğrudur. Kat'iyen hilâf olmadığını tasdîk ederiz.

Fî 29 Temmuz sene [13]35

A'zâ	A'zâ	Muhtâr	İmâm
Cevher oğlu	Süleyman oğlu	Hasan oğlu	İsmâil oğlu
Ali	Hasan	Çavuş	Abdullah

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlîme dâ'ir Sanamir karyesinin hey'et-i ibtiyâriyyesinin mazbût ifâde-i evvelîyyesidir.

S [soru]- 1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar Ermeniler tarafından köyünüzde İslâm katlolunmuş[mu]dur?

C [cevab]- 1- Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden otuz erkek, beş kadın öldürülmüştür. On beş kızı ve erkek çocuğu katlolunmuştur.

S [soru]- 2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir? Hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C [cevab]- 2- Ermeniler, geriye döndüğü zaman karyemiz dâhilinde öldürdüler. Narmanlı Oskan oğlu Apet çeteleri seksen atlı ile karyemiz ahâlîsini öldürdüler.

S [soru]- 3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan kadın ve erkeklerin isimleri nedir ve ne sûretle öldürdüler?

C [cevab]- 3- Mevlüd oğlu Ahmed, İsmâil oğlu Hacı, diğer mahdûmu Ağa, diğeri Osman, diğeri Âkif, diğeri Dede, Hakkı oğlu Âkif, birâderi Osman, Kâsım oğlu Yusuf, mahdûmu Hüseyin, Hüseyin oğlu Ahmed mahdûmu Mehmed, Mustafa oğlu Dursun, mahdûmu Hasan, İbrâhim oğlu Hasan, birâderi Hamid, Musa oğlu Mustafa, birâderi Cemâl, Mıhrall[i] oğlu Ziya, Ahmed oğlu Yusuf, birâderi Yakub, mahdûmu Mehmed, Şeyho oğlu Mustafa, birâderi İsmâil, diğeri Rıza, diğeri İsmâil, Mamo oğlu Mehmed, birâderi Ârif, Hasan oğlu Latif, Osman oğlu Mecnun, birâderi Şerif, birâderi Mehmed, birâderi Sedad, Hasan oğlu Hüseyin, Altın oğlu Musa, kerîmesi Sebile, gelini Hünkar, hemşîresi Fâtıma, hemşîresi Âyişe, gelini Ana Hanım, Ahmed kerîmesi Sultan, diğeri Hadîce, kerîmesi Esme, Nâdir zevcesi Melek, diğeri Nâciye, mezkûr Ermeni çetesi tarafından balta, kurşun, süngü ile öldürülmüştür.

S [soru]- 4- Ermeniler, Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C [cevab]- 4- Sarıkamış ric'atinde bâlâda zikrettiğimiz Ermeni çetesi tarafından mal ve eşyalarımızı gârât ve yağma olundu. İki bin manda, öküz, inek, beş bin koyun ve keçi, yüz esb, üç bin somar (?) buğday, iki bin somar (?) arpa, üç bin liralık zînet eşyası, küpe, kemer, bilezik ve sâ'ire, iki bin lira nakid para yağma ve yüz on ev dahi ihrâk olunmuştur.

S [soru]- 5- İfâdeniz doğru mudur? Dinle, tasdîk ediniz.

C [cevab]- 5- Evet, ifâdemiz doğrudur. Zâyî'âtımız bundan ibârettdir. Bir hilâf olmadığına vaz'-ı imzâ eyleriz.

Fî 22/7/[13]35

A'zâ	A'zâ	A'zâ
Burhan oğlu Ahmed	İbrâhim oğlu Mahmud	Yemen oğlu Mehmed
		İmâm
A'zâ	Muhtâr	Sanamir karyesinden
Resul oğlu Bekir	İsmâil oğlu Nâzım	Mehmed oğlu Abdülhamid

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlimeye dâ'ir Ardos karyesinin bey'et-i ibtiyâriyyesinin mazbût ifâdeleridir.

S [soru]- 1- Seferberlik bidâyetinden, ordunun ileri harekâtına kadar köyünüzden ne kadar İslâm katl olunmuşdur?

C [cevab]- 1- Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden kırk erkek, seksen kadın ve çocuk öldürülmüşdür.

S [soru]- 2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler ve maznûn olan Ermeniler kimlerdir ve isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C [cevab]- 2- Karyemiz ahâlîsini toplayıp karyemiz dâhilinde binâlara doldurup Antranik Paşa çetesi ve ma'îyyetinde olan çetelerden Pasinler'in Yüzviran karyesinden Agob oğlu Hamamyan, Pasinler'in Zanzak karyesinden Tavid oğlu Sukis ve isimlerini bilmediğimiz seksen atlı çeteler tarafından öldürülmüşdür.

S [soru]- 3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüşdür?

C [cevab]- 3- Karyemiz ahâlîsinden İsmâil oğlu Ârif, zevcesi Huri, oğlu Nâzım, kerîmesi Âyşe, İsmâil oğlu Kanber, birâderi İbrâhim, vâlidesi Fâtıma, zevcesi Zühre, gelini Fâtıma, Safer oğlu Paşa, oğlu Tufan, diğer oğlu Hamid, Osman oğlu Tosun, mahdûmu Dursun, zevcesi Zühre, Süleyman oğlu Ağa, zevcesi Güler, Hasan oğlu Mehmed, Mehmed zevcesi Güler, mahdûmu Fâzıl, birâderi Şâmil, gelini Punpul, torunu Mihrali, torunu Âyişe, diğer torunu Âyişe, Ali Bey zevcesi Nene, Ali Bey zevcesi Nunî, kerîmesi Ohuç (?), diğer kerîmesi Zühre, Hüseyin oğlu Kahraman, birâderi Bektaş, yeğeni Hamid, diğer yeğeni İrfanî, kerîmesi Huri, zevcesi İzzet, Ahmed oğlu Kâsım, zevcesi Hüsna, mahdûmu Hüseyin, diğer oğlu Yusuf, birâderi Mehmed, zevcesi Bekar, gelini Âlime, diğer gelini Âlime, torunu Âişe, Osman oğlu Ahmed, zevcesi Peru, diğer zevcesi Punpul, kerîmesi Esme, diğer kerîmesi Mahgûl, gelini Tuşık (?), Mustafa oğlu Veli, zevcesi Elif, diğer zevcesi Fâtıma, kerîmesi Gülsüm, diğer kerîmesi Âişe, mahdûmu Hüseyin, Mahmud oğlu Ömer, zevcesi Firdevs, diğer zevcesi Zeyneb, mahdûmu Kaya, diğer oğlu Halil, kerîmesi Mine, kerîmesi Zühre, Safer oğlu Ahmed, zevcesi Gülefer, kerîmesi Mahbub, torunu Kâmil, diğer kerîmesi Punpul, İsmâil oğlu Mehmed Çavuş, birâderi Süleyman, zevcesi Esme, kerîmesi Peru, diğer kerîmesi Mahbub, gelini Gülsüm, kerîmesi Âişe, Ahmed oğlu Hüseyin, zevcesi Gülsüm, diğer zevcesi Mahgûl, kerîmesi Gülşah, Mehmed oğlu Hasan, zevcesi Fâtıma, gelini İzzet, kerîmesi Güneş, kerîmesi Zühre, Yakub zevcesi Güler, mahdûmu Yusuf, diğer oğlu Ahmed, kerîmesi

Hadîce, diğer kerîmesi Esmehan, diğer kerîmesi Âyişe, Dede oğlu Mansur, birâderi Kulu, zevcesi Zühre, kerîmesi Âyişe, mahdûmu Ali, Ahmed oğlu Kâmil, hemşîresi Esme, diğer hemşîresi Zühre, kerîmesi Fâtıma, Veli oğlu Tufan, birâderi Ali, Tufan zevcesi Mahgûl, gelini Mavi, kerîmesi Âyişe, hemşîresi Güler, diğer hemşîresi Punpul, Hasan oğlu Süleyman, zevcesi Nazlı, gelini Mavi, kerîmesi Zühre, diğer kerîmesi Âyişe, Ali oğlu Mustafa, zevcesi Kuğu, oğlu Ahmed gelini Binnaz, kerîmesi Fâtıma, Bektaş oğlu İrfanî, kerîmesi Âdiye, kerîmesi Ârife, diğeri İzzet, İsmâil oğlu Süleyman, zevcesi Zühre, kerîmesi Nâime, diğeri Âlime, bir takım ahâlî esîr edip Sarıkamış'da öldürdüler ve kısm-ı a'zamını da karyemiz dâhilinde binâlara doldurup balta ile süngü ile ve bir takım kadın ve erkekleri de bir binâ içerisinde gazyağı döküp ateş ile yandırılmışdır.

S [soru]- 4- Ermeniler, Müslümanların mal[larını] gârât ve yağma etmişler midir ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur?

C [cevab]- 4- Bâlâda zikrolunan Antranik Paşa çetesi tarafından adedi mechûl bir çok hâne eşyası, dört yüz öküz ve câmûs, altı yüz inek, bin koyun ve keçi, elli aded esb, iki bin kile buğday, iki bin beş yüz kile arpa, beş yüz göz hâne harâb edildi. Elli hânemizin nüfûsunu yüz yirmi iki erkek ve kadın öldürdükden sonra mütebâkî sağ kalan ahâlîmiz ancak yalnız hayat ve nâmûsumuzu kurtardık. Bi'l-umûm mal ve eşyamızı yağma etdiler.

S [soru]- 5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C [cevab]- 5- Evet, ifâdemiz doğrudur ve zâyî'âtımız bundan ibâretdir. Kat'iyen hilâf olmadığına tasdîk ederim.

Fî 23/7/[13]35

A'zâ	A'zâ	Muhtâr	İmâm
Mehmed oğlu	Kahraman oğlu	Ahmed oğlu	Ardos karyesinin
Kâmil	İbrâhim	Ali	Şerif oğlu Yakub

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları hakâret ve mezâlîme dâ'ir Kızlarkala karyesinin bey'et-i ibtiyâriyyesinin mazbût ifâdeleridir.

S [soru]- 1- Seferberlik bidâyetinden ordunun ileri harekâtına kadar köyünüzden ne kadar İslâm katlolunmuşdur?

C [cevab]- 1- Sarıkamış ric'atinde karyemiz ahâlîsinden altmış erkek öldürdüler.

S [soru]- 2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir? İsimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C [cevab]- 2- Pasinlerin Zanzak karyesinden Sahak oğlu Arot ve mezkûr karyeden Mıgırdıç oğlu Minas ve diğer refîklerinin isimlerini bilemediğimiz kırk nefer çete tarafından karyemiz ahâlîsini esîr edip Sarıkamış civârında öldürdüler.

S [soru]- 3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüşdür?

C [cevab]- 3- Karyemiz ahâlîsinden Mustafa oğlu Tâhir, İbrâhim oğlu Beşir, Kılıç oğlu Hüseyin, Şevkerî oğlu Şükrü, birâderi Şehrî, Osman oğlu Mahmud, mahdûmu Mustafa, Osman oğlu Hamid, Dede oğlu Recep, mahdûmu Mevlüd, Şeyh oğlu Hüseyin, Mustafa oğlu Receb, mahdûmu Osman, Hasan oğlu Maksud, Dursun oğlu Sâlih, diğer oğlu Hasan, Sefer oğlu Ali, Ömer oğlu Bayram, birâderi Emin, Şerif oğlu Beşir, Süleyman oğlu İsmâil, birâderi Mustafa, Süleyman Ebu Habib oğlu Dursun, Nazif oğlu Turan, Eşref oğlu Cezmi, Mehmed oğlu Ahmed, Ali oğlu Nevzad, Emin oğlu Yusuf, Ahmed oğlu Turan, Mehmed oğlu İbrâhim, Ali oğlu Zekeriya, Süleyman oğlu Hasan, Kâsım oğlu Yusuf, diğer oğlu Ali, Ali oğlu Hüseyin, birâderi Şükrü, diğer oğlu Mustafa, diğer oğlu Mahmud, Osman oğlu Hasan, Abdullah oğlu Kaya, birâderi Süleyman, oğlu Fazıl, diğeri Mehmed, Eşref oğlu Şemseddin, Kürd Hano, birâderi Hasan, Emin oğlu Mehmed, birâderi Şâkir, birâderi Bilal, Süleyman oğlu Mustafa, birâderi İsmâil, diğeri İbrâhim, bâlâda zikrolunan karyemiz ahâlîsini toplayıp Sarıkamış civârında balta ve süngü ve kurşun ile öldürülmüşdür.

S [soru]- 4- Ermeniler, İslâmların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve kimin malını almışlardır ve alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C [cevab]- 4- Bâlâda isimleri yazılmış olan Ermeni çeteleri tarafından adedi mechûl altmış hâne eşyasını yağma etdiler. Bin inek, sekiz yüz öküz, dört yüz câmûs, iki bin koyun, yedi yüz keçi, altmış esb, iki bin kile buğday, dört bin kile arpa, iki bin madenî altun, beş liralık dükkân eşyasını yağma etmişlerdir.

S [soru]- 5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk edesiniz?

C [cevab]- 5- Evet, ifâdemiz doğrudur ve zâyî'âtımız bundan ibâret olduğunu tasdîk ederiz.

Fî 25/7/[13]35

A'zâ
Osman oğlu
İbrâhim

Muhtâr
Bayram oğlu
Aziz

İmam
Kızılkala [Kızılarkala] karyesinden
İbrâhim oğlu Cezair

Ermeniler[in] İslâmlara yaptıkları bakâret ve mezâlime dâ'ir Horasan karyesinin bey'et-i ibtiyarriyyesinin mazbût ifâdeleridir.

S [soru]- 1- Seferberlik bidâyetinden, ordunun ileri harekâtına kadar köyünüzden ne kadar İslâm katlolanmışdır?

C [cevab]- 1- Sarıkamış ric'atinde iki yüz yetmiş kadın ve erkek öldürülmüşdür.

S [soru]- 2- Ne zaman öldürdüler ve nerede öldürdüler? Maznûn olan Ermeniler kimlerdir, isimleri nedir ve hangi çeteye mensûbdur? Beyân ediniz.

C [cevab]- 2- Pasinlerin Yüzviran karyesinden Agob oğlu Bogos çete reîsi olarak ve ma'iiyyetinde olanlardan Pasinlerin Hüsre[v]viran karyesinden Karahan oğullarından Agob, Pasinlerin Komazor karyesinden Poşa oğullarından Serkis, diğeri Aygo, Pasinlerin Velibaba karyesinden Hamparsum, Pasinlerin Alicekre karyesinden Küçükkeşiş oğlu Varcabet diğeri Ağababa, Pasinlerin Tuti karyesinden Boyacıardan Agob, diğeri Kazar, Pasinlerin Hertev karyesinden Mardiros ve diğeri refiklerinin isimlerini bilmediğimiz beş yüz kadar çeteler tarafından karyemiz ahâlîsini toplayıp gece olarak karyemize yarım sâ'at mesâfede öldürdüler.

S [soru]- 3- Ermeniler tarafından öldürülmüş olan İslâmların isimleri nedir ve ne sûretle öldürülmüşdür?

C [cevab]- 3- Karyemiz ahâlîsinden İshak oğlu Şerif, birâderi Ağa, Sallı oğlu Ağa, Süleyman kızı Âyişe, hemşîresi Fâtıma, Mevlüd oğlu İbrâhim, birâderi Kurbanî, Yusuf oğlu Hüseyin, Hüseyin oğlu Alaeddin, birâderi Mecdüddin, birâderi Nûri, Sallı oğlu Hüseyin, Ahmed kerîmesi Esme, hemşîresi Gülnaz, Süleyman oğlu Burhan, kerîmesi Gülniyaz, diğeri Nâfize, diğeri Nâsiye, muhâcir Hacı zevcesi Zeliha, kerîmesi Esme, mahdûmu İsmâil, oğlu Yusuf, birâderi Hasan, muhâcir Mecnun, oğlu İbrâhim, diğeri Kaya, kerîmesi Güllü, diğeri Gülniyaz, Ahmed oğlu Aziz, oğlu Abdussamed, diğeri

Sedad, diğeri Mustafa, Yusuf kerîmesi Saşlıgür ve Abdullah oğlu Karib, diğeri oğlu Esmanî, diğeri İrfanî, diğeri Tayfur, diğeri Mehmed, Kızılcı oğlu Ağa, diğeri Âkif, diğeri Ârif, Ârif oğlu Nâzım, diğeri Şevket, kerîmesi Şevket, Çiçek oğlu Hasan, mahdûmu Hüseyin, diğeri Ahmed, diğeri Yusuf, diğeri Aziz, diğeri Mustafa, kerîmesi Selfiraz, diğeri Esme, Mustafa oğlu Abdurrahim, birâderi Halil, kerîmesi Âyişe, diğeri Nâciye, diğeri Güllü, Hasan oğlu Hamdi, zevcesi Güllü, oğlu Ahmed, kerîmesi Nâsime, Mustafa oğlu Ömer, oğlu Hamid, diğeri Mehmed, Hamid oğlu Ömer, diğeri Daşdan, diğeri Dursun, Mehmed oğlu Emin, diğeri Mecid diğeri Arslan, diğeri Hüseyin, Osman oğlu İsmâil, zevcesi Mavi, kerîmesi Nâfize, diğeri Beri oğlu Mustafa, diğeri Ali, diğeri Mevlüd, diğeri Hasan, Beyi oğlu Abdurrahman, oğlu Sâbit, diğeri Sabri, diğeri Ağa, diğeri Hüseyin, kerîmesi Güllü, diğeri Sâniye, Beyi oğlu Behrem, oğlu Şevket, kerîmesi Nâfize, diğeri Sâniye, Mustafa oğlu Râsim, mahdûmu Şeyh, diğeri Ahmed, diğeri Hamdi, kerîmesi Nâziye, diğeri Mavi, Ahmed oğlu Hüseyin, â'ilesi Mahbûb, kerîmesi Şükufe, diğeri Âsiye, diğeri muhâcir Şehrî, mahdûmu Abdurrahman, diğeri İsmâil, kerîmesi Sâniye, Yahya oğlu Sâlih, oğlu Şükrü, diğeri Tayyar, diğeri Şükrü, diğeri Ağa, diğeri Fâiz, Hüseyin oğlu Ahmed, mahdûmu İsmâil, diğeri Abdullah, Hasan oğlu İsmâil, oğlu Âkif, diğeri Şerif, diğeri Tosun, Ahmed oğlu Hüseyin, oğlu Burhan, zevcesi Zühre, kerîmesi Nene, diğeri Şükufe, diğeri Sâlih, İbrâhim oğlu Tufan, oğlu Mustafa, diğeri İdris, Nim oğlu Rezzak, oğlu Fuad, diğeri Nusret, muhâcir Battal, oğlu Hasan, diğeri Râmiz, diğeri Dede, Aziz oğlu Kemal, diğeri Cemâl, diğeri Osman, kerîmesi Selfiraz, diğeri Şefika, diğeri Refika, İsmâil oğlu Kaya, oğlu Emrullah, diğeri Fâiz, diğeri Cemâl, diğeri Ebubekir, kerîmesi Lütfiye, diğeri Sıdkı, diğeri Semiye, Mustafa oğlu İsmâil, oğlu İbrâhim, Osman oğlu Faruk, kerîmesi Sâniye, diğeri Nâfize, muhâcir Sâlih, oğlu Kadir, diğeri Zarif, kerîmesi Lütfiye, İsmâil oğlu Ziya, oğlu Vâhid, diğeri Sedad, diğeri Râmiz, Kürd Ömer, zevcesi Gülizar, oğlu Ahmed, kerîmesi Esme, diğeri Zeliha, diğeri Hazal, muhâcir Mehmed, oğlu Mevlüd, diğeri Hasan, diğeri İrfanî, diğeri Kerem, Hasan oğlu Receb, oğlu Dursun, diğeri Kahraman, diğeri Kâmil, diğeri Tâhir, Sâlim oğlu İsmâil, mahdûmu Kâzım, diğeri Laçın, diğeri Hacı, diğeri Kerem, zevcesi Hanife, kerîmesi Kudret, diğeri kerîmesi Hasbiye, Süleyman Durak, pederi Süleyman, mahdûmu Tosun, zevcesi Âyişe, kerîmesi Güllü, diğeri Hadîce, Balnı oğlu İsmâil, mahdûmu Dumlu, diğeri Cemaşah, kerîmesi Nûriye, zevcesi Lütfiye, Yanis oğlu Sayyad, mahdûmu Zihni, diğeri Zafer, diğeri Sâni, kerîmesi Rugiye, Selim oğlu Mâil, zevcesi Hameşe (?), kerîmesi Şâdiye, diğeri kerîmesi Âyişe, mahdûmu Ağa, Süleyman oğlu Ali, mahdûmu Burhan, zevcesi Nûriye, kerîmesi Esme, mahdûmu Abdurrahman, diğeri Rahim, Cebel Eşref, mahdûmu Daşdan, diğeri Süleyman, zevcesi Zinet,

kerîmesi Telli, diğeri Nigar, muhâcir Ali, mahdûmu Kerem diğeri Kâmil, diğeri Hâlid, kerîmesi Selfinaz, diğeri Gülşeh, diğeri Nene, muhâcir Abdurrahman, mahdûmu Hurşud, diğleri Fâzıl, diğeri Nâzım, kerîmesi Penbe, diğeri Ziyade, Mustafa oğlu Ömer, kerîmesi Fidan, diğeri kerîmesi Güllü, diğeri Fâtıma, diğeri Zühre, diğeri Babu, muhâcir Süleyman, mahdûdu Feyzi, diğeri Mehmed, Âşir oğlu Hüseyin, diğeri Şerif, diğeri oğlu Receb, Hüseyin oğlu Fâzıl, diğeri oğlu Şükrü, kerîmesi Gülperi, diğeri Rugiye, Şerif oğlu Daşdan, kerîmesi Hüsna, diğeri Şâdiye, Yemen oğlu Eşref, kerîmesi Mazlume, diğeri Nâfize, diğeri Nâzire, Nakış (?) oğlu Mehmed, zevcesi Fidan, kerîmesi Esme, diğeri Nâfize, Ali oğlu Paşa, mahdûmu Nevzad, diğeri Mehmed, diğeri Receb, kerîmesi Şükufe, diğeri Asya, diğeri Şâdiye karyemize yarım sâ'at mesâfede, gece olarak balta ve kurşun ve süngü ile öldürdükden sonra cenâzeleri bir dere içerisinde gazyağı döküp ateş ile yandırılmışdır.

S [soru]- 4- Ermeniler, Müslümanların mal ve eşyasını gârât ve yağma etmişler midir ve ne zaman ve kimin malını almışlardır? Alan Ermeniler kimlerdir ve hangi çeteye mensubdur?

C [cevab]- 4- Bâlâda isimleri yazılmış olan Pasinlerin Yüzviran karyesinden Agob ve oğlu Bogos, çete re'îsi olarak ve ma'iiyetinden olanlardan Pasinlerin Hüsre[v]viran karyesinden Karahan oğullarından Agob, Pasinlerin Komazor karyesinden Poşa oğullarından Serkis, diğeri Aygo ve diğeri refikleriyle berâber beş yüz Ermeni çeteleri tarafından karyemiz ahâlîsini öldürdükden sonra mütebâkî sağ kalan ahâlîmiz ancak yalnız can ve nâmûsumuzu kurtarabildik. Dört yüz hânemizin, adedi meçhûl hâne eşyasını yağma etdiler. Beş yüz öküz ve câmûs, sekiz yüz inek, beş bin koyun ve keçi, beş yüz esb, altmış dükkân içerisinde olan eşya, kıymeti meçhûl beş yüz bin kile buğday, sekiz yüz bin kile arpa, üç yüz elli hâne harâb edilmiştir.

S [soru]- 5- İfâdeniz doğru mudur? Doğru ise dinle, tasdîk ediniz.

C [cevab]- 5- Evet, ifâdemiz doğrudur. Kat'iiyen hilâf yokdur. Zâyi'âtımız bundan ibâret olduğunu tasdîk ederiz.

Fî 30/7/[13]35

A'zâ
Şâkir oğlu Vâhib

A'zâ
Ahmed oğlu Rıfat

A'zâ
Hacı Burhan oğlu Râmiz

A'zâ
**Emrullah oğlu
Muhyiddin**

Muhtâr
**İrfanî oğlu
Abdussamed**

İmâm
Horasan karyesi ahâlîsinden
Halil oğlu İbrâhim Lütfü

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 30

ERMENİ ÇETELERİNİN YAPTIĞI SOYKIRIM

Ermeni Çetelerinin köylerde Müslümanlara yaptıkları soykırımla ilgili bilgiler ve Müslümanların uğradığı zarar ve ziyanın cetvellerine dair.

Massacre perpetrated by the Armenian bandits

Information concerning the massacre perpetrated by the Armenian bandits in Muslim villages and lists of losses and damages incurred by the Muslims.

4 Za. 1337 (1. VIII. 1919)

Kâtilin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşyâ	Mûlâhazât
Köprüköylü Aram ve Serkis ve Ohannes, Ügümlü David ve Hemezak ve Akva'dır	Yusuf oğlu Mehmed	balta	Köprüköyünde	Timar	Mahmud oğlu Osman	Sivaslı Varcabet ve Altundişli Onnik ve kırk atlı müsella ma'iiyetleri			
	Mahmud oğlu Âlî	"	"	"	"				
	Mahmud zevcesi Nene	"	"	"	"				
	Ali zevcesi Âyişe	"	"	"	"				
	Ali kızı Fâtıma	"	"	"	"				
	Ali kızı Sündüs	"	"	"	"				
	Ali kızı Güli	"	"	"	"				
	Osman oğlu Ağa	"	"	"	"				
	Mehmed zevcesi Hediye	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Fevzi	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Yusuf	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Şevki	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mûlâhazât
	Mustafa oğlu Fikri	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Tâhir	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Fethiye	"	"	"	"				
	Mustafa zevcesi Nâzime	"	"	"	"				
	Mustafa vâlidesi Kadife	"	"	"	"				
	Yusuf oğlu Şâmil	"	"	"	"				
	Yusuf kızı Makbule	"	"	"	"				
	Yusuf vâlidesi Âyişe	"	"	"	"				
	Ali kızı Emine	"	"	"	"				
	İsmâil kızı Muhsine	"	"	"	"				
	Kaya kızı Hüsniye	"	"	"	"				
	İsmâil oğlu İbrâhim	"	"	"	"				
	İbrâhim zevcesi Fâtıma	"	"	"	"				
	İbrâhim kızı Hadîce	"	"	"	İbrâhim oğlu Kemal				
	Mehmed oğlu Âkif	"	"	"	"				
	Âkif zevcesi Mâvi	"	"	"	"				
	Âkif kızı Sâniye	"	"	"	"				
	İsmâil zevcesi Sâime	"	"	"	"				
	İsmâil kızı Hadîce	"	"	"	"				
	Genco kızı Zemîne	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mülâhazât
	Genco kızı Hasret	"	"	"	"				
	Hüseyin kızı Nâime	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Mustafa	"	"	"	"				
	Ağa oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Kâsım oğlu Ağa	"	"	"	"				
	Ağa oğlu Âgâh	"	"	"	"				
	Ağa oğlu Mustafa	"	"	"	"				
	Ağa vâlidesi Fâtıma	"	"	"	"				
	Ağa kızı Güli	"	"	"	"				
	Kâsım oğlu Monla Hasan	"	"	"	"				
	Hasan oğlu Şevki	"	"	"	"				
	Şükrü oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Şükrü zevcesi Fâtıma	"	"	"	"				
	Şükrü oğlu Ahmed	"	"	"	"				
	Hacı oğlu Halil	"	"	"	"				
	Halil kızı Nâciye	"	"	"	"				
	Halil oğlu Hasan	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Abdullah	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	[...] oğlu Hüsnü	"	"	"	"				
	[...] oğlu Sâlih	"	"	"	"				
	Mehmed vâli- desi Hanım	ihrâk	köyde	"	İbrâhim oğlu Kemal,				

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cûrm	Karyesi	Şühâdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşyâ	Mûlâhazât
	Ağa kızı Âlime	"	"	"	Derviş oğlu Burhan				
	Ağa oğlu Edhem	"	"	"	"				
	Edhem oğlu Yusuf	"	"	"	"				
	Edhem zevcesi İzzet	"	"	"	"				
	Ağa oğlu Hâtem	"	"	"	"				
	Hâtem zevcesi Âyişe	"	"	"	"				
	Hâtem oğlu İbrâhim	"	"	"	"				
	Hâtem vâlidesi İffet	"	"	"	"				
	Nevcib (?) zevcesi Gülsüm	"	"	"	"				
	Nevcib (?) oğlu Refik	"	"	"	"				
	Nevcib (?) oğlu Tevfik	"	"	"	"				
	Kahraman oğlu Yusuf	"	"	"	"				
	Yusuf oğlu Burhan	"	"	"	"				
	Burhan zevcesi Fâtıma	"	"	"	"				
	Burhan oğlu Münib	"	"	"	"				
	Burhan kızı Münîre	"	"	"	"				
	Burhan oğlu Halil	"	"	"	"				
	Kahraman oğlu Ali Bey	"	"	"	"				
	Ali Bey oğlu Kahraman	"	"	"	"				
	Ali Bey oğlu Cemâl	"	"	"	"				
	Kahraman zevcesi Hediye	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mulâhazât
	Ali Bey zevcesi Penbe	"	"	"	"				
	Ağa oğlu Avni	"	"	"	"				
	Ağa zevcesi İzzet	"	"	"	"				
	Kahraman oğlu İhsan	"	"	"	"				
	Kahraman oğlu Esad	"	"	"	"				
	Kahraman kızı Güllü	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu Halil	"	"	"	"				
	Ahmed zevcesi Fâtıma	"	"	"	"				
	Mâil kızı Hanım	"	"	"	Mehmed oğlu Hacı				
	Lütfullah kızı Refika	"	"	"	Mahmud				
	Lütfullah kızı Şefika	"	"	"	"				
	Lütfullah kızı Rebîa		Beraber	"	"				
	Lütfullah oğlu Mustafa		götürmüş- lerdir	"	"				
	Feyzullah oğlu Nûri	ihrâk	köyde	Timar	"				
	Afo oğlu Nazif	"	"	"	"				
	Afo kızı Rahime		Beraber	"	"				
	Afo oğlu Ahmed		götürmüş- lerdir	"	"				
	Şerif oğlu İsmâil	ihrâk	köyde	Timar	"				
	İsmâil oğlu Mâil	"	"	"	"				
	İsmâil oğlu İshak	"	"	"	"				
	Hasan oğlu Lütfi	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdının isimleri	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mulâhazât
	İshak oğlu Hâşim	"	"	"	"				
	Hasan zev- cesi Vesîle	"	"	"	"				
	Monla İsmâil zevcesi Pirûze	"	"	"	"				
	Mâil oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Mâil oğlu Şükrü	"	"	"	"				
	Mâil zevcesi İzzet	"	"	"	"				
	Ahmed kızı Firdevs	"	"	"	"				
	Ağa oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Ağa oğlu Sâlim	"	"	"	"				
	Sâlim zevcesi Besîme (?)	"	"	"	"				
	Mehmed zevcesi Hanım	"	"	"	"				
	Hamdi zevcesi Feride	"	"	"	"				
	Mehmed kızı Latîfe	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu Çerkes	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu Tâhir	"	"	"	"				
	Çerkes zevcesi Pirûze	"	"	"	"				
	Çerkes kızı Bedriye	"	"	"	Abbas oğlu Mustafa				
	Abdûlgafur oğlu Hüseyin	"	"	Epsemce [Epsence]	"				
	Abdûlgafur zevcesi Gülfevze	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Kâmil	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdının isimleri	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mulâhazât
	Kâmil oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Kâmil oğlu Refik	"	"	"	"				
	Kâmil zevcesi Sündüs	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu Hacı	"	"	"	"				
	Hacı oğlu Binali	"	"	"	"				
	Hacı kızı Hadîce	"	"	"	"				
	Ali oğlu Mustafa	"	"	Timar	"				
	Mustafa zevcesi Nene	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu İbrâhim	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Halil Çavuş	"	"	"	"				
	Halil zevcesi Fâtıma	"	"	"	"				
	Halil oğlu Ağa	"	"	"	"				
	Hamdi zevcesi Gülsüm	"	"	"	"				
	Hamdi zevesi Pınar	"	"	"	"				
	Tosun oğlu Mûcib	"	"	Sansorlu	"				
	Tosun zev- cesi Hadîce	"	"	"	"				
	Tosun kızı Hidâye	"	"	"	"				
	Tosun kızı Nene	"	"	"	"				
	Tosun kızı Fedâ	"	"	"	"				

Beyânı Nüfûsu : 136

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda gerek kadın ve gerek erkek ve çocuk olmak üzere yüz otuz altı nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde zikredilen eşhâsın şühûdâtıyla işbu defterimiz makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 1 Ağustos sene [13]35

Şâhid Şâhid Şâhid Muhtâr İmâm-ı Karye-i Timar
İmza İmza İmza İmza İmza

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mûlâhazât
	Mustafa oğlu Cemil	ihrâk	köyde	Badıcı- van	Mustafa oğlu Yusuf				
	Mustafa zev- cesi Mahbûb	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Fâtıma	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Abdullah	"	"	"	"				
	Abdullah zev- cesi Mahbûb	"	"	"	"				
	Abdullah kızı Zühre	"	"	"	"				
	İbrâhim zev- cesi Şehriban	"	"	"	"				
	İbrâhim kızı Kıymet	"	"	"	"				
	İbrâhim kızı Nâzire	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Mevlüd	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Mevlüd zev- cesi Gülizar	"	"	"	"				
	Kerim oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Kerim oğlu Safer	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Kerim	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mülâhazât
	Veli oğlu Derviş	"	"	"	"				
	Veli oğlu Ali	"	"	"	"				
	Hacı oğlu Hacı	"	"	"	"				
	Hacı zevcesi Gülperi	"	"	"	"				
	Hacı kızı Seyran	"	"	"	"				
	Hacı kızı Benefşe	"	"	"	"				
	Derviş zev- cesi Mahgûl	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Hasan	"	"	"	"				
	Hasan oğlu Kâmil	"	"	"	"				
	Hasan oğlu Kel Ağa	"	"	"	"				
	Hasan oğlu Hüseyin	"	"	"	"				
	Hasan oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Hasan kızı Nâzire	"	"	"	"				
	Hasan zevcesi Pirûze	"	"	"	"				
	Hasan zevcesi Sican	"	"	"	"				
	Kâmil zevcesi Gülhanım	"	"	"	"				
	Kâmil kızı Fehime	"	"	"	"				
	Kâmil kızı Kıymet	"	"	"	"				
	Kâmil oğlu Mihrali	"	"	"	"				
	İlyas oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Mehmed zev- cesi Zemîne	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Mustafa	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev' -i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mülâhazât
	Mehmed kızı Nazlı	"	"	"	"				
	Ali oğlu Haydar	"	"	"	"				
	Haydar zev- cesi Gülhanım	"	"	"	"				
	Haydar vâlidesi Zehra	"	"	"	"				
	Hurşid oğlu Derviş	"	"	"	"				
	Derviş oğlu Ziya	"	"	"	"				
	Süleyman zevcesi Hadîce	"	"	"	"				
	Halil oğlu İsmâil	"	"	"	"				
	Dursun oğlu Ali	"	"	"	"				
	Ali zevcesi Gülşan	"	"	"	"				
	Ali oğlu Dursun	"	"	"	"				
	Ali kızı Esme	"	"	"	"				
	Ali oğlu Hüseyin	"	"	"	"				
	Receb oğlu Mustafa	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Emine	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Hasan	"	"	"	Ahmed oğlu Mehmed				
	Hasan oğlu Abbas	"	"	"	"				
	Hasan oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Hasan zevcesi Şehriban	"	"	"	"				
	Hasan vâlide- si Nünüfe	"	"	"	"				
	Hasan kızı Zühre	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya	Mûlahazât
	Süleyman oğlu Ali	"	"	"	"				
	Ali zevcesi Zühre	"	"	"	"				
	Ali kızı Nünüfe	"	"	"	"				
	Mehmed kızı Zühre	"	"	"	"				
	Ali kızı Ado	"	"	"	"				
	Ali kızı Mâhî	"	"	"	"				
	Necib zevcesi İffet	"	"	"	"				
	Necib kızı Fehime	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Mercan	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu Eyyub	"	"	"	"				
	Eyyub zevcesi Fehime	"	"	"	"				
	Eyyub kızı Nâzime	"	"	"	"				
	Eyyub vâli- desi Gülhanım	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Ahmed	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Mustafa	"	"	"	"				
	Mehmed kızı Esme	"	"	"	"				
	Mehmed kızı Nûriye	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Hasan	"	"	"	"				
	Bektaş oğlu Mevlûd	"	"	"	"				
	İlyas kızı Muhsine	"	"	"	"				
	İlyas kızı İffet	"	"	"	"				
	İsmâil oğlu Mustafa	"	"	"	Ali oğlu Halil				

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mulâhazât
	Mustafa zevcesi Nazlı	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Fâtıma	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Ali	"	"	"	"				
	Ali zevcesi Gülhanım	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Mustafa	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Ağa	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Kenan	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Zühre	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Benefşe	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Halil kızı Remziye	"	"	"	"				
	Süleyman kızı Hanım	"	"	"	Hüseyin oğlu Hasan				
	Ali kızı Maya	"	"	"	"				
	Bahri kızı Sincab	"	"	"	"				
	Ayn oğlu Bahri	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Safer	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Mehmed zev- cesi Gülsüm	"	"	"	"				
	Safer zevcesi Hanım	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Ahmed	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Yusuf	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Hamdi	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşyâ	Mûlâhazât
	Yusuf zevcesi Muhsine	"	"	"	"				
	Hamdi zevcesi Maya	"	"	"	"				
	Yusuf kızı Gülşen	"	"	"	"				
	Yusuf kızı Meleknaz	"	"	"	"				
	Hüseyin kızı Benefşe	"	"	"	"				
	Hasan oğlu Dursun	"	"	"	"				
	Hasan kızı Nâzire	"	"	"	"				
	Hasan oğlu Mustafa	"	"	"	Mustafa oğlu Ali				
	Mustafa zevcesi Gülsüm	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Fâzıl	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Celâl	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Muhsine	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Ahmed	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu İlyas	"	"	"	"				
	İlyas oğlu Eyno (?)	"	"	"	"				
	İlyas oğlu Hasan	"	"	"	"				
	İlyas kızı Fâtıma	"	"	"	"				
	İbrâhim oğlu Halil	"	"	"	"				
	Behlül zevcesi Âyişe	"	"	"	"				
	Behlül oğlu Abdurrahman	"	"	"	"				
	Behlül oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Behlül kızı Nazlı	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya	Mulâhazât
	Dursun zevcesi Nene	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Gülşen	"	"	"	"				
	Hüseyin zevcesi Ado	"	"	"	"				
	Hüseyin kızı Râhîle (?)	"	"	"	"				
	Hüseyin kızı Nâzenim	"	"	"	"				
	Hüseyin kızı Gülhanım	"	"	"	"				
	Süleyman kızı Hanım	"	"	"	"				
	Ali oğlu Zohrab	"	"	"	"				
	Ahmed zevcesi Zühre	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu Tâhir	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu İzzet	"	"	"	"				
	Süleyman kızı Hadîce	"	"	"	"				
	Ali oğlu İlyas	"	"	"	"				
	İlyas zevcesi Mahbub	"	"	"	"				
	İlyas oğlu Ali	"	"	"	"				
	İlyas kızı Yâdigâr	"	"	"	"				
	İlyas kızı Sincan	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu Şerif	"	"	"	"				
	Şerif zevcesi Gülü	"	"	"	"				
	Mevlûd zevcesi Bîzâr	"	"	"	"				
	Hasan zevcesi Yapo (?)	"	"	"	"				
	Mevlûd zev- cesi Meleknaz	"	"	"	"				
	Mevlûd kızı Gülhanım	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cûrm	Karyesi	Şühâdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mulâhazât
	Mahmud oğlu İsmâil	"	"	"	"				
	Mahmud oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Mevlûd oğlu Hüseyin	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Kahraman	"	"	"	"				
	Kahraman kızı Pero	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Mehmed zev- cesi Fâtıma	"	"	"	"				
	ve Güleser	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Ali	"	"	"	"				
	Ali zevcesi Zehra	"	"	"	"				
	Ali kızı Servan	"	"	"	"				
	Ali kızı Gülsinan	"	"	"	"				
	Ali oğlu Ahmed	"	"	"	"				
	Yusuf oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu İbrâhim	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Safer	"	"	"	"				
	Mehmed oğlu Eyyub	"	"	"	"				
	Mehmed zev- cesi Nünûfe	"	"	"	"				
	Eyyub zevcesi Fâtıma	"	"	"	"				
	Mehmed zevcesi Kaya	"	"	"	"				
	Kaya zevcesi Mucibe	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Güli	"	"	"	"				

Kâtilin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ	Mulâhazât
	Hüseyin oğlu Şükrü	"	"	"	"				
	Şükrü zevcesi Hadîce	"	"	"	Kaya oğlu Ali				
	Hüseyin zevcesi Melek	"	"	"	"				
	Hüseyin kızı Kibar	"	"	"	"				
	Mustafa zevcesi Deliş	"	"	"	"				
	Halil oğlu Mustafa	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Sincan	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Hâher	"	"	"	"				
	Receb oğlu Mustafa	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Gülhanım	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Dursun	"	"	"	"				
	Hızır oğlu Mustafa	"	"	"	"				
	Hızır zevcesi Fâtıma	"	"	"	"				
	Hızır oğlu Mustafa	"	"	"	"				
	Kaya kızı Muhsibe	"	"	"	"				
	Kaya kızı Mahgûl	"	"	"	"				
	Ahmed oğlu İlyas	"	"	"	"				
	İlyas zevcesi Firdevs	"	"	"	"				
	İlyas kızı Nazlı	"	"	"	"				
	Mahmud zev- cesi Gülsüm	"	"	"	"				
	Mahmud kızı Nâzire	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu İbrâhim	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşyâ	Mûlâhazât
	Mustafa oğlu Ali	"	"	"	"				
	İbrâhim zevcesi Sultan	"	"	"	"				
	İbrâhim oğlu Dursun	"	"	"	"				
	Ali zevcesi Gülsüm	"	"	"	"				
	Abdullah kızı Gülperi	"	"	"	"				
	Zülfü oğlu Kaya	"	"	"	"				
	Kaya zevcesi Zühre	"	"	"	"				
	Kaya vâlidesi Güli	"	"	"	"				
	Kaya kızı Gülşen	"	"	"	"				
	Süleyman zevcesi Elif	"	"	"	"				
	Süleyman kızı Gülhanım	"	"	"	"				
	Şerif zevcesi Servet	"	"	"	Süleyman oğlu Hasan				
	Şerif zevcesi Hanım	"	"	"	"				
	Şerif oğlu Mehmed	"	"	"	"				
	Şerif oğlu Mustafa	"	"	"	"				
	Şerif kızı Gülhanım	"	"	"	"				
	Hüseyin oğlu Ahmed	"	"	"	"				
	Ahmed zev-cesi Şehriban	"	"	"	"				
	Ahmed kızı Gülhanım	"	"	"	"				
	İbrâhim oğlu Abdurrahman	"	"	"	"				
	İbrâhim kızı Nâzire	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Mahgûl	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşyâ	Mûlâhazât
	Mustafa oğlu Zeynel	"	"	"	"				
	Mustafa kızı Şehriban	"	"	"	"				
	Ali kızı Zühre	"	"	"	"				
	Muharrem kızı Gülperi	"	"	"	"				
	Ağa zevcesi Nünüfe	"	"	"	"				
	Ağa oğlu Behzad	"	"	"	"				
	Ağa kızı Gülhanım	"	"	"	"				
	Ağa kızı Yâdigâr	"	"	"	"				
	Ağa oğlu Ali	"	"	"	"				
	Ali oğlu İsmâil	"	"	"	"				

Beyânı : 240

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan ihrâkda gerek erkek ve gerek kadın ve çocuk olmak üzere ihrâk edilen iki yüz kırk nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde zikredilen eşhâsın ma'lûmât ve şühûdâtıyla işbu defterimiz makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 1 Ağustos sene [13]35

Şâhid
İmza

Şâhid
İmza

Şâhid
İmza

Şâhid
İmza

Şâhid
İmza

Şâhid
İmza

Şâhid
İmza

Şâhid
İmza

Muhtâr
İmza

İmâm-ı Karye-i Badıçıvan
İmza

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Nev'-i Fecâyi'	Mahall-i cürm	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'is- lerinin ismi
Kahveci Nazar, Samyozun Hanko, birâderi Arşak ve amucazâdeleri	Hasankala	Mustafa oğlu Mehmed	süngü	Paşa Bey'in evinde		
	"	kerîmesi Rukiye	"	"		
	"	kerîmesi Sefiye	"	"		
	"	birâderi Hıfzı	"	"		
	"	vâlidesi Âyişe	"	Tûfan oğlu hânesinde		
Arot oğlu Kunduracı Nazar		Kürd oğlu Yusuf	"	"		
		mahdûmu İhsan	"	"		
		mahdûmu Şerif	"	"		
		Gülayıntablı Mehmed oğlu Ahmed	balta	Baba Efendi'nin		
		mahdûmu İbrâhim	"	bağçesinde		
		zevcesi Fehime	"	"		
		Kürd Kaya oğlu Sâlim	"	"		
		zevcesi Fâtıma	"	"		
		kerîmesi Hüsna	"	"		
		Hasan oğlu Yusuf	"	Hacı Ârif hânesinde		
refîki Alvar karyeli Kalost		birâderi Ebû Bekir	"	"		
		hemşîresi Fâtıma	"	"		
		vâlidesi Âyişe	"	"		
		yeğeni Rukiye	"	"		
		yeğeni Zekiye	"	"		
		yeğeni Yusuf	"	"		
		yeğeni Ömer	"	"		
		Nüfûs me'mûru Şükrü Efendi	"	"		
		kâ'in-birâderi Hasan Efendi	"	"		
		Hacı Hâlid'in Receb	"	"		
		Hacı Hâlid'in Hasan	"	"		
		oğlu Latif	"	"		
		İbrâhim kerîmesi Behiye	"	"		
		İbrâhim kerimesi Vehibe	"	"		
		İbrâhim kerîmesi Sefiye	"	"		
		Tahsin oğlu Hacı	"	kendi hânesinde	Ağaçmi- nâre	
		zevcesi Bedriye	"	"	"	
		hemşîresi Mahbub	"	"	"	

Kâtilin İsmi	Memleketi	Maktûlün İsmi	Nev'-i Fecâyî	Mahall-i cürm	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin İsmi
		mahdûmu Celâl	"	"	"	
		kerîmesi Esme	"	"	"	
		İmâm oğlu Ahmed	"	"	"	
		mahdûmu Kâzım	"	"	"	
		mahdûmu Münir	"	"	"	
		yeğeni Şefika	"	"	"	
Sarı Ohannes	Tiflis	Hacı Mahmud zevcesi Gülhanım	kurşun	kendi hânesinde	"	Tiflisli Uzun Ohannes
Yekebadlı Aram	Yekebad	gelini seher	kurda	"	"	
Yekebadlı Ta- pan oğlu David	"	mahdûmu Zâkir	"	"	"	"
"	"	Mehmed zevcesi Gülşen	süngü	"	Boncuk- luk	"
"	"	mahdûmu Ömer	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Kemal	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Âyişe	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Hadîce	"	"	"	"
"	"	Seher mahdûmu Mehmed	kurşun	"	"	"
"	"	Gülşen mahdûmu Mehmed	"	"	"	"
"	"	Osman oğlu İbrâhim	süngü	"	"	"
"	"	zevcesi Fehîme	"	"	Erzurum kapusu	"
"	"	Kaya zevcesi Hadîce	"	"	"	"
"	"	mahdûmu İhsan	"	"	"	"
"	"	Jandarma Ömer kerîmesi Âyişe	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Yaşar	"	"	"	"
"	"	Esad zevcesi Fidan	"	"	"	"
"	"	mahdûmu zevcesi Hanifi (?)	"	"	"	"
Samyozun Ohannes	Hasankala	Mahmud oğlu Mehmed	ihrâk	Hasankala'da Çerçilerin	Câmi'-i Kebîr	"
"	"	zevcesi Fehîme	"	Osman hânesinde	"	"
Kardabazlı Sto	Kardabaz	kerîmesi Gülhanım	"	"	"	"
Kardabazlı refiki Ermenak	"	mahdûmu Mahmud	"	"	"	"
"	"	Osman kerîmesi Nene	"	"	"	"
"	"	Kurnuç karyeli Zekiye	"	"	Kurnuç	"
"	"	Kurnuç karyeli Pirûze	"	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Nev'-i Fecâyî'	Mahall-i cûrm	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs-lerinin ismi
Yüzvıranlı Erik, Aykış (?)	Yüzvıran	Pirûze kerîmesi Muhsine	"	"	"	"
birâderi	"	mahdûmu Hasan	"	"	"	"
Antutanve iki yeğenleri	"	Kumuçlu Seher	"	"	"	"
Hertevli Keşiş oğlu Haço	Hertev	Seher kerîmesi Remziye	"	"	"	"
Yekebadlı Sanas	Yekebad	mahdûmu Yakub	"	"	"	"
Serkis	Hertev	mahdûmu Hasan	"	"	"	"
"	"	Serçeboğazlı Ağa zevcesi Pirûze	"	"	Serçeboğaz	"
Yağan karyeli Babik	Yağan	mahdûmu Firûze	"	"	"	"
Yekebadlı Sto	Yekebad	mahdûmu Şerif	"	"	"	"
		mahdûmu Yusuf	"	"	"	"
		mahdûmu Hasan	"	"	"	"
Yekebadlı Arşak	Yekebad	Serçeboğazlı Âyişe	"	Osman hânesinde	Câmi'-i Kebîr	Kars'ın Bayburd
"	"	kerîmesi Rukiye	"	"	"	karyesi'nden
Yekebadlı	"	Hizmetci Bilâl	"	"	"	Ermenak
Babik oğlu	"	Serçeboğazlı Şerif	"	"	"	"
Dikran	"	mahdûmu Kenan	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Suna	"	"	"	"
Yekebadlı Hamayak	"	Hasankalalı Hâlid zevcesi Anahanım	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Âliye	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Mehmed	"	"	"	"
"	"	vâlidesi Nenehanım	"	"	"	"
"	"	Erzurumlu Necib zevcesi Gülhanım	"	"	"	"
Badıcıvanlı	Badıcıvan	kerîmesi Anahanım	"	"	"	"
Ermenak	"	kerîmesi Makbule	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Esmâ	"	"	"	"
"	"	Jandarma Hamdi oğlu Âgâh	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Murtaza	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Sevriye	"	"	"	"
"	"	Ekrekli İsmâil Ağa	"	Eski hükûmetde	Ağaçmi-nâre	"
"	"	zevcesi İzzet	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Şahzer	"	"	"	"

Kâtîlin İsmi	Memleketi	Maktûlün İsmi	Nev'-i Fecâyî'	Mahall-i cürm	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'is- lerinin İsmi
"	"	kerîmesi Mahzer	"	"	"	"
"	"	Osman zevcesi Vesile	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Fâtıma	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Selim	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Seher	"	"	"	"
"	"	diğer Âdile	"	"	"	"
"	"	Fındıklı Şâmî oğlu Tevfik	"	"	"	"
"	"	zevcesi Nâfiye	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Mehmed	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Fâtıma	"	"	"	"
"	"	hemşîresi Nâciye	"	"	"	"
"	"	dâmâdı Fâzıl	"	"	"	"
"	"	Fâzıl hemşîresi Hadîce	"	"	"	"
"	"	Hadîce kerîmesi Fâize	"	"	"	"
"	"	Hadîce mahdûmu Celâl	"	"	"	"
"	"	diğer[i] Mehmed	"	"	"	"
"	"	vâlidesi Esmâ	"	"	"	"
Üğümü karyeli Poşe oğlu Ako	Üğümü	Osman oğlu Fâzıl	"	Katıroğul- larından	Erzurum- kapusu	"
"	"	vâlidesi Fâtıma	"	Tahsin hânesinde	"	"
birâderi Haço	"	Fâzıl zevcesi Binnaz (?)	"	"	"	"
"	"	baldızı Rukiye	"	"	"	"
amucası Bağdasar	"	kerîmesi Âyişe	"	"	"	"
"	"	birâderi Hakkı	"	"	"	"
"	"	Bulkâsımlı Molla Şükrü zevcesi Fehime	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Nûriye	"	"	"	"
amucası Tapan	"	mahdûmu Nâfız	"	"	"	"
"	"	yeğeni Behzad	"	"	"	"
Köprü köylü Ki- so oğlu Zisis (?)	Köprü	hemşîresi Sefiye	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Osman	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Behiye	"	"	"	"
yeğeni Ermenak	"	Burhan oğlu Hasan	"	"	"	"
"	"	gelini Sultan	"	"	Ağaçmi- nâre	"

Kâtîlin İsmi	Memleketi	Maktûlân İsmi	Nev'-i Fecâyl'	Mahall-i cürm	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'is- lerinin İsmi
Yağan karyeli Melkon	Yağan	gelini Fehime	"	"	"	"
"	"	Fehime kerîmesi Hadîce	"	"	"	"
Kağızman'ın Şadıvan karye- sinden Bogos	Kağızman	Alaeddin kerîmesi Fâtıma	"	"	"	"
Kağızman'ın Şadıvan karye- sinden Melkon	"	Mehmed kerîmesi Nâciye	"	"	"	"
"	"	Ahmed kerîmesi Semmur	"	"	"	"
Ömerhızcanlı (?) Karabet	"	Mehmed zevcesi Zekiye	"	Kadı oğlu Hayri	"	"
"	"	kerîmesi Sıddıka	"	Efendi hânesinde	"	"
"	"	Mevlûd Usta zevcesi Ziyafet	"	"	"	"
"	"	mahdûmu İlnur (?)	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Ruyetib (?)	"	"	"	"
"	"	mahdûmu İbrâhim	"	"	"	"
"	"	Berber Muhlis zevcesi Nâfiye	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Hadîce	"	"	"	"
"	"	Şükrü zevcesi Ziyafet	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Zâkir	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Siyâset	"	"	"	"
"	"	Hamid kâ'in-vâlidese İffet	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Münir	"	"	"	"
"	"	diğer[i] Zâkir	"	"	"	"
"	"	Miyadınlı Halil Bey	"	"	"	"
"	"	yeğeni Ziya Bey	"	"	"	"
"	"	zevcesi Nâciye	"	"	"	"
Hasankalalı Avak	Hasankala	Ziya Bey zevcesi İsmet	"	"	"	"
"	"	birâderi Ali Bey	"	"	"	"
birâderi Bogos	"	mahdûmu İhsan	"	"	"	"
"	"	yeğeni Tevfik	"	"	"	"
mahdûmu Sto	"	kerîmesi Zemîne	"	"	"	"
Yekebadlı Misak	Yekebad	kerîmesi Sultan	"	"	"	"
"	"	Miyadın karyeli Hasan Bey	"	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Nev'-i Fecâyi'	Mahall-i cûrm	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs-lerinin ismi
"	"	Aziz Çavuş	"	"	"	"
amucası Bağdasar	"	birâderi Mehmed Efendi	"	"	"	"
amucası Bado	"	Miyadınlı İshak	"	"	"	"
"	"	Miyadınlı Rıza	"	"	"	"
"	"	zevcesi Fâtıma	"	"	"	"
amucası mahdûmu Alek	"	zevcesi İsmâil	"	"	"	"
"	"	zevcesi	"	"	"	"
amucası Arabhan	"	mahdûmu	"	"	"	"
amucası Artin kahya	"	mahdûmu	"	"	"	"
amucası David	"	diğer mahdûmu	"	"	"	"
"	"	Hasankalalı Hasan zevcesi Cemile	"	"	"	"
birâderi Haço	"	mahdûmu Ziya	"	"	"	"
Yekebadlı Gül Bey	"	mahdûmu Tevfik	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Cemil	"	"	"	"
"	"	Cemil zevcesi Refika	"	"	"	"
Birâderi Aygo	"	Köse Osman oğlu Ahmed	"	"	"	"
Yağan karyeli Ohannes	Yağan	mahdûmu Hasan	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Ömer	"	"	"	"
Kardabazlı Melkon	Kardabaz	mahdûmu Mahmud	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Nûriye	"	"	"	"
mahdûmu Aram	"	zevcesi Vesîle	"	"	"	"
"	"	baldızı Fehime	"	"	"	"
Alvarlı Bedo	Alvar	baldızı Âyişe	"	"	"	"
birâderi Haço	"	hemşîresi Hüsnâ	"	"	"	"
diğer birâderi Aram	"	kâ'in-birâderi Nûreddin	"	"	"	"
Velibabalı Kirkor	Velibaba	kâ'in-birâderi Yusuf	"	"	"	"
Velibabalı birâderi Manas	"	kâ'in-birâderi Tayfur	"	"	"	"
"	"	vâlidesi Kıymet	"	"	"	"
Hampar oğlu	"	İsrâfil	"	"	"	"
Velibabalı Haço	"	zevcesi Suna	"	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Nev'-i Fecâyi'	Mahall-i cürm	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi
birâderi Arnik (?)	"	kerîmesi Nona (?)	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Hünkar	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Esmâ	"	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi
Karşlı Manik	Kars	mahdûmu Emrullah	Eski hükûmetde	ihrâk	Sivasî	Kars'ın Bayburd
"	"	mahdûmu Hasan	"	"	"	karye-
"	"	mahdûmu Tâhir	"	"	"	sinden
Karşlı Ağa Bey	"	mahdûmu Mevlüd	"	"	"	Ermenak
Karşlı Manik birâderi Simon	"	Kürt Kaya oğlu Mehmed	"	"	"	"
"	"	amucazâdesi Dursun	"	"	"	"
Hünkarlı Bedo oğlu Avak	"	birâderi Sâlim	"	"	"	"
birâderi Simon	"	Dursun zevcesi Cemil	"	"	"	"
Yeğeni Kirop	"	Selim zevcesi Anahanım	"	"	"	"
"	"	Mehmed zevcesi Binnaz	"	"	"	"
Işkî karyeli Arşak	"	diğer zevcesi Gülnaz	"	"	"	"
birâderi Makyar	"	vâlidesi Hani	"	"	"	"
Yüzviran karyeli Manik	Yüzviran	Hacı Mahmudzâde Hacı Bey	Kendi hânesinde	süngü ile katledilmiştir	"	"
oğlu Sahak	"	hemşîresi Müşfika	"	"	"	"
Sahak birâderi Serkis	"	hemşîresi Zekiye	"	"	"	"
"	"	Müşfika mahdûmu Fehime	"	"	"	"
Karşlı Behraz	Kars	Müşfika mahdûmu Hâşim	"	"	"	"
"	"	kerîmesi Sulbiye	"	"	"	"
birâderi Simon	"	Fehim zevcesi Nâzire	"	"	"	"
"	"	Fehim kerîmesi Hanım	"	"	"	"
Karşlı Mikriç (?)	"	Hacı Bey yeğeni Hüseyin	"	"	"	"
Karşlı Miğirdiç	"	diğer Rıza	"	"	"	"
"	"	amcazâdesi Sâlih Efendi	"	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'is- lerinin ismi
birâderi Simon	"	Sâlih Efendi zevcesi Gülhanım	"	"	"	"
"	"	gelini Seher	"	"	"	"
Yüzvıranlı Kirkor oğlu Manik	Yüzvıran	Osman oğlu Mustafa				
"	"	kerîmesi Makbule	"	"	"	"
yeğeni Hampar	"	kerîmesi Seher	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Âgâh	"	"	"	"
"	"	mahdûmu İsmâil	"	"	"	"
Mıkriç (?)	"	mahdûmu Halil	"	"	"	"
"	"	mahdûmu Ahmed	"	"	"	"
Yüzvıran karyeli Osib [Oseb]	"	Ahmed oğlu Hasan	"	"	"	"
mahdûmu Livan [Levon]	"	Âgâh amucası Ahmed	"	"	"	"
oğlu Serkis	"	Ahmed oğlu İbrâhim	"	"	"	"
"	"	Ahmed oğlu Şaban	"	"	"	"
"	"	Ahmed oğlu Yusuf	"	"	"	"
Osib [Oseb] oğlu Andon	"	İsmâil oğlu Kadir	"	"	"	"
"	"	vâlidesi Elif	"	"	"	"
"	"	hemşîresi Nûriye	"	"	"	"
"	"	diğer Mihri	"	"	"	"
Yüzvıran karyeli Bedo oğlu Kirkor	"	birâderi Yusuf	"	"	"	"
"	"	Yusuf zevcesi Zeliha	"	"	"	"
Karaman oğlu Andon	"	diğer zevcesi Hüsna	"	"	"	"
"	"	Hacı Yusuf'ların Şevki Bey	"	"	"	"
Varta[n]'dan gelen (?).Aram	"	zevcesi Zübeyde Hanım	"	"	"	"
Karslı Kör Ohannes	"	mahdûmu İhsan	"	"	"	"
"	"	diğer Tevfik	"	"	"	"
Komasorlu Ağa	Komasor	Eskici Kelek Ağa	"	"	"	"
Tortanlı	Tortan	Tayhoca karyeli Bekir oğlu Mehmed	Köprü- köyü'nde	tüfenk	Ağaçmi- nâre	"
"	"	yeğeni İbrâhim	Bardız karyesinde	kurda ile	"	"

Kâtîlin İsmi	Memleketi	Maktûlün İsmi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahalles	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin İsmi
Hertevli Haço	Hertev	Ahmed zevcesi Nâime	Kendi hânesinde	süngü ile	"	"
Hertevli Ağık	"	Nâime vâlidesi Behiye	"	kurda ile	"	"
Bayburdlu Tulumbacı oğlu Arakil		Ketvanlı Hüseyin	"	mal misâ- li boğaz- lanmıştır	"	"
"		Mehmed oğlu İbrâhim	Horasan'da	tüfenk	"	"
"		Hoca oğlu Mevlüd	Çirmik yolunda	süngü	"	"
Arabkirli (?) Kirkor		yeğeni Mustafa	"	"	"	"
bacanağı Aram		yeğeni Lütfi	"	"	"	"
"		Kındığı karyeli Fâzıl	Ağaçminâre mahalle- sinde	"	Kındığı	"
"		Tepecik karyeli Ağa		"	"	"
"		Kındığı karyeli Mehmed oğlu Mustafa	"	"	"	"
"		Rıdvan oğlu Zekerîyya	"	"	"	"
"		Rıdvan zevcesi Hünkar	Sivasî ma- hellesinde	tüfenk ile	"	"
"		Hünkar kerîmesi Zîkâr	"	"	Kethuda mahalle- sinde	"
"		Hünkar kerîmesi İsmet	Kendi hânesinde	"		"
"		Mamuç Usta oğlu Mehmed Usta	"	"	"	"
"		zevcesi Sebîle	"	"	"	"
"		Demirci Mustafa Usta zevcesi Şerife	"	"	"	"
"		Dede oğlu Âkif	"	kurda ile	"	"
"		Köse Osman oğlu Ahmed	"	tüfenk	"	"
"		mahdûmu Hasan	"	"	"	"
"		mahdûmu Ömer	"	"	"	"
"		mahdûmu Ali	"	"	"	"
"		Ahmed zevcesi Firdevs	"	"	"	"
"		Emin zevcesi Güli	"	"	Câmi'-i Kebîr	"
"		mahdûmu Mustafa	"	"	"	"
"		mahdûmu İbrâhim	"	"	"	"
"		kerîmesi Mürsika (?)	"	"	"	"
Dersaâdetli Arot	Dersaâdet	Dede oğlu Bekir	"	"	"	Dersaâ- detli Arot
"	"	Abdurrahman kerîmesi Binnaz	"	"	"	"

Kâtîlin İsmi	Memleketi	Maktûlün İsmi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'is-lerinin ismi
"	"	Binnaz mahdûmu Kâzım	"	"	"	"
"	"	Binnaz mahdûmu Nâzım	"	"	"	"
Hertev karyeli Mardiros	Hertev	Kör Mustafa zevcesi Vesîle	"	"	"	"
	"	Vesîle kerîmesi Hanım	"	"	"	"
		Rıdvan kerîmesi Makbule	"	"	"	"
		Osman oğlu Müslim	Köprü-köyü'nde	balta	Yamaç	"
		vâlideşi Vesîle	Hasan-kalası'nda	kama	"	"
		Osman kerîmesi Mâvi	"	"	"	"
		İsmâil oğlu Müştak	"	tüfenk	"	"
		Osman kerîmesi Pınar	"	kama	"	"
		İsmâil zevcesi Vesîle	"	tüfenk	"	"
		kerîmesi Nene	"	"	"	"
		Mâil oğlu Bektaş	"	"	"	"
		zevcesi Vesîle	"	"	"	"
		kerîmesi Nâzire	"	"	"	"
		Hacı Hasan oğlu Mehmed zevcesi Hadîce	Hasankala' da kendi hânesinde	süngü ve kurşun	Kındığı	"
		diğer Memnune	"	"	"	"
		diğer Esme	"	"	"	"
		diğer Sıddıka	"	"	"	"
		mahdûmu Sıdkı	"	"	"	"
		yeğeni Nünüfe	"	"	"	"
		kerîmesi Hadîce	"	"	"	"
		dâmâdı Mehmed	"	"	"	"
		dâmâdı Hamid	"	"	"	"
		yeğeni Firdevs	"	"	"	"
		yeğeni Çeto	"	"	"	"
		yeğeni Nene	"	"	"	"
		yeğeni Halil	"	"	"	"
		yeğeni Mustafa	"	"	"	"
		Mustafa zevcesi Nazlı	Kendi hânesinde	balta	Câmi'-i Kebîr	"
		kerîmesi Fâtıma	"	"	"	"
		mahdûmu İbrâhim	"	"	"	"
		mahdûmu Halil	"	"	"	"

Kâtilin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cûrm	Nev'-i Fecâyî	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs-lerinin ismi
		Hasan kerîmesi Hünkar	"	"	"	"
		Ahmed zevcesi İzzet	"	"	"	"
		oğlu Mustafa	"	"	"	"
		oğlu Mehmed	"	"	"	"
		kerîmesi Nûriye	"	"	"	"
		Hüseyin Efendi zevcesi Vesîle	Hasan-kalası'nda	"	Ağaçmi-nare	"
		Hüseyin Efendi kerîmesi Müşfika	"	"	"	"
		Kındığılı Yusuf kızı Hanım	"	"	"	"
		Kındığılı Yusuf kızı Memnûne	"	"	"	"
		Kındığılı Yusuf mahdûmu Yaşar	"	"	"	"
		Molla Mehmed oğlu İsmâil	"	"	"	"
		zevcesi Vesîle	"	"	"	"
		Tâhir kızı Latife	"	"	"	"
		kerîmesi Râbia	"	"	"	"
		dâmâdı Mehmed	Köprükö-yü'nde	"	"	"
		Ali kızı Cihân	"	"	"	"
		kerîmesi Şâziye	"	"	"	"
		dâmâdı Mustafa	"	süngü	"	"
		Hüseyin kızı Seher	Hasan-kalası'nda	balta	"	"
		Hüseyin kızı Rekzar	"	süngü	"	"
		Hüseyin oğlu Fâzıl	"	balta	"	"
		Ekrekli Seher	"	"	"	"
		Ekrekli Nâfile	"	"	"	"
		İbrâhim oğlu Tevfik	"	"	"	"
		İbrâhim oğlu Kara Bey	"	"	"	"
		İbrâhim oğlu [kızı] Hanife	"	"	"	"
		İbrâhim oğlu [kızı] Dilâzâr	"	"	"	"
		İsmâil oğlu [kızı] İnci	"	"	"	"
		İbrâhim oğlu [kızı] Hayriye	Köprükö-yü'nde	"	"	"
		Tortumlu Ahmed oğlu İbrâhim	Hasan-kalası'nda	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyî	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin ismi
		Ali kızı Fâtıma	"	"	"	"
		İbrâhim kızı Behiye	"	"	"	"
		Erekli (?) kızı Zühre	"	"	"	"
		Mehmed oğlu Hüseyin	"	"	"	"
		Mehmed kızı Dîldâre (?)	"	"	"	"
		Mehmed kızı Dilber	"	"	"	"
		Mehmed kızı Gülbahar	"	"	"	"
		Firuze kızı Seher	"	"	"	"
		İdris kızı Âyişe	"	"	"	"
		Mehmed kızı Anahanım	"	"	"	"
		Osman oğlu Hüseyin	"	"	"	"
		Abdullah kızı Esmâ	"	"	"	"
		Murad oğlu Nâdir	Köprükö- yü'nde	tüfenk	"	"
		Dudu Hüseyin kızı	"	"	Câmi'-i Kebîr	"
		kerîmesi Anahanım	"	"	"	"
		gelini Zühre	"	süngü	"	"
		mahdûmu Vâhide	"	"	"	"
		Deli Mehmed	"	"	"	"
		gelini Pınar	"	"	"	"
		zevcesi Rukiye	"	"	"	"
		mahdûmu Şâmil	"	"	"	"
		Yusuf oğlu Derviş Dede	Hasan- kalası'nda	tüfenk	Yamaç	"
		zevcesi Esmâ	"	"	"	"
		baldızı Hadîce	"	"	"	"
		mahdûmu İshak	"	"	"	"
		Mustafa kızı Zekiye	"	"	"	"
		Mustafa kızı Münteha	"	"	"	"
		Ahmed kızı Sebîle	"	"	"	"
		Ali kızı Hadîce	"	"	"	"
		Ziya kızı Sıdika	"	"	"	"
		Yahya kızı Ruhiye	"	"	"	"
		Yahya kızı Esmâ	"	"	"	"
		Kör Musa oğlu Mustafa	Köprükö- yü'nde	süngü ile	"	"
		Kör Musa oğlu İbrâhim	"	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'is- lerinin ismi
		İsmâil kızı Fidan	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		İbrâhim Bey oğlu Aziz	"	"	"	"
		birâderi Şevket	"	"	"	"
		zevcesi Esme	"	"	"	"
		kerîmesi Âyişe	"	"	"	"
		Tepecikli Dede	"	tüfenk	"	"
		zevcesi Tutuş	"	"	"	"
		kerîmesi Mâvi	"	"	"	"
		Mehmed oğlu Kürd Musa	Köprükô- yü'nde	süngü	"	"
		Ali kızı Şerife	Hasan- kalası'nda	tüfenk	"	"
		Tepecikli Şeyh oğlu Ahmed	"	"	"	"
		zevcesi Vesîle	"	"	"	"
		Mamo kızı Münîre	"	"	"	"
		İbrâhim Efendi	"	"	Kethuda	"
		mahdûmu Hayreddin	"	"	mahallesi	"
		hafidi Gülzâde	"	"	"	"
		hafidi Râziye	"	"	"	"
		Hacı Dursun kızı Kör Nene	"	"	"	"
		mahdûmu Reşid	"	"	"	"
		Kadir oğlu Afo (?)	"	"	"	"
		hemşiresi Saçlı	"	"	"	"
		Tepecikli Tayyar	"	"	"	"
		zevcesi Nene	"	"	"	"
		Tepecikli İshak	"	"	"	"
		zevcesi Zühre	"	"	"	"
		Emre köylü Güli	"	"	"	"
		kerîmesi Ruhiye	"	"	"	"
		hafidi Cihan	"	"	"	"
		Kağızmanlı Mamo zevcesi Tenzile	"	balta	Câmi'-i Kebîr	"
		Ovalı Tâhir Emin	"	tüfenk	"	"
		Avnikli Nûri kızı Tutuş	"	"	"	"
		mahdûmu Tufan	"	"	"	"
		kerîmesi Rûhiye	"	"	"	"

Kâtilin İsmi	Memleketi	Maktûlün İsmi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin İsmi
		Ahmed kızı Fehime	"	"	"	"
		Ahmed kızı Âyişe	"	"	"	"
		Hayo (?) kızı Hanım	"	"	"	"
		Hayo (?) kızı Rûhiye	"	"	"	"
		Miyadınlı Şerif	Köprükö- yü'nde	"	"	"
		zevcesi Mihri	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		kerîmesi Râziye	"	"	"	"
		kerîmesi Remziye	"	"	"	"
		Arif kızı Âyişe	"	"	"	"
		mahdûmu Ömer	"	"	"	"
		Sâlih kızı Kör Hasbiye	"	"	"	"
		Tortanlı Bayram oğlu İsmâil	"	"	"	"
		kerîmesi Seyyâre	"	"	"	"
		kerîmesi Zeliha	"	"	"	"
		Abdullah kızı Maviç (?)	"	"	"	"
		mahdûmu Nureddin	"	"	"	"
		Süleyman kızı Nene	"	"	"	"
		Îsa kızı Zinnure	"	"	"	"
		Hasan kızı Büber	"	"	"	"
		Hasan kızı Nene	"	"	"	"
		Mustafa kızı Dilber	"	"	"	"
		Mustafa oğlu Mürsel	"	"	"	"
		Terekeme Dursun onbaşı	"	"	"	"
		kerîmesi Refîka	"	"	"	"
		hemşîresi Latîfe	"	"	"	"
		yeğeni Keziban	"	"	"	"
		yeğeni Sâime	"	"	"	"
		yeğeni Arslan	"	"	"	"
		Yahya kızı Dudu	"	"	"	"
		mahdûmu Kahraman	Köprükö- yü'nden	süngü	"	"
		Miyadınlı Süleyman kızı Mahbub	Hasan- kala'da	balta	Emirşeyh	"
		Miyadınlı Süleyman kızı Ayşe	"	"	"	"
		Miyadınlı Süleyman kızı Hadîşe	"	"	"	"

Kâtilin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyî'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin ismi
		Hasan kızı Vesîle	"	"	"	"
		kerîmesi Zinnure	"	"	"	"
		kerîmesi Rukiye	"	"	"	"
		mahdûmu Hasan	"	"	"	"
		Serçeboğazlı Eyyub oğlu Şerif	"	"	"	"
		zevcesi Münîre	"	"	"	"
		kerîmesi Rebîa	"	"	"	"
		kerîmesi Zeyneb	"	"	"	"
		mahdûmu İdris	"	"	"	"
		Hürrem kızı Makbule	"	tüfenk	Câmi'-i Kebîr	"
		mahdûmu Hacı	"	"	"	"
		Ali oğlu Sâlih	"	"	"	"
		zevcesi Fâtıma	"	"	"	"
		gelini Şükriye	"	"	"	"
		mahdûmu Ali	"	balta	"	"
		Osman kızı Fâtıma	"	"	"	"
		kerîmesi Zühre	"	"	"	"
		mahdûmu Celâl	"	"	"	"
		mahdûmu Burhan	Köprü- köyü'nde	süngü	"	"
		İbrâhim oğlu Mehmed	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		kerîmesi Nene	"	"	"	"
		Mehmed oğlu Osman	"	"	"	"
		Hâlid kızı Nazlı	"	"	"	"
		Osman oğlu Ferhad	Köprükö- yü'nde	"	"	"
		Mâil kızı Mâvi	"	"	"	"
		Aşur oğlu Bahş	"	"	"	"
		mahdûmu Daşdan	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		Vâhid oğlu Ali	"	"	"	"
		zevcesi Nazife	"	"	"	"
		Derviş zevcesi Hadîce	"	"	"	"
		Mustafa kızı Memnûne	"	"	"	"
		Derviş kızı Anahanım	"	"	"	"
		Alvarlı Şerif oğlu Mustafa	"	"	"	"

Kâtilin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyî'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin ismi
		zevcesi Münîre	"	"	"	"
		kerîmesi Sündiye (?)	"	"	"	"
		kerîmesi Zâhide	Köprü- köyü'nde	tüfenk	"	"
		Tâhir oğlu Süleyman	"	"	"	"
		Maslahatlı Mehmed oğlu Süleyman	"	"	"	"
		Maslahatlı Receb oğlu Mustafa	"	"	"	"
		Ahmed oğlu Hamdi	"	"	"	"
		Durak kızı Seher	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		Kara Bey kızı Nene	"	"	"	"
		Kara Bey kızı Zekiye	"	"	"	"
		Hamid kızı Zühre	"	"	"	"
		Mustafa kızı Zâkiye	"	"	"	"
		Hasan oğlu Ahmed	"	"	"	"
		Mustafa kızı Affe	"	"	"	"
		Ahmed kızı Anahanım	"	"	"	"
		Süleyman kızı Asiye	"	"	"	"
		İbrâhim kızı Gülşen	"	"	"	"
		Yusuf kızı Hadîce	"	"	"	"
		Reşid oğlu Mustafa Çavuş	Hasankala'da kendi	kama ile	"	"
		zevcesi Zeliha	hânesinde	"	"	"
		kerîmesi Fâtıma	"	"	"	"
		mahdûmu Hüseyin	"	"	"	"
		kâ'in-vâlideşi Zeliha	"	"	"	"
		Subaşızâde İbrâhim zevcesi Tutuş	"	tüfenk	"	"
		mahdûmu Osman	"	kama ile	"	"
		Osman kerîmesi Pınar	"	"	"	"
		hemşîresi Mâvi	"(?)	"	"
		hemşîresi Nûriye	"	tüfenk	Emirşeyh	"
		Mustafa oğlu Osman	"	"	"	"
		Halil oğlu Mehmed	Köprükö- yü'nde	"	"	"
		Mehmed kerîmesi Hayriye	Hasankala'da kendi	"	"	"
		mahdûmu Halil	hânesinde	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'is- lerinin ismi
		Mustafa zevcesi Nune (?)	"	"	"	"
		Nune (?) kerfmesi Fâtıma	"	"	"	"
		Yusuf oğlu Dursun	Hânesinin kapusu	kurda ile	Sivasî mahalle	"
		mahdûmu Şâmil	önünde	"	sinde	"
		mahdûmu Kâmil	hanesinde	tüfenk	"	"
		Hasan oğlu Mehmed	"	"	"	"
		Hasan oğlu Ahmed	"	"	"	"
		Said oğlu Necib	Köprükô- yü'nde	"	Erzurum- kapusu	"
		kerfmesi Saide	Hasan- kala'da hânesinde	kurda ile	"	"
		kerfmesi Nâime	"	balta	"	"
		zevcesi Firdevs	"	"	"	"
		kerfmesi Cemile	"	tüfenk	"	"
		mahdûmu Mehmed	"	balta	"	"
		baldızı Nûriye	"	tüfenk	"	"
		kerfmesi Havva	"	"	"	"
		Hasan zevcesi Nâime	"	"	"	"
		kerfmesi Cemile	"	"	"	"
		Mehmed oğlu Şükrü	"	balta	"	"
		mahdûmu Celâl zevcesi Zeyneb	"	kama ile	"	"
		kerfmesi Fâtıma	"	süngü ile	"	"
		mahdûmu Hüseyin	"	tüfenk	"	"
		zevcesi Hediye	"	balta	"	"
		baldızı Zekiye	"	"	"	"
		Zekiye kerfmesi Nâfiye	"	"	"	"
		Nâfiye mahdûmu Ahmed	"	"	"	"
		Nâfiye mahdûmu Mehmed	"	"	"	"
		Şükrü Efendi kâ'in-pederi Hüseyin Ağa	"	"	"	"
		Ali oğlu Receb	Köprükô- yü'nde	"	Câmi'-i Kebîr	"
		mahdûmu Kıyâm	Hasankala'- da kendi kapusunda	"	"	"
		zevcesi Fâtıma	Hasan- kala'da hânesinde	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'is- lerinin ismi
		Hüsnü zevcesi Râsime	Hasankala'da	kama	"	"
		Hüsnü oğlu Ali	Köprükö- yü'nde	balta	"	"
		Ali oğlu Müştak	"	"	"	"
		mahdûmu Said	Hasan- kalası'nda	"	"	"
Kağızmanlı Ardaş		Said vâlidese Hanım	"	"	"	"
Kağızmanlı Arkam		mahdûmu Mehmed	"	"	"	"
Kağızmanlı Kirkor		İsmâil oğlu Ağa	"	"	"	"
Kağızmanlı Kirkor		Ağa birâderi Hasan	"	"	"	"
Kağızmanlı Toros		Hasan oğlu Bilâl	"	"	"	"
		Bilâl birâderi Mehmed	"	"	"	"
		Yüzbaşı Osman oğlu Şükrü mahdûmu Bekir	Köprü- köyü'nde	tüfenk	Ağaçmi- nâre	"
		Mehmed zevcesi Gülhanım	Hasan- kala'da	"	"	"
		Bekir zevcesi Nâzire	Haydaroğlu	"	"	"
		Şükrü zevcesi Nâzire	hânesinde	"	"	"
		Mehmed kerimesi Subhiye	"	"	"	"
		Mehmed mahdûmu İbrâhim	"	"	"	"
		Osman oğlu Rüşdü Efendi	Köprü- köyü'nde	"	"	"
		zevcesi Nûriye	Kendi hânesinde	balta	"	"
		kerîmesi Lütfiye	"	"	Yoncalık	"
		Mehmed vâlidese Gülizar	"	"	"	"
		Mehmed zevcesi Sebîle	"	"	"	"
		kerîmesi Fâtıma	"	"	"	"
		mahdûmu Ahmed	"	"	"	"
		Mehmed'in dayısı Ali	"	"	"	"
		Ali zevcesi Hayriye	"	"	"	"
		Ali kerîmesi Hadîce	"	"	"	"
		diğer Âyişe	"	tüfenk	"	"
		diğer Râbia	"	balta	"	"

Kâûlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyî'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin ismi
		Şükrü zevcesi Hanım	"	"	Erzurum- kapusu	"
		Şükrü mahdûmu Safer	"	"	"	"
		Şükrü kerîmesi Gülhanım	"	"	"	"
		Şükrü birâderi Mehmed	"	"	"	"
		Şükrü birâderi Hasan	"	"	"	"
		vâlidesi Fâtıma	"	"	"	"
		Hüseyin zevcesi Hadîce	"	"	"	"
		Hacı Hurşid oğlu Vâhid	"	"	Câmi'-i Kebîr	"
		Vâhid kızı Sıdika	"	"	"	"
		Vâhid zevcesi Zühre	"	"	"	"
		Vâhid vâlidesi Dudu	"	"	"	"
		Abdurrahman oğlu Ahmed	"	"	Erzurum- kapu	"
		Ahmed kızı Nâzime	"	"	"	"
		mahdûmu Hüseyin	"	"	"	"
		Osman oğlu Mehmed	Köprü- köyü'nde	"	"	"
		mahdûmu Sâlih	"	"	"	"
		diğer İsmâil	Kendi hânesinde	süngü	"	"
		Mehmed kâ'in-vâlidesi Ballı (?)	"	"	"	"
		yeğeni Seddiye (?)	"	"	"	"
		hemşîresi Anahanım	"	"	"	"
		Tahsildâr Nazım Efendi	Köprü- köyü'nde	"	Câmi'-i Kebîr	"
		Yusuf zevcesi Zühre	Kendi hânesinde	"	"	"
		Yusuf kerîmesi Hadîce	"	"	"	"
		Yusuf mahdûmu Cafer	"	tüfenk	"	"
		kâ'in-vâlidesi Hüsnâ	"	balta	Sivasî	"
		Osman oğlu Ahmed	"	tüfenk	"	"
		Ahmed zevcesi Vesîle	"	"	"	"
		Ahmed mahdûmu Mehmed	"	"	"	"
		Ahmed [mahdûmu] diğer Mustafa	"	"	"	"
		Ahmed [mahdûmu] Hasan	Köprü- köyü'nde	balta	"	"

Kâtîlın İsmi	Memleketi	Maktûlün İsmi	Mahall-i cûrm	Nev'-i Fecâyî'	Mahallesî	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin ismi
		Ahmed [mahdûmu] Ömer	Kendi hânesinde	süngü	"	"
		hemşiresi Fâtıma	"	"	"	"
		Fâtıma oğlu Ali	"	"	"	"
		diğer Mustafa	"	"	"	"
		Behzad vâlidesi Rukiye	"	balta	Câmi'-i Kebîr	"
		İbrâhim kızı Hanım	"	"	"	"
		Tahrîrât Kâtibi Fâzıl Efendi	"	kama ile	"	"
		hemşiresi Reşide Hanım	"	"	"	"
		hemşiresi mahdûmu Nâci	"	"	"	"
		Osman Ağa oğlu Enver	"	"	"	"
		Osman Ağa oğlu kızı Sâime	"	"	"	"
		Derviş oğlu Hüseyin	Köprü- köyü'nde	tüfenk	"	"
		Hacı Mahmud oğlu Hacı	Kendi hânesinde	balta	"	"
		Mustafa oğlu Hıfzı	Hamdi Bey hânesinde	"	Emîrşeyh	"
		Mustafa kızı Rukiye	"	"	"	"
		Mustafa [kızı] diğer Hafiye	"	"	"	"
		Mehmed kızı Hüsnâ	"	"	"	"
		diğer Nûriye	"	"	"	"
		Ali oğlu İbil zevcesi Serfirâz	Hasan Efendi	"	Erzurum- kapusu	"
		Bahri oğlu Mehmed	bağçesinde	"	"	"
		Bahri hemşiresi Güllü		"	"	"
		Paçacı Ahmed oğlu Kaya	Erzurum'da	"	Câmi'-i	"
		Kaya oğlu İhsan	"	"	Kebîr	"
		İbrâhim oğlu Hayrullah	"	"	Ağaçmi	"
		Ömer oğlu Ahmed Ağa	Köprükö- yü'nde	"	nâre	"
		zevcesi Fâtıma	Kendi hânesinde	"	Erzurum- kapusu	"
		kerîmesi Âyişe	"	"	"	"
		Nüfûs me'mûrunun mahdûmu Celâl	"	kurşunla	"	"
		Hüseyin Ağa zevcesi Sefiye	"	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cûrm	Nev'-i Fecâyî'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin ismi
		Şükrü Efendi oğlu Münir	"	"	"	"
		Şükrü Efendi oğlu Tahsin	"	"	"	"
		Sarıların Şükrü	"	"	"	"
		kerîmesi Hediye	"	"	Sivasî mahallesi	"
		kerîmesi Fethiye	"	"	"	"
		Hins karyeli Derviş Çavuş	Köprü- köyü'nde	"	Reşadiye	"
		zevcesi Dilber	Kendi hânesinde	"	"	"
		kerîmesi Fâtıma	"	"	"	"
		kerîmesi Hediye	"	"	"	"
		mahdûmu Ahmed	"	"	"	"
		İhrâmcı Resul birâderi Musa	Köprü- köyü'nde	balta	Sivasî mahallesi	"
		mahdûmu Mustafa	"	"	"	"
		zevcesi Rukiye	"	"	"	"
		Mustafa zevcesi Sebâhat	Kendi hânesinde	"	"	"
		Mustafa oğlu Ahmed	"	"	Reşadiye	"
		İbrâhim oğlu Abdurrahman	"	"	"	"
		İsmâil zevcesi Hadîce	"	"	"	"
		Şaban oğlu Mehmed	Köprü- köyü'nde	"	"	"
		İsmâil mahdûmu İbrâhim	Kendi hânesinde	"	"	"
		Süleyman oğlu Ahmed	Köprü- köyü'nde	kurda ile	Erzurum- kapusu	"
		Mehmed oğlu Rıfat	"	balta ile	"	"
		Mehmed zevcesi Münîre	Hasan- kala'da	"	"	"
		Rıfat zevcesi Sebîle	"	"	"	"
		Furuncu Âkif Ağa	"	tüfenk	Ağaçmi- nâre	"
		zevcesi Fâtıma	"	"	"	"
		Resul birâderi Abdullah	"	"	"	"
		zevcesi Münîre	"	"	"	"
		mahdûmu Abdurrahman	"	"	"	"
		kerîmesi Hünkar	"	"	"	"
		Süleyman kerîmesi Fahriye	"	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi
		Süleyman zevcesi Hadîce	"	"	"	"
		İbrâhim Çavuş oğlu Mehmed	Köprü-köyü'nde	balta ile	Yamaç mahallesi	"
		İbrâhim Çavuş zevcesi	Hasan-kalası'nda	tüfenk	"	"
		Receb oğlu Mehmed	Köprü-köyü'nde	"	"	"
		Sâdık kerîmesi Fâtıma	Hasan-kalası'nda	"	"	"
		Sâdık kerîmesi Fidan	"	"	"	"
		Fidan mahdûmu Kerem	"	"	"	"
		Fidan kerîmesi Cevâhir	"	"	"	"
		Burhan oğlu Kâsım	Köprü-köyü'nde	balta ile	Ağaçmi-nâre	"
		mahdûmu Âbid	"	"	"	"
		birâderi Hasan	Hasan-kalası'nda	tüfenk	"	"
		zevcesi Sultan	"	kurda ile	"	"
		gelini Serfirâz	"	tüfenk	"	"
		Arabacı Sülü	Köprü-köyü'nde	balta	"	"
		mahdûmu Kâmil	"	"	"	"
		mahdûmu Şehrî	"	"	"	"
		Bahri oğlu Zihni	"	"	"	"
		kerîmesi Hanım	Hasan-kalası'nda	"	"	"
		kerîmesi Nâfiye	"	"	"	"
		gelini Sündüs	"	"	"	"
		gelini Âyişe	"	"	"	"
		gelini Muhibbe	"	"	"	"
		Reşid zevcesi Nâfiye	Timar karyesinde	ihrâk	"	"
		mahdûmu Zihni	"	"	"	"
		mahdûmu Yusuf	"	"	"	"
		kerîmesi Âyişe	"	"	"	"
		Monla Osman oğlu Monla Hüseyin	Köprü-köyü'nde	balta ile	"	"
		Monla Osman kızı Fenniye (?)	Kendi hânesinde	süngü	"	"
		Monla Osman dâmâdı Yusuf	Köprü-köyü'nde	balta	"	"

Kâtılın ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin ismi
		Fethiye mahdûmu Behzad	Kendi hânesinde	süngü	"	"
		Yusuf zevcesi Hadîce	"	tüfenk	"	"
		Yusuf kerîmesi Hediye	"	kılınç	"	"
		Molla Mahmud zevcesi Fâtıma	"	süngü	"	"
		Molla Hasan oğlu Ali	"	kılınç	"	"
		Fethiye kızı Hediye	"	tüfenk	"	"
		Hasan oğlu Mehmed	"	"	Câmi'-i Kebîr	"
		Hasan kızı Fâtıma	"	"	"	"
		Ahmed oğlu Hasan	Kaya Efendi hânesinde	"	"	"
		Ahmed oğlu Hanife	Kendi hânesinde	balta	"	"
		Yusuf oğlu Dursun	"	"	"	"
		Dursun oğlu Şâmil	Koca Ağa hânesinde	"	"	"
		Mustafa oğlu Musa	Kendi hânesinde	tüfenk	"	"
		Musa oğlu Mustafa	"	"	"	"
		Musa kerîmesi Hadîce	"	"	"	"
		Musa zevcesi Cevâhir	"	kama ile	"	"
		Mustafa zevcesi Hünkar	"	"	"	"
		Mustafa kerîmesi Hadîce	"	"	"	"
		Hüseyin oğlu Şevket	Köprü- köyü'nde	balta ile	Sivasî mahallesi	"
		İbrâhim Ağa kerîmesi Nâfiye	Kendi hânesinde	"	"	"
		Mehmed oğlu Ağa	Su damında	"	"	"
		Reşid oğlu Mustafa	Köprü- köyü'nde	"	Câmi'-i Kebîr	"
		Mehmed oğlu Ahmed	"	"	"	"
		Mustafa zevcesi Âyişe	Kendi hânesinde	tüfenk	"	"
		Mustafa oğlu Hâlid	"	balta	"	"
		Mustafa oğlu Hüsnü	"	tüfenk	"	"
		kerîmesi Fehime	"	"	"	"
		Reşid oğlu Ali	Köprü- köyü'nde	balta	"	"
		Mehmed oğlu Şükrü	"	"	"	"
		Mehmed oğlu Hamdi	"	tüfenk	"	"

Kâtılm ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyî'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'is- lerinin ismi
		Hüseyin oğlu Ahmed	"	balta	"	"
		Ahmed oğlu Hacı	"	"	"	"
		Ahmed oğlu Şevki	"	"	"	"
		Rıfat oğlu Rıza	"	"	"	"
		İsmâil oğlu Tayfur	"	"	"	"
		Mehmed oğlu Hasan	"	tüfenk	"	"
		Süleyman kerîmesi	Hasan- kalası'nda	süngü	Ağaçmi- nâre	"
		Ana kerîmesi Rukiye	"	"	"	"
		Ana kerîmesi Nâfiye	"	"	"	"
		Ana kerîmesi Şâfiye	"	"	"	"
		Hasan kızı Safiye	"	"	"	"
		Çanakçı oğullarından Derviş bin Molla Süleyman	Köprü- köyü'nde	tüfenk	Câmi'-i Kebîr	"
		Kındığılı İsmâil kızı Fâtıma	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		Şerif kızı Gülsüm	"	"	"	"
		Şerif kızı Hanife	"	"	"	"
		Şerif kızı Vasfiye	"	"	"	"
		Halil oğlu Ali	Köprü- köyü'nde	"	"	"
		Mehmed ve Cemil	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		Hacı Musa Baba	Köprü- köyü'nde	"	"	"
		kerîmesi Güleser	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		hafîdi Şefik	Su damında	"	"	"
		Müceldili Yusuf bin Ömer	"	"	"	"
		zevcesi Hasbiye	"	"	"	"
		kerîmesi Pınar	"	"	"	"
		hafîdi Sâniye diğer Nâzime	"	"	"	"
		Ahalı İbrâhim kızı Şükriye	"	"	"	"
		Ahalı İbrâhim birâderi Şevki	"	"	"	"
		Muharrem kızı Emine	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		kerîmesi Şefika	"	"	"	"
		diğer Refika	"	"	"	"

Kâfilin İsmi	Memleketi	Maktûlün İsmi	Mahall-i cûrm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Menzûb oldukları çete re'îs- lerinin İsmi
		Ahmed oğlu Dede	Köprü- köyü'nde	"	"	"
		Şerif oğlu Refik	"	"	"	"
		Kurban kızı Nene	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		kerîmesi Cevriye	"	"	"	"
		mahdûmu Yusuf	"	"	"	"
		Abdullah oğlu Mevlüd	"	"	"	"
		Mehmed kızı Gülhanım	"	"	"	"
		Mehmed kızı Seydâ	"	"	"	"
		kerîmesi Fâtıma	"	"	"	"
		mahdûmu Hüsnü	"	"	"	"
		Ahalı Müştak	Köprü- köyü'nde	"	"	"
		zevcesi Fâika	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		Değirmenci Ali	Köprü- köyü'nde	"	"	"
		İsmâil kızı Ümmühan	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		Ahalı Mustafa kızı Fâtıma	"	"	"	"
		Sofu Abdullah	"	"	"	"
		mahdûmu İsmâil	"	"	"	"
		zevcesi Nergiz	"	"	"	"
		kerîmesi Nâzime	"	"	"	"
		Mustafa oğlu Abdullah	"	"	"	"
		zevcesi Bedriye	"	"	"	"
		İhrâmcı Resul oğlu Abdülhamid	"	"	Sivasî mahallesi	"
		Köse Ahmed	"	"	"	"
		zevcesi Vesîle	"	"	"	"
		hemşîresi Fâtıma	"	"	"	"
		diğer Pirûze	"	"	"	"
		baldızı Fâtıma	"	"	"	"
		yeğeni Muharrem	Köprü- köyü'nde	"	"	"
		diğer Mükerrerem	"	"	"	"
		Sulutekyeli Nakim (?) bin Âkif	"	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyî'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'îs- lerinin ismi
		birâderi Cemâl	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		diğer Râsim	"	"	"	"
		vâlideleri Muhsine	"	"	"	"
		Serrâclar'ın İzzet	"	"	"	"
		Kındığılı Bekir kızı Âyişe	"	"	Câmi'-i Kebîr	"
		mahdûmu Zekeriyya	"	"	"	"
		mahdûmu Hâşim	"	"	"	"
		mahdûmu Mehmed	"	"	"	"
		Yusuf kızı Kör Vesile	"	"	"	"
		kerîmesi Zeliha	"	"	"	"
		Kındığılı Derviş kızı Seddiye (?)	"	"	Kethuda	"
		Kındığılı Derviş kızı Kerime	"	balta	"	"
		Kındığılı Derviş mahdûmu İsmâil	"	"	"	"
		Kındığılı Osman kızı Mâvi	"	"	"	"
		Kındığılı Osman mahdûmu Ömer	"	"	"	"
		Kındığılı Osman [kızı] Lütfiye	"	"	"	"
		Kındığılı Osman [kızı] Nûriye	"	"	"	"
		Kındığılı Kör Fâzıl	Köprü- köyü'nde	tüfenk	"	"
		Kındığılı Emrullah oğlu Fethullah	"	"	"	"
		Kındığılı Emrullah zevcesi Zekiye	Hasan- kalası'nda	balta	"	"
		Kındığılı Emrullah gelini Şükrü [Şükriye]	"	"	"	"
		İbrâhim kızı Ballı (?)	"	"	"	"
		Ahmed kızı Râziye	"	"	"	"
		Osman oğlu Rüşdü	Köprü- köyü'nde	"	"	"
		zevcesi Nûriye	"	"	"	"
		kerîme[si] Refîka	Hasan- kalası'nda	"	"	"
		mahdûmu Fahreddin	"	"	"	"
		İmâm oğlu Ahmed	"	"	"	"

Kâtîlin ismi	Memleketi	Maktûlün ismi	Mahall-i cürm	Nev'-i Fecâyi'	Mahallesi	Mensûb oldukları çete re'islerinin ismi
		mahdûmu Kâzım	"	"	"	"
		mahdûmu Münir	"	"	"	"
		yeğeni Sefiye	"	"	Ağaçmi-nâre	"
		Emin oğlu Şaban	"	"	"	"
		zевcesі Nergiz	"	"	"	"
		İsmâil kızı Âyişe	"	"	"	"
		Halil kızı Gülhanım	"	"	"	"
		Fâzıl kızı Hüsnâ	"	"	"	"
		Mehmed kızı Fâtıma	"	"	"	"
		İbrâhim kızı Nâciye	"	"	"	"
		kerîmesi Hasbiye	"	"	"	"
		Berber kızı Şeker	"	"	"	"
		zевcesі Fethiye	"	"	"	"
		kerîmesi Hafıye	"	"	"	"

Esâmileri sebt-i defter edilen eşhâsın hüviyetleri heyet-i ihtiyâriyemizce ma'lûm olan nüfûsdan mâ'adâ esnâ-yı istîlâda kurâ-yı mücâvireden vürûd eden bir kısım eşhâsın ise hüviyetleri bilinemediğinden kaydına geçirilmemiştir. Halbuki merkez kazâda bin dört yüzü mütecâviz sabî ve eşhâsın Ermeniler tarafından katli'âm edilmiş olduğu cihetle işbu yirmi sahîfeyi hâvî defter bi't-tanzîm takdîm kılındı ma'rûzdur.

Fî 10 Temmuz sene [1]335

A'zâ
Süleyman
İmza

A'zâ
Haydar
İmza

Muhtârı
Hasan
İmza

Hasankala İmâmı
Kâmil
İmza

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'islerinin esâmileri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşyâ
Yekebadlı Hamaza,	Hasan oğlu Eyyub	balta	Hasan-kala'da	Müceldi	Mustafa oğlu Yusuf	Müceldili Keşiş oğlu		
Ügümülü Agob,	Hasan oğlu Tevfik	kurşunla	"	"	"	Ermenak, Alvarlı David,		
Todaviranlı Serkis	Aziz oğlu Mehmed	"	"	"	"	Ohannes, Bogos ve ma'iiyyetlerinde altmış müsellah atlı		
"	Hüseyin oğlu Mevlüd	"	"	"	"			
"	Mevlüd oğlu Arslan	"	"	"	"			

Kâtîlın ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdının ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmileri	Gasbedilen nâkûd	Gasbedilen cay
"	Mustafa oğlu Şevki	"	"	"	"	"		
"	Mustafa oğlu Kadir	"	"	"	"	"		
"	Hacı Tosun oğlu Tayyar	"	"	"	"	"		
"	Hâlid oğlu Mustafa	"	"	"	"	"		
"	Hâlid oğlu Lütfi	"	"	"	"	"		
"	Hasan oğlu Kadir	"	"	"	"	"		
"	Receb oğlu Dursun	"	"	"	Mehmed oğlu Ağa	"		
"	Mehmed oğlu Ağa	"	"	"	"	"		
"	Mustafa oğlu Hürrem	kurşun	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Ahmed	"	"	"	"	"		
"	Şemseddin oğlu Sâlim	balta	"	"	"	"		
"	Derviş oğlu Osman	süngü	"	"	"	"		
"	Şerif oğlu Rızâ	kurşun	"	"	"	"		
"	Refik Bey oğlu Bekir Bey	balta	"	"	"	"		
"	Şerif oğlu Mücib	"	"	"	"	"		
"	Şerif oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		
"	Şerif oğlu Behram	"	"	"	Mustafa oğlu Mehmed	"		
"	Mehmed oğlu Nâzım	süngü ma'a- kurşun	"	"	"	"		
"	Murad oğlu Nâdim	"	"	"	"	"		
"	Murad oğlu Mevlûd	balta	"	"	"	"		
"	Murad oğlu Nâdir	"	"	"	"	"		

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdının ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmileri	Gasbedilen miktâr	Gasbedilen eşya
"	Mehmed oğlu Mustafa	"	"	"	"	"		
"	Mâil Bey oğlu Ziya Bey	"	"	"	"	"		
"	Mâil Bey oğlu Şükrü Bey	"	"	"	"	"		
"	Tâhir oğlu Derviş	"	"	"	"	"		
"	Tâhir oğlu Arslan	"	"	"	"	"		
"	Tâhir oğlu Nâzım	"	"	"	"	"		
"	Tâhir oğlu Kâzım	"	"	"	"	"		
"	Tâhir oğlu Mustafa	kurşunla	"	"	Mehmed oğlu Hüseyin	Müceldili Ermenak, Ohannes, Bogos ve Alvarlı David		
"	Mehmed oğlu Yusuf	"	"	"	"			
"	Yusuf kerî- mesi Pınar	"	"	"	"			
"	Yusuf zevcesi Hasbiye	"	"	"	"	"		
"	Yusuf torunu Hanım	"	"	"	"	"		
"	Yusuf torunu Nâdime	"	"	"	"	"		
"	Derviş kerîmesi Ayşe	"	"	"	"	"		
"	Derviş hafîdi Gülzâr	"	"	"	"	"		
"	Cafer kerîmesi Mâşide	"	"	"	"	"		
"	Cafer kerîmesi Makbule	"	"	"	"	"		
"	Mustafa kerîmesi Hadîce	"	"	"	Şükrü oğlu Ahmed	"		
"	Mustafa kerîmesi Fâika	"	"	"	"	"		

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'î-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmileri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşyâ
"	Molla Hasan kerimesi Hadîce	"	"	"	"	"		
"	Molla Hasan kerîmesi Fâtîma [Fethiye]	"	"	"	"	"		
"	Seylan kerîmesi [oğlu] Yusuf	"	"	"	"	"		
"	Seylan kerîmesi [oğlu] Dervîş	"	"	"	"	"		
"	Osman kerîmesi [oğlu] Hasan	"	"	"	"	"		
"	Hamdi kerîmesi [oğlu] Vehbi	"	"	"	"	"		
"	Çolak kerî- mesi [oğlu] Ahmed	"	"	"	"	"		
"	Ahmed kerîme- si [oğlu] Rızâ	"	"	"	"	"		
"	Yusuf kerî- mesi [oğlu] Dâvud	"	"	"	"	"		

Beyânı : 55

Ermeniler tarafından vukû'bulan katli'âmda gerek erkek ve gerek kadın ve çocuk olmak üzere elli beş nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde zikrolunan eşhâsın ma'lûmât ve şuhûdâtıyla işbu defterimiz temhîran makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Şâhid
Mehmed

Şâhid
Ağa

Şâhid
Ahmed

Şâhid
Hasan

Şâhid
Yusuf

[Müceldi Karyesi] Muhtârı
İmza

Müceldi Karyesi İmâmı
İmza

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Hıgıni'dan Arakil, Bogos, Ohannes,	Ali oğlu Ali	kurşunla	Hasan-kala'da	Çöğender	Mehmed oğlu Mustafa	Alvarlı, Todaviranlı,		On liralık kıymetinde eşyası
Müceldili Manik ve Toru	Osman oğlu Halil	"	"	"	"	David Hampar		Yirmi liralık kıymetinde eşyası
"	Halil oğlu Yakub	süngü	"	"	Dede Ağa	"		On liralık kıymetinde eşyası
"	Halil oğlu Avni	kurşunla	"	"	"	"		"
"	Osman oğlu Niyazi	balta	"	"	"	"		Öküz, yirmi liralık kıymetinde eşyası
"	İbrâhim oğlu Vâsîf	süngü ma'a-kurşun	"	"	İbrâhim Çavuş bin İsmâil	"		Öküz, on liralık kıymetinde eşyası
Müceldili Ovan, Serkis, Haço	Halil oğlu Hâfız	balta	"	"	"	"		Yirmi liralık kıymetinde eşyası
"	Âlî Hoca Müştâk	"	"	"	"	"		Yirmi beş liralık kıymetinde eşyası
"	Şevki oğlu Esehan	kurşun, süngü	"	"	Mustafa Çavuş	"		On liralık kıymetinde eşyası
Terzi Serkis, Erzurum'da kuyumcu	İsmâil oğlu Sehlân	balta	Erzurum'da	"	Şahan Bey	Narmanlı Oskan, Apet,	Elli lira mâdenî	Otuz liralık eşya
Arakil, Müceldi[li] Ovan,	Mehmed oğlu Zâkir	"	Hasan-kala'da	"	Mustafa Çavuş	Kuyumcu Manik,		On liralık eşya
Serkis, Haço Arakil	Mehmed oğlu Şâkir	"	"	"	"	Alvarlı David,		"
"	Mustafa oğlu Mehmed	kurşunla	"	"	"	Todaviranlı Hampar		"
"	Yusuf oğlu Rıfat	kurşun, süngü	"	"	Efendi oğlu Fehim	"		On beş liralık eşya
Terzi Serkis, Kuyumcu	Yusuf oğlu Seyfet	balta	Erzurum'da	"	Şahan Bey	"		Yirmi liralık eşya
oğlu Arakil, Müceldili	Hüseyin oğlu Mehmed	kılınç	Hasan-kala'da	"	Efendi oğlu Fehim	"		Sekiz liralık eşya

Kâtilin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Ovan, Serkis, Haço, Arakil	Dursun oğlu Âkif	kurşun	"	"	"	"		On liralık eşya
	Molla Hasan oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		Otuz liralık eşya
"	Mehmed oğlu Hasan	"	"	"	"	"		On liralık eşya
"	Şerif oğlu Âkif	süngü	"	"	"	"		Yedi liralık eşya
"	Emrullah oğlu Halil	kurşun	"	"	"	"		On iki liralık eşya
"	İbrâhim oğlu Genç Ağa	balta	"	"	"	"		
Müceldili Arakil,	İbrâhim oğlu Kıyam	süngü	"	"	Battal oğlu Dede	Todaviranlı Hampar,		On liralık eşya
Ohannes, Bogos,	Mustafa oğlu Mehmed	kurşun	"	"	"	Alvarlı David,		On beş liralık eşya
Hasankalalı Ermenak	Mehmed oğlu Dursun	süngü	"	"	"	Burusalı Aganik		On liralık eşya
Efendi	Dursun oğlu Ağa	kılınç ma'a-kurşun	"	"	"	"	Beş lira	Kırk liralık eşya
"	Kurban oğlu Mustafa	kurşun	"	"	İbrâhim oğlu Hâfız	"		"
"	Kurban oğlu İbrâhim	balta	"	"	Osman	"		"
"	Kurban oğlu Tûfan	kurşun	"	"	"	"		"
"	vâlidesi Fâtıma	süngü	"	"	"	"		"
"	gelini Ayşe	"	"	"	"	"		"
"	diğeri Hadîce	"	"	"	"	"		"
"	diğeri Hediye	"	"	"	"	"		"
"	kerîmesi İffet	"	"	"	"	"		"
"	kerîmesi Hünkar	"	"	"	"	"		"
"	mahdûmu Osman	kurşunla	"	"	"	"		On liralık eşyası

Kâtîlin İsmi ve şöhreti	Maktûlün İsmi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdının İsmi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Ağa oğlu Âdil	"	"	"	"	"		Yirmi liralık eşyası
"	Ağa oğlu Cemâl	"	"	"	"	"		On iki liralık eşyası
"	Ahmed oğlu Derviş	"	"	"	"	"		On beş liralık eşyası
"	Bayrak oğlu Âkif	balta	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	Bayrak oğlu Süleyman	"	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Mehmed oğlu Süleyman	süngü	"	"	"	"		On bir liralık eşyası
"	Mehmed oğlu Hasan	kurşunla	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	Mustafa [oğlu] İbrâhim	"	"	"	"	"		
"	Mustafa oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		
"	Dursun oğlu Ömer	kurşun ma'a-süngü	"	"	Battal oğlu Dede Bey	Alvarlı David, Todaviranlı Hampar,		On beş liralık eşyası
"	Dede oğlu Tayyar	kurşun ma'a-balta	"	"	"	Burusalı Aganik		Sekiz liralık eşyası
"	Dede oğlu Derviş	kurşunla	"	"	"	"		Yirmi liralık eşyası
"	Nişli oğlu İsmâil	"	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	İsmâil oğlu Ağa	balta	"	"	"	"		"
"	Hacı İsmâil oğlu İsmâil	"	"	"	"	"		Otuz liralık eşyası
"	Hacı İsmâil oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		"
"	Ahmed oğlu Ağa	kurşun	"	"	"	"		On sekiz liralık eşyası
"	Mâil oğlu Behlül	"	"	"	"	"		On liralık eşyası

Kâtilin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdân ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Mâil oğlu Halil	"	"	"	Mehmed oğlu Ahmed	"		Sekiz liralık eşyası
"	Osman oğlu Burhan	balta	"	"	"	"		Dokuz liralık eşyası
"	Osman oğlu Ağa	balta, süngü	"	"	"	"		"
"	İbrâhim oğlu Hasan	"	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	Ali oğlu Hurşid	"	"	"	"	"		On üç liralık eşyası
"	Mustafa oğlu Hakkı	kurşun	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Hasan oğlu Dursun	"	"	"	"	"		On yedi liralık eşyası
Terzi Serkis, Kuyumcu Arakil,	Mustafa kızı Firdevs	balta	Erzu- rum'da	"	Ahmed oğlu Mustafa Çavuş	Narmanlı Oskan, Kuyumcu Apet ve		Altmış liralık eşyası
Muşlu Ohannes	Mustafa kızı Remziye	"	"	"	"	Manik		"
"	vâlidesi Hadîce	"	"	"	"	"		"
"	Ahmed kızı Hürrem	süngü, kurşun	"	"	"	"		"
Müceldili Arakil, Bogos,	Halil oğlu Şâmil	kurşunla	Hasan- kala	"	Receb oğlu Derviş	Alvarlı David ve		On liralık eşyası
Ohannes, Ermenak	Şahan zevcesi Fâtıma	süngü	"	"	"	Todaviranlı Hampar		Beş liralık eşyası
Terzi Serkis, Kuyumcu Arakil, Muşlu Ohannes	Mehmed oğlu Hakkı	"	Erzu- rum'da	"	Ahmed oğlu Mustafa Çavuş	"		Dört liralık eşyası
ve Haço	Karslı Durak	"	"	"	"	"		On liralık eşyası
Terzi Serkis, Kuyumcu	Durak oğlu Kıyam	balta	"	"	Hacı Hüseyin oğlu Mustafa	Narmanlı Oskan, Apet, Manik		On beş liralık eşyası
Arakil, Gezli Haço	Durak zevcesi Güli	"	"	"	"	"		"

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	kerîmesi Zelîha	"	"	"	"	"		"
"	birâderi Osman	"	"	"	"	"		"
Müceldili Ohannes, Arakil, Bogos	Veysel Çavuş	süngü ma'a-kurşun	Hasan-kala'da	"	Receb oğlu Derviş	Alvarlı David, Todaviranlı Hampar,		Yirmi liralık eşyası
"	Yusuf oğlu Hâzık	kurşunla	Erzu-rum'da	"	"	Burusalı Aganik		On liralık eşyası
"	Şükrü Bey bin Ahmed	"	"	"	"			On beş liralık eşyası
"	Hotan oğlu Halil	balta	Hasan-kala'da	"	"	"		Dokuz liralık eşyası
"	Celiha (?) oğlu Hasan	kurşunla	"	"	"	"		On dört liralık eşyası
"	Abdurrahman oğlu Emin	"	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	İsmâil oğlu Mustafa	"	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Osman oğlu Fâzıl	süngü	"	"	"	"		On üç liralık eşyası
"	Gayur (?) oğlu Tosun	"	"	"	"	"		Yedi liralık eşyası
"	Tosun oğlu İbrâhim	"	"	"	"	"		Altı liralık eşyası
Terzi Serkis, Kuyumcu Arakil, Gezli Haço,	Terzi oğlu Şükrü	balta	Erzu-rum'da	"	Hacı Hüseyin oğlu Mustafa	Narmanlı Oskan, Apet ve Manik,		On sekiz liralık eşyası
Çiftlikli Aram, Müceldili Ohannes,	Mahmud oğlu Ağa	"	"	"	Ali Hoca Efendi	Alvarlı David, Todaviranlı Hampar		Dokuz liralık eşyası
Arakil, Bogos	Hasan oğlu Mahmud	kurşunla	Hasan-kala'da	"	"			On liralık eşyası
"	Dursun oğlu Cihan	balta, süngü	"	"	"	"		On beş liralık eşyası
"	Veli oğlu Ali	süngü	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Ahmed bin Derviş	"	"	"	"	"		Yirmi liralık eşyası
"	Yusuf oğlu Osman	"	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	Ahmed oğlu Ağa	"	"	"	"	"		Dokuz liralık eşyası

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Halil oğlu Tûfan	"	"	"	"	"		Üç liralık eşyası
Müceldili Ohannes, Arakil, Bogos,	Hüseyin oğlu Ahmed	"	"	"	Mustafa oğlu Osman	Alvarlı David, Todaviranlı Hampar,		On beş liralık eşyası
Terzi Serkis, Kuyumcu Arakil, Muşlu Haço, Gezli Haço,	Kadir oğlu Fâzıl	balta	Erzu-rum'da	"	Hacı Hüseyin oğlu Mustafa	Narmanlı Oskan, Kuyumcu Apet ve		On sekiz liralık eşyası
Çiftlikli Aram, Müceldili Ohannes,	Kadir oğlu İbrâhim	"	"	"	"	Manik		On bir liralık eşyası
Arakil, Bogos	Avcı oğlu Halil	süngü	Hasan-kala'da	"	Mustafa oğlu Osman	Alvarlı David		On liralık eşyası
"	Ârif oğlu Mustafa	"	"	"	"	Todaviranlı Hampar		On dokuz liralık eşyası
"	vâlidese oğlu Âtîfe	"	"	"	"	"		Altı liralık eşyası
"	Halil vâlidese Pirûze	"	"	"	"	"		Dokuz liralık eşyası
"	İsmâil oğlu Bahri Çavuş	"	"	"	"	"		Dört liralık eşyası
"	Ali oğlu Taşdan	kurşunla	"	"	"	"		Yirmi liralık eşyası
Terzi Serkis, Kuyumcu Arakil, Muşlu Haço	İsmâil kerîmesi Nâkibe	"	Erzu-rum'da	"	Hacı Hüseyin oğlu Mustafa	Narmanlı Oskan, Kuyumcu Apet ve		Otuz liralık eşyası
Çiftlikli Aram	Sâlih oğlu İbrâhim	"	"	"	"	Manik		Beş liralık eşyası

Neferen : 103

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda gerek erkek ve gerek kadın ve sabî olmak üzere yüz üç nüfûs olduğu sebt-i defterde zikr edilen eşhâsların şuhûdâtıyla işbu defterimiz temhîran takdîm kılındı.

Fî 27 Temmuz [13]35

Şuhûdân
İsmâil oğlu
İbrâhim

A'zâ

Şühûdânın ismi
Şâhin Bey

Şuhûdân
İbrâhim Hâfız
Osman Efendi

Şuhûdân
Mehmed oğlu
Ahmed

Muhtâr

Şühûdânın ismi
Mehmed oğlu
Mustafa

Bu dahi
Mustafa oğlu
Osman

Şuhûdân
Battal oğlu
Dede Bey

Çöğender karyesi
imâmı

Şühûdânın ismi
Ali oğlu
Dede Ağa

Bu dahi
Âlî Hoca oğlu
Efendi

A'zâ

Bu dahi
Efendi oğlu
Fehim

Şühûdânın ismi
Ahmed oğlu
Mustafa Çavuş

Şühûdânın ismi
Receb oğlu
Derviş

Kâtilin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın esâmîsi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Müceldili karyeli Arakil,	İsmâil oğlu Bilâl	balta	Hasan- kalası'nda	Sos	İsmâil oğlu Hâşim	Alvarlı David, Todaviranlı Hampar,		On liralık eşyası
Bogos, Ohannes, Manik,	İsmâil oğlu Yahya	süngü	"	"	"	kırk sekiz atlı müsellah refâkatiyle		Yirmi liralık eşyası
Burusalı Aganik,	İbrâhim oğlu Derviş	bıçakla	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
Müdürgeli Mıgırdıç	İbrâhim oğlu Ali	"	"	"	"	"	Sekiz yüz manat	On liralık eşyası
"	Hacı Hâfız oğlu Efendi	kurşun ma'a- balta	"	"	"	"		"
"	Kâmil oğlu Cemil	balta	"	"	Hasan oğlu Tayfur	"	İki yüz manat	"
"	Tayfur oğlu Mevlûd	"	"	"	Mehmed oğlu	"		On beş liralık eşyası

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın esâmîsi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Mustafa oğlu Musa	kurşunla	"	"	Mahmud	"		Beş liralık eşyası
"	Hasan oğlu Hüseyin	süngü	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	Şahan oğlu Pehlivân	kurşunla	"	"	"	"	Beş yüz manat	Dokuz liralık eşyası
"	İbrâhim oğlu Ömer	süngü	"	Erzurum'da	Hasan oğlu Şahan	Şuregilli Agob, Müdürmeli Haço,		On iki liralık eşyası
"	Halil oğlu Fâzıl	balta	"	Hasan-kala	Hasan oğlu Tayfur	David ve rüfekâsı		On liralık eşyası
"	Timur oğlu Osman	"	"	"	"	"		"
"	Timur oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Ârif oğlu Halil	kurşun ma'a-süngü	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	Mehmed oğlu İbrâhim	balta ma'a-kurşun	"	"	"	"		Otuz liralık eşyası
"	İmâm İbrâhim Efendi	kurşun ma'a-süngü	"	"	"	"		On beş liralık eşyası
"	Mustafa oğlu Kutan	balta	"	"	"	"	Bir tobra derûnunda beş yüz lira	Bir esb ve bir torba derûnunda elli lira
"	Ahmed oğlu Mehmed Ağa	balta ma'a-süngü	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	Coşhun oğlu Hamdullah	kurşunla	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Mehmed oğlu Durak	kurşun ma'a-balta	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	Dede oğlu Hurşid	"	"	"	"	"		Altı liralık eşyası

Kâtilin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın esâmisi	Mensûb oldukları çete re'islerinin esâmileri	Gasbedilen nûkkâd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Hüseyin oğlu Zühdü	süngü	"	"	"	"		
Müceldili Arakil, Ohannes, Bogos, Manik, Burusalı Aganik, Müdürgili Mıgırdıç	Hüseyin oğlu Rıfat	kurşun ma'a-süngü	"	Sos	Mehmed oğlu Mahmud	Alvarlı David, Todaviranlı Hampar,		On liralık eşyası
	Emin Oğlu Osman	"	"	"	"	kırk sekiz atlı rüfekâsı		On beş liralık eşyası
	Mehmed oğlu Abdurrahman	"	"	"	"			Dokuz liralık eşyası
"	Hacı Hâfız oğlu Kâmil	"	"	"	"	"		On sekiz liralık eşyası
"	Süleyman oğlu Hasan	balta	"	"	"	"		On bir liralık eşyası
"	Hasan zevcesi Güleser	balta ma'a-kurşun	"	"	"	"		"
"	Ako oğlu Hüseyin	balta ma'a-süngü	"	"	"	"		On beş liralık eşyası
"	Abbas oğlu Hasan	süngü	"	"	"	"		
"	Abbas oğlu Hüseyin	"	"	"	"	"		

Neferen: 32

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âm gerek erkek ve gerek kadın ve çocuk olmak üzere otuz iki nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde zikredilen eşhâsın ma'lûmât ve şuhûdâtıyla işbu defterimiz temhîran i'tâ kılındı.

Fî 28 Temmuz [13]35

Şuhûdân
Hasan oğlu
Tayfur

A'zâ

Şuhûdân
İsmâil oğlu
Hâşim

Muhtâr

Şuhûdân
Mehmed oğlu
Mahmud

İmâm-ı Karye-i Sos

A'zâ

Şuhûdân

Hasan oğlu Şahan

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev‘-i fecâyi‘	Mahall-i cürm	Karyesi	Şuhûdâtın esâmisi	Mensûb oldukları çete re‘îslerinin esâmileri
Hertevli Mardiros, Hertevli	Hüseyin oğlu İshak	balta ma‘a-kurşun	Erzurum	Bakılğan	Dursun Efendi oğlu Mehmed Efendi	Komasorlu Ako, Işkılı Babil
Kuşdo ve refîkleri	Ağa oğlu Ahmed	"	"	"	"	"
	Ağa oğlu Abdullah	"	"	"	Hacı Reşid oğlu İbrâhim	"

Beyânı: 3

Ermeniler tarafından karyemizde vukû‘ bulan katli‘âmda üç nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde zikr edilen eşhâsın ma‘lûmât ve şuhûdâtıyla işbu defterimiz makâm-ı â‘idesine takdîm kılındı.

Fî 30 Temmuz [13]35

Şâhid
İbrâhim

Şâhid
Mustafa

Muhtâr

İmâm-ı Karye-i Bakılğan

Kâtîlin İsmi ve şöreti	Maktûlün İsmi ve şöreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın esâmisi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasb edilen nükûd	Gasb edilen eşya ve hayvânât
Çiftlikli Aram, Gezli	Süleyman oğlu İsmâil	balta	Erzurum'da	Pertek	Osman oğlu Âkif	Narmanlı Oskan,	10 lira	
Haço, Müdürmeli	Osman oğlu Himmet	"	"	"	"	Kuyumcu Apet ve Manik	12 lira	
Mıgırdıç	Mahmud oğlu Resul	süngü	"	"	"			On liralık eşyası
"	Reşid oğlu Abdurrezzak	balta	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	Musa oğlu Ali	süngü ve kurşun	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	Musa oğlu Bekir	kurşun	"	"	İbrâhim oğlu Edhem	"		Beş liralık eşyası
"	Mahmud oğlu Coşkun	balta	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Hayal oğlu Hilmi	"	"	"	"	"		Dokuz liralık eşyası
"	Osman oğlu Halil	"	"	"	"	"		On üç liralık eşyası
"	Mustafa oğlu İbrâhim	süngü, kurşun	"	"	"	"		

Beyânı: 10

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmde sırf erkek olmak üzere on nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde esâmîleri zikredilen eşhâsın ma'lûmât ve şuhûdâtıyla işbu defterimiz temhîran i'tâ kılındı.

Fî 28 Temmuz [13]35

Şâhid
İbrâhim oğlu Edhem

Şâhid
Osman oğlu Âkif

A'zâ
Âkif

A'zâ
İbrâhim

Muhtâr

İmâm-ı Karye-i Pertek

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın esâmisi	Mensûb oldukları çete re'islerinin esâmîleri	Gasb edilen nükûd	Gasb edilen eşya ve hayvânât
Müceldili Arakil, Ohannes, Miko Bogos, Avidis, Hampar	Refik oğlu Bekir	kurşunla	Derûn-ı köyde	Haykürt	Dursun oğlu Hüseyin	Alvarlı David, Todaviranlı Hampar,		Bir sâ'at gasbedilmiştir.
	Mehmed oğlu Osman	"	"	"	"	kırk altı müsella refîkleriyle beraber		Bir esb, bir sâ'ati gasbedilmiştir.
"	Mehmed oğlu Behlül	"	"	"	"	"	Beş lirası gasbedilmiştir.	
"	Hacı Hüseyin oğlu Bekir	"	"	"	Ali oğlu Mustafa	"	Dört lirası gasbedilmiştir.	
"	Ahmed oğlu Abdurrezzak	"	"	"	"	Oskan ve David		
"	Mustafa oğlu Ali	"	"	"	Süleyman oğlu	"		
"	Hasan oğlu Mehmed	"	"	"	Hacı Mevlüd	"		
Gezli Haço ve Çiftlikli Aram,	İsmâil oğlu Yusuf	"	"	"	"	"		
David refîkleri	Bekir oğlu Şerif	balta	Erzu-rum'da	"	Hüseyin oğlu Osman	"		

Beyânı: 9

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda sırf erkek olmak üzere dokuz nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde esâmîleri zikredilen eşhâsın ma'lûmât ve meşhûdâtlarıyla işbu defterimiz temhîren i'tâ kılındı.

Fî 28 Temmuz [13]35

Şâhid
**Ali oğlu
Mustafa**

Şâhid
**Hüseyin oğlu
Osman**

Şâhid
**Dursun oğlu
Hüseyin**

Şâhid
Mevlüd

A'zâ
Tayfur

A'zâ
Bekir

Muhtâr

İmâm-ı Karye-i Haykürt

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın esâmisi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Alvarlı David	Davud oğlu Edhem	bıçakla	Hasan-kala'da	Kurnuç	Muhyi (?) oğlu Hasan	Todaviranlı Hampar, Aganik		On liralık eşyası
kırk atlı müsella	Tosun oğlu Fâzıl	balta	"	"	"			Yirmi liralık eşyası
"	Yahya oğlu Osman Bey	"	"	"	"	"		Otuz liralık eşyası
"	Yahya oğlu İbrâhim Bey	kazma	"	"	"	"		Kırk liralık eşyası
"	İmâm Hâfız Osman Efendi	balta	"	"	"	"		Yirmi liralık eşyası
"	Hasan oğlu Abdulkâdir	süngü	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	İbrâhim oğlu İsmâil	kurşunla	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	Hasan oğlu Muhyiddin	"	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Beşir oğlu Yusuf	"	"	"	"	"		On bir liralık eşyası
"	Dursun bin Yusuf	"	"	"	"	"		Dokuz liralık eşyası
"	İsmâil bin Hüseyin	"	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	Ahmed bin İbrâhim Çavuş	balta	Köprü-köyü'nde	"	Yusuf oğlu Şerif	"		On liralık eşyası
"	Ali b. Halil	"	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	Dursun bin Rıza	"	"	"	"	"		Dört liralık eşyası
"	Osman bin Celâl	süngü	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	Şerif bin İbrâhim	"	"	"	"	"		Dört liralık eşyası
"	Ali bin Süleyman	"	"	"	"	"		Üç liralık eşyası

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın esâmisi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmileri	Gasb edilen mülkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Hüseyin bin Ağa	kurşunla	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	Bekir bin Mahmud	süngü	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	İbrâhim kızı Hadîce	balta	"	"	"	"		
"	Coşhûn kızı Sebkât	süngü	"	"	"	"		
"	İbrâhim oğlu Ali	balta	"	"	"	"		
"	Esad oğlu Hamid	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Mustafa	"	"	"	İbrâhim oğlu Ali	"		
"	Ali oğlu Abdurrahman	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Tefvik	"	"	"	"	"		
"	Hızır oğlu Şerif	"	"	"	"	"		
"	Yusuf oğlu Hacı	süngü	"	"	"	"		
"	Seher oğlu Bekir	kurşun	"	"	"	"		
"	Yusuf oğlu Muhyi (?)	balta	"	"	"	"		

Beyânı: 30

Ermeniler tarafından vukû' bulan katli'âmnda erkek ve kadın olmak üzere otuz nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde esâmîleri zikredilen eşhâsın ma'lûmât ve şuhûdâtıyla işbu defterimiz temhîran makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 28 Temmuz sene [13]35

Şâhid
Ali

Şâhid
İlyas

A'zâ
Bekir

A'zâ

Muhtâr

İmâm-ı Karye-i Kurnuç

Kâtîlin İsmi ve şöhreti	Maktûlün İsmi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdânın esâmisi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmileri	Gasbedilen mülküd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Müceldili karyeli Ohannes, Serkis, Bogos, Ügümü karyeli Kigo	İbrâhim oğlu Resul	balta	Hasan-kala'da	Aha	Osman oğlu Yâsin	Alvarlı David Todaviranlı		Bir hayvânı gasbedilmiştir
	Mehmed oğlu Kâmil	"	"	"	"	Hampar ve on altı atlı		On liralık eşyası
"	İbrâhim oğlu Yusuf	"	"	"	"	müsellahtan refikleriyle		Bir esbini götürmüşler
"	İbrâhim oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	Süleyman oğlu Halil	"	"	"	"	"		Bir esbini götürmüşler
"	birâderi oğlu Hâşim	"	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	Şaban oğlu Mustafa	"	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	Şaban oğlu Mehmed Ali	"	"	"	"	"		
"	İsmâil oğlu Ağa	"	"	"	"	"		
"	İsmâil oğlu Hasan	"	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Hasan oğlu Yakub	"	"	"	"	"		On beş liralık eşyası
"	İmâm Ahmed Efendi	"	"	"	Yakub oğlu Hâfız	"		On liralık eşyası
"	Müştak zevcesi Hüsnâ	"	"	"	Mehmed	"		
"	Dede zevcesi Fâtıma	"	"	"	"	"		Yirmi liralık eşyası
"	Hüsnü zevcesi Şeffika	"	"	"	"	"		On liralık eşyası
"	Hüsnü oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		
"	Rıza zevcesi Şeffika	"	"	"	"	"		

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın esâmîsi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Rıza kerîmesi Esme	"	"	"	"	"		
"	Ali oğlu Müştak	Kurşun	Köprü-köyü'nde	"	"	"		
"	Ali oğlu Dede	"	"	"	"	"		Yedi liralık eşyası
"	Dede oğlu Kıyam	Süngü	"	"	"	"		Dokuz liralık eşyası
"	Mustafa oğlu Mehmed	"	"	"	"	"	On beş lirası	
"	Mehmed oğlu Mustafa	Kurşun ve süngü	"	"	"	"	Üç lira	
Gezli Haço ve sekiz refîkleri	İsmâil oğlu Halil	Balta	Erzurum'da	"	"	Gezli Haço,		

Beyânı: 24

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda gerek kadın ve gerek erkek ve çocuk olmak üzere yirmi dört nüfûsdan ibâret olduğu işbu defterde esâmîleri muharrer eşhâsın ma'lûmât ve şuhûdâtıyla musaddak olunduğunu mübeyyin işbu defterimiz temhîran makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 28 Temmuz sene [13]35

Şâhid
**Osman oğlu
Yâsin**

Şâhid
Hâfız Mehmed

Muhtâr

İmâm-ı Karye-i
Aha

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın esâmîsi	Mensûb oldukları çete re'islerinin esâmîleri	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Yol Taburları	Muhyiddin oğlu Dursun	balta	Süviş-li'de	Tuy-i	Muhsin oğlu	Yol Taburları		
tarafından	Osman oğlu Ali	"	"	Sagîr	Hâfız İsmâil	tarafından		
"	Hâfız Hoca oğlu Molla Ali	"	"	"	"	"		
"	İbrâhim oğlu Ahmed	"	"	"	"	"		
"	Halil oğlu Mustafa	"	Erzu-rum'da	"	"	"		
"	İbrâhim oğlu Ali	"	"	"	"	"		
"	Musa oğlu Mehmed	süngü ma'a-balta	"	"	"	"		
"	Musa oğlu [kızı] Rabîa	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu İbrâhim	"	"	"	"	"		

Beyânı: 9

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katl'âmnda dokuz nüfus gerek erkek ve gerek kadın olmak üzere dokuz nüfûsdan ibâret olduğu bâlâda esâmîsi muharrer Hâfız İsmâil Efendi'nin şuhûdâtıyla işbu sebt-i defterimiz temhîran makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Şâhid
Hacı

A'zâ
**Mehmed
Hasan**

Muhtâr

İmâm-ı Karye-i
Tuy-ı Sagir

Kâtîlîn ismi ve şöhreti	Maktûlân ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cûrm	Karyesi	Şühûdânın esâmisi	Mensûb oldukları çete re'islerinin isâmîleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Müceldili Ohannes,	İbrâhim oğlu İsmâil	balta	Hasan-kala'da	Hins	Hamza oğlu Kâmil	Müceldili karyeli		
Bogos, Arakil, Üğtümü	Rahim zevcesi Hüsna	"	"	"	"	Serkis, Ohannes, kırk atlı		
karyeli Agob,	Rahim zevcesi Serfirâz	"	"	"	"	müsellah ma'iiyetleri		
Yekcebadlı Hamazaz	Derviş zevcesi Dilber	"	"	"	"			
"	kerîmesi Fâma	"	"	"	"	"		
	kerîmesi Behiye	"	"	"	"	"		
"	Tevfik oğlu Şefik	"	"	"	Abdurrahman oğlu	"		
"	Hüseyin zevcesi Enîse	"	"	"	Burhan	"		
"	Hüseyin kerîmesi Âişe	"	"	"	"	"		
"	torunu Ağa	"	"	"	"	"		
"	İsmâil oğlu Şerif	"	"	"	"	"		
"	İsmâil kerîmesi Binnaz	"	"	"	"	"		
"	Rahim oğlu Münib	"	"	"	"	"		

Beyânı: 13

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda gerek erkek ve gerek kadın olmak üzere on üç nüfûsdan ibâret olduğu işbu sebt-i defterde isimleri muharrer eşhâsın şuhûdâtıyla ma'lûm olduğunu mübeyyin defterimiz temhîran makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 28 Temmuz [13]35

Şâhid
Halil

Şâhid
Burhan

A'zâ
Hasan

Muhtâr

İmâm-ı Karye-i Hins

Kâtîlin ismi ve şöhrati	Maktûlün ismi ve şöhrati	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdının esâmisi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasbedilen mülk	Gasbedilen eya ve hayvânât
Hasankalalı Ermenek,	Ali oğlu Sâlih	balta	Hasan-kala'da	Serçe-boğaz	Ahmed oğlu Dursun	Alvarlı David		
Ohannes Hasankalalı Aganik	Sâlih oğlu Necib	"	Köprü-köyü'nde	"		Todaviranlı Hampar,		
	Sâlih oğlu Abdurrahman	"	Hasan-kalası'nda	"	"	kırk atlı müsellaht refikleri		
"	Sâlih oğlu Zâkir	"	"	"	"			
"	kızı Hanım	"	"	"	"	"		
"	zevcesi Fâtıma	"	"	"	"	"		
"	gelini Nene	"	"	"	"	"		
"	yeğeni Ya'kûb	"	Köprü-köyü'nde	"	"	Köprü köylü Kirkor ve		
"	Yakub zevcesi Nazlı	"	Hasan-kalası'nda	"	"	Mıgırdıç, Alvarlı David		
"	Eyyub oğlu Şerif	"	Köprü-köyü'nde	"	"	ve refikleri Kirkor ve		
"	Eyyub oğlu Sâbit	"	"	"	"	Mıgırdıç		
"	Sâbit oğlu İdris	"	Hasan-kalası'nda	"	"	David ve Hampar		
"	İdris kızı Nene	"	"	"	"	"		
"	zevcesi Münîre	"	"	"	"	"		
"	Sâbit zevcesi Makbule	"	"	"	"	"		
"	Ahmed oğlu Osman	"	Köprü-köyü'nde	"	"	Kirkor ve Mıgırdıç,		
"	vâlidesi Mâvi	"	Hasan-kalası'nda	"	"	David ve Hampar		
"	birâderi Halil	"	derûn-ı köyde	"	"	"		
"	mahdûmu Ömer	"	Hasan-kalası'nda	"	"	"		
"	zevcesi Nazlı	"	Beraber götürmüşler	"	"	"		
"	Hâfız zevcesi Gülten	kurşunla	Hasan-kalası'nda	"	"	"		

Kâtîlin ismi ve şöretî	Maktûlün ismi ve şöretî	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın esâmîsi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasbedilen nûktâ	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Hüseyin oğlu Tayyar	"	"	"	"	"		
"	Mustafa oğlu Derviş	balta	Köprü-köyü'nde	"	"	Kirkor ve Mıgırdıç		
"	Derviş oğlu Emrullah	"	Hasan-kalası'nda	"	"	David ve Hampar		
"	Derviş oğlu Hüsmâ (?)	"	"	"	"	"		
"	Ağa oğlu Seyfullah	"	"	"	"	"		
"	İbrâhim zevcesi Şükûfe	"	"	"	"	"		
"	Ahmed kızı Esme	"	"	"	"	"		
"	Edhem zevcesi Hindiye (?)	"	"	"	"	"		
"	Edhem oğlu Durak	kurşunla	"	"	"	"		
"	Hasan oğlu Yakub	süngü	"	"	"	"		
"	Dede [kızı] Fâtıma	"	"	"	"	"		
Hasankalalı Ermenak, Ohannes, Aganik	Ârif kerîmesi Lütfiye	"	Hasan-kala'da	"	Ahmed oğlu İbrâhim	Alvarlı David, Todaviranlı Hampar		Beş liralık eşyası
	Hamdi kızı Nene	"	"	"	"			Üç liralık eşyası
"	Hüseyin kızı Fâika	"	"	"	"	"		İki liralık eşyası
"	Hüseyin kızı Gülühanım	balta	"	"	"	"		Dört liralık eşyası
"	Hüseyin kızı [oğlu] Celâl	"	"	"	"	"		On liralık eşyası

Beyânı: 37

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmnda gerek erkek ve gerek kadın ve çocuk olmak üzere otuz yedi nüûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde esâmîleri muharrer eşhâsın şuhûdâtıyla ma'lûm olduğunu mübeyyin işbu defterimiz temhîran takdîm kılındı.

Fî 28 Temmuz sene [13]35

Şâhid
İbrâhim

Şâhid
Dursun

Şâhid
Derviş

Muhtârı
Dede

Serçeboğaz Karyesi İmâmı
Hüsnü

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Agdasur karyeli Sirop,	Hüseyin oğlu Aziz	balta	Erzu- rum'da	Pusu- dere	Mustafa oğlu Hüseyin	Çiftlikli Ohannes ve Öznülü		
Haçık- vanklı Misak,	Hüseyin oğlu Mustafa	"	"	"	"	Sirop, Hadrakili Kirkor ve yirmi		
Tivnikli Bellü Serkis	Hüseyin oğlu Hüseyin	"	"	"	"	müsellah ma'îyyet- lerinde		
"	Ali bin Durak	"	"	"	"			
"	Ali zevcesi Nâzime	"	"	"	"	"		
"	Durak oğlu Dede	"	"	"	"	"		
"	Sâdık oğlu Mustafa	"	"	"	"	"		
"	Mustafa oğlu Fâik	"	"	"	Ali oğlu Hasan	"		
"	Mustafa kızı Hediye	"	"	"	"	"		
"	Mustafa kızı [oğlu] Niyâzi	"	"	"	"	"		
"	Mustafa kızı [oğlu] Tayfûr	"	"	"	"	"		
"	Sâdık kızı [oğlu] Şaban	"	"	"	"	"		
"	Şaban zev- cesi Gülsüm	"	"	"	"	"		
"	Şaban kerîmesi Mazlûme	"	"	"	"	"		
"	Şaban oğlu Durak	"	"	"	"	"		
"	Şaban oğlu Yusuf	"	"	"	"	"		
"	Şaban oğlu Tosun	"	"	"	"	"		
"	Memo oğlu Rüşdü	"	"	"	"	"		
"	Memo zev- cesi Güllü	"	"	"	"	"		
"	Rüşdü zev- cesi Behiye	"	"	"	"	"		

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi	Gasbedilen nühûd	Gasbedilen eçya ve hayvânât
"	Ali oğlu Taşdan	"	"	"	"	"		
"	Ali oğlu Râsim	"	"	"	"	"		
"	İsmâil oğlu Mustafa	"	"	"	"	"		
Agdasurlu Sirop,	Mustafa zevcesi Tayyibe	"	"	"	Mehmed oğlu Ali	Çiftlikli Ohannes ve Öznü karyeli Sirop,		
Haçikvank-lı Misak	Mustafa kızı Zühre	süngü	"	"	"	Hadrakili Kirkor ve yirmi müsella ma'iiyetlerinde		
"	Mahmud oğlu Âkif	kurşun	"	"	"	"		
"	Mahmud oğlu Şâmil	kurşun ve süngü	"	"	"	"		
"	Mahmud kızı Makbule	balta	"	"	"	"		
"	Mahmud oğlu Bayık	"	"	"	"	"		
"	Halil oğlu Hüseyin	"	"	"	"	"		
"	Halil oğlu Nâfiz	"	"	"	"	"		
"	Halil kızı Nâime	kurşun	"	"	"	"		
"	Osman oğlu Ahmed	süngü	"	"	"	"		
"	Osman oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		
"	Mehmed zevcesi Pirûze	balta	"	"	"	"		
"	Hüseyin oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda gerek erkek ve gerek kadın ve çocuk olmak üzere otuz altı nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde esâmîleri zikreden eşhâsın ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defterimiz temhîran takdîm kılındı.

Şâhid
Mehmed oğlu
Ali

Şâhid
Ali oğlu
Hasan

Şâhid
Mustafa oğlu
Hüseyin

Muhtârı
Rüstem

Pusudere karyeli
İmâm
Sâlih oğlu
Abdülkerim

Kâtîlin ismi ve şöhrati	Maktûlün ismi ve şöhrati	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdının ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Müceldili Serkis	Hasan Bey oğlu Hamid Bey	süngü		Baldızı		Alvarlı David, Todaviranlı Hampar		
Ohannes Bogos	Resul oğlu Ömer	balta		"		"		
"	Resul oğlu Hüseyin	"		"		"		
"	Resul oğlu Mustafa	"		"		"		
"	Resul oğlu Cemâl	kurşun		"		"		
"	Mehmed oğlu Hüseyin	"		"		"		
"	Mehmed oğlu Hasan	balta		"		"		
"	Ali oğlu Hasan	"		"		"		
"	Ömer oğlu Ahmed	"		"		"		
"	Kâsım oğlu Bekir	süngü		"		"		
"	Muharrem zevcesi Havva	"		"		"		
"	Muherrem kızı Firûze	"		"		"		

Kâtîlin ismi ve şöhrati	Maktûlün ismi ve şöhrati	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdının ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Müceldi karyeli Serkis ve Arakil	Hamza oğlu Tevfik	balta	Erzurum'da	İzirmik	Hamza oğlu Tûfan Bey	Alvarlı David, Müceldi Hampar, Ohannes		On liralık eşyası
"	Kadir oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		On beş liralık eşyası
"	Kadir oğlu Aziz	"	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Ahmed oğlu Nâzım	"	"	"	"	"		On yedi liralık eşyası

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi	Gasbedilen nükkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Mehmed oğlu Mahmud	"	"	"	"	"		Dokuz liralık eşyası
"	İbrâhim oğlu Durak	kurşun	Köy önünde	"	Mehmed oğlu Dursun	"		Yirmi liralık eşyası
"	Yusuf oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		Beş liralık eşyası
"	Ali oğlu Yusuf	"	"	"	"	"		Sekiz liralık eşyası
"	Yusuf oğlu Mevlüd	"	"	"	"	"		

Neferen: 9

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda gerek erkek ve gerek kadın ve sabî olmak üzere dokuz nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde esâmîleri zikredilen eşhâsın ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defterimiz temhîran takdîm kılındı.

Fî 28 Temmuz sene [1]335

Şâhid

Şâhid
Tûfan

A'zâ
Dursun

Muhtârı

İzirmik Karyesi
İmâmı

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi	Gasbedilen nükkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Müceldili Manik ve Ohannes	Ahmed oğlu İsmâil	balta	Hasan-kala'da	Porsih [Porsuk]	Mehmed oğlu Hurşid	Hasankalalı Agaca, Alvarlı David, Todaviranlı		
"	Hüseyin oğlu Celâl	kurşunla	"	"	"	Hampar, birâderi		
"	Mustafa oğlu Hüseyin	balta	"	"	"	Serkis, altmış atlı müsella		
"	Bayram oğlu Muharrem	"	"	"	"	refikleriyle		

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Hüseyin oğlu Mehmed	balta, süngü	"	"	Hurşid oğlu Ali	"		
"	Said oğlu Hüseyin	"	"	"	"	"		
"	Sâbit oğlu Said	"	"	"	"	"		
"	Ali kızı Esme	kurşun ve süngü	"	"	Mehmed oğlu Mustafa	"		
"	Kıyam kızı Nâciye		"	"		"		
"	Mahmud kızı [oğlu] Hamdi	"	"	"		"		
"	Mehmed kızı [oğlu] Ahmed	"	"	"	Said oğlu Tosun	"		
"	Ali kızı Refika	"	"	"	"	"		

Neferan: 12

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan [katli'âmda] gerek erkek ve gerek kadın ve çocuk olmak üzere on iki nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde zikredilen eşhâsın ma'lûmât ve şuhûdâtıyla işbu defterimiz temhîran takdîm â'idesi [makâm-ı â'idesine takdîm kılındı].

Fî 28 Temmuz sene [1]335

Şâhid
Ali

A'zâ
İsmâil

Şâhid
Hurşid

Muhtârı

Şâhid
Mustafa

Porsih [Porsuk] Karyesi
İmâmı
Mehmed

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdânın isimleri	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Gezli Haço Müdürmeli Agob, Kevehorlu Makar,	İsmâil oğlu Mustafa	Balta	Erzurum'da	Tuy-ı Kebîr		Çiftlikli Aram, Kuyumcu Apeti ve Manik,		
Müceldili Ohannes, Bogos, Arakil, Manik	İsmâil oğlu Yusuf	"	"	"		Oskan, Müceldili Serkis, Alvarlı David ve		
	Ali oğlu Mahmud	"	Hasan-kala'da	"	İsmâil oğlu Hasan	kırk atlı müsella		
	Ebûbekir oğlu Mahmud	Süngü	"	"	"	refikleri		
"	Kâmil oğlu Ali	"	"	"	"			
"	Hüseyin oğlu Taşdan	"	"	"	"	"		
"	Yusuf oğlu Seyfullah	Kurşun	"	"	Reşid oğlu Ziya	"		
"	Hüseyin oğlu Hasan	"	"	"	"	"		
"	Yusuf oğlu Ali	Balta	"	"	"	"		

Beyânı: 9

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmde erkek olmak üzere dokuz nûfûsdan ibâret olmak üzere sebt-i defterimizde esâmîleri zikrolunan eşhâsın ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defterimiz makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 9 Temmuz sene [1]335

Şâhid
Mehmed Ziya

Şâhid
Hasan

Muhtârı

Tuy-ı Kebîr Karyesi
İmâmı

Katilin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Şühâdının ismi	Mensâb oldukları çete re'islerinin isimleri	Gasbedilen nûkûd	Gasbedilen e'ya ve hayvânât
Gezli Haço, Müdürgeli	Hasan oğlu Said	balta	Erzurum'da	Ortuzu	İbrâhim oğlu Halil	Çiftlikli Aram,		
Agob, Kevehorlu	Mehmed oğlu Yusuf	"	"	"	"	Kuyumcu Apet,		
Makar	Osman oğlu İshak	"	"	"	"	Tivnikli Avim (?),		
"	Mahmud oğlu İsmâil	süngü	"	"	Mustafa oğlu	ve otuz müsella		
"	Dede oğlu Şemseddin	balta	"	"	İsmâil	ma'yyetlerinde		
"	İsmâil oğlu Ağa	"	"	"	"	"		
Hertev karyeli Kuşdo	Mustafa oğlu Hasan	balta, kurşun	Köy önünde		İbrâhim oğlu Şükrü	"		
Hertev karyeli Serkis	Şefik oğlu Mevlüd	"	"	"	"	"		
"	Kurban oğlu Ahmed	"	"	"	Hurşid oğlu Emin	"		
"	Mustafa oğlu Ali	"	"	"	"	"		
"	Mustafa oğlu Hasan	"	"	"	"	"		
"	Ahmed oğlu Kâmil	"	"	"	Mehmed oğlu	"		
"	Mehmed oğlu Ahmed	"	"	"	İbrâhim	"		
"	Hüseyin oğlu Eyyub	"	"	"	"	"		
"	Tosun oğlu İshak	"	"	"	"	"		

Beyân: 15

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda erkek olmak üzere on beş nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde zikredilen eşhâsın ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defterimiz temhîran makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 29 Temmuz sene [13]35

Şâhid

Emin

Şâhid

İbrâhim Hakkı

Şâhid

Halil

Şâhid

Şükrü

Muhtârı

Ortuzu Karyesi İmâmı

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Meşhûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
Hertev karyeli Mardiros, Keşiş oğlu Kirkor, Alvarlı	Süleyman oğlu Abdullah	süngü	Köy içinde	Ağcalar	Mehmed oğlu	Alvarlı David, Milis,		
	Abdurrahman oğlu Eyyub	"	"	"	Mahcık (?)	Kızılbeyi (?) Miran,		
Tekneci Arot, Işkılı Babil, kırk iki atlı	Ahmed oğlu Şaban	"	"	"	"	Komite re'îsi Ermenak		
müsellah refîkleri	Derviş oğlu Nâzım	kazma	"	"	"	"		
	Süleyman oğlu Safer	"	"	"	Numan oğlu Selîm	"		
"	Süleyman oğlu Mevlüd	balta	"	"	"	"		
"	İsmâîl oğlu [kızı] Nâzire	"	"	"	"	"		
"	Şemseddîn oğlu Yunus	"	"	"	"	"		
"	Şemseddin oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		
"	Halil oğlu Abdullah	kurşun	"	"	Mustafa oğlu	"		
"	İbrâhim oğlu Şükrü	balta	Kurudere	"	Mehmed 'de	"		
"	Tâhir oğlu Mecnun	"	"	"	"	"		
"	Kadir oğlu Sedir	"	"	"	"	"		
"	Ali oğlu Hamza	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Câzim	kazma	Köyde	"	Emin oğlu Derviş	"		
"	Fâzıl oğlu Râsim	"	"	"	"	"		
"	Ağa Dede oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		
"	İbrâhim oğlu Şaban	"	"	"	"	"		
"	Hüseyin oğlu Rahim	"	"	"	"	"		
"	Hurşid oğlu Kahraman	kurşun, süngü	"	"	Hacı İsmâîl oğlu Yusuf	"		

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Meşhûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin ismi	Gasbedilen nükûd	Gasbedilen eşya ve hayvânât
"	Şa'bân oğlu Refik	"	"	"	"	"		
"	Osman oğlu Ahmed	"	"	"	"	"		
"	Sofu oğlu Abdullah	"	"	"	"	"		
"	Sofu oğlu Hüseyin	"	"	"	"	"		
"	Dursun oğlu Ali	"	"	"	"	"		
"	Ahmed oğlu Osman	balta	"	"	Hüseyin oğlu Şâmil	"		
"	Abdullah oğlu Süleyman	süngü	"	"	"	"		
"	Tevfik oğlu Nusret	kurşun	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Tevfik (?)	balta	"	"	"	"		
"	Abdullah oğlu Ali	"	"	"	Süleyma[n] (?)oğlu	"		
"	Osman oğlu Mevlüd	"	"	"	Veysi	"		
"	Ali oğlu Sarı	"	"	"	"	"		
"	Mevlüd oğlu Ziya	"	"	"	"	"		

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağsûb nükûd	Mağzûb eşya
Yekebadlı David oğlu	İbrâhim oğlu Behram Bey	ihrâk	Köy içinde	Sürbahar	Şerif oğlu Mâil	Sivaslı Varcebet, Sivaslı		
Afro, David oğlu Hama-zak, Köprüköylü Nalband	Behram Bey oğlu Ziya	"	"	"	"	Altundişli Onnik, yüz		
	Behram Bey oğlu Sâlim	"	"	"	"	elli süvâri ve piyâde		
	Ağa zevcesi Saîde	"	"	"	"	müsellah ma'îyyetleri		
Köprüköylü Kokor,	Ağa oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		

Kâtîlin İsmi	Maktûlün İsmi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağrûb nûkûd	Mağrûb eçya
Yüzübenekli Ohannes	Emin oğlu Hasan	"	"	"	"	"		
"	Ömer oğlu Ali	"	"	"	"	"		
"	Emin oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Râmiz	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Ferâmuz	"	"	"	"	"		
"	Ahmed oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Osman	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Nâzır	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Cibril	"	"	"	"	"		
"	Mehmed zevcesi Zeyneb	"	"	"	"	"		
"	Ahmed oğlu Şerif	"	"	"	Sâlih oğlu İbrâhim	"		
"	Mâil oğlu Hamid	"	"	"	"	"		
"	Ömer oğlu Ali	"	"	"	"	"		
"	Ömer oğlu Ahmed	"	"	"	"	"		
"	Mustafa oğlu Necib	"	"	"	"	"		
"	Dede oğlu Mustafa	"	"	"	"	"		
"	Dede kızı Fâtıma	"	"	"	"	"		
"	İsmâil oğlu Osman	"	"	"	"	"		
"	İsmâil oğlu Mustafa	"	"	"	"	"		
"	Kurban oğlu Abdullah	"	"	"	"	"		
"	Kâmil zevcesi Âişe	"	"	"	"	"		
"	İsmâil oğlu Ali	"	"	"	"	"		

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağsûb nûkûd	Mağzûb eşya
"	Ali oğlu Abdûlbâki	"	"	"	"	"		
"	Ali kızı Hadîce	"	"	"	"	"		
"	Ali zevcesi Zeliha	"	"	"	"	"		
"	Dursun oğlu Hacı	"	"	"	"	"		
"	Dursun oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Ahmed	"	"	"	Osman oğlu Âkif	"		
"	vâlidesi Hanım	"	"	"	"	"		
"	zevcesi Sebîle	"	"	"	"	"		
"	Mustafa oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		
"	Mustafa vâlidesi Âişe	"	"	"	"	"		
"	Said oğlu Seyyid	"	"	"	"	"		
"	Salâh oğlu Ali	"	"	"	"	"		
"	Halil oğlu Sarı	"	"	"	"	"		
"	vâlidesi Sebîle	"	"	"	"	"		
"	Osman oğlu İbrâhim	"	"	"	"	"		
"	İbrâhim oğlu Niyâzi	"	"	"	"	"		
"	İbrâhim kızı Gûlsüm	"	"	"	"	"		
"	Salâh oğlu Hasan	"	"	"	"	"		
"	Hasan kızı Zeliha	"	"	"	İsmâil oğlu	"		
"	Osman oğlu Halil	"	"	"	Dursun	"		
"	Halil zevcesi Esme	"	"	"	"	"		
"	Hâşim oğlu Mehmed	"	"	"	"	"		

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cürm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağsûb nûkûd	Mağzûb eşya
"	Süleyman oğlu Numan	"	"	"	"	"		
"	Süleyman oğlu Ayn	"	"	"	"	"		
"	Rıdvân oğlu Zekeriya	"	"	"	"	"		
"	İsmâil oğlu Müştak	"	"	"	"	"		
"	Müştak zevcesi Vasfiye	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Hüseyin	"	"	"	"	"		
"	Ali oğlu Ömer	"	"	"	"	"		
"	Mehmed oğlu Lutfi	"	"	"	"	"		
"	Osman oğlu Abdullah	"	"	"	"	"		
"	Halil oğlu Dede	"	"	"	"	"		

Beyânı: 59

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda gerek erkek ve gerek kadın olmak üzere elli dokuz nüfûsdan ibâret olmak üzere sebt-i defterde isimleri muharrer şahısların ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defterimiz makâm-ı â'idesine takdîm [kılındı].

Fî 1 Ağustos sene [13]35

Şâhid
İbrâhim

Şâhid
İsmâil

Şâhid
Âkif

Muhtâr
İmza

İmâm-ı Karye-i Sürbahan
İmza

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağsûb nükûd	Mağsûb eşya	Mülâhazât
Hertevli Sirob, Hertevli	Hasan oğlu Şâmil	kazma	Korucuk'da	Gerdekkaya	Emin oğlu Hüseyin	Alvarlı David Hertevli			
Keşiş oğlu Serkis	Musa oğlu Niyâzi	"	"		"	Mardiros, on atlı			
"	Durak oğlu Serhenk	"	"		Alâeddîn oğlu İrfânî	müsellah refikleriyle			
"	Emin oğlu İlbeği	"	"		İrfânî	"			
"	İrfânî oğlu Kırkanî	"	"		Ârif oğlu Müştâk	"			

Beyânı: 5

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda beş nüfûsdan ibâret olduğu sebt-i defterde isimleri zikredilen eşhâsın ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defterimiz makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 30 Temmuz sene [13]35

Şâhid
İrfânî

Şâhid
Ârif

Muhtâr
İmza

İmâm-ı Karye-i Gerdekkaya
İmza

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağsûb nükûd	Mağsûb eşya	Mülâhazât
Yağan karyeli Sirob,	Derviş Bey oğlu Âlî Bey	Kurşun	Köy içinde	Hertev	Mehmed oğlu Ahmed	Işkılı Karo oğlu			
Hertevli Bozo oğlu Arot,	Âlî Bey oğlu Ömer Bey	"	"	"	"	Ohannes, Laz Karabet			
Vanik oğlu Sifo, Işkılı oğlu Samil,	Âlî Bey oğlu Arslan Bey	"	"	"	"	oğlu Mardiros,			

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağrûb nûkûd	Mağrûb eşya	Mûlâhazât
Yekebadlı oğlu Bogos, Köprük[öy]-lü Agob,	Âlî Bey oğlu Hakkı Bey	"	"	"	"	Keşiş oğlu Serkis,			
Ağık oğlu Simon Matyas (?) oğlu İnnik	Ahmed Bey oğlu Dursun Bey	"	"	"	"	Kuşdo oğlu Komar, Todaviranlı Sirop,			
Matyas oğlu Ebrim,	Dursun Bey oğlu Cemâl Bey	"	"	"	"	Yağanlı Taypan, Hertevli Kokor oğlu Karik			
Karo oğlu Agob,	Ali Bey zevcesi Nûriye	"	"	"	Hüseyin oğlu Laz Ali	Kaloset oğlu Arot,			
Karo oğlu Zadik,	Ziya oğlu Hazâl	"	"	"	"	Arot oğlu Iğış (?),			
Karabet oğlu Ohannes,	Ziya oğlu Münib	"	"	"	"	Todaviranlı Aram,			
Karabet oğlu Arot	Ziya kızı Hadîce	"	"	"	"	Nersis oğlu Kokas,			
"	Mustafa Bey oğlu Ayn	"	"	"	"	Nersesi oğlu Kazar,			
"	Behram oğlu Râsim	"	"	"	"	Kirkor oğlu Sahak			
"	Hacı Bey oğlu Ağa	"	"	"	"				
"	Hacı Osman Bey oğlu Ömer Bey	"	"	"	Rıdvan Bey oğlu Mehmed Bey				
"	Hacı Osman Bey oğlu Hasan Bey	"	"	"	"				
"	Ahmed Bey oğlu İbrâhim Bey	"	"	"	"				
"	İsmâil oğlu Hasan Çavuş	"	"	"	"				
"	Kurbân oğlu Osman	Balta	Köprü-köyü'nde	"	"	Antranik Çetesi, seksen			

Katilin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cûrm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Mağrûb nûkûd	Mağrûb eşya	Mâlîharât
"	Şaban oğlu Burhan	"	"	"	"	altı müsella			
"	Şevki oğlu Sokyan (?)	"	"	"	Ömer oğlu Dede	refikleriyle [*]			
"	Necib oğlu Siraceddin	"	"	"	"				
"	Necib oğlu Şeffik	"	"	"	"				
"	Ömer oğlu Kaya	"	"	"	Şerif oğlu Halil				
"	Ahmed oğlu Hasan Çavuş	Kurşun	"	"	"				
"	Ali oğlu Veli	"	"	"	"				
"	Arif Bey oğlu Tefvik	"	"	"	İbrâhim oğlu Behram				
"	Şaban oğlu Behram	"	"	"	"				
"	Süleyman oğlu Mevlûd	"	"	"	"				
"	Süleyman oğlu Mustafa	"	"	"	Ahmed oğlu Şeyh				
"	Şerif oğlu İrfânî	"	"	"	Mustafa				
"	Kurban oğlu Ali	"	"	"	"				
"	Ali oğlu Mehmed	"	"	"	"				
"	Hüseyin oğlu Ali	"	"	"	Şaban oğlu Rıdvan				
"	Ârif oğlu İbrâhim	"	"	"	"				
"	Mustafa oğlu Genç Ağa	"	"	"	"				
"	Ali oğlu Mehmed	"	"	"	"				

Beyânı: 37

[*] Metinde sehven "Esâmî-i meşhûdât" sütununa yazılmıştır.

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cûrm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağsûb nûkûd	Mağsûb eşya	Mûlâhazât
Kerpiçli	Râgıb oğlu Reşid	balta	Erzu- rum'da	Güllü	Ömer oğlu Tosun	Kerpiçli			
Sirop, Kerpiçli David,	Râgıb oğlu Ahmed	"	"	"	"	Adım, Tivnikli Keşiş oğlu			
Kerpiçli Serkis	Reşid oğu Ali	"	"	"	"	Mardiros beş atlı			
	Receb oğlu Ağa	"	"	"	"	müsellah refîkleriyle			
	Ağa oğlu Hayri	"	"	"	"				

Beyânı: 5

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda erkek olmak üzere beş nüfûsdan ibâret olub ismi muharrer şahsın ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defterimiz makâm-ı â'idesine takdîm [kılındı].

Fî 30 Temmuz sene [13]35

Şâhid
Tosun

Muhtâr
İmza

İmâm-ı Karye-i Güllü
İmza

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cûrm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağsûb nûkûd	Mağsûb eşya	Mûlâhazât
Tortanlı Karagavur oğlu	Ahmed oğlu Gül Ağa	balta	'nde	Ağze- hir	[Tosun oğlu Ahmed]	Işkılı Arşak, Karslı			
Manas, Tortanlı	Ahmed oğlu Cemâl	"	"	"		Miran, Tortanlı Arot,			
Karagavur oğlu Bogos,	Ahmed oğlu Mevlûd	"	"	"		doksan atlı müsellah			
Yekebadlı Hanpar,	Ahmed oğlu Fahri	"	"	"		refîkleriyle [*]			

[*] Metinde sehven "Esâmî-i Meşhûdât" sütununa yazılmıştır.

Kâtîlin İsmi	Maktûlün İsmi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cürm	Karyesi	Esmâ-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Mağsûb nûkûd	Mağsûb eşya	Mûlahazât
Yekebadlı Aram,	Dursun oğlu İbrâhim	"	"	"					
Köprüköylü Kokor,	Hüseyin oğlu Fermânî	"	"	"					
Tortanlı Nersis	Hüseyin oğlu Yakub	"	"	"					
Tato oğlu Arot	Mehmed oğlu Mansur	"	"	"	Mustafa oğlu Cemâl				
"	Tosun oğlu Yusuf	"	"	"	"				
"	Hüseyin oğlu Fâik	"	"	"	"				
"	Mustafa oğlu Ali	"	"	"	"				
"	İsmâil oğlu Ziya	"	"	"	"				
"	Behlül oğlu Niyâzi	"	"	"	"				
"	Safer oğlu Muharrem	"	"	"	"				
"	Hüseyin oğlu Safer	"	"	"	Mustafa oğlu Cafer				
"	Mehmed oğlu Hüseyin	"	"	"	"				
"	Hüseyin oğlu Tosun	"	"	"	"				
"	Hüseyin oğlu Cafer	"	"	"	"				
"	Hüseyin oğlu Tayfur	"	"	"	Yusuf oğlu Mustafa				
"	Ali oğlu Şâkir	"	"	"	"				
"	Şâkir oğlu Fehim	"	"	"	"				
"	Ali oğlu Zahre	"	"	"	"				
"	Yusuf oğlu Ağadede	"	"	"	"				
"	İbrâhim oğlu Şevki	"	"	"	"				
"	Mehmed oğlu Esmânî (?)	"	"	"	"				

Beyânı: 25

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda yirmi beş nüfûsdan ibâret olup sebt-i defterde eşhâsın ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defterimiz makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 30 Temmuz sene [13]35

Şâhid
Mustafa

Şâhid
Cafer

Şâhid
Ahmed Cemâl

Şâhid
Hasan

Muhtâr
Cemâl

İmâm-ı Karye-i Ağzehir

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cûrm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağrûb mîkûd	Mağrûb eşya	Mûlahazât
Hertevli Mardiros ve	Kâmil oğlu Hâşim	balta	Köprükö yü'nde	Bul-kâsım	Mustafa oğlu Şükrü	Hertevli Kuşdo,			
Keşiş oğlu Serkis	Kâmil oğlu Veli		"	"	"	Hertevli Sirop			
Tuti karyeli Sirop,	Sâbit oğlu Mehmed	süngü	"	"	"	altı atlı müsella			
Hertevli Karo	Halil oğlu İbrâhim	kurşun	"	"	"	refîkleriyle			
"	Ahmed oğlu Mustafa	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Hakkı	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Edhem	"	"	"	"				
"	Mehmed oğlu Esad	"	"	"	"				
"	Esad oğlu Hasan	"	"	"	Kâmil oğlu Hakkı				
"	Mevlûd oğlu Mahmud	balta	"	"	"				
"	Hasan oğlu Şerif	"	"	"	"				
"	Hasan oğlu Şerif	"	"	"	"				
"	Ayn oğlu Bekir	süngü	"	"	"				

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyî	Mahall-i cürm	Karyesi	Esâmi-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'islerinin isimleri	Mağsûb nûkûd	Mağsûb eşya	Mulâhazât
"	Durak oğlu Şerif	"	"	"	"				
"	Karib oğlu Ahmed	kurşun	"	"	"				
"	Safer oğlu Tayfur	"	"	"	"				
"	Hamid oğlu Hasan	"	"	"	"				
"	Osman oğlu Nureddin	balta	"	"	"				
"	Osman oğlu Mihreddin	"	"	"	"				
"	Hüseyin oğlu Hasan	süngü	"	"	"				
"	Ali oğlu İsa	"	"	"	Mustafa oğlu Şükrü				
"	İsa oğlu [kızı] Güleser	"	"	"	"				
"	İsa oğlu [kızı] Zelîha	balta	"	"	"				
"	zevcesi Fâtıma	"	"	"	"				
"	İsa oğlu Hasan	süngü	"	"	"				
"	İsa oğlu Yusuf	"	"	"	"				
"	İsa oğlu Hüseyin	"	"	"	"				
"	İsmâil oğlu Ali	kurşun	Köprü-köyü'nde	Bul-kâsım	"				
"	Mahmud bin İsmâil	"	"	"	"				
"	İsmâil oğlu Behül	"	"	"	"				
"	Ömer oğlu Süleyman	"	"	"	"				
"	Hüseyin kızı Fethiye	balta	Hasan-kala	"	Mevlûd oğlu Âbid				

Kâtîlin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyi'	Mahall-i cûrm	Karyesi	Esâmi-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağsûb nûkûd	Mağsûb eşya	Mulâhazât
"	Karib zevcesi Sultan	"	"	"	"				
"	Receb oğlu Musa	"	"	"	"				
"	Musa oğlu Abdurrahman	"	"	"	"				
"	Musa oğlu Ahmed	"	"	"	"				
"	Musa oğlu Mehmed	"	"	"	Kâmil oğlu Maksud				
"	Kâşif Bey kerimesi Hafiye	"	"	"	"				
"	Mustafa kerîmesi Vasfiye	"	"	"	"				
"	Şevket kerimesi Necâd	"	"	"	"				
"	Ali kerimesi Yusuf	"	"	"	"				
"	Abdullah kerimesi [oğlu] Mustafa	"	"	"	Ahmed oğlu İsmâil				
"	Derviş kerimesi [oğlu] Hâlid	"	"	"	"				
"	Hurşid kerimesi [oğlu] Meded	"	"	"	"				
"	Sâdık kerimesi [oğlu] Abdullah	"	"	"	"				
"	Sâdık kerimesi [oğlu] Süleyman	"	"	"	"				
"	Mevlûd kerimesi [oğlu] Şükrü	"	"	"	"				

Beyânı: 46 nüfûs

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda gerek erkek ve kadın olmak üzere kırk altı nüfûsdan ibâret olup isimleri muharrer şahısların ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defterimiz makâm-ı â'idesine takdîm.

Fî 30 Temmuz, sene [13]35

Şâhid
Hakkı

Şâhid
Âbid

Şâhid
Maksud

Şâhid
İsmâil

Şâhid
Şükrü

Şâhid
Halil

Muhtâr

İmâm-ı Karye-i Bulkâsım
Süleyman

Kâtlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî'i	Mahallî cûrm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasb edilen nükûd	Gasb edilen eşya	Malâhazât
Hertevli Ako oğlu Mardiros, Serkis,	Hacı İbrâhim oğlu Said Ağa	kama	Köy önünde	Ketvan	Mustafa oğlu İbrâhim	Hertevli Mardiros ve Ako, Todaviranlı			
Tortanlı Babik oğlu	Mustafa oğlu Dede	kurşun	"	"	"	Mardiros, Harputlu			
Manas, Manik oğlu Demirci Ohannes,	Hacı Ali Bey oğlu Ağa Bey	"	"	"	"	Yüzbaşı Miran, elli atlı müsellah			
Apolu Manik oğlu Garabat, Misak,	Hacı Ali Bey zevce[si] Fâtıma	"	"	"	"	ma'iyyetli, asıl çete re'îsi Hasan-kalası'nda			
Tato oğlu Ohannes oğlu, Haço Misak oğlu Ako,	Hacı İbrâhim kızı Gülhanım	"	"	"	"	oturan Erzincanlı Ermenak			
Melkiset-oğlu, Avak oğlu,	Ali zevce-si Fehime	"	"	"	"				
Manik oğlu Pallo,	Ali oğlu Fâzıl	"	"	"	"				
Ako oğlu Tato	Ali kızı Nene	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyi'i	Mahalli cürm	Karyesi	Şühâdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasb edilen nükûd	Gasb edilen eşya	Mâlî hazâret
"	Mehmed oğlu Burhan	"	Köprü-köyünde	Köprü	"				
"	Mehmed oğlu Mustafa	"	"	"	Molla Mehmed oğlu Ahmed				
"	Mustafa oğlu Hacı Dede	"	"	"					
"	Ağa Bey Tevfik	"	"	"	"				
"	Said Ağa oğlu Fârik [Refik]	"	"	"	"				
"	Said Ağa oğlu Rıfat	"	"	"	"				
"	Hacı İbrâhim oğlu Yusuf	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Tosun	"	"	"	"				
"	Süleyman oğlu Dede	"	"	"	"				
"	Mehmed Ağa oğlu Ziya	"	"	"	Hacı Hasan oğlu Halil				
"	İbrâhim oğlu Mehmed Çavuş	"	"	"	"				
"	Mahmud oğlu İbrâhim	"	"	"	"				
"	İbrâhim oğlu Dursun	"	"	"	"				
"	Mahmud oğlu Ahmed	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Mustafa	"	"	"	"				
"	Mehmed Baba oğlu Mustafa	"	"	"	"				
"	Mehmed Baba oğlu Hüseyin Çavuş	"	"	"	İbrâhim oğlu İsmâil				

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyi'i	Mahalli cürm	Karyesi	Şühûdân ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasb edilen mülkûd	Gasb edilen eşya	Mulâhazât
"	Mehmed Baba oğlu Ömer	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Veli Çavuş	"	"	"	"				
"	Safer oğlu Ali Çavuş	"	"	"	"				
"	Safer oğlu Hasan	"	"	"	"				
"	Mehmed oğlu Ali Bey	"	"	"	"				
"	Ali Bey oğlu Abbas	"	"	"	"				
"	Balyemez zevcesi Gülsüm	balta	Köprü-köy	Ketvan	Monla Ahmed oğlu				
"	Hasan oğlu Abdullah	"	"	"	Mehmed Çavuş				
"	Hacı Halil oğlu Abdurrez-zâk	"	"	"	"				
"	Yakub oğlu Dede	"	"	"	"				
"	Dede oğlu Dursun	"	"	"	"				
"	Dede oğlu Kaya	"	"	"	"				
"	İsmâil oğlu İbrâhim	"	"	"	"				
"	İsmâil oğlu Yusuf	"	"	"	"				
"	İsmâil oğlu Hasan	"	"	"	Hasan oğlu İbrâhim				
"	Mustafa oğlu İshak	"	"	"	"				
"	Osman oğlu Mustafa	"	"	"	"				
"	Osman oğlu İbrâhim	"	"	"	"				

Kâtîlin ismi ve şöreti	Maktûlün ismi ve şöreti	Nev'-i fecâyi'	Mahallî cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasb edilen nükûd	Gasb edilen eşya	Mûlâhazât
"	Mehmed oğlu İbrâhim	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Ali	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Ali [Tevfik]	"	"	"	"				
"	Veli oğlu Receb	"	"	"	"				
"	Mustafa oğlu Hâşim	"	"	"	"				
"	Halil oğlu Cemâl	"	"	"	"				
"	Mikdad oğlu Nâsîf	"	"	"	"				
"	Mikdâd oğlu Nimet	"	"	"	Ali oğlu Mustafa				
"	Osman oğlu Mikdâd	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Mehmed	"	"	"	"				
"	Bayram oğlu Mehmed	"	"	"	"				
"	vâlidesi Nezife	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Mahmud	"	"	"	"				
"	Mehmed oğlu Mahmud	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Mustafa	"	"	"	"				
"	Ömer oğlu Hüseyin	"	"	"	"				
"	Ömer oğlu Mîkâil	"	"	"	"				
"	Davud oğlu Zâkir	balta	Köprü-köy	Ketvan	Alioğlu Mustafa				

Kâtîlin ismi ve şöhreti	Maktûlün ismi ve şöhreti	Nev'-i fecâyî'i	Mahalli cürm	Karyesi	Şühûdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'islerinin esâmîleri	Gasb edilen nükûd	Gasb edilen eşya	Malahazât
"	Davud oğlu Ahmed	"	"	"	"				
"	yeğeni Şerif	"	"	"	"				
"	Osman oğlu Tayyar	"	"	"	"				
"	Osman oğlu Muharrem	"	"	"	"				
"	Osman oğlu Kâmil	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Kadir	"	"	"	"				
"	Ahmed oğlu Seyfullah	"	"	"	"				
"	Mevlûd oğlu Abdulkâdir	süngü	"	"	Mustafa oğlu Muharrem	Tortanlı Ako oğlu Hızârcı Ohannes			

Beyânı: 69

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda altmış dokuz nüfûsdan ibâret olup sebt-i defterde isimleri muharrer eşhâsın ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defter makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 30 Temmuz sene [13]35

Şâhid
İbrâhim oğlu İsmâil

Şâhid
Halil

Şâhid
Mustafa

Şâhid
Muharrem

Şâhid
Ahmed

Şâhid
İsmâil

Şâhid
İbrâhim

Muhtâr
İmza

İmâm-ı Karye-i Ketvan
İmza

Kâtîlin ismi ve şöhrati	Maktûlün ismi ve şöhrati	Nev'-i fecâyi'i	Mahallî cürm	Karyesi	Şühâdânın ismi	Mensûb oldukları çete re'îslerinin esâmîleri	Gasb edilen niûkûd	Gasb edilen eşya	Mûlâhazât
Köprüköylü	Hasan Bey oğlu Hüseyin	balta	Köy içinde	Yağan	Hasan oğlu Mehmed Reşid	Yekebadlı David, Köprüköylü Nalband Aram, Badıçıvanlı Manas oğlu Serkis, yüz atlı müsella- lah refikle- riyle			
Miso oğlu Arot,	Halil oğlu İbrâhim	"	"	"	"				
Badıçıvanlı Karakaşoğlu	Ahmed oğlu Yusuf	"	"	"	"				
Arşak,Badı- cıvanlı	Bekir oğlu Muhyiddin	"	"	"	"				
Murad oğlu Hayro, Köprüköylü	Kara Bey oğlu Şahan	"	"	"	"				
Varcebet birâderi Karabet	Osman oğlu İsmâil	"	"	"	"				
Markos	Mustafa oğlu Âdil	"	"	"	Mehmed oğlu Bekir				
	Keleş oğlu Çoban Ali	"	"	"	"				
	Mustafa oğlu Zekeriya	"	"	"	"				

Beyânı: 9

Ermeniler tarafından karyemizde vukû' bulan katli'âmda dokuz nüfûsdan ibâret olub sebt-i defterde isimleri muharrer eşhâsın ma'lûmât ve meşhûdâtıyla işbu defter makâm-ı â'idesine takdîm kılındı.

Fî 1 Ağustos sene [1]335

Şâhid
Ebu Bekir

Şâhid
Mehmed Reşid

Muhtâr

İmâm-ı Karye-i
Yağan

Kâtilin ismi	Maktûlün ismi	Nev'-i fecâyî'	Mahall-i cûrm	Karyesi	Esâmî-i meşhûdât	Mensûb oldukları çete re'îslerinin isimleri	Mağsûb mükûd	Mağsûb eşya	Mulâhazât
Köprüköylü Aram, Miso oğlu Arot, Manas	İsmâil zevcesi Güllü	kurşun	Köyde	Badıcıvan	Ali oğlu İsmâil	Karabağlı Bedros, Kağızmanlı Ermenak,			
oğlu Serkis, Badıcıvanlı	İsmâil oğlu Ali	"	"	"	"	Harputlu Varcebət, altmış atlı müsellah refikleriyle			
Arşak, Murad oğlu Hayro,	Ali zevcesi Âişe	"	"	"	"	"			
Alekoğlu Ermenak,	Kadir kızı Zühre	"	"	"	"	"			
Kolukısa birâderi Karo,	Kadir kızı Rabî'a	"	"	"	"	"			
diğeri Markoz, Agob,	Kadir oğlu Cemâl	"	"	"	"	"			
Haço, Nebead oğlu	Kadir kızı Hûri	"	"	"	"	"			
Zağhur (?) Kazo, Kahyânın	Ali oğlu Mehmed	"	"	"	"	"			
oğlu, Nazar, Manik oğlu Keşiş,	Ali vâlide-si Münîş	"	"	"	"	"			
Murad Bey birâderi Perpil	Ali zevcesi Âişe	"	"	"	"	"			
	Ali kızı Ado	"	"	"	"	"			
	Süleyman oğlu Derviş	"	"	"	"	"			
"	Monla Hüseyin zevcesi Firûze	"	"	"	"	"			
"	Yusuf zevcesi Gülefer	"	"	"	"	"			
"	Yusuf zevcesi [oğlu] Mehmed	"	"	"	"	"			
"	Yusuf zevcesi [oğlu] Ahmed	"	"	"	"	"			

BOA. HR. SYS. HU. 136, 1919 VII 29

İNDEKS

- Abbas karyesi 63
Abbasgöl karyesi 62
Abbasköyü karyesi 28, 30
Abbaskulu Aşîreti 25
Abbasoğlu karyesi 30
Abdullah, İsmâil oğlu, imam, Hadik k. 115
Abdurrahman, Mehmed oğlu, imam, Zivin k. 101
Abdurrahman, Mustafa oğlu, azâ, Azab k. 108
Abdussamed, İrfanî oğlu, muhtar, Horasan k. 122
Abdülhamid Bey, binbaşı, rü'esâ-yı aşâ'irden 37
Abdülhamid, İbrâhim oğlu, azâ, Ahalik-i Ulyâ k. 93
Abdülhamid, Mehmed oğlu, imam, Sanamir k. 116
Abdülkerim, Sâlih oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, imam, Pusudere k. 192
Abdülvahid, Nebi oğlu, muhtar, Azab k. 108
Âbid, Ermeni mezâlimine şahit, Bulkâsım k. 212
Âbid, Seyyid, Güllüce k. 67
Abulbart karyesi 93
Abzer, Nahcivan Millî Teşkilâtı yüzbaşılardan 73
Acem Ağa aşîreti 53
Adana 11, 14
— şimendüferi 12
Adım, Ermeni çete reisi, Kerpiç k. 207
Afdis, Matos oğlu, Ermeni çete reisi, Aliceyrek k.114
Afro, David oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 199
Agaca, Ermeni çete reisi, Hasankala k. 194
Aganik, Ermeni çete reisi, Burusa k. 172, 173, 175, 177, 179, 183, 190
Aganik, Ermeni çeteci, kâtil, Hasankala k. 189
Agdasur karyesi 192
Agob, Boyacılardan, Ermeni çete reisi, Tuti k. 120
Agob, Ermeni çete reisi, Şuregil k. 178, 218
Agob, Ermeni çete reisi, Yüzviran k. 110, 122
Agob, Ermeni çeteci, kâtil, Köprüköy k. 204
Agob, Ermeni çeteci, kâtil, Müdürge k. 196, 197
Agob, Ermeni çeteci, kâtil, Ügümü k. 167, 188
Agob, Karahan oğullarından, Ermeni çete reisi, Hüsrevviran k. 120, 122
Agob, Karo oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 204
Agob, Reji me'mûru, Ermeni eşkiyâ, Kötek k. 98

Ağa Bey, Ermeni çeteci, kâtil, Karslı 147
Ağa, Ermeni çeteci, kâtil, Komador k. 148
Ağa, katliama şahit, Müceldi k. 170
Ağa, Şerifzâde, Çıldır Şûrâ-yı Millî Cem'iyeti Azâsı 8
Ağababa, Ermeni çete reisi, Aliceyrek k. 120
Ağaçminâre Mahallesi, Hasankala 141, 143, 144, 148, 149, 151, 158, 160, 161, 162, 164, 167
Ağadede, Hamidzâde, Çıldır Şûrâ-yı Millî Cem'iyeti Azâsı 8
Ağadereler [Ağadeve] karyesi 84, 85, 86
Ağadeveleri karyesi, bkz. Ağadereler karyesi
Ağbaba karyesi 4, 5, 6
Ağcalar karyesi 198
Ağık, Ermeni çeteci, kâtil, Hertev k. 149
Ağviran karyesi 87, 98
Ağzehir karyesi 207, 209
Aha karyesi 164, 165, 185, 186
Ahalik-i Ulyâ karyesi 87, 92
Ahılkelek 71
Ahışa 71
Ahmed Cemâl, Ermeni mezâlimine şahit, Ağzehir k. 209
Ahmed Efendi, İsmâilzâde, şehit, Kağızman eşrâfından 81, 82
Ahmed Efendi, Vanlı, Karakilise telgraf çavuşlarından 53
Ahmed İzzet, Dâhiliye Nâzırı Vekîli 14
Ahmed, Burhan oğlu, azâ, Sanamir k. 116
Ahmed, Ermeni mezâlimine şahit, Ketvan k. 216
Ahmed, katliama şahit, Müceldi k. 170

Ahmed, Mehmed oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Çöğender k. 177
Ahmed, Mustafa oğlu, muhtar, İlimi k. 113
Ahmed, Veli oğlu, Kazıkkaya k. 53, 67
Ahsara 24
Akçakala 28, 31, 32, 36, 38, 43, 44
— çukuru 15, 27, 59, 85
— muhâcirleri 50
Âkif, Ermeni mezâlimine şahit, Sürbahan k. 202
Âkif, Ermeni mezâlimine şahit, azâ, Pertek k. 181
Âkif, Osman oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Pertek k. 181
Akkoyun karyesi 68
Akkuş karyesi 44, 45
Ako, Ermeni çete reisi 212
Ako, Ermeni çete reisi, Komador k. 180, 206
Ako, Haço Misak oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 212
Ako, Poşe oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Ügümü k. 144
Akva Ermeni çeteci, kâtil, Ügümü k. 123
Alakilise karyesi 38, 39, 52, 55, 56, 108, 113, 114
Alek, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 146
Ali Rıza, eşrâfdan, Kağızman sn. 77
Ali Şevket Bey, Seksen Altıncı Tabur Kumandanı 86
Ali, Ahmed oğlu, muhtar, Ardos k. 118
Ali, Cevher oğlu, azâ, Hadik k. 115
Ali, Ermeni mezâlimine şahit, Kurnuç k. 184

Ali, Ermeni mezâlimine şahit, Porsih k. 195

Ali, Kâsım oğlu, azâ, Altınbulak k. 110

Ali, Kilisli Hacı Osman oğlu, Kilis bölüğü hücûm takımı efrâdından 10

Ali, Mahmud oğlu, imam, İlimi k. 113

Ali, Mehmed oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Pusudere k. 192

Ali, Mevki' Kumandanı 19

Ali, Rüstem oğlu, Armud k. 67

Alicekek karyesi, bkz. Aliceyrek karyesi

Aliceyrek [Alicekek, Emicekek] karyesi 91, 93, 109, 114, 120

Allâhuekber dağı 27, 59

Altınbaluk karyesi 108, 109

Altıncı Ordu 11, 12

Alvar karyesi 141, 146, 155, 167, 169, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 179, 182, 183, 185, 189, 190, 193, 194, 196, 198, 203

Alvarlı çetesi 171

Amerika;— Devleti Sefiri 75, 76
— Hükûmeti 77
— lı zâbit 20, 24

Andon, Karaman oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 148

Andon, Osib [Oseb] oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 148

Antranik (Paşa) 88, 94, 95
— çetesi 87, 88, 89, 90, 98, 100, 104, 105, 106, 117, 118, 204

Antutan, Ermeni çeteci, kâtil, Yüzviran k. 143

Apet, Kuyumcu, Ermeni çete reisi, Narmanlı 171, 174, 175, 176, 181, 196, 197

Apet, Oskan oğlu, Ermeni çete reisi, Ekrek k. 110, 111, 116

Arabhan, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 146

Arabkir 149

Arakil, Ermeni çeteci, kâtil, Hıgı k. 171, 172, 175, 176, 188, 193, 196

Arakil, Kuyumcu oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 171, 174, 175, 176

Arakil, Ermeni çeteci, kâtil, Müceldi k. 172, 174, 177, 179, 182

Arakil, Tulumbacı oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Bayburd k. 149

Aralık karyesi, Revan 6, 72, 74

Aram Ermeni çeteci, kâtil, Kardabaz k. 146

Aram, Ermeni çete reisi, Çiftlik k. 196, 197

Aram, Ermeni çete reisi, Todaviran k. 204

Aram, Ermeni çeteci, kâtil 148, 149

Aram, Ermeni çeteci, kâtil, Alvar k. 146

Aram, Ermeni çeteci, kâtil, Çiftlik k. 175, 176, 181, 182

Aram, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 142, 208

Aram, Nalband, Ermeni çete reisi, Köprükoy k. 123, 199, 217, 218

Aram, Oskan oğlu, Muşlu Haçator çetesinden, Yüzviran k. 97

Aras 31, 38, 39, 42
— Nâhiyesi Müdîriyeti 35, 59, 71
— nehri 45, 47, 49, 53, 54, 57, 74

Ardahan kazâsı 5, 6, 22, 23, 24, 71, 75

Ardaş, Ermeni çeteci, kâtil, Kağızmanlı 158

Ardos karyesi 108, 117

Ârif, Ermeni mezâlimine şahit, Gerdekkaya k. 203

Ârif, Hâlid oğlu, azâ, Menevürt k. 103

Ârif, Mehmed oğlu, azâ, Ağvıran k. 99
Arkam, Ermeni çeteci, kâtil, Kağızmanlı 158
Armudlu karyesi 40, 44, 45, 53, 55, 67, 68, 69
Arnik (?), Hampar oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Velibaba k. 147
Arot, Bozo oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Hertev k. 203
Arot, Ermeni çete reisi, Dersaâdetli 149
Arot, Ermeni çete reisi, Tortan k. 207
Arot, Kaloset oğlu, Ermeni çete reisi 204
Arot, Karabet oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 204
Arot, Mehmed (?) oğlu, Muşlu Haçator çetesinden, Zanzak k. 97
Arot, Miso oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Köprüköy k. 217, 218
Arot, Sahak oğlu, Ermeni çete reisi, Zanzak k. 94, 95, 112, 113, 119
Arot, Tato oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 208
Arot, Tekneci, Ermeni çeteci, kâtil 198
Arslan Bey, Mustafa Efendizâde, şehit, Kağızman eski mutasarrıfı 76, 80, 81, 82, 83, 84
Arslan, Ali oğlu, Ermeni mezâlimi hakkında ifâdesi alınan, Karapınar k. 41
Arslan, İbrâhim oğlu, muhtar, Gerek k. 106
Arşak, Ermeni çete reisi, Işkı k. 147, 207
Arşak, Ermeni çeteci, kâtil 141
Arşak, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 143
Arşak, Ermeni komite reisi 32, 43
Arşak, Karakaşoğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Badıçıvan k. 217, 218

Artin Kâhya, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 146
Artvin 70, 71
Asbuğ[a] karyesi 50
Asmademir köprüsü, Karakurt n. 40
Assub 38, 39
Aşağı Güllüce(ler) karyesi 53
Avak oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 212
Avak, Bedo oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Hünkâr k. 147
Avak, Ermeni çeteci, kâtil, Hasankalalı 145
Avidis, Ermeni çeteci, kâtil 182
Avim (?), Ermeni çete reisi, Tivnik k. 197
Avnik karyesi 153
Avrupa 52
Aygo, Ermeni çete reisi, Komasor k. 120, 122
Aygo, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 146
Ayıntab karyesi 69
Aykiş (?), Ermeni çeteci, kâtil, Yüzvıran k. 143
Azab karyesi 87, 106
Azerbaycanlılar 24, 27
Aziz Efendi, Kağızmanlı kâdînın oğlu, şehit 83, 84, 85, 86
Aziz, Bayram oğlu, muhtar, Kızılkala k. 120
Azrab [Arzab] karyesi 10

Babik, Ermeni çeteci, kâtil, Yağan k. 143
Babil, Ermeni çete reisi, Işkı k. 180, 198

Badıçıvan karyesi 59, 130, 140, 143, 217, 218
Bado, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 146
Bağdasar, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 146
Bağdasar, Ermeni çeteci, kâtil, Ügümü k. 144
Bahr-i Hazer 27
Bakılğan karyesi 180
Bakü - Culfa demiryolu 27
Baldızı karyesi 193
Balık Gölü, bkz. Balıkgöl karyesi
Balıkgöl karyesi 25, 28, 30
Balıklı karyesi 43
Bardız karyesi 148
Başköy karyesi 40, 44, 45, 53, 54, 55, 65, 68, 69, 86
— Ermenileri 40
Battal, Mahmud oğlu, muhtar, Hoşu k. 95
Batum 22, 23, 52, 71, 75
Bayburd karyesi, Kars 143, 147, 149
Bayezid 4, 19, 20, 25, 31, 47, 63, 74
— hududu 79, 80
— Jandarma Tabur Kumandanlığı 26, 69
— Mutasarrıflığı 61, 62, 69, 73, 74
Baykend karyesi, Aras 31
Bayram, Ahmed oğlu, azâ, Kalender k. 90
Bedo, Ermeni çeteci, kâtil, Alvar k. 146
Bedrevans karyesi 87, 88, 89
Bedros, Atyar oğlu, Ermeni eşkıyâ, Velibaba k. 98
Bedros, Ermeni çete reisi, Karabağlı 218

Bedros, Kigork oğlu, çete re'isi, Zanzak k. 95
Behram, Ermeni mezâlimine şahit, Hertev k. 206
Behraz, Ermeni çeteci, kâtil, Karanlı 147
Behzad, Hacı Esad oğlu, azâ, Azab k. 108
Bekir Bey, Abdullah Beyzâde, Kaskanlı Aşîreti Reisi 84, 85, 86
Bekir Bey, Çerkes, şehit, Sarıkamış kâ'im-i makâm-ı sâbıkı 56, 75, 83
Bekir Efendi, Ağa oğlu, Yukarı Güllüce k. 53, 54
Bekir Sıdkı, Kars Milletvekîli 77
Bekir, Ermeni mezâlimine şahit, Kurnuç k. 184
Bekir, Ermeni mezâlimine şahit, azâ, Haykürt k. 182
Bekir, Hasan oğlu, imam, Kalender k. 90
Bekir, Hasan oğlu, azâ, Sıçankala k. 98
Bekir, Resul oğlu, azâ, Sanamir k. 116
Bellü Serkis, Ermeni çeteci, kâtil, Tivnik k. 191
Benaet (?), Çete reisi, Yolgeçmez k. 92
Berugi aşîreti 31, 62, 63
Biç, General, Gümrü 27
Bitlis 15, 27, 84
Bogos, Agob oğlu, Ermeni çete reisi, Yüzviran k. 120, 122
Bogos, Ermeni çete reisi 167, 169, 172, 174, 175, 176, 177, 179, 185, 188, 193, 196
Bogos, Ermeni çeteci, kâtil, Hasankalalı 145
Bogos, Ermeni çeteci, kâtil, Hığrı k. 171
Bogos, Ermeni çeteci, kâtil, Şadıvan k. 145

Bogos, Feno oğlu, Ermeni çete reisi, Aliceyrek k. 109, 110
Bogos, Karagâvur oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Tortan k. 207
Bogos, Yekebadlı oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 204
Bolşevikler 24, 57, 73
Boncukluk mahallesi 142
Boratlı karyesi, Revan 63
Boşka önü, Tiknis k. 86
Fozatlı Çerkesleri 55
Bozkuş karyesi 31, 32, 43, 44
Bulaklı karyesi 64, 65
Bulkâsım karyesi 144, 209
Burhan, Ermeni mezâlimine şahit, Hins k. 188
Burhaneddin Efendi, ihtiyât mülâzımlarından 12
Bursa karyesi 172, 173, 175, 177, 179
Büyük Vedi karyesi 47, 49

Cafer, Ermeni mezâlimine şahit, Ağzehir k. 209
Câmi'-i Kebîr mahallesi, Hasankala 142, 143, 149, 150, 152, 153, 155, 157, 159, 160, 163, 164, 166
Câzim, Esad oğlu, azâ, Zars k. 104
Cebbar Bey, Hacı, Nakizâde, Nahcivan ve havâlîsinin İslâm ahâlîsi vekîli, Ermenilerin saldırıları hakkında ifâdesi alınan 20, 73
Cefander karyesi, Revan 63
Cemâl, Ermeni mezâlimine şahit, Ağzehir k. 209
Cemâl, Ferîk, Yıldırım Kıta'âtı Müfettişi 13

Cezair, İbrâhim oğlu, imam, Kızılkala k. 120
Culfalar karyesi 57

Çalaklı karyesi, bkz. Çeraklı karyesi
Çatak-ı Süflâ karyesi 5
Çatak-ı Ulyâ karyesi 5
Çavuş, Hasan oğlu, muhtar, Hadik k. 115
Çayırlı karyesi 29
Çeraklı [Çalaklı] karyesi 37
Çerkesler 37, 41, 55
çete(ler) 24, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 102, 103, 106, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 122
Çıldır kazâsı 4, 6, 8, 77, 78, 85
— ahâlîleri 6
— Şûrâ-yı Millî Cem'iyeti Reisi 7
Çiftlik karyesi 175, 176, 181, 182, 191, 192, 196, 197
Çolaklı karyesi 53
Çöğender karyesi 171, 177
Çullu karyesi 5
Çürük karyesi 44, 45, 68, 69
Çürükler karyesi 69

Dağibaba karyesi 85
Dâhiliye Nâzırı 4
Dâhiliye Nâzırı Vekîli 9
Dâhiliye Nezâreti 4
Daralagez muntıkası 27
Darbhane Başköy karyesi 68

Darbthane karyesi 44, 45, 68
David Hampar, Ermeni çete reisi 171
David karyesi 182
David, Ermeni çete reisi, Alvar k. 167, 169, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 182, 183, 185, 189, 190, 193, 194, 196, 198, 203
David, Ermeni çeteci, kâtil, Kerpiç k. 207
David, Ermeni çeteci, kâtil, Ügümü k. 123
David, Tapan oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 142, 146, 217
Dede Bey, Battal oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Çöğender k. 177
Dede, Ermeni mezâlimine şahit, Hertev k. 206
Dede, Ermeni mezâlimine şahit, muhtar, Serçeboğaz k. 190
Deli David, Yekebad k. 95
Demirci Ovanis oğlu Nehabi Çetesi, Pasinler 103
Dersaâdet 75, 76, 79, 149
Derviş, Ali oğlu, azâ, Zivin k. 101
Derviş, Ermeni mezâlimine şahit, Serçeboğaz k. 190
Derviş, Receb oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Çöğender k. 177
Dikran, Babik oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 143
Diyadin 28, 30
Diyarbekir 15
Dokuzuncu Fırka Kumandanlığı 22, 27
Dokuzuncu Ordu Kıta'ât Müfettişi 17
Dokuzuncu Ordu Kumandanlığı 4
Dursun, Ermeni mezâlimine şahit, azâ, İzirmik k. 194

Dursun, Ermeni mezâlimine şahit, Serçeboğaz k. 190
Ebrim, Matyas oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 204
Ebu Bekir, Ermeni mezâlimine şahit, Yağan k. 217
Edhem, Dâhiliye Nâzırı Vekîli 61
Edhem, İbrâhim oğlu Ermeni mezâlimine şahit, Pertek k. 181
Edhem, Mustafa oğlu, azâ, Bedrevans k. 89
Efendi, Âlî Hoca oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Çöğender k. 177
Eftelsidi (?) Rum çetesi 29
Ekber, Musa oğlu, Yedibasarlı, Ermeni mezâlimi ile ilgili olarak ifâdesi alınan 47
Ekrâd, bkz. Kürd
Ekrek karyesi 95, 110, 143
Eleşkird 51, 52, 78
— Kâ'im-i makâmılığı 69
Ellez (?), Ahacânzâde 8
Ellez (?), Gökçezâde, Çıldır Şûrâ-yı Millî Cem'iyeti Azâsı 8
Elviye-i Selâse 24, 25, 61, 69, 75
Emîrşeyh Mahallesi, Hasankala 160
Emicekrek karyesi, bkz. Aliceyrek karyesi
Emin, Ermeni mezâlimine şahit, Ortuzu k. 197
Emin, Nişancı Alayı Kumandanı 34, 51
Emirşeyh mahallesi 154, 156
Emre karyesi 153
Epsemce [Epsence] karyesi 128
Epsence karyesi, bkz. Epsemce karyesi

Ereğli, Konya 12
Erginis nâhiyesi Müdîriyeti 71
Erik, Ermeni çeteci, kâtil, Yüzviran k. 143
Erivan 30, 52, 82
Erkân-ı Harbiyye 18
Ermenak, Alekoğlu, Ermeni çeteci, kâtil 218
Ermenak, Ermeni çeteci, kâtil, Hasan-kalalı 172, 189, 190
Ermenak, Ermeni çete reisi 167, 198
Ermenak, Ermeni çete reisi, Bayburd k., Kars 143, 147
Ermenak, Ermeni çete reisi, Erzincanlı 212
Ermenak, Ermeni çete reisi, Kağızmanlı 218
Ermenak, Ermeni çete reisi, Müceldi k. 169
Ermenak, Ermeni çeteci, kâtil 174
Ermenak, Ermeni çeteci, kâtil, Badıçıvan k. 143
Ermenak, Ermeni çeteci, kâtil, Köprüköy k. 144
Ermenak, Kardabazlı, Ermeni çeteci, kâtil 142
Ermeni(ler) 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 122, 130, 140, 167, 170, 176, 179, 180, 181, 182, 184, 186, 187, 188, 190, 192, 194, 195, 196,

197, 202, 203, 206, 207, 209, 212, 216, 217
— askerleri 24, 25, 30, 68
— cinâyâtı 38
— çete reisi 171
— çetesi(leri) 58, 87, 88, 92, 93, 94, 98, 101, 106, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 119, 122, 123
— efrâdı, Fransız askeri kıyâfetinde 14
— generali 58
— hey'et-i murahhasası 74
— hükûmet adamları 50
— Hükûmeti 5, 6, 40, 49, 50, 76
— karakol efrâdı 82
— karakolu 25, 81
— kıta'âtı 47
— komitesi 8
— köyleri 37
— kuvvetleri 24, 36, 47, 55, 64, 65, 71, 74
— lisânı 56
— milisleri 25, 60, 62
— muhâcirîni 24
— müfrezesi 15, 30, 44, 45, 60
— piyade kuvveti 64, 65
— saldırıları 21
— süvârî kuvveti 30
— taburu 25
— takviye kıt'ası 39
— tehdîdâtı 19
— zâbiti 55

Ermenistan 17, 79

Erzincan 20, 27, 212

— Mutasarrıflığı 27, 84

Erzurum 4, 15, 16, 20, 22, 23, 27, 30, 35, 45, 50, 58, 59, 60, 61, 63, 66, 71, 73, 79, 82, 143, 160, 171, 174, 175, 176, 178, 180, 181, 182, 186, 187, 191, 193, 196, 197, 207
— Alay Kumandanlığı 61
— İngiliz mümessili 15, 16, 20, 27, 49
— Jandarma Alay Kumandanlığı 23, 25, 69
— Ordu Kumandanlığı 5
— Tabur Kumandanlığı 25
— Valiliği 72
Erzurumkapusu mahallesi, Hasankala 142, 144, 157, 159, 160, 161
Esad Efendi, Mahmud oğlu, Aşağı Güllüce k. 53
Esed, Hacı Hasanzâde, Doktor 7, 8
Eşref, Ermeni mezâlimine şahit, Topalak k. 206
Everekli karyesi, bkz. Özekli karyesi
Eyyub Bey (paşa) avenesi, Oltu'da 54
Eyyub Paşa, Kaskanlı Aşîreti Reisi Abdullah Beyzâde Bekir Bey'in dâmâdı 86
Eyyub, Dursun oğlu, azâ, Gerek k. 106
Eyyub, Reşid Beyzâde, Oltu Milis Kumandanı 77, 78, 86
Fâik Efendi, Yüzbaşı, 36. Alay 2. Tabur Kumandan Vekîli 55, 56, 57
Fakih Süleyman, Kadir oğlu, Aşağı Güllüce k. 53
Fâzıl Efendi, Tahrîrât Kâtibi, maktul 160
Fehim, Efendi oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Çöğender k. 177

Ferid, Harbiye Nâzırı 12
Fleçır, İngiliz Yüzbaşı, Erzurum 79
Fransız;— askeri kıyafetli Ermeniler 13
— birlikleri 11
— kıta'âtı 11
— muhâfız müfrezeleri 12
— Mümessili, Trabzon'da 49
— ordusu 10
— üniforması 11
Galiçya cebhesi 57
Garabat, Apolu Manik oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 212
Gazar, Kötekli, Ermeni eşkıyâ 98
Gâzikaya karyesi, bkz. Kazıkkaya karyesi
Gencebağ 91
Gerdekkaya karyesi 203
Gerek karyesi 87, 105
Germik karyesi 44, 45
Geroy karyesi 27
Gez karyesi 174, 175, 176, 181, 182, 186, 196, 197
Gor karyesi, Revan 63
Gökçe, Ahacanzâde, Çıldır Şûrâ-yı Millî Cem'iyeti Azâsı 8
Göle nâhiyesi 4, 5, 6, 24, 25, 27, 58, 59, 71, 77, 85
— ahâlîleri 6, 7
Göleviren karyesi 4, 7
Gömik karyesi 53
Gül Bey, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 146
Gülantab karyesi, bkz. Gülayıntab karyesi

Gülayıntab [Gülintab, Gülantab] karyesi
34, 35, 42, 53, 54, 55, 56
— ahâlîsi 40
Gülinab karyesi, bkz. Gülyantepe karyesi
Gülintab karyesi, bkz. Gülayıntab karyesi
Güllü karyesi 207
Güllüce karyesi 54, 55, 67, 71
Gülyantepe [Gülinab] karyesi, Karakurt
31, 32, 36, 37, 59
Gümrü 24, 27, 70, 71, 78
Gümüşhâne 29
Gürcüler 22, 24, 54

Hacı Nebizâde, bkz. Kâmil, Hacı
Nebizâde
Hacı, Ermeni mezâlimine şahit, Tuy-ı
Sagîr k. 187
Haçikvank karyesi 191, 192
Haço oğulları, Özekli, çete re'isi 91
Haço, Ermeni çete reisi, Müdürge k. 178
Haço, Ermeni çeteci, kâtil 171, 172, 174,
218
Haço, Ermeni çeteci, kâtil, Alvar k. 146
Haço, Ermeni çeteci, kâtil, Gez k. 174,
175, 176, 181, 182, 186, 196, 197
Haço, Ermeni çeteci, kâtil, Muşlu 176
Haço, Ermeni çeteci, kâtil, Müceldi k.
171
Haço, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k.
146
Haço, Ermeni çeteci, kâtil, Ügümü k. 144
Haço, Hampar oğlu, Ermeni çeteci, kâtil,
Velibaba k. 146

Haço, Keşiş oğlu, Ermeni çeteci, kâtil,
Hertev k. 143, 149
Hadik karyesi 108, 114
Hadraki karyesi 191, 192
Hakkı, Ermeni mezâlimine şahit,
Bulkâsım k. 212
Hakkı, Şâmil oğlu, azâ, Zars k. 104
Halatyan Nazar, bkz. Halatyan Nazarat
Halatyan Nazarat 81, 82
Haleb 9, 10
Halil Mirza oğlu, muhtar, Kalender k. 90
Halil, Ermeni mezâlimine şahit, Bulkâsım
k. 212
Halil, Ermeni mezâlimine şahit, Hertev k.
206
Halil, Ermeni mezâlimine şahit, Hins k.
188
Halil, Ermeni mezâlimine şahit, Ketvan
k. 216
Halil, Ermeni mezâlimine şahit, Ortuzu
k. 197
Halil, Süleyman oğlu, muhtar, Menevürt
k. 103
Hamamlı karyesi 53, 56
Hamamyan, Agob oğlu, Ermeni çete
reisi, Yüzviran k. 117
Hamayak, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad
k. 143
Hamazak, David oğlu, Ermeni çeteci,
kâtil 199
Hamazaz Köseyan oğulları, Sarıkamışlı
91
Hamazaz, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad
k. 167, 188
Hamid, Ali oğlu, azâ, Kalender k. 90
Hamid, Kahraman oğlu, azâ, Hoşu k. 95
Hampar, Ermeni çete reisi 182, 189

Hampar, Ermeni çete reisi, Müceldi k. 193
Hampar, Ermeni çete reisi, Todaviran k. 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 179, 182, 183, 185, 189, 190, 193, 194
Hampar, Ermeni çeteci, kâtil, Yüzviran k. 148
Hamparsum, Ermeni çete reisi, Velibaba k. 120
Hanköyü 53
Hanpar, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 207
Harbek Takizâde, Nahcıvan havâlisi Vekîli 48
Harbiye Nezâreti 12, 15, 16, 17, 18, 20, 27, 28, 34, 46, 50, 60, 63, 66, 79, 82, 84
Hâriciye Nezâreti 3, 9, 11, 14, 17, 23, 61, 72
Harput 15, 212, 218
Hasan, Ali oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Pusudere k. 192
Hasan, El-Hâlidıyyü'n-Nakşibendî, Zilan Aşâ'iri Reisi 67
Hasan, Ermeni mezâlimine şahit, Ağzehir k. 209
Hasan, Ermeni mezâlimine şahit, azâ, Hins k. 188
Hasan, Ermeni mezâlimine şahit, Tuy-ı Kebîr k. 196
Hasan, İsmâil oğlu, azâ, Ağvıran k. 99
Hasan, jandarma, Ermeni tarafdârı 24
Hasan, Kâsımzâde, Çıldır Şûrâ-yı Millî Cem'iyeti Azâsı 8
Hasan, katliama şahit, Müceldi k. 170
Hasan, Mehmed, Ermeni mezâlimine şahit, azâ, Tuy-ı Sagîr k. 187

Hasan, Süleyman oğlu, azâ, Hadik k. 115
Hasankala , 95, 141, 142, 143, 145, 146, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 161, 162, 164, 165, 166, 167, 171, 172, 174, 175, 176, 177, 178, 185, 188, 189, 190, 194, 196, 212
— Jandarma Bölük Kumandanlığı 23, 61
— Kâ'im-i makâmlığı 85
— Tabur Kumandanlığı 23
Hasköy karyesi 6
Hâşim, İsmâil oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Sos k. 179
Havza kazâsı16
Haykürt karyesi 182
Hayro, Murad oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Badıcıvan k. 217, 218
Hemezak, Ermeni çeteci, kâtil, Ügümü k. 123
Hertev karyesi 120, 143, 149, 150, 180, 197, 198, 203, 204, 206, 209, 212
Hıgı karyesi 171
Hıristiyan 50
— köyleri 24
Hins karyesi 161, 188
Hopvıran karyesi 52, 56
Horasan karyesi 41, 42, 43, 44, 51, 65, 82, 108, 120, 122, 149
Hoşu karyesi 87, 93
Humeşgeldi [Hoşgeldi (?)] karyesi 53
Humus karyesi 86
Hurşid, Ermeni mezâlimine şahit, Porsih k. 195
Hurşid, Erzurum Vâlî Vekîli 74
Hünkâr karyesi 147
Hüseyin, imam, Altınbulak k. 110

Hüseyin, Dursun oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Haykürt k. 182
Hüseyin, Mustafa oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Pusudere k. 192
Hüseyin, Sâlih oğlu, azâ, Azab k. 108
Hüsnü, Ermeni mezâlimine şahit, imam, Serçeboğaz k. 190
Hüsre[v]viran karyesi 120, 122

îd-i sa'îd-i fitr 20
İğdir kazâsı 3, 4, 21, 22, 25, 58, 60, 61, 62, 63
İğribığır karyesi 35, 43, 59, 60, 64, 65
İğış (?), Arot oğlu, Ermeni çete reisi 204
Isısor karyesi 15, 16, 18
Isısu karyesi 28, 29
Işkı karyesi 147, 180, 198, 203, 207
İsa Ağa, Hacı Halil oğlu, Ermeni mezâlimi hakkında ifâdesi alınan, Karapınar k. 39
İsa Bey, Hacı Fazlîzâde, Karapınar k. 37, 41
İ'tilâf kıta'âtı 9
İ'tilâf Ordusu 12
İbrâhim Bey Kadimof, Ardahan Kazâsı Kaymakamı 6
İbrâhim Hâfız Osman Efendi, Ermeni mezâlimine şahit, Çöğender k. 177
İbrâhim Hakkı, Ermeni mezâlimine şahit, Ortuzu k. 197
İbrâhim Lutfü, Halil oğlu, imam, Horasan k. 122
İbrâhim, Abdurrahman oğlu, Ermeni mezâlimi ile ilgili olarak ifâdesi alınan 47

İbrâhim, Ahmed oğlu, azâ, Zivin k. 101
İbrâhim, Bolşevikler hakkında malumat veren asker 57
İbrâhim, Ermeni mezâlimine şahit, azâ, Pertek k. 181
İbrâhim, Ermeni mezâlimine şahit, Bakılğan k. 180
İbrâhim, Ermeni mezâlimine şahit, Ketvan k. 216
İbrâhim, Ermeni mezâlimine şahit, Serçeboğaz k. 190
İbrâhim, Ermeni mezâlimine şahit, Sürbahan k. 202
İbrâhim, İsmâil oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Çöğender k. 177
İbrâhim, Kahraman oğlu, azâ, Ardos k. 118
İbrâhim, Osman oğlu, azâ, İlimi k. 113
İbrâhim, Osman oğlu, azâ, Kızılkale k. 120
İdris, Mehmed oğlu, imam, Hoşu k. 95
İhtiyarderesi mevkii, Topyolu k. 29
İlimi karyesi 108, 112
İlyas, Ermeni mezâlimine şahit, Kurnuç k. 184
İngiliz(ler) 19, 24, 57, 76, 79, 80
— askerleri 10
— Devleti 76
— generali 3, 4
— hastahânesi, Toprakkala k. 14
— Kâ'im-i makâmı 18, 21, 45, 59
— Karârgâh-ı Umûmîsi, Dersa'âdet 79
— Karargâhı, Erzurum 82
— mümessili 17, 21, 22, 31, 38, 63, 79, 80, 82
— zâbiti, Sarıkamış'da 55

İnnik, Matyas (?) oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 204
İran 54
İrfânî, Ermeni mezâlimine şahit, Gerdek-
kaya k. 203
İshak, 12. Kolordu Kumandanı Vekili 42
İskenderun 10
İslâm(lar) 3, 4, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19,
20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31,
32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41,
42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52,
53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 66,
67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 77,
78, 79, 80, 81, 82, 84, 88, 89, 90, 91,
92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100,
101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108,
109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116,
117, 118, 119, 120, 122, 123
— katli 71
— köyleri 15,24, 31, 37, 59, 71
— malları 69
— milisleri 81
— muhâciri 15, 30, 31
İslâmiyet 35
İslâmsor karyesi 87, 91, 92
İsmâil Ağa aşîreti [Semiko aşîreti], İran 54
İsmâil Ağa, Kürt 57
İsmâil Efendi, azâ, Maslahat k. 111
İsmâil Efendi, Hâfız, Ermeni mezâlimine
şahit, Tuy-ı Sagîr k. 187
İsmâil, Ermeni mezâlimine şahit, azâ,
Porsih k. 195
İsmâil, Ermeni mezâlimine şahit,
Bulkâsım k. 212
İsmâil, Ermeni mezâlimine şahit,
Sürbahan k. 202
İsmâil, İbrâhim oğlu, Ermeni mezâlimine
şahit, Ketvan k. 216

İsmâil, Ziver oğlu, azâ, Zanzak k. 96
İstikbâl Gazetesi 75, 76
İyes, İngiliz Generali 4
İzirmik karyesi 193, 194
İzzet, Dâhiliye Nâzırı 73

Kafkas 25, 50

— ahâlî-i İslâmiyyesi 63
— cebhesi 49, 50
— Müslüman ahalisi 62

Kafkasya 24, 28, 79, 80

Kağızman 21, 22, 24, 28, 30, 31, 32, 36,
37, 41, 43, 55, 56, 57, 69, 70, 71, 76,
77, 80, 81, 82, 83, 145, 153, 158, 218
— ahâlî-i İslâmiyyesi 57, 81
— Ermeni Hükûmeti 81, 82
— Ermenileri 56

Kahraman, Bekir oğlu, azâ, Menevürt k.
103

Kâhyânın oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 218

Kalaba karyesi 68

Kalabad karyesi 44, 45

Kalabaşı 38, 39

Kalender karyesi 87, 89, 90

Kalost, Ermeni çeteci, kâtil, Alvar k. 141

Kâmil Efendi, Kolordu karargâhında
yüzbaşı 82

Kâmil Onbaşı 12

Kâmil, Hacı Nebizâde, Çıldır Şûrâ-yı Millî
Cem'iyeti Reisi 7, 8

Kâmil, imam, Hasankala 167

Kâmil, Mehmed oğlu, azâ, Ardos k. 118

Kâmil, Molla Mustafazâde, Çıldır Şûrâ-yı
Millî Cem'iyeti Azâsı 7, 8

- Kanlıkaya karyesi 44, 45, 68
- Karabet, Ermeni çeteci, kâtil, Köprüköy k. 217
- Karabet, Ermeni çeteci, kâtil, Ömerhızcan k. 145
- Karahaçlı karyesi, Iğdır 63
- Karakilise karyesi, Gümrü 23, 35, 37, 39, 41, 53, 59, 66, 78
- kapı karakolu 37, 40, 41
- Karakol kumandanlığı 66, 67
- karakol baskını 9
- Karakurt karyesi/nâhiyesi 24, 31, 32, 33, 37, 38, 40, 41, 42, 52, 53, 54, 56, 66, 67, 68, 91
- köprüsü 42, 55
- tepeleri 54
- Karameşe 29
- Karapınar karyesi 37, 39, 41, 54, 55, 56, 67
- ahâlisi 40
- sırtları 54
- Karaorgan 14, 15, 24, 25, 28, 30, 92
- Kardabaz karyesi 142, 146
- Karik, Kokor oğlu, Ermeni çete reisi, Hertev k. 204
- Karo, Ermeni çeteci, kâtil, Hertev k. 209
- Karo, Kolukısa birâderi, Ermeni çeteci, kâtil 218
- Kars 6, 8, 14, 15, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 40, 50, 52, 56, 57, 58, 59, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 88, 91, 92, 103, 105, 112, 143, 147, 174, 207
- Kâsım, Hacı Murad oğlu, azâ, Gerek k. 106
- Kaskanlı Aşîreti 84, 85
- katl 11, 37, 38, 41, 54, 82
- katliam 4, 5, 16, 17, 20, 24, 28, 31, 32, 33, 47, 50, 59, 79, 80, 130, 167, 170, 176, 179, 180, 181, 182, 184, 186, 187, 188, 190, 192, 194, 195, 196, 197, 202, 203, 206, 207, 209, 212, 216, 217
- Kayış Todor, Çete reisi, Karaorgan 92
- Kazan karyesi 57, 60
- Kazar, Ermeni çete reisi, Tuti k. 120
- Kazar, Nersesi oğlu, Ermeni çete reisi 204
- Kazıkkaya [Gâzikaya] karyesi 53, 55, 67, 69, 71
- Kâzım Karabekir, Mîrlivâ, Onbeşinci Kolordu Kumandanı 15, 20, 28, 32, 33, 38, 44, 45, 46, 48, 50, 59, 60, 63, 66, 68, 82, 84
- Keferbaytara karakolu 10
- Kerpiç karyesi 207
- Keşî, Müsteşâr, Dâhiliye Nâzır Vekîli 23
- Keşiş oğlu, Ermeni çete reisi, Müceldi k. 167
- Keşiş, Manik oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 218
- Keşişküy karyesi, Yağmurdere 28, 29
- Kethuda mahallesi 149, 153, 166
- Ketvan karyesi 149, 212, 214, 215, 216
- Kevehor karyesi 196, 197
- Kındığı karyesi 149, 150, 151, 166
- Kıvrak karyesi 47
- Kızılbeyi (?) Miran, Ermeni çete reisi 198
- Kızılhamamlı karyesi 34, 35, 59
- Kızılkale karyesi, bkz. Kızılarkale karyesi
- Kızılkilise 38, 39
- Rumları 39, 64, 65
- Kızılköy karyesi 54
- Kızılarkale [Kızılkale] karyesi 108, 118, 120

Kigo, Ermeni çeteci, kâtil, Ügümü k. 185
Kigork, Narmanlı, Ermeni eşkıyâ 98
Kiğı 30
Kilis 8, 9
— ahâlîsi 9, 10
— Bölük Kumandanlığı 10
— bölük mıntıkası 10
Kireson [Cirason] karyesi 91
Kirkor Keşiş oğlu Manuk Çetesi, Köprüküy k. 107
Kirkor, Bedo oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Yüzviran k. 148
Kirkor, Ermeni çete reisi 189, 190
Kirkor, Ermeni çete reisi, Hadraki k. 191, 192
Kirkor, Ermeni çete reisi, Köprüküy k. 189
Kirkor, Ermeni çete reisi, Yüzviran k. 110
Kirkor, Ermeni çeteci, kâtil, Arabkirli 149
Kirkor, Ermeni çeteci, kâtil, Kağızmanlı 158
Kirkor, Ermeni çeteci, kâtil, Velibaba k. 146
Kirkor, Hampar oğlu, Ermeni çete reisi, Aliceyrek k. 109
Kirkor, Keşiş oğlu, çete reisi, Ekrek k. 95, 198
Kiro Tosun, Matos oğlu, Ermeni çete reisi, Aliceyrek k. 114
Kirop, Ermeni çeteci, kâtil, Hünkâr k. 147
klava ta'yini 6
Kobaski Bolak Reis Ardaş çetesi, Tiflis Kopornat Kumandanı 107, 108
Kokas, Nersis oğlu, Ermeni çete reisi 204
Kokor, Ermeni çeteci, kâtil, Köprüküy k. 199, 208
Kolordu mıntıkası 28

Kolomat karyesi 91
Komar, Kuşdo oğlu, Ermeni çete reisi 204
Komasor karyesi 120, 122, 148, 180, 206
Komik karyesi 37, 55, 68
Konya Vilâyeti 12, 14
Kopuz-ı Süflâ karyesi 53, 54
Koşakilise karyesi 42, 91
Kozan karyesi 53, 67
Köprü karyesi 144, 213
Köprüküyü karyesi 107, 123, 148, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 186, 189, 190, 199, 204, 208, 209, 213, 214, 215, 217, 218
Kör Sağviş (?), Muşlu Haçator çetesinden, Yüzviran k. 97
Kötek 98
Kulp 57, 61
Kulu, Süleyman Ağazâde, Ortuluk (?) k. 67
Kurban 89
Kurnuç karyesi 142, 143, 183, 184
Kurudere karyesi 31, 32, 36, 38, 43, 85
Kuş karyesi, Diyadin 30
Kuşdo, Ermeni çete reisi, Hertev k. 180, 197, 206, 209
Kuzman, Namervanlı, çete re'isi 94
Küçükyusuf karyesi 55
Küplüce karyesi 40
Kürd(ler) 25, 26, 33, 37, 38, 39, 40, 42, 60, 61, 62, 78
— milisleri 81
—lere muhtariyet-i idâre 25
Kürdoğlu Çetesi, Rum çetesi 28, 29

Lengeran mevkii, Bahr-i Hazer 27

Leri karyesi 29

Maçka 28

— kâ'im-i makâmı 29

Mahmud Bey, Zilan Aşîreti Reisi 36, 37

Mahmud Nedim, Esad oğlu, muhtar,
Zars k. 104

Mahmud, İbrâhim oğlu, azâ, Sanamir k.
116

Mahmud, İsmâil oğlu, azâ, Zanzak k. 96

Mahmud, Mehmed oğlu, Ermeni mezâli-
mine şahit, Sos k. 179

Mahmud, Şâkir oğlu, azâ, Hoşu k. 95

Makar, Ermeni çeteci, kâtil, Kevehor k.
196, 197

Makasd karyesi 47

Maksud, Ermeni mezâlimine şahit,
Bulkâsım k. 212

Makyar, Ermeni çeteci, kâtil, Işkı k. 147

Malakanlılar 51

Manas, Babik oğlu, Ermeni çeteci, kâtil,
Tortan k. 212

Manas, Ermeni çeteci, kâtil, Velibaba k.
146

Manas, Karagâvur oğlu, Ermeni çeteci,
kâtil, Tortan k. 207

manastır 29

Manik, Ermeni çete reisi 174, 175, 177,
176, 179, 181, 196

Manik, Ermeni çeteci, kâtil, Karşlı 147

Manik, Ermeni çeteci, kâtil, Müceldi k.
171, 194

Manik, Kirkor oğlu, Ermeni çeteci, kâtil,
Yüzviran k. 148

Manik, Kuyumcu, Ermeni çete reisi 171

Mansur, Alizâde, Çıldır Şûrâ-yı Millî
Cem'iyeti Azâsı 7, 8

Manuk, Kirkor Keşiş oğlu, Ermeni çete
reisi, Köprüköy k. 107

Mar'aş Jandarma Tabur Kumandanlığı 9,
10

Mardiros, Ako oğlu, Ermeni çeteci, kâtil,
Hertev k. 212

Mardiros, Ermeni çete reisi, Hertev k.
120, 150, 180, 198, 203, 206, 209, 212

Mardiros, Ermeni çete reisi, Todaviran k.
212

Mardiros, Keşiş oğlu, Ermeni çete reisi,
Tivnik k. 207

Mardiros, Laz Karabet oğlu, Ermeni çete
reisi 203

Markos, Ermeni çeteci, kâtil 217, 218

Maslahat karyesi 108, 110, 156

Mavi, Nûri oğlu, azâ, Ağviran k. 99

Mazmanof, Ardahan Kazâsı Askerî
Kumandanı 6

Mecingerd karyesi 92

Mehmed Cevdet, Kâdı, Erzurum Vâlî
Vekîli 35, 58, 64, 69, 70, 83, 84

Mehmed Efendi, Abdülhamid oğlu,
imam, İslâmsor k. 92

Mehmed Hacı, Yusuf oğlu, muhtar,
İslâmsor k. 92

Mehmed Reşid, Ermeni mezâlimine
şahit, Yağan k. 217

Mehmed Ziya, Ermeni mezâlimine şahit,
Tuy-ı Kebîr k. 196

Mehmed, Ermeni mezâlimine şahit,
Hertev k. 206

Mehmed, Ermeni mezâlimine şahit,
imam, Porsıh k. 195

Mehmed, Ermeni mezâlimine şahit, Topalak k. 206
Mehmed, Hâfız, Ermeni mezâlimine şahit, Aha k. 186
Mehmed, İsa oğlu, muhtar, Sıçankala k. 98
Mehmed, katliama şahit, Müceldi k. 170
Mehmed, Mustafa oğlu, azâ, Alakilise k. 114
Mehmed, Yemen oğlu, azâ, Sanamir k. 116
Melkisetoglu, Ermeni çeteci, kâtil 212
Melkon, Ermeni çeteci, kâtil, Kardabaz k. 146
Melkon, Ermeni çeteci, kâtil, Şadıvan k. 145
Melkon, Ermeni çeteci, kâtil, Yağan k. 145
Menevürt karyesi 87, 102, 103
Merdenik karyesi 25, 78
Meryemana Deresi Manastırı 29
Mescidli karyesi 31, 32, 36, 37, 40, 41, 42, 52, 53, 55, 56
Mevlûd, Ermeni mezâlimine şahit, Haykürt k. 182
Mevlûd, Reşid oğlu, azâ, Zanzak k. 96
mezâlim 3, 4, 14, 15, 18, 21, 22, 26, 28, 31, 47, 48, 51, 59, 62, 63, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 88, 89, 91, 92, 93, 95, 97, 98, 100, 102, 103, 105, 106, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 117, 118, 120
Mıgır, Ermeni çete reisi, Aliceyrek k. 109
Mıgırdıç, Ermeni çeteci, kâtil, Müdürge k. 179, 181, 189, 190
Mıgırdıç, Ermeni çeteci, kâtil, Karanlı 147
Mıkriç (?), Ermeni çeteci, kâtil, Karanlı 147, 148

Mihan, gazyağı konturatçısı, Ermeni eşkiyâ 98
Mikâil, Haço oğlu, Muşlu Haçator çetesinden, Zanzak k. 97
Miko Bogos, Ermeni çeteci, kâtil 182
Miko, Atyar oğlu, Ermeni eşkiyâ, Velibaba k. 98
Mikoç, Aso oğlu, Ermeni çete reisi, Aliceyrek k. 109, 110
Milis, Ermeni çete reisi 198
Minas, Mıgırdıç oğlu, Muşlu Haçator çetesinden, Ermeni çete reisi, Zanzak k. 94, 97, 112, 113, 119
Miran, Ermeni çete reisi, Karanlı 207
Miran, Yüzbaşı, Ermeni çete reisi, Harputlu 212
Mirze bin Ali, Kozan k. 67
Misak, Davulcu, Ermeni çete reisi, Zanzak k. 98, 110
Misak, Ermeni çeteci, kâtil, Haçikvank k. 191, 192
Misak, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 145
Misak, Ermeni zâbiti 55
Misak, Haço oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 212
Miyadın karyesi 145, 146, 154
muhâcirîn 15, 17, 28, 30, 49
Muharrem Efendi, Zor Telgraf Müdürü 13, 14
Muharrem, Ermeni mezâlimine şahit, Ketvan k. 216
Muhyiddin, Emrullah oğlu, azâ, Horasan k. 122
Murad Paşa çetesi 102
Musa, Mehmed oğlu, azâ, İslâmsor k. 92
Mustafa Çavuş, Ahmed oğlu 177

Mustafa Efendi, Kıdemli Yüzbaşı, Pozan-
tı n., Adana 11

Mustafa Efendi, Yüzbaşı, 36. Alay 3.
Tabur Kumandan Vekîli 53, 54

Mustafa Kemal [Atatürk], Dokuzuncu
Ordu Kıta'ât Müfettişi 17

Mustafa, Ali oğlu, Ermeni mezâlimine
şahit, Haykürt k. 182

Mustafa, başıbozuk, Osmanlı casusu,
Balıklı k. 43

Mustafa, Ermeni mezâlimine şahit,
Ağzehir k. 209

Mustafa, Ermeni mezâlimine şahit, Bakıl-
gan k. 180

Mustafa, Ermeni mezâlimine şahit,
Hertev k. 206

Mustafa, Ermeni mezâlimine şahit,
Ketvan k. 216

Mustafa, Ermeni mezâlimine şahit, Por-
sıh k. 195

Mustafa, Mehmed oğlu, Ermeni mezâli-
mine şahit, Çögender k. 177

Musun nâhiyesi 25, 60, 62

Muş 78, 174, 176

Muşlu Haçator çetesi 97

Müceldi karyesi 164, 167, 170, 171, 172,
174, 175, 176, 177, 179, 182, 185, 188,
193, 194, 196

Müdürge karyesi 178, 179, 181, 196, 197

Mürsel, Molla, imam, Ağvıran k. 99

Müslüman, bkz. İslâm

— Komiteleri il ocağı 35

— komiteleri, Nahcivan 19

— süvârî efrâdı 24

mütâreke komisyonu 4

Nâfiz, Abdülhamid oğlu, imam, Zars k.
104

Nahcivan 18, 19, 20, 21, 22, 26, 27, 28,
31, 34, 45, 46, 47, 49, 57, 70, 71, 72,
73, 74

— Millî Teşkilâtı 73

Namervan [Narman] kazâsı 15, 16, 95,
98, 110, 116, 174, 175, 176

— jandarma kumandanı 25

— Kâ'im-i makâmlığı 16, 58

Namervanlı Oskan çetesi 94

Narman, bkz. Namervan kazâsı

Natos, Koço Agob oğlu, Ermeni çete
reisi, Pasinler 103

Nazar Bekof, Tiflisli Çetesi Kumandanı
91

Nazar, Ermeni çeteci, kâtil 218

Nazar, Kahveci, Ermeni çeteci, kâtil 141

Nazar, Kunduracı, Arot oğlu, Ermeni
çeteci, kâtil 141

Nazım Efendi, Tahsildâr, maktul, Köprü-
köyü k. 159

Nazım, Ebubekir oğlu, azâ, Ağvıran k. 99

Nazım, İsmâil oğlu, muhtar, Sanamir k.
116

Nebi Ağa, Ermenilerin yaptığı mezâlim
ve işkencelerle ilgili ifâdesi alınan 51,
55, 56

Nebi, Yusuf oğlu, muhtar, Ahalik-i Ulyâ
k. 93

Necib, Ali oğlu, azâ, Maslahat k. 111

Necid Kurban, azâ, Bedrevans k. 89

Nehabi, Demirci Ovanis oğlu, Ermeni
çete reisi, Yüzvıran k. 103

Nersis, Ermeni çeteci, kâtil, Tortan k. 208

Nişâncı Alayı Kumandanlığı 65

Norşin karyesi 15, 16, 28, 29

Nûri, 28. Alay Komutan Vekîli 59

- Ohannes Usta Strak, çete re'isi, Yüzviran k. 95
- Ohannes, Demirci, Manik oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 212
- Ohannes, Ermeni çete reisi, Çiftlik k. 167, 169, 172, 174, 177, 179, 182, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194
- Ohannes, Ermeni çeteci, kâtil, Hıgı k. 171
- Ohannes, Ermeni çeteci, kâtil, Köprüköy k. 123
- Ohannes, Ermeni çeteci, kâtil, Muşlu 174
- Ohannes, Ermeni çeteci, kâtil, Müceldi k. 175, 176, 185, 188, 196
- Ohannes, Ermeni çeteci, kâtil, Yağan k. 146
- Ohannes, Hızârcı, Ako oğlu, Ermeni çete reisi, Tortan k. 216
- Ohannes, Karabet oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 204
- Ohannes, Karo oğlu, Ermeni çete reisi, Işkı k. 203
- Ohannes, Kör, Ermeni çeteci, kâtil, Karşlı 148
- Ohannes, Sarı, Ermeni çeteci, kâtil 142
- Ohannes, Uzun, Tiflisli, Ermeni çete reisi 142
- Ohannes, Yüzübenekli, Ermeni çeteci, kâtil 200
- Ohannesoglu, Tato oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 212
- Oltu 14, 15, 16, 24, 25, 31, 32, 54, 58, 77, 78, 79, 80, 86
- Onbeşinci Kolordu Kumandanlığı 16, 19, 20, 33, 35, 39, 41, 42, 43, 44, 50, 51, 58, 63, 65, 69, 70, 75, 81, 83, 84
- Onbirinci Fırka Kumandanlığı 19, 22, 27, 68
- Onbirinci Kolordu Kumandanlığı 84
- Onikinci Fırka Kumandanlığı 22, 27, 36, 37, 43, 68
- Onüçüncü Kolordu Kumandanlığı 15, 84
- Onnik, Altundişli, Ermeni çete reisi, Sivaslı 123, 199
- Orduâbâd 57
- Orşan, Sadullah oğlu, Maslahat k. muhtarı 111
- Ortasu mevkii 29
- Ortuluk (?) karyesi 67
- Ortuzu karyesi 197
- Osib [Oseb], Ermeni çeteci, kâtil, Yüzviran k. 148
- Oskan, Ermeni çete reisi, Narmanlı 94, 171, 174, 175, 176, 181, 182, 196
- Osman Nûri, 12. Fırka Kumandanı, Kâ'im-i makâm 40, 42, 43, 44, 65, 81
- Osman, Acem oğlu, Kazıkkaya k. 53, 67
- Osman, Hüseyin oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Haykürt k. 182
- Osman, Mustafa oğlu, azâ, Alakilise k. 114
- Osman, Mustafa oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Çöğender k. 177
- Osmâniye kazâsı 11
- istasyonu 13, 14
- Osmanlı;— askeri 8
- cebhânesi 78
- Devleti 73, 85
- hudûdu 26, 50
- Hükûmeti 5, 46, 47, 74
- kıta'âtı 22
- memleketi 28, 56, 61
- neferi 11
- ordusu 24
- sınırı 44
- teba'iyeti 78

— tebe'ası 27, 59
— toprağı 37, 50
— zâbiti 85
Otaköyü 38, 39
Otuzaltıncı Alay İkinci Tabur Kumandanlığı 52
Otuzaltıncı Alay Kumandanlığı 37, 53, 65
Otuzaltıncı Alay Üçüncü Tabur Kumandanlığı 51
Otuzbeşinci Alay Birinci Taburu 37, 41
Otuzbeşinci Alay Kumandanlığı 41, 42, 43, 65
Otuzbeşinci Alay Kumandanlığı Vekâleti 39
Otuzdördüncü Alay Kumandanlığı 65
Otveren 38, 39
Ovan, Ermeni çeteci, kâtil, Müceldi k. 171, 172
Ovanis Kigo[r], Kötekli Na'lbantbaşı, Ermeni eşkiyâ 98

Ömer Bey, Ademzâde oğullarından, Kağızmanlı, Ermenilerin İslâmlara yaptıkları mezâlimi anlatan 81
Ömer, Ermeni mezâlimine şahit, Hertev k. 206
Ömer, Ermeni mezâlimine şahit, Karapınar k. 67
Ömer, Mehmet oğlu, Bedrevans k. 89
Ömer, Osman oğlu, muhtar, Zivin k. 101
Ömer-i Süflâ karyesi, Revan 63
Ömer-i Ulyâ karyesi, Revan 63
Özekli [Everekli] karyesi, Sarıkamış 91
Öznü karyesi 191, 192

Pallo, Manik oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 212
Pasin(ler) kazâsı 15, 16, 18, 35, 41, 88, 89, 91, 92, 94, 95, 97, 98, 100, 102, 103, 105, 107, 110, 112, 113, 114, 117, 119, 120, 122
— Kâ'im-i makâmılığı Vekâleti 35, 59, 71, 84
— kâ'im-i makâmılığı 70, 83
Pasin Karakilisesi 38, 41, 42, 68
— Kapı Karakolu 81
Paşa, Latif oğlu, azâ, Maslahat k. 111
Pernos karyesi, Oltu 15, 16 17
Perpil, Murad Bey birâderi, Ermeni çeteci, kâtil 218
Pertek karyesi 181
Porsuk karyesi, bkz. Porsih karyesi
Porsih [Porsuk] karyesi 194
Potak önü 85
Pozantı nâhiyesi, Adana 11, 12
— müdürü 11
Pozat karyesi, Sarıkamış 32, 36, 37, 41
Pusudere karyesi 191, 192

Râmiz, Hacı Burhan oğlu, azâ, Horasan k. 122
Ravlinson, İngiliz Mümessili, kaymakam, Erzurum 18, 21, 31, 32, 45, 49, 59, 79, 80
Reşadiye mahallesi 161
Reşid, Bekir oğlu, azâ, Menevürt k. 103
Revan 4, 34, 63, 72, 74
— ahâlîleri 7
— gavirniyesi 5, 6

Reyhan karyesi, Revan 63
Rıdvan, Ermeni mezâlimine şahit, Hertev k. 206
Rıfat, Ahmed oğlu, azâ, Horasan k. 122
Rıfat, Kâmil oğlu, azâ, Ahalik-i Ulyâ k. 93
Rıfat, Veli oğlu, azâ, İlimi k. 113
Rıza, Paşabey oğlu, azâ, Zivin k. 101
Rum(lar) 22, 24, 25, 29, 30, 33, 34, 37, 38, 41, 54, 77, 78
— çetesi(leri) 28, 29, 93
Rum Yeniköyü 25
Rus(lar) 24, 40, 88, 89, 92, 102, 103, 105, 107
— cebhânesi 78
— gazeteleri 25
Rusya 98, 100
Ruşen, Hasan oğlu, azâ, Zanzak k. 96
Rüstem, Ermeni mezâlimine şahit, muhtar, Pusudere k. 192
Rüşdü, Mîralay, Dokuzuncu Kafkas Fırkası Kumandanı 58

Sabri, Cezair oğlu, azâ, Gerek k. 106
Sahak, Haço oğlu, Muşlu Haçator çetesinden, Zanzak k. 97
Sahak, Kirkor oğlu, Ermeni çete reisi 204
Sahak, Manik oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Yüzviran k. 147
Sâlih, Cum'a oğlu, Kilis bölüğü hücum takımı efrâdından 10
Samed, Hasan oğlu, azâ, Zars k. 104
Samil, Işkılı oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 203
Samyozun Hanko, Ermeni çeteci, kâtil 141

Samyozun Ohannes, Ermeni çeteci, kâtil 142
Sanamir karyesi 108, 115
Sanas, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 143
Sansorlu karyesi 129
Santa 28, 29
Sarı karyesi 37
Sarıkamış 14, 15, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 34, 37, 41, 49, 50, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 75, 78, 83, 91, 95, 107, 112, 113, 118, 119
— Çerkesleri 55
— İslâmları 56
— ric'ati 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 96, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 120
Sedad, Ali oğlu, muhtar, Alakilise k. 114
Semasorf, Gencebağlı, çete re'isi 91
Semiko aşîreti, bkz. İsmâil Ağa aşîreti
Serçeboğaz karyesi 143, 155, 189
Serkis, Ermeni çete reisi, Todaviran k. 167, 194
Serkis, Ermeni çeteci, kâtil, Kerpiç k. 207
Serkis, Ermeni çeteci, kâtil, Köprüköy k. 123, 199
Serkis, Ermeni çeteci, kâtil, Müceldi k. 171, 188, 193, 196
Serkis, Keşiş oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Hertev k. 143, 171, 172, 185, 197, 203, 204, 206, 209, 212
Serkis, Livan [Levon] oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Yüzviran k. 148
Serkis, Manas oğlu, Ermeni çete reisi, Badıçıvan k. 217, 218
Serkis, Manik oğlu, Ermeni çeteci, kâtil, Yüzviran k. 147

Serkis, Mıgır oğlu, Ermeni çete reisi, Aliceyrek k. 109
Serkis, Poşaoğullarından, Ermeni çete reisi, Komazor k. 120, 122
Serkis, Terzi, Ermeni çeteci, kâtil 171, 174, 175, 176
Seylan aşîreti 40
Sıçankala karyesi 87, 97
Sırbasan karyesi 93
Sifo, Vanik oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 203
Simon, Ağık oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 204
Simon, Ermeni çeteci, kâtil, Hünkâr k. 147
Simon, Ermeni çeteci, kâtil, Karslı 147, 148
Sirop, Ermeni çete reisi, Hertev k. 203, 209
Sirop, Ermeni çete reisi, Öznü k. 191, 192
Sirop, Ermeni çete reisi, Todaviran k. 204
Sirop, Ermeni çeteci, kâtil, Agdasur k. 191, 192
Sirop, Ermeni çeteci, kâtil, Kerpiç k. 207
Sirop, Ermeni çeteci, kâtil, Tuti k. 209
Sirop, Ermeni çeteci, kâtil, Yağan k. 203
Sirop, Everekli Haço oğlu, Çete reisi, Sarıkamışlı 92
Sitan karyesi 53
Sitavuk karyesi, Erzurum 95
Sivas 20, 70, 71
Sivasî mahallesi 147, 149, 157, 161, 163, 165
Sogomon, çete re'isi, Ekrek k. 95
Solaklı karyesi 55
Sos karyesi 177, 179

Sto, Ermeni çeteci, kâtil, Hasankalalı 145
Sto, Ermeni çeteci, kâtil, Yekebad k. 143
Sto, Kardabazlı, Ermeni çeteci, kâtil 142
Strak, Ermeni çete reisi, Pasinler 103
Strak, Muşlu Haçator çetesinden, Yüzvîran k. 97
Sudamı karyesi 163, 164
Sukis, Tavid oğlu, Ermeni çete reisi, Zanzak k. 117
Sulh Konferansı 25
Sulutekye karyesi 165
Süleyman, Ermeni mezâlimine şahit, iman, Bulkâsım k. 212
Sürbahan karyesi 199, 202
Sürmeli karyesi 63
Süvârî Nişâncı Alayı Kumandanlığı 27
Süvişli karyesi 187

Şaban, muhtar, Altınbulak k. 110
Şâdıvan karyesi 38, 39, 52, 56, 145
Şahan, Hasan oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Sos k. 179
Şâhin Bey, Ermeni mezâlimine şahit, Çöğender k. 177
Şahnaz familyası [Şahnof familyası] 81, 82
Şahnof familyası, bkz. Şahnaz familyası
Şahtahtı karyesi 47
Şâmil, Ali oğlu, azâ, Altınbulak k. 110
Şarur karyesi 45, 46
— ahalisi 46, 47
Şertanlı aşîreti 30
Şevket Turgud Paşa, Harbiye Nâzırı 17
Şevki, Mevlüd oğlu, imam, Azab k. 108

Şîrân karyesi 63
Şuregil karyesi 4, 5, 6, 85, 178
Şuşa 27
Şükrü Çavuş, Ermeniler tarafından katledilmiş, Kars 27
Şükrü, Ermeni mezâlimine şahit, Bulkâsım k. 212
Şükrü, Ermeni mezâlimine şahit, Ortuzu k. 197

Taban karyesi, Diyadin 30
Tâhir, Eşref oğlu, imam, Bedrevans k. 89
Taht-ı Göle [Göleardı] 85
Tapan, Ermeni çeteci, kâtil, Ügümü k. 144
Tato, Ako oğlu, Ermeni çeteci, kâtil 212
Tavusker karyesi 58
Tayfur, Ermeni mezâlimine şahit, azâ, Haykürt k. 182
Tayfur, Hasan oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Sos k. 179
Tayhoca karyesi 148
Taypan, Ermeni çete reisi, Yağan k. 204
Tebriz 27
tekâlîf-i harbiyye 26, 27, 53, 59
Tepecik karyesi 149, 153
Tevfik, Kurban oğlu, muhtar, Ağvıran k. 99
Tiflis 24, 81, 142
Tiflisli çetesi 91
Tiknis karyesi 84, 85, 86
Tımar karyesi 123, 127, 129, 130, 162
Tivnik karyesi 191, 197, 207

Todavıran karyesi 167, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 179, 183, 185, 193, 194, 204, 212
Todavıranlı çetesi 171
Topalak karyesi 206
Toprakkala karyesi 14, 55
— istasyonu 13, 14
Topyolu karyesi 28, 29
Toros, Ermeni çeteci, kâtil, Kağızmanlı 158
Tortan karyesi 148, 154, 207, 208, 212, 216
Toru, Ermeni çeteci, kâtil, Müceldi k. 171
Tosun, Ermeni çete reisi, Aliceyrek k. 109
Tosun, Ermeni mezâlimine şahit, Güllü k. 207
Trabzon 15, 27, 28, 29, 84
Tûfan, Ermeni mezâlimine şahit, İzirmik k. 194
Turasalı karyesi, Revan 74
Tuti karyesi 91, 93, 120, 209
Tuy-ı Kebîr karyesi 196
Tuy-i Sagîr karyesi 187
Türk mevzileri 64
Türk ordusu 19

Ulukışla 12
Üçüncü Fırka Kumandanlığı 22, 27, 68, 84
Üçüncü Kolordu Kumandanlığı 15, 84
Üçüncü Ordu Müfettişliği 15, 17, 18, 34, 36, 38
Ügümü karyesi 123, 144, 167, 185, 188

Vâhib, Şâkir oğlu, azâ Horasan k. 122
Van 15, 27, 62, 64, 71, 84
Varcabet, Ermeni çete reisi, Sivaslı 123, 199
Varcabet, Küçükkeşiş oğlu, Ermeni çete reisi, Aliceyrek k. 120
Varcebet, Ermeni çete reisi, Harputlu 218
Varcebet, Ermeni çeteci, kâtil, Köprüköy k. 217
Varçabet çetesi, Sitavuk k., Erzurum 95
Varta mevkii 82
Velibaba karyesi/nâhiyesi 91, 93, 95, 120, 146
Vidi karyesi 46, 47
Vididi karyesi, Revan 72, 73, 74
Viladikars 50, 51
Visal, Yusufzâde, Çıldır Şûrâ-yı Millî Cem'iyeti Azâsı 8

Yağan karyesi 143, 145, 146, 203, 204, 217
Yağlırağa (?) karyesi, Iğdır 63
yağma 4
Yağmurdere karyesi 28, 29
Yakub, Şerif oğlu, imam, Ardos k. 118
Yamaç mahallesi 150, 152, 162
Yanko, Ermeni eşkiyâ 98
Yâsin, Osman oğlu, Ermeni mezâlimine şahit, Aha k. 186
Yaşar, Mehmed oğlu, imam, Ahalik-i Ulyâ k. 93
Yedibasar 47
Yekebad karyesi, Hasankala 95, 142, 143, 145, 167, 199, 207, 217

Yenice karyesi, Nahcivan 31
Yeniköy karyesi 29, 93
— Rumları 16
Yerköy 44
Yezîdîler 61
Yıldırım Kıtâ'âtı Müfettişliği 12, 13
Yirminci Kolordu Kumandanlığı 12
Yirmisekizinci Alay Kumandanlığı 58
Yoğunhasan karyesi 56
Yol Taburları, Ermeni çetesi 187
Yolgeçmez 92
Yomra nâhiyesi 28, 29
— tarîkı 29
Yoncalık mahallesi 158
Yukarı Güllüce(ler) karyesi 53
Yukarı Mecingerd 33
Yusuf Çavuş, Onuncu Bölükden 54
Yusuf Onbaşı 12
Yusuf, başıbozuk, Osmanlı casusu, Iğır-bığır k. 43
Yusuf, Cafer oğlu, imam, Sıçankala k. 98
Yusuf, Hacı, Mehmed oğlu, azâ, İslâmsor k. 92
Yusuf, İsa oğlu, imam, Zanzak k. 96
Yusuf, katliama şahit, Müceldi k. 170
Yusuf, Mehmed oğlu, başıbozuk 37, 42
Yusufeli 58
— kâ'im-i makâmılığı 70, 71
Yüzviran karyesi 95, 97, 103, 110, 117, 120, 122, 143, 147, 148

zâbit(ân) 11, 12

Zadik, Karo oğlu, Ermeni çeteci, kâtil
204

Zağhur (?) Kazo, Nebead oğlu, Ermeni
çeteci, kâtil 218

Zahar, Kokor oğlu, Zanzaklı, Ermeni
eşkiyâ 98

Zanzak karyesi 87, 94, 95, 96, 97, 98,
110, 112, 113, 117, 119

Zars karyesi 87, 103

Zaruşat karyesi 4, 5, 6, 77, 78, 85

Zayk karyesi 25

Zemayof, Kolornatlı, çete reisi 91

Zengesur 26, 27

Zırnık karyesi 28, 30

Zılan aşîreti 30, 36, 62, 63, 67

Zisis (?), Kiso oğlu, Ermeni çeteci, kâtil,
Köprüköy k.144

Zivin karyesi 87, 100

Ziya, Molla, Ahmed oğlu, imam, Gerek
k. 106

Zor Telgraf Müdürlüğü 13

Zor Telgraf Müdürü 13, 14

zulm 6, 15, 25, 27, 28, 31, 40, 66, 67, 78,
82

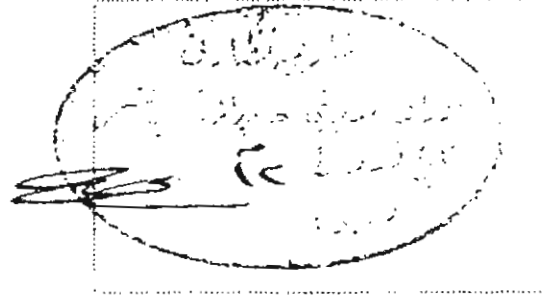
Zurnacılar Mahallesi 29

II. BÖLÜM
BELGELERİN FOTOKOPİLERİ

خاتمه نظامی

فلم مخصوص

قید نظامی

دوستانه
تاریخ ۱۳۰۵/۱۲/۲۹

تاریخ

کاتب	مجز	مدیر	ملفوفات
نوع مسوده :			

اولیات و ملاحظات	خلاصه	مسند اولیای اوراق
عمومی نومرو	۱۲۰۵۹	
خصوصی نومرو	۲۹	
تاریخ	۱۳۰۵/۱۲/۲۹	

دفعه نهم

اینک که از این عورت این امر بر این
القای اینک که قریب قریب این
باز اینک که قریب قریب این
اینک که قریب قریب این
اینک که قریب قریب این
اینک که قریب قریب این
اینک که قریب قریب این
اینک که قریب قریب این

ERMENİLERİN SOYKIRIMINA KARŞI OSMANLI DEVLETİ'NDEN YARDIM İSTENİLDİĞİ

(27) ۴۵ - کابینه لای - ۴۵

ارزوم اور دوسرے مقامات پر ایسی عورتیں

104

مردودہ جاکر لے لیں۔ یعنی ایسے کہ (

ماده

۹ در نسخه کوله در بره سر ندارند و موزع میشوند

ماده

۱۰ الکالیه مزك برنی غلبه الله یکی نقطه جبین نه در غایه نقصان طوره اولدنی اوزر به الله کله یکی قسه شقایق ماوزه در دس ماوز بفصله قشکه گوندر مکنه محرم الکالیه مز دست و قدم شریفه کیزی زیار سه دیوس ایله بورد

ماده

۱۱ تعلیم و تربیه و محارب کورلی کررند بکیم بسیار بر قذح دان معلم ها و سه و داسه ها و سه تعلیم و تربیه اولر تمک ایچونه گوندر مکنه ها اولور

ماده

۱۲ الحق و مرحمت اول لازم کلامه معا و نت لدر موده بولمکر محرم الکالیه مز عالی عینا بفرماند انر دوله تعینت افند بفرماند نه یار دیم حلب لیل و نههار سفت و دقیقه ده آر زو سده یز

ماده

۱۳ بر مضمنا اول موباکوندر لیل ای (ردایه) داور الکالیه مز مایلا لیل اولر درجه دیکان فقه اولی علیه البقیه بلدی نه کیم کوز مزك اوکند دپه فرنا شدم مز مایلا نه لیلر کی کوز مایلا که بر کشف انخا ذ اولمند

ماده

۱۴ امر عالیله کله کلمه بر قد کورک ماله الله حاکم ها ندر مز الله حاکم قطره فاند مز داملیا نه قد محرم الکالیه مز و غده بوردند لری بدی یا فند نه نیمه یا فند قد اولدنه ارکک آدمه بزمها لشره فند لک دست و قدم شریفه کیزی ایوب و زیار سه ایوب و زاولیا بده فرمانه عطف سه مه لم الله مکرله

محمد برتواری عالی حضرت
چرخنی زاده

دوختور حاجی ذاکر
اکر

10

ماده

۱۰ اقارب و اولاد بنو امی و بنو امی طرفه به عدت و کلد و نه قس اطفال به عدت و مزاج کبر در عدت

باب در قضا و حکم

چهارم در داده و دوشور اسد

چهارم در داده کامل

نیمه در داده کامل

قاسم در داده چهار

صید در داده الحاد و ده

عالم در داده مندر

آفریده در داده کوک

الذ

نصف در داده دیال

15-02-19

۱۰۰

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَرْسِلَ فِي الْأَرْضِ الْفَلَاحَ

人生一瞬

٥٠٠٠

508 26 12A

 $\frac{1}{2}$

طرح

۱۰۰

5129

7:

٥٦

والماء

و خود بخود در خانه نشینم

سورة رطبه و طه
لها بغير فائده

مجلسه ۱۰۰۰

يازیدیان علیر ::

— 22 —

[Signature]

تجرباتیاتی

محمد علی قزوینی

تجرباتیاتی

صوت

صوت

با اولی که در برگاه به از دلا غلبه بر او دراز برستاید ترند برضای این ازین هزار دور بر صفت
اینکه بر زبانیه استوار در دست منجم به هم ایستادند کونا کونه عقارت در بر و شکسته بودن اندکی
در هر بهار به صورتی بی نهایت به نظر بر . برادر که لا دینا قرب و قتلیم نهیدید به لای از نور مجید
معدن باره سطله آتشی ایستادند به بر تاج و زار در عداست که بر قیچی باره لایندنی رتبه به مجید
معدن باره سطله آتشی ایستادند به بر تاج و زار در عداست که بر قیچی باره لایندنی رتبه به مجید
طیایم نهیدید به لایندنی ایستادند به بر تاج و زار در عداست که بر قیچی باره لایندنی رتبه به مجید
افاده ایستادند به بر تاج و زار در عداست که بر قیچی باره لایندنی رتبه به مجید
طیایم نهیدید به لایندنی ایستادند به بر تاج و زار در عداست که بر قیچی باره لایندنی رتبه به مجید

غرضانی درین عکس و نقل برکی احوال من یک عکس بر سر ایستادند
اکثر یک منی که در آنها نه اند به دار و دست و لایندنی بر سر ایستادند به دار و دست و لایندنی
منه در خطی آتشی کی زاندر خط من به لایندنی شکل ایستادند به لایندنی شکل ایستادند به لایندنی شکل ایستادند
نشی باره دایره ای غصه غارت ایستادند به لایندنی شکل ایستادند به لایندنی شکل ایستادند به لایندنی شکل ایستادند
نشی باره دایره ای غصه غارت ایستادند به لایندنی شکل ایستادند به لایندنی شکل ایستادند به لایندنی شکل ایستادند
نشی باره دایره ای غصه غارت ایستادند به لایندنی شکل ایستادند به لایندنی شکل ایستادند به لایندنی شکل ایستادند
نشی باره دایره ای غصه غارت ایستادند به لایندنی شکل ایستادند به لایندنی شکل ایستادند به لایندنی شکل ایستادند

محرم ربيع الحرام مکه مکرمه که در جوار ابد الله است و بشارت داد بابت قله عتیقه در بر دارد
 رکن ابرهه که معاد الهی باشد طرفه ده خاتم نوسفه صد نه بیست و یک مستقیماً عهد ایتقان
 اید که بر احوال عهد نه دوازده ساله است که بر سر سفره (۶۶۰) نه

در ردیف
 سیدم قله عتیقه
 و نه
 شمال

۱۴۰۹ تاریخ نویسی
مستند شده کتابخانه ای

۱۳
۱۴۰۹

شعبه نوروسی
اوراق فلمی نوروسی

بازرسی / امضا

امضای مسئول

تیمس تاریخی
مینگا اواساس

۲۵/۲/۰۰

۱- ایندک فام صوابه اولتیه رسنه که اسوم کوبینه باصفیه ایم و به سبب چو
نظامی بایه قدره و باخاصه آخیه قلمه حقونه که اسومدک مایه یغایه و ک
کوبینه صوم و به ظلم و حفات و به برله قدره استخبا فانی

۱- ایندک اسامی در حقه یا به قدری بر جاود فرماید ۱- ضرورت ایندک ~~اسامی~~ ^{اسامی} ~~در حقه~~ ^{در حقه} ~~یا به قدری~~ ^{یا به قدری} ~~بر جاود فرماید~~ ^{بر جاود فرماید}

۵- ضمیمه نظامیه بر او ضمیمه اردو نقل کنند و عید بکنند -

۲۰۲۲

ERMENİLERİN ERZURUM CİVARINDA YAPTIKLARI MEZÂLİM VE
ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

از کتب معتبره

«صورت»

شعبه
تاریخ

خود در جبهه قضاوت مورد تفتیش

۱۳۰۵/۵/۲۵ ده یازده قضاوت ایستاد قریب هزاره بری کودودن ایلیه ایلیه دیکه آنجا
برنده سونکو و قوتونه ایله جو ۲ ایلیه ققیبا اودیلنه یانده که بره جو و غلک ده برده - ایغز
قولاقدی کیسه اولمادنه - بر صوره دشیانه ده دغالنه ده قدا ایلیه او ۲ صلا نه جیده
بولونمده - تحقیقات نتیجه بواو ۲ تحیک نامروانه قضاوت ندرینه قریب ۱۰ اولمادی ایلیه
نامروانه قضاوت قضاوت استانیته قضاوت قضاوت حدود اوزن کانه یکا کوی روده لوق
ایضا ۲ ایلیه اولمادی کله حال اولمده - اودیشی قولا اردو قضاوت قضاوت بولج - ایلم معنی نه
مذیم ده دقه حقه افرودم انکله مستند - ایلیه ندره جوی ایلیه جانیته اولمادی اودیشی
قدش قریب ۱۰ قریب کویله انکله سکنه اولمده اریله لوق ایلیه اولمادی معنی اولمادی
هیکم بیک دوقوز یزاده سزده قس غلک قس عام ایلیه بولوی سکنه ایلیه افراده رده توکیا -
حدودیه بواو - دغده کله و ایلیه - هزاره معصوم سکنده ایلیه ایلیه معنی اولمادی
برجیاره لک جدرانه کویله آنا - دهنه و قضاوت ده یکا کوی - روده زباده اریله اولمادی
جهاد و بر دیر جکی بیدیریدیکه - کویله - سون ۱۳۰۸ ایلیه سکنه اریله عکله عکله
کری سون ایلیه کویله ایلیه اولمادی کویله قس ایلیه کویله دغده ایلیه افرودم دغده ایلیه
کویله رده و قس بر صوره قس ایلیه کویله ایلیه قس دغده ایلیه دغده ایلیه بولونه جکی -
قضاوت مرتبه بولونه دغده و بولونه بولونه قریب ۱۰ دغده ایلیه قس عام معنی بولونه دغده
سجانیته ایلیه - ایلیه اولمادی سکر بولونه دغده دغده ایلیه بولونه دغده دغده ایلیه
قضاوت جانیته انکله سکر لوق بیدیریدیکه صوره ایلیه کویله قس ایلیه بولونه دغده
حدوده یا قضاوت بواو ایلیه کویله کویله دغده دغده ایلیه دغده ایلیه بولونه دغده
ایلیه کویله دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده
دیر - دغده دغده ایلیه ایلیه دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده دغده

ایستاد
۱۳۰۵/۵/۲۵

دوقوزین اوردو قضاوت

مطابق کال

قید تمغابی

~~دوسری~~

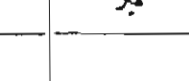
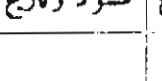
عماد علی خان
نائب رئیس

سبائی

خاتمہ نزاری

امور سیاسیہ مدیریت عمومی

قلم نومردوسی :

ملفوظات	مدرس عوی	امور سیاسی شعبه س مدرسی	عجز	مسود و تاریخ	بیض و تاریخ
					
			صه نفه حیدر	نوع مسوده:	

اولیات و منہیات	۱۷۷۷، ۱۷۷۸، ۱۷۷۹
خلاصہ	
مسند اولیٰ بنی ارداق	
موسیٰ نومرد	۱۱۰۰
خصوصی نومرد	۵۱۷
تاریخ	۱۱۰۰

کتابخانه یکی ظهورنده با سینه فقهیه البصیر فیه جوامع صورتیه
شهادتیه آقا صاحب دار اوچین اردو و تفسیریه فقهیه تفارقه صورتیه
ایک جودلیقه و بوی فحیه فارسی تیارانه سینه مخازی رونه دار اولاً
تاریخ و زبانی خود ۶۶۰ مؤلفه مخوی نگه داشته زنده و موقوفه شده

[illegible]

طاعت کاذبه جامع (دستبردار)

۱۱- شریف اخیالہ عید اوروں کے بارے میں

سوره سدرت اقدم بر خوراندی
 نایب آمده در رضی قدر ای عجب شد
 خوراندی صند به ایله اولست نظر درجه سوئیختی شبهه خرقه در
 برینداف
 زرد و آب
 ف

مرز
 ع

اون بشجی قول اردو قوماندانلی
ارکان حریه سی
شعبه

ارضروم

۲۵/۷/۱

شعبه
۷

۲۵/۷/۱

حریه نقشه رتبه

۱- رتبه نخبوان حریه مساندروم جمع و رتبه ۹

تو علم با عیبه بنده شد - بروقتی عای ارموالبه

فراراً ۹، رتبه حریه یارینه کعب عالم

اتا نینه اسناد ایتد بیدرکده و ر

تو قتل عامد تله افرده کعب ۱/۷/۲۵ رتبان

اورنده جواسه فرکت ایتد ارمیای ضابطه ایتد افر

اندر مکنه ده مکنان و رتبه و رتبه

شعبه

شعبه

مُسودہ ورقمبدر			اون شجی قول اردو		
	میٹنگ امضاسی	خلاصہ		اوراق نمروسی	
	تاریخ قبضی			شعبہ نمروسی	
	تیسفہ قوانین لان لومرو			مسودینک امضاسی	
	مقابلہ جینک امضاسی			تاریخ مسودی	
	مقابلہ تاریخی			مرسواہ نمروسی	

نکیر قاعقاسی - ولسون جیدر

مخوان و خوالسندہ لسان اھان ایدم مدح طوبیور
 یارید اید طرفدن انواع دیو نظام اجدا
 الیجده و سلیمان اھالید موانی ندلورده
 ساجید اھالید موانی عدا اھال - امان
 اید یارید قندینہ دواج اوفقده موبیلین
 اخراہات قانقنم زریفا عدا ایدم قانقنم

ایکادیرجہ بایک
 ۲۵/۷/۹۶

ایک

دو
 ۹

ERMENİLERİN KARS, KAĞIZMAN VE NAHCIVAN'DA
MÜSLÜMANLARA YAPTIKLARI MEZÂLİM

لون بشنجی قول اردو قوماندانلی

لوکان حمیسی
شعبه

ارضروم

۷۵ / ۷ / ۹

وردی دهانه المانی

۲۵

رستم
حاجی
دست

۲۷

۱- قارمه، قافمان و قشمان جداره ارمینک و ایلان
سلاج علی و سایر بهارله اسلاملی نقبه دهی اوزیرلر
هوق فخرده مکه موزه لر سوله آله ابر و ده
مملده مکه د بولده لری مملده لری قتل ایلدیلر و بولده
قورقارده ایفیر و قارمه جوارلرده هجره ها ایلدیلر
اسلامی نکرله ایلدیلر دکر ارمینک و قشمان و جبارلر
ختانده ایلدیلر و قشمان و ایلدیلر و ایلدیلر
ییلدیلر . مکه ایلدیلر و کتله ایلدیلر و کتله ایلدیلر
نایب و دکر و قشمان و ایلدیلر و ایلدیلر و ایلدیلر
ایفیر و مکه بولده لری و ایلدیلر و ایلدیلر و ایلدیلر
نکرله قارمه و قشمان و ایلدیلر و ایلدیلر و ایلدیلر
نکرله مکه نایب و ایلدیلر و ایلدیلر و ایلدیلر
و بولده مکه ایلدیلر و ایلدیلر و ایلدیلر

اون بشنجی قول اردو قوماندانلی

از کان جم میسی

شعبه

شلم

ار ضرورم

محد - ۲ - نیأ علیہ برید بھاگہ فارسی آدی ایوی دہ دانی

ارلرنبی هالده اده اکیننی رقی هرکنه هاتر ادره جی

۲ - بواسر — قوکی به دیاری سورعات دیگر ذخیره

ورجند -

خَلِّ انْظُرْنِي

امید یکدیگر را

شعبہ :
ہموی
خصوصی

صه قلم اندازم بدون فرماند نقصد و بدین اندازم آید فرماند نقصد
موردی ، حرارتی ، تاریخی ، غرقا ، سند ، صورتی .

بگویند صورت مفهومی ده عدد و فایده اینست که اینها را در کلیات قیوسا بقا نه آنگاه زیور بر وجه زیر
معلوماتی استخوانی نموده در .

۱- آذربایجانید بوش و یکده دنیایه نیشته . کوجیلریم یوغه صوصه مانده . حق بوش و یکده مرصهر کونیهیلر .

۷۔ قففا یہ رہ کی اٹھائی مسرہ رہ موجود ہے یہ بولتے ہیں طرفدار فقیر ۔

۲ - فارسی ، صاری قامیسه ، کبری ، قاف مانده انگیز قاطمه . یا که اوج انگیز رقیبی
امریقانه اولجه و نه به ضابط و به قیاح عکس فارعه اولوب بوندده کبری ، نفیسی طر فارب
دائما کلون کدیورسه .

۴ - کوله چرخ روح ، ارض و کور چید و نه مرکب بر قوت او نه به قد - اسلح کوبه نقشه ای به
قد عام یا چید - عینه نه مانده اسلحه مارده ملیس افزای تشکیل ایید یک مقابل مصداقانه بشکله
بومره ده نرود کله کی لکوز یقیمه ایید مینه به یوز قد میسمانه سواری افزای یقیمه یک دشمنی از نام
مانده - حصه فراره مجبور یقیمه .

۵۔ کوہِ صفا اور کھاندہ قلیاوسہ۔ جتنی نماز چکاسہ ۔

۶ - آئینه کشیده مرکب بر مینه آهار و اوتی آره شده جای فعالیت ده اولوب بونر آکسزیه خرسا کوبیرنی با صوبکی حرمانده بولورسه . مینه یی دافرازی تشکیل یابه اشخاصی لکونی مجرولده .

۷ - روس‌داریه سابقه سنده و عثمانی ایروندیک الویه تهرانیه اشغالیه را اندام خدمه

آنگاه ابدیه صد نامده برسی مانت علیهم السلام ایدی و ایدی مضطرب ایدی طرفداری اولدی
بینه ابد کله ابد ده بد بیضا اولد شو معلوم اندن توسیعی مضطرب صد نامده اولد بو شخصه
توسیعی معلوم ده رجا ایدند .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 خَلِيفَةُ الْأَرْضِ
 أُمِّيَّةٌ لِلْإِسْلَامِ

شعبه :
 محرمی
 مخصوصی

- ۸ - ارض قوی قاغمانده اوج یوز و صاری قایمده اوج یوز ای دیوز ، قره اور غانده درق صابط رسکانه نفارلوب قره قوزق ناچه کزین ارضی ورسده وکب اولوز ژانده ارمی کلندر .
- ۹ - قاغمانه موبله هوز یکه ککانه ایشکری ارضی راجه ریزه سه عکری دافنده برنا ندر جلب ایدیرک بعدیلیم خانه کوند رکنده اولیغی تأید ایتد .
- ۱۰ - قاغمانده کی ارضی عکدرنده درق ، صاری قایمده اوج تدابوز داردر .
- ۱۱ - عکدر قوماندانلریک حرکات وکسانلری دشمی و صیفی نیلیم اید اشتغالدر .
- ۱۲ - ایدیر بر وظیفه نیک ایشی قمنده دما طوبیو عکدر کوند راجه ریزه
- ۱۳ - مسلمانلر د باغمانه کردلر آره سنده قمنده ایدنه اید اوقاقه داک بولک وقایع هیچ اهمیت ویر مدطریکی قانونی ویا عرفی تحقیقات اید سنده دخی بولما یور ریزه .
- ۱۴ - روسی قمنده لری صلح قونفرانست مقدراتنه بنا ایدیرک کردلر مختار سینا داره ویریدگی یایور ریزه
- ۱۵ - کوند جینجکی صدارمانک خانه دواچ ایتدده اولیغی بلیدیر یور .
- ۱۶ - ایلوی تئوده ره جریته ایدنه احوال قمنده بکونز قمنده ایدنه ایلیمه معلومات برده عکدر در .
- بولانده مختارانه دواچ ایدیرک مکان و محتای معلومات دسترس اولند قمنده ایدیر یی بلیدیرک مکان عمنده ایدیرم .

اصلاحیه بقدر

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعلنا من ذرية نبي محمد وآله الطيبين الطاهرين

أئمة الهدى في كل زمان ومكان

شعبه :
مردم :
موضوع :

از مردم ژاندارمادی قوماندانیت و حراره شایسته تاریخی
و ۱۸۹۵ موردی تذکره سند صورت

۱ - حراره شایسته تاریخی و ۱۸۹۵ موردی عریضه به حضرت

۱ - نامروانه ژاندارمادی طرفه جدا به بنیبه تحقیق شده از میدان قره اورغانده اونوریدی مسلح قادی و
بولونک روح کوینه قدر قره غول زینیا خاندان و حدودی بکله مکرده اول قری و روح یکی کوینج نیمه ای سکنانه قدر
ارینک موجود و قره اورغانده دافله طوغور زایه قریه شده سزارمنه قره غولک و صاری قامینه ده یوز
ای به یوز موجودی برارمنی ده یوز ینک بولینین و اولینده مردنیکه قدر هیچ برارمنی و طوبی یا لکزد مردنیکه
موجود سکنانه قدر ارینک رومرد برکنده اسدیده طلم و صفات ایتمکده اول قری اکلا شایسته ار فرم
ده یوز قوماندانیت و حراره شایسته تاریخی و یوزده افاده قلمشده

۲ - قفقاسک ایضیر قضای دافنده و با لوه کولک شمال غمینه کی عیسی قوی عینه قلم بولینین
در قری اهالی به ارینک ملبی عکری طرفه نه تقصه و ایکه بیله قدر قیوندری آلمه و آره زره
مصارف واقع و طبعیه ده ارمنی میسارنیکه کثرت طوبی به عینه اهالی ها در لری سوکوبانی یوز
قدر خانه ملک با یزیدک موجوده ناحیه سنه اتی ایتمه و مصارف دافنده سکز فارینه سرتیه ایطسه
اولینین دار میدان اکزاده اولده بخاوند و تقصیریه نه مقصد و افکاره منی اجزای لیکینی و یوز بخاوندی
نه درجه به قدر اییری کتورده مقصد نه اولده قدرین و حدود عینیه دافنده بخاوند قدری موجود و یوز
اولینین اکلا موده و زره در حال مقصد ایکه شخص انتخاب اییلرک ارینک ایچروسه انعام
قلمینین و تیزید ملک معلومانک آبروجه عصبه اییلرک یکی با یزید ژاندارم ده یوز قوماندانیت
بکله آنکه ۱۸ شایسته تاریخی و ۱۸۹۵ موردی مقصد غدا فنده سنه افاده قلمشده و طبعه
ای جای بخاوندی موده و قلمشده

احضار معتمد

ERMENİLERİN KARS CİVARINDAKİ MÜSLÜMANLARA
SOYKIRIM UYGULADIKLARI; ZULÜM, KATLIAM
VE YAĞMALAMA YAPTIKLARI

شعبه سنجك مسوده ورقه سيدر		فول اردو ارکان حریه برنجی	
اوراق نومردی	۲۱	میشک امضای	۷ / ۷ / ۷۵
شعبه نومردی		تاریخ تمییز	
مسودینک امضای		تمییزه قونیلان نومردی	
تاریخ نومردی	۷۵ / ۷ / ۷	میشک امضای	
سرموله نومردی	۷۵	خلاصه	

۱- صحنی او بیری اولدی قور { ... }
 ۲- دو قورنی قورنی ...
 ۳- ...
 ۴- ...
 ۵- ...
 ۶- ...
 ۷- ...
 ۸- ...
 ۹- ...
 ۱۰- ...
 ۱۱- ...
 ۱۲- ...
 ۱۳- ...
 ۱۴- ...
 ۱۵- ...
 ۱۶- ...
 ۱۷- ...
 ۱۸- ...
 ۱۹- ...
 ۲۰- ...
 ۲۱- ...
 ۲۲- ...
 ۲۳- ...
 ۲۴- ...
 ۲۵- ...
 ۲۶- ...
 ۲۷- ...
 ۲۸- ...
 ۲۹- ...
 ۳۰- ...
 ۳۱- ...
 ۳۲- ...
 ۳۳- ...
 ۳۴- ...
 ۳۵- ...
 ۳۶- ...
 ۳۷- ...
 ۳۸- ...
 ۳۹- ...
 ۴۰- ...
 ۴۱- ...
 ۴۲- ...
 ۴۳- ...
 ۴۴- ...
 ۴۵- ...
 ۴۶- ...
 ۴۷- ...
 ۴۸- ...
 ۴۹- ...
 ۵۰- ...
 ۵۱- ...
 ۵۲- ...
 ۵۳- ...
 ۵۴- ...
 ۵۵- ...
 ۵۶- ...
 ۵۷- ...
 ۵۸- ...
 ۵۹- ...
 ۶۰- ...
 ۶۱- ...
 ۶۲- ...
 ۶۳- ...
 ۶۴- ...
 ۶۵- ...
 ۶۶- ...
 ۶۷- ...
 ۶۸- ...
 ۶۹- ...
 ۷۰- ...
 ۷۱- ...
 ۷۲- ...
 ۷۳- ...
 ۷۴- ...
 ۷۵- ...
 ۷۶- ...
 ۷۷- ...
 ۷۸- ...
 ۷۹- ...
 ۸۰- ...
 ۸۱- ...
 ۸۲- ...
 ۸۳- ...
 ۸۴- ...
 ۸۵- ...
 ۸۶- ...
 ۸۷- ...
 ۸۸- ...
 ۸۹- ...
 ۹۰- ...
 ۹۱- ...
 ۹۲- ...
 ۹۳- ...
 ۹۴- ...
 ۹۵- ...
 ۹۶- ...
 ۹۷- ...
 ۹۸- ...
 ۹۹- ...
 ۱۰۰- ...

ایکینجی قفقاس فول اردو ارکان حریہ		شعبہ سنک مسودہ ورقہ سیدر	
اوراق نومروسی		میضک امضاسی	
شعبہ نومروسی	-	تاریخ تبیض	
مسودینک امضاسی		تبیفہ قونیلان نومرو	
تاریخ تسویدی		مقابلہ جینک امضاسی	
سر-وله نومروسی		مقابلہ تاریخی	
<p>اصفہ حمد علامہ آبر [طاعت جکشدہ -</p> <p>۱- از یاجا جیدک تفیاً اوہ کوبہ قد- اول شوشادہ ایددی منصبہ ویرب نہ ویرای اشغال وکروسی استقامتہ حردہ روح ایندکدی رجوعہ - صندہ کج کے فکدہ ایروغی الہہ ایدہ دمدی ویاکو مولفہ ویربولندہ انک نہ بایند فیر خبرالتہ -</p> <p>۲- ایضریک بالجامہ ستندہ - محبوبارہ و دارالاندک - منتظرکندہ استدراک معونی طوبیہ ایچہ - یادہ جبرو سندنہ ویرولانہ ایدہ لکھریو ظلم و عفا کندہ بودندری مولوفانہ خبرالتہ -</p> <p>۶- مدور خط - جیدہ الحینہ اولایقی - اصرقم اربابہ منہ کی اعرف اینبہ وندزردہ واقو اولوہ برقنای باصدیرجہ ایچہ جیدک سینک قرارک قصلہ کوریج تیزرکینکدہ</p>			

ایکنجی قفقاس فول اردو ارکان حریہ		شعبہ سنک مسودہ ورقہ سیدر	
اوراق نومروسی		میضک اضافی	
شعبہ نومروسی		تاریخ تبیض	
مسودینک اضافی		تببیضہ فونیلان نومرو	
تاریخ نویدی		مقابلہ جینک اضافی	
رسولہ نومروسی		مقابلہ تاریخی	

~~اودیتق دخی سویمند~~

~~ناتعلولت سیرہ دخی لکھی~~

~~...~~

~~...~~

~~...~~

~~...~~

~~...~~

~~...~~

~~...~~

فولرہ ساری بطوی دنا فی آیدند

بایلت

حقو تفک اعلیٰ میاد تون اردوہ دلا تلمرد

~~...~~

بانیله عیند

تفہ رتہ سترہ

طی ۱۸

۱۲

۱۱

۱۰

۹

۸

۷

۶

۵

۴

۳

۲

۱

TRABZON, KARS VE NAHCIVAN'DA YAPILAN MEZÂLİM

ایکشی قنقاس فول اردو ارکان حریه		شعبه سنک مسوده ورقه سیدر	
اوراق نومردی		میضک امضای	
شعبه نومردی	۷۶	تاریخ تبیض	۲۵/۷/۸
مسودینک امضای		تبیهه آویلان نومرد	
تاریخ تسویدی	۱۷/۵۱	مقابلہ جینک امضای	
مسوله نومردی	۷۵۶۶	مقابلہ تاریخی	

تاریخ ۱۷/۵۱

فول اردو ارکان حریه / سنک مسوده ورقه سیدر

دبایر قنقاس / روم قنقاس / حریه / سنک مسوده ورقه سیدر

برجیم چاروچی کووندی / اردو ارکان حریه / سنک مسوده ورقه سیدر

اولا سنک / بولارد / قنقاس / سنک مسوده ورقه سیدر

فول اردو ارکان حریه / سنک مسوده ورقه سیدر

حریه / سنک مسوده ورقه سیدر

۱۷/۵۱ / سنک مسوده ورقه سیدر

سنک مسوده ورقه سیدر

۶۵۱۶/۷۸ لایق روزگار محسوبند
..... مازاد فی اور شرفی بیرون خاندان برسد
..... مودار نقد فوئند

۱۸۶۱ : کوثر ارفعی نامبر مودون روم چوخه ساقه غولسینه بوره می سیدان قوتلندی

۱۲/۵۰۱۶۰
تقدیر نامه
هواری آرد

[illegible]

پیش از این در روز ۶ فروردین ۱۳۰۲. آید و از زندان خارج
گشتی است. بعد از این وقت منظمی این مردم کوثر زندان
قانونی حاصل است.

[illegible]

۱۷- ارشدن احوال بنده، مفاصل خوف و نیازهای ~~مهم~~ (بزرگ)
و غیرتند ~~...~~ خازن خلق (پاییده) هرگز و مکرر دفعه اندر.

۱۸- غمناک و غمناک ارشدن، در و نمودن به نفع حق و نراستدنی
۱۹- خیر و ~~...~~ در پاینده که نتیجه اخبارتند و علم آن تند
اندازان مکرر در.

۲۰- ارشدن آری و نیمه باکند و این نص و تربیت بنده خوانند.

مۆدە ورقمىدور .			اۋىل ۋە ئاخىرى		
مىيىڭ امىياسى	مىيىڭ امىياسى	مىيىڭ امىياسى	مىيىڭ امىياسى	مىيىڭ امىياسى	مىيىڭ امىياسى
تارىخ قىيىسى	تارىخ قىيىسى	تارىخ قىيىسى	تارىخ قىيىسى	تارىخ قىيىسى	تارىخ قىيىسى
تېيىڭ قونىلان لومرو	تېيىڭ قونىلان لومرو	تېيىڭ قونىلان لومرو	تېيىڭ قونىلان لومرو	تېيىڭ قونىلان لومرو	تېيىڭ قونىلان لومرو
مقابله چىك امىياسى	مقابله چىك امىياسى	مقابله چىك امىياسى	مقابله چىك امىياسى	مقابله چىك امىياسى	مقابله چىك امىياسى
مقابله تارىخى	مقابله تارىخى	مقابله تارىخى	مقابله تارىخى	مقابله تارىخى	مقابله تارىخى

۱. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۲. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۳. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۴. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۵. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۶. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۷. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۸. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۹. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۱۰. مىيىڭ قونىلان لومرو

۱. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۲. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۳. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۴. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۵. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۶. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۷. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۸. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۹. مىيىڭ قونىلان لومرو
 ۱۰. مىيىڭ قونىلان لومرو

مردود ورقمبدر		اوردن شاجی قول اردو	
مردود ورقمبدر	مردود ورقمبدر	اوردن شاجی قول اردو	اوردن شاجی قول اردو
مردود ورقمبدر	مردود ورقمبدر	اوردن شاجی قول اردو	اوردن شاجی قول اردو
مردود ورقمبدر	مردود ورقمبدر	اوردن شاجی قول اردو	اوردن شاجی قول اردو
مردود ورقمبدر	مردود ورقمبدر	اوردن شاجی قول اردو	اوردن شاجی قول اردو
مردود ورقمبدر	مردود ورقمبدر	اوردن شاجی قول اردو	اوردن شاجی قول اردو
مردود ورقمبدر	مردود ورقمبدر	اوردن شاجی قول اردو	اوردن شاجی قول اردو
مردود ورقمبدر	مردود ورقمبدر	اوردن شاجی قول اردو	اوردن شاجی قول اردو
مردود ورقمبدر	مردود ورقمبدر	اوردن شاجی قول اردو	اوردن شاجی قول اردو
مردود ورقمبدر	مردود ورقمبدر	اوردن شاجی قول اردو	اوردن شاجی قول اردو

فصل اول در بیان احوال و حال

بسم الله الرحمن الرحیم

فصل اول در بیان احوال و حال

بسم الله الرحمن الرحیم

فصل اول در بیان احوال و حال

فصل اول در بیان احوال و حال

فصل اول در بیان احوال و حال

زبویه
۲۵/۷/۹

۱۵
۱۸

۲۱۶

بوقای میگرداند بوسف کوند دیک مکتوبه شویم باز بو .
۱- دست کوند - قره قورت ده ایکی صوب دست سازان نقیله کردار
از این فرصت باید بر که بگویند - ۵ صوب آتدیر .
۲- قایمه طرفنده موهودا ایشیرن کردالبیسه سنده اسد مده بخاوزه
انجری بیخایج دفعه ایشید بوردیم . بدلفعه اول صدی قایمه جوایزه
اوله بریسه ایگ - و مدد ده بویله کردالبیسه کی کتبه ایشیر طرفنده
اوله بریسه ایگ - و مدد ده بویله کردالبیسه کی کتبه ایشیر طرفنده
صدی قایمه صوب خربسند که پیاده شد سندن اوزرند ۱۵
تنگ لرن ایشیرن سولوب روانه کوند دیکری صدی قایمه
کتبه بوردیم سوبیه

تحتیایه

امیه

۹ صوف اصدی

۹/۹

۱۸/۱۰

۱۸/۱۰

ERMENİLERİN NAHCIVAN VE HAVALİSİNDEKİ MÜSLÜMANLARI
KATLETMEKTE OLDUĞU

اون بشجی قول اردو			مسوده ورقه سیدر	
اوراق نومروسی			میضک امضاسی	
شعبه نومروسی			تاریخ قیضی	
مسودینک امضاسی			تسبیغه قوتیلان لومرو	
تاریخ تسویدی			مقابله جینک امضاسی	
مرسوله نومروسی			مقابله تاریخی	

۱- نخوان وحوالیده سورمان ملکان الکالیله اصیر
طرفدن بولری طویله ندریب قتل اندرملده
اول قتری وحوالی مذکوره ده اسدیه تمایله
معا ایدیه حتی ملکانده ندر طرفدن
نظائر ایلمده اولور و لوصورنه نیانده بولری
حوالی مذکوره ملکان قومیه لری ای اوچاقدن
بیر طله معروضه .

۹۱

اصغر و میرزا ولایتی

او به یحیی قول از دوفس مانند انفعی جانب علی خلاصه

مکتوبی قلمی

عدد

عمومی ۵۵۱۵

خصوصی ۷۷۵

مکتوبی قلمی

ار بندك حدود مرزہ درت رعیت سافرم کی کل عتاب و قریب صمائی
نامبرندہ کی اسلام کویری با صر وہ اور ارم کی عموم مسلمانہ کی قتل اٹمکہ
اولہ قریبک و منی لویہ و سراج صد لایک حدود اور زنده کی فرہ صیا
قریب سندہ آبشیلکہ بولند لیک با سید قضا سیک ابغیر بفریہ محمد
اوغلی سیک افارہ نہ عطفاً اس نا جی مدیرینہ بیلہ لیک قضا
ند کو قاضی وکالتہ از بار قاضیہ کیفیت برای معلقات خود

لا احوال
افروم والی وکیہ
قاضی
محمد علی

اصغر و میرزا ولایت

ع

خلاصه

او به سبخی قول را در فرج خان از انفسه مبالغه

مکتوبی قلمی

عدد

عمومی ۵۵۱۵

خصوصی ۲۲۷

محرمانه

۸ مورخه تاریخ ۵۵۱۵ نور و لو تکریمه زبده :
مدد خارجنده کل غناب و قرین صحرای قریب زنده جوابه اید و فدنک اخبارات
قطعه و کیده تأیید ایندیکه آراس مدیریتک استعایه عطفاً پاسخ فرستاده
و کالتنه بلید یلعه کیفیت برای معلومات عرضه و شود .
از فردم وای و کیده

۸ مورخه

قلمی
محرمانه

ERMENİLERİN KAĞIZMAN, KARAKURT, SARIKAMIŞ VE AKÇAKALE
CİVARINDA YAPTIKLARI SOYKIRIM

مودة ورقمبدر -		اون بشجی قول اردو	
میدانک امقاسی	اوراق نومروسى	۵	شعبه نومروسى
تاریخ قیضی	مسودینک امقاسی	محمد لاش	تاریخ تمویدی
قیضه قویتلان نومرد	مقابلہ جینک امقاسی	۸ نور	مرسوله نومروسى
مقابلہ جینک امقاسی	مقابلہ تاریخى		

۲. اردو معائنہ

۱ - فاقہ مانده کایم فرما ندای هردون خارجہ دیکنه قیضه کی زیاده
عید کی یمنی بازوینک یمنی (ملکوتک تاریخی سوال ایستید) هردو عمان کی
نماز ایله هکندنه یا قاتلن نیک الما لری یا هردو عمانک هردونده
هره عاقره ندری یمنی لری . ~~لکودینک عیضه قیضه~~

۲ - ۱۴ بجی فرخ طرفه نه محمودیک دریا ملک جواب هکندنه ۱۶ قیضه مانده
سوار ویرلندنه : « عاقره هردو ندر خارجہ برنفره عیضه قیضه
مقابلہ رنجان ایدر . بزم هردو ندر داخله دوقو عیضه نماز
قاری عیضه اقامه ایکنده . قاتلن انیشیه . »

۳ - سوزی ساریه امانه دلدنکی ونگه جی یمنی لری رؤای عاقره
یکلایم عیضه ملک ویر ونگه یمنی لری قاقه مانده قیضه
هنا نا (هنا کی) د (کوینک) فری لری لری اسلام قیضه
هیدر انده ارسلان امانه ایشکی (چراقل) عیضه جمع دینا ایشکی
بولک اوزیپ سارو ایسی کوینک کایرسلر قرار ایله فرخ فورنه

یکلایم لری .
۴ - فاقه مانده کایرسلر فاقه مانده آمانده عیضه طویرا .
قیضه جی قسم ایکنک کنگه یمنی لری اکره ندر (میںه قیضه)
۲۵ هیران ده شلک یمنی لری .

اوراق نومروسی		اون بشجی قول اردو		مسوده ورقمبدر	
۱	میدانک امفاسی	خلاصه	میدانک امفاسی	تاریخ قیضی	
۲	میدانک امفاسی		تاریخ قیضی	تاریخ قیضی	
۳	میدانک امفاسی		تاریخ قیضی	تاریخ قیضی	
۴	میدانک امفاسی		تاریخ قیضی	تاریخ قیضی	
۵	میدانک امفاسی		تاریخ قیضی	تاریخ قیضی	
۶	میدانک امفاسی		تاریخ قیضی	تاریخ قیضی	
۷	میدانک امفاسی		تاریخ قیضی	تاریخ قیضی	
۸	میدانک امفاسی		تاریخ قیضی	تاریخ قیضی	
۹	میدانک امفاسی		تاریخ قیضی	تاریخ قیضی	
۱۰	میدانک امفاسی		تاریخ قیضی	تاریخ قیضی	

۵ - ۶ خیریت ارسند ها که فاسه جواریه که (پوزان) فریسی
 بامره برکدر صادره با تلو تلو ... بوم صادره ...
 [خیریت ارسند ها که فاسه جواریه که (پوزان) فریسی
 بامره برکدر صادره با تلو تلو ... بوم صادره ...]

فریسی که ها بر فضا زاده عیسی بک ۷ نوزده ۳۵
 طالعانه که کند و یک کند (مکون با ۶ نوز) ارسند
 ۵ نوزده (فره قورن) شماله که (میدانک امفاسی) فریسی
 باصفیه باقیب الهامی اسلامیه بفرقه با تلو و قلدش باز شد
 [خیریت ارسند ها که فاسه جواریه که (پوزان) فریسی
 بامره برکدر صادره با تلو تلو ... بوم صادره ...]
 فریسی که ها بر فضا زاده عیسی بک ۷ نوزده ۳۵

مردود ورقمبدر .			اون بشجى قول اردو	
ميرنگ امفاسى	خلاصه		اوراق نومروسى	
تاريخ قبيضى			شعبه نومروسى	
قيمه قوزيلان لومزو			مسودينك امفاسى	
مقابله جينك امفاسى			تاريخ مسويدى	
مقابله تاريخى			مرسوله نومروسى	

فره قولر ۷ نوزده شفقله بار بار لوز قورن استقامتده
 ۲۸ سى استمده ~~بويكوله~~ نكر استقامتده سوره كل
 طوب زمانه لفقك سارده ~~استقامتده~~ ~~استقامتده~~

~~استقامتده~~

فره قولر ۷ نوزده سارده ~~استقامتده~~ ~~استقامتده~~
 بوزده ~~استقامتده~~ ۷ نوزده سارده اولده
 فره قولر ده طوب سارده بالذات استدان
 استدان انا ده دشوعلهان ديرسدر :

آ - ار سنده اينده مسودى كليب استلامده
 آن اينده سار، ار ندره ديرم يجه ~~استقامتده~~ كوريب
 سم ماز لفقك ، طوب ، .. نقرله
 كليب كوي آنده امبارده استلامده
 صايلرب هوا كويده ديرمك طوبه آينده سارم
 ناستدر

موردہ ورقمبدر .			اون بشجی قول اردو	
میسفک امضاسی	خلاصہ		اوراق نومروسی	
تاریخ قبیضی			شعبہ نومروسی	
قیضہ قوینلان لومزو			مسودینک امضاسی	
مقابلہ جینک امضاسی			تاریخ تسویدی	
مقابلہ تاریخی			مرسولہ نومروسی	

کیہ و صدارتہ الیہ و ... شہید و ... مجرم و ...
 ... (کلیان تہ) ...
 ... (۱۰) ...

...
 ...
 ...
 ...
 ...

...

...

موردہ ورقہ سیدر .		اون بشجی قول اردو		
میسٹک امضاسی	اوراق نومردسی	خلاصہ	۱	شعبہ نومردسی
تاریخ قیضی	مسودینک امضاسی			تاریخ تسویدی
قیضہ قونیلان نومردو	مقابلہ جینک امضاسی			مرسولہ نومردسی
مقابلہ جینک امضاسی				
مقابلہ تاریخی				

۲. اردو مقتلکے
ان قول کلمہ را ایدر رے نظر آ
۱ - (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے
نورہ دا کلمہ
(قوری دره) بی نام رفته (۱۸) کن قولا ایدر رے (۳۳) کن
اید (۴۰) اموانی بالی کینرور ریل کو باره ایدر رے (۳۳) کن
نورده رفته (۴۰) قوری دره (آخه قلمه) نام درن قوری
نام درن قوری (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے
قولا ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے
۲ - ۷/۸ نورده پایله قولا ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے
نورده قولا ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے
نورده قولا ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے (مقتلکے) ایدر رے

HUDUD HARİCİNDEKİ MÜSLÜMANLARIN FECİ ŞEKİLDE MEZÂLİM
GÖRDÜKLERİ

۲۹

صالح کدیه

غایتی محمد

۱۳۴۹

شماره

۵۰/۷/۸

حدود خارجیه کما السلامه فاشی ایمنی حمادی ایدیه خلا مجاوره قتلانه دانه
و نه الا قتلانه و کالنه بدلی ۵۰/۷/۸ مورد تکریر - ایروانه آیدیه
معلقان مورد در - قتلانه کدیه - قتلانه محمدا و کدیه بدلی
۱- ۵۰/۷/۹ ره قتلانه کدیه - قتلانه محمدا و کدیه بدلی
الاصحاب شاروانه او و دینه - اصحاب قتلانه محمدا و کدیه بدلی
از صیدیه قتلانه - قتلانه محمدا و کدیه بدلی
محمادی رواع اتمیده اولدیه - از اسما کدیه و قتلانه محمدا و کدیه بدلی
دینانه قتلانه - قتلانه محمدا و کدیه بدلی
برای قتلانه قتلانه کدیه و قتلانه محمدا و کدیه بدلی
برشته کدیه با آتیه القدره اولدیه قتلانه کدیه و قتلانه محمدا و کدیه بدلی
قدره قتلانه و قتلانه محمدا و کدیه بدلی
۲- قتلانه قتلانه قتلانه محمدا و کدیه بدلی
از صیدیه قتلانه ۵۰/۷/۷ قتلانه کدیه - ایروانه کدیه [کدیه بدلی قتلانه کدیه]
کدیه قتلانه قتلانه قتلانه محمدا و کدیه بدلی
آیدیه قتلانه قتلانه قتلانه محمدا و کدیه بدلی
کدیه قتلانه قتلانه قتلانه محمدا و کدیه بدلی
۳- قتلانه قتلانه قتلانه محمدا و کدیه بدلی

رها او چو کنی روان تقدیرش آنی به جانم و آیه مدد ده مرا اهلینده
 ظلمه نه قلمه نفس اینجی هونایده قصه محققه - کون قره بقاء اهلینده
 [اقصای او قوامه] برین طرفه یازید مکتوب و آن سبب غیبه و آن پیشه این
 آرمدری کویا قریب اهلینده مدد و در مکتوب ده اسلام درین مکتوب و عودت
 مدد و طمع و صفات اوله قدری مدد در عودت ایدیل مکتوب غیا نفی قد حقیقه
 ۲ - بکلی ۷۱۹/۷۰ لا - فی قره صلیا قو قره عولمه انما ایدیه دور غیبا به سوبه

الحی محمد غانده و خایو مدد و صفات شاهدان محمد غانده بر خایو کور داید
 با شاد و ده قره قوشت استقامت کیدر که قره قوشت به بکلی عودت ایدیه
 بر کور و صلیه تقارظ ایدیه و حاله دایم غیبه کور دایم بر صلیه او مدد و کای
 آبولنده قو بار به نشی اولو ایدیلد ایچ برشد بر صلیه ایدیه یازید بر صلیه
 صلیه مدد جان ایدیه شایان ایدیه یازید مکتوب قره قوشت آیدیه و مدد مکتوب
 طیفه با شاد و ایدیه که کور شد - ایدیه ایدیه یازید ایدیه مدد و مدد و مدد
 ایدیه ماضی مکتوب غیا ایدیه ایدیه در رشت تقدیر

۱ - قره قوشت کای مدد ۷۱۸/۷۰ لونا نشی ایدیه شایان ایدیه [مدعیان حق
 مدعیان ویر ماضی] ایدیه بیاضه یازید اولدیه حاله کور بکلی اهلینده
 دین اسلام ایدیه قره قوشت و عودت آیدیه دیر کور و شایان کیدیه / ماضی
 ساحه دایم مدد و در ضیاعه ضایع ایدیه ایدیه کور و شایان ایدیه کور و شایان
 خطاب ایدیه کور و شایان ایدیه ماضی ایدیه کور و شایان ایدیه کور و شایان
 بالانده [بر کور کون اقصای اینجی سوبه محققه] بر اسلام برار و مدد

ار ربه اطاعت بديکذا بجهت ربه متعبد است بفرمان ان شاء الله تعالی و درین
 انداز و قاصده هرچی ضرریم تا بگویند برادر چه بگویم اولا در بر ملاقات
 بر عدم اطاعت او زینجهت برادر میاید طوبی الله بجهت طوبی الله بجهت طوبی الله
 حدوده قدری سوخته بگویند بجهت ربه متعبد است بفرمان ان شاء الله تعالی و درین
 - و قلمت جاریه حق و موقوفه معلقات است بجهت ربه متعبد است بفرمان ان شاء الله تعالی و درین
 عهد ایدیه که مدد صد -
 ۲ - ۵۵/۷/۸ و ۵۵/۷/۸

فقیه
 قلم
 محمد ایدیه

محمد ساجد
 ساجد

۱۰/۴
 ۱۰/۴
 ۱۰/۴

ERMENİLERİN MÜSLÜMAN KÖYLERİNİ BASARAK
KATLIAM YAPTIKLARI

۱۸
غالبه عجبده - ۲۲ دقیقه تا ظهر
۴۵/۷/۸
۵۰/۷/۸

۴۵ خونه انقضا به بگو ۴۵/۷/۸ ده النادره پورده
۱ - ۴۵/۷/۶ کون ایشدر صای فاسده جوارنده کا یوزات قریکی
یاصده و چتر کدر صادمه با شوشدر ۴۵/۸/۷ کون
دوام ایینه
ایشدر صادمه فرجه کا قریکی پوری ده ایشدر
ایشدر بوفاده فرجه کا قریکی صای بینه عمایه ایسده نلنده کا
بر شوشدر

۵ - فرجه کا صای بینه صای فاسده نلنده کا پریسده
۴۵/۷/۷ کون یاسیه فرجه کا صای بینه نلنده ۴۵ طای خونه نلنده
کونده ۴۵/۷/۶ نایم بر بگو به ۴۵/۷/۵ کون ایشدر فرجه قوزت
نلنده کا سجد فرجه کا صای بینه نلنده کا صای بینه نلنده کا
قند با شوشدر - طای فاسده کا صادمه ۴۵/۷/۶ کونده فرجه
دوام ایینه - صای بینه نلنده کا

اها ۱ اسد به نك حد را از لغی و صفا نك فدا اسد نری مشكل بمشهور
 بر سرفه دوشور دكته به صفا نك خصوصه اسد هم ايكده ده . فرقه صفا فو
 فرقه قویزه فرقه قوت استقامت به ۷/۷/۷ اسد کونی شفق برار کینه
 سده سری استقامت بکونه ده ۷/۷/۷ اسد کونی استقامت به
 سوره هم طوی و ماکه لا صفت سده کلمه و ارشاد اسلام آینه
 سده شد و دایم اینه از لغی به سده ۷/۷/۷ اسد کونی
 ۷۵ خونا نك فدا به سوره شقرا نك فدا ده بید بر شد .

۲ - اینجی داده ده خصله اینه به سده ۷/۷/۷ اسد کونی به سده اول ده
 فرقه قوت ده صله ده سده به با نك استقامت اخلاص اینه به
 محو و غل بوسف نك فدا به با نك بوز و ده آینه کونی سده ده
 سده ن بکونه ۷/۷/۷ فرقه به و رود اینه به .

آ - ارشاد بینه سده سده سده سده اسد هم اینه به آت
 به سده سده سده آت و بر مکه استقامت اینه به ارشاد بینه
 سده به سده

کجیچیه اوج ماکه ۲ نقتک و ایم طوب و ایکوز نفرده عبارت بر قوند
 کلهک کور آنه آچیلر و... مساند و حال سده ~~صیدیه~~ صیدیه
 حوا کورده ده خبر ویرتر . بوسونده طرفیه آرمنده صادره باشونده
 کجی صادره شی دیت شیه دیت مخرج اسلام و فوجیولته . ایشتر
 عبه زمانده کل عیناب فریه هجوم ایه یک است کلکلی اویه کوردی ده
 شیه ایشتر کلیانه تیه

۴- انوره دوام ایه کلهک سکری اکلیمه و عینه صالده اسم سلوات
 ایشته ایچوره صدور حاجه شیه اخفاد ایشتر کونیه لیلی عروصه

۱۴
 ۱۴۰۰

۱۴
 ۱۴۰۰

۱۴
 ۱۴۱۰

طریقه
۷/۸/۷۵

۱۵
۷۵

۷/۸/۷۵ تاریخ و $\frac{1}{1681}$ نمره ۱ تصدیق زید

۷/۸/۷۵ ده پاسه قریه کاسه صید ابی
عباس قریه قریه جوانه امیر ابی کردلر آهسته
و قریه صید صید صید آهسته که صید صید و رسته
۱- امیر کردلر ید اشفالده بولنا قریه قریه
کویر سی آهسته آهسته آهسته و صید صید
ذکر اید باشد

قوشه صید ابی قریه قریه آهسته که
نصیب آهسته کویری به آهسته رواج آهسته
۲- امیر قریه صید ابی آهسته شمال

ساعتده کردلر هیوینه و بولنا
۲- بر صید ابی یا لئات شاهد ایندی که
فرمانده تلفیق آهسته و صید صید

۱۵
۷۵

$\frac{1}{1684}$

۷/۸

۹/۸
ایلا هیز - امیر
ایلا هیز - امیر
۷/۸

۷/۸
۷/۸
۷/۸

هرات
۲۵/۷/۸

۱۵
۱۵

غالب
۱۹۸۵

۴۵ منظمه شده اینفر پیغوده برتنامه طامع فومانه است

حدود چهار جده و فرحات بر حوض آینه

- ۱- قاعه صانه ده که از منیر اصلاً اسلامی به قند پشته شود
- ۲- از منیر قوری ده به با صحره به ابرکت ادب خاربه
- شاید بعد از آنکه نکره او نوزاد ادب ابرکت بر کلیه
- بر فیز دیتوز قورده قدر موشی به آلب کشید

۳- از منیر آنچه قرار عکس سوره ایچده ده

۴/۷/۲۵ ده آنچه قلعه به تاج دت قریه به با صغیه
با منیر بوقریه رده بر سینه کاغذی و دیگر قریه
برنده به نقش آرام کتوب کساده ... بوقریه رده با صغیه
با پایه ارغنی فونز به صفای مجبور ابرده به طوب پری
مکانه به نقد وایسه بوقونک فومانه از ارشاد ناصنه
بیر ارغنی ایچده

بوقریه فومانه کیش وای ناصنه بر اسلامت
قورده قبله خایسی فیزی از منیر کتوب شود

۵- حدود چهار جده معلومان الطه و نده ۴۵ منظمه شده شاید
اعتماد یا شی نوز و قلدره اینفر پیغوده بوسف و با نقی قریه به مصطفی
کوندره به ۴۵ ده سوره و رابوینه عطفاً معروضه
۱۸/۸
عقابه نوری

موردہ ورقہ پیدر			اون بئجی قول اردو	
میںک امضاسی	خلاصہ	۱۰۰۸	اوراق نومروسی	
تاریخ قیضی			شعبہ نومروسی	
تیسرے قونلان لومرو			مسودینک امضاسی	
مقابلہ جینک امضاسی			تاریخ مسودی	۳۰ قریز
مقابلہ تاریخی			مرسولہ نومروسی	

۱۲. ذمہ صواب لکھنے

۸۔ تہہ تاہنہ و $\frac{1}{168}$ ہزار پور کسٹ
 دردی ماہ سنہ (جوز قوسہ) ذی ستہ (آبہ دای)
 نامہ برائے ملک ذریعہ زبانی و قریب
 اس میں لکھتے ہیں کہ تو یہی ذکر ادا ہو۔ ہو کہ
 زور ادا نہ کرے ذکر ادا بلکہ اسلک - تہہ لکھتے
 بدنامی میں لکھتے - صحت ضعیف ہے
 دفعہ ۱۰ ہاں کہ نامہ پجہ ادا نہ ہوئے تھیں وہاں ہاں

نقوہ کل
 ذمہ سنبھالنے لکھتے
 اچھا پڑھ رہا ہے

المہر

۹۵

جمادی الثانی
۱۳۷۱/۷/۲۵

مقامات
حاج محمد باقر

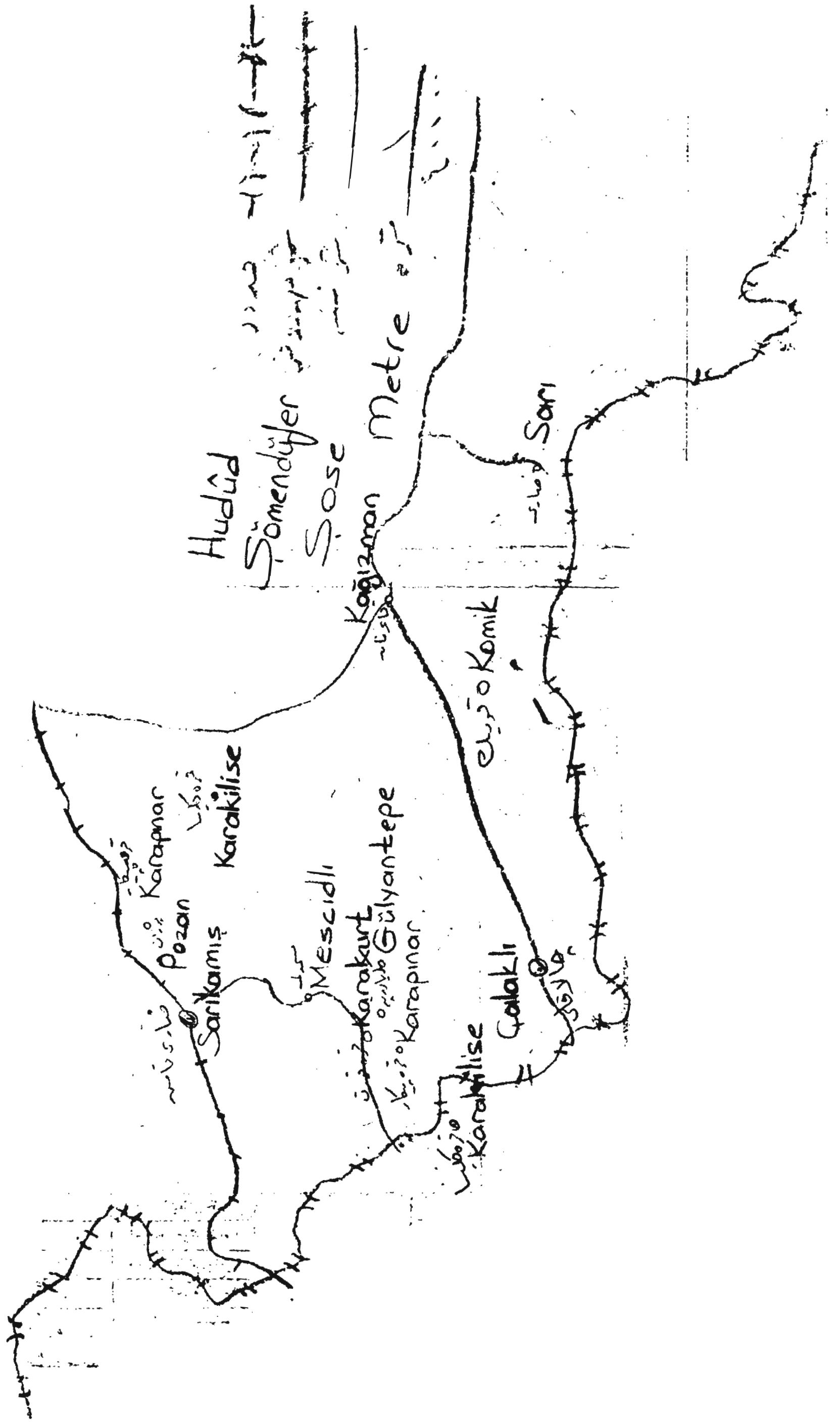
۲- ۱۳۷۱/۷/۲۵ تا ۱۳۷۱/۷/۲۵
بدر قوسه فرید / آنچه قلمه در آن کتب آمده است
۱- بذر قوسه فرید / آنچه قلمه در آن کتب آمده است
۲- بذر قوسه فرید / آنچه قلمه در آن کتب آمده است
۳- بذر قوسه فرید / آنچه قلمه در آن کتب آمده است
۴- بذر قوسه فرید / آنچه قلمه در آن کتب آمده است

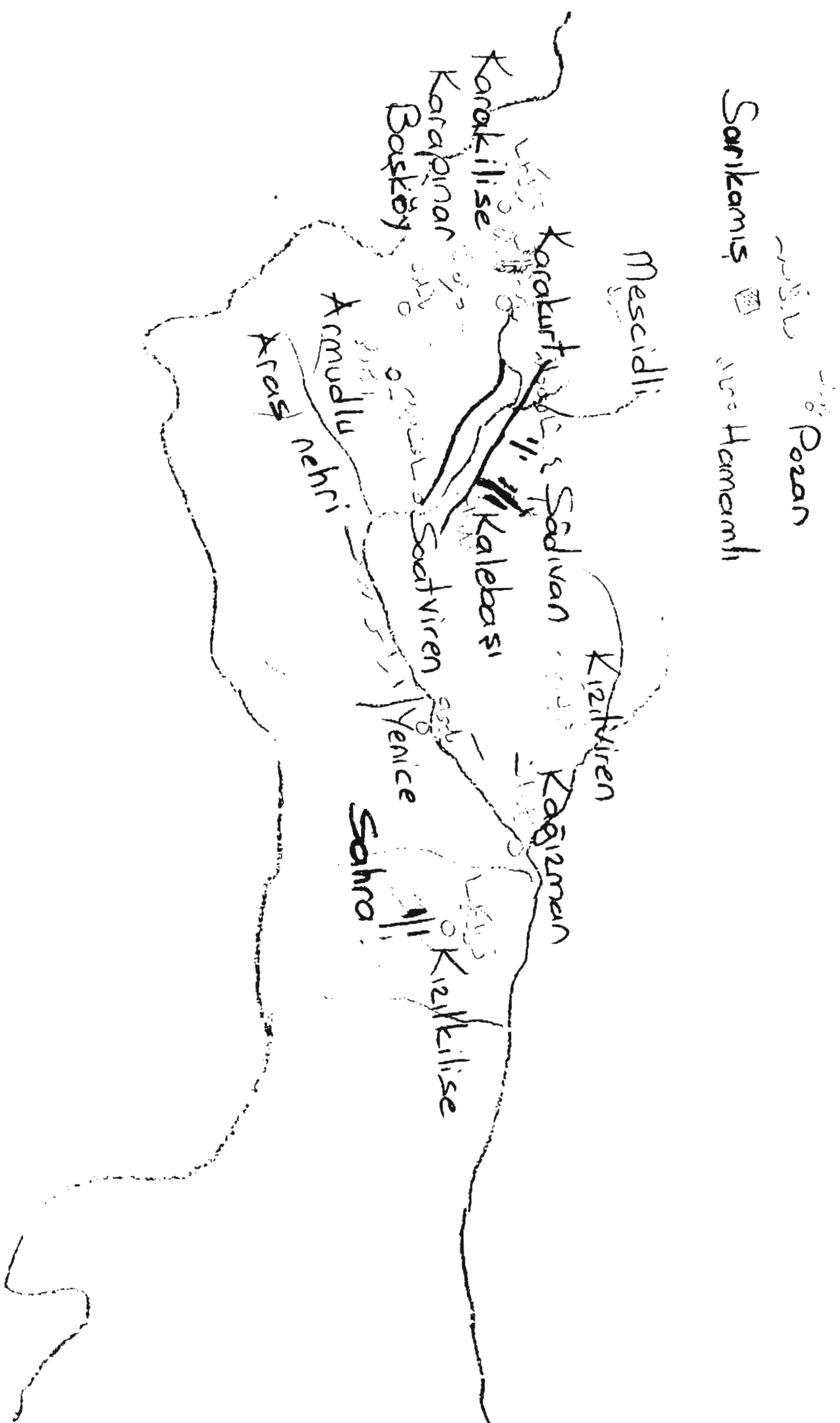
فقه
مفتی
علاءالدین

امام
۱۳۷۱/۷/۲۵

۱۳۷۱

۱۳۷۱/۷/۲۵
۱۳۷۱/۷/۲۵

BOA. HR. SYS. HU, 136, 1919 VII 8

ERMENİLERİN MÜSLÜMAN KÖYLERİNE HÜCUM ETTİKLERİ VE
YENİ SALDIRI HAZIRLIKLARINDA BULUNDUKLARI

۱۲/۷/۱۱
۱۲/۷/۱۱
(سید محمد علی محمدی و سید علی محمدی - ویران)

هه ددعه جوار جواره تاخیدی عه ایله نکره خان، بیکو،
آرمودی، جودک، کالاباد، آدینه، کویله، فانی قبا
کوری اهالیله، بیزره فرسی جانی عه ددعه جواره
آهسته د دیگر ریزه ریزه راج برعاده جواره ددعه جواره
ومالده کاملا باغیا ایله د عوت جواره ددعه جواره
مونه ترو لورلی آرمودی کوریه خزینه کوریه جواره ددعه جواره
بیزره جواره ددعه جواره وایام عه ددعه جواره ددعه جواره
برله جواره ددعه جواره ددعه جواره ددعه جواره ددعه جواره
تدیع اتمام اللم

۱۲/۷/۱۱
آرمودی آرمودی
۱۲/۷/۱۱

لا تروا العالمين ائمتي جايه در ملك ارجيها لا
 فيها لك وظيفه ... « » « متعشا و غني
 و قيوانه خويش با خبر ديدار اسماعيل داني و غنا اسم
 جايه آيد نه در ملك ... »

۴ - نخوان و هوایي اهل اسلامي نمانه که
 برتلفا قمار در عالم انسانیت نه خوار ایستاده و وجهه
 بنده صند لافانه بد فحاش و مطالبه نهایت و برادر
 د جیح اقرار صانع فالاندر جهان ملک نه نمانه
 آینه رتلفا ایستاده جاییست در ...

بلفا افراسیاب فبکی مختار .

۴ - نخوان و هوایي اهل اسلامي نمانه یا نه بدنه بدتلفا قمار صورتی
 عیناً تقدیم ایستاده .

تقوید

حکم

ERMENİLERİN GÖÇ ETMEKDE OLAN MÜSLÜMAN AHALİYİ
SOYDUKLARI

اون بىنجى قول اردو		.دوده ورقه سېدر .	
اوراق نومروسى	خلاصه	مېضاك امطاسى	مېضاك امطاسى
شعبه نومروسى		تارىخ تېيى	
مودىنىك امطاسى		تېيى قونىلان نومرو	
تارىخ تېيى		مقابله جىنىك امطاسى	
مرسوله نومروسى		مقابله تارىخى	

۱۸۸۸ / ۲۵ / ۲۵

مىر بىر نىقاز

۱۸۸۸ / ۲۵ / ۲۵

۱. مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق
۲. مىر بىر نىقاز ۱۸۷۵ مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق
۳. مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق
۴. مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق
۵. مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق
۶. مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق
۷. مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق
۸. مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق
۹. مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق
۱۰. مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق

۱۵. مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق

مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق

مىر بىر نىقاز قانقاس ارا مىنىس راجىلىق

3271

42-12-2

[illegible][illegible]

فکر اختصار

لغات	ساعت	تاریخ	الکد بعدی عمل	<p>دولت اسلامی افغانستان</p> <p>وزارت فرهنگ و اطلاعات</p> <p>موسسه فرهنگی و ادبی</p> <p>حکومت افغانستان</p> <p>مستقریت لاهور</p>	تاریخ	کد	نوع	مرد
	اول		کشیده		اول	ساعت		
	اول		اول					

اولیه تاریخ ۱۳۶۷/۷/۹
 اکبر علی محمد
 اولیه اکبر علی محمد

۱۳۶۷/۷/۹

۱۳۶۷/۷/۹
 ۱۳۶۷/۷/۹
 ۱۳۶۷/۷/۹

ERMENİLERİN HUDUT DIŞINDAKİ MÜSLÜMANLARA
YAPTIKLARI MEZÂLİM

خطاب
۲۵۱۷/۱۸

هـ .

۱۱۲

اون شیخی قهار دوتی نداند

۱۸۲۰

حدود خارجه کی اهائی معلوم است و بهر این جهت که در این
مکان بنامه و الحاقه آن شکر دره کی حاکم قاضی است و در آن
بنامه برگه ایست که در آن بنامه قاضی است و در آن
بنامه قاضی است و در آن بنامه قاضی است و در آن
بنامه قاضی است و در آن بنامه قاضی است و در آن
بنامه قاضی است و در آن بنامه قاضی است و در آن

بنامه قاضی است و در آن

فایده
خطاب

خطاب
۲۵۱۷/۱۸

خطاب
۲۵۱۷/۱۸

خطاب

**ERMENİLERİN KARS VE CİVARINDA MÜSLÜMANLARA
YAPTIKLARI MEZÂLİM**

احمد و میر و لایق

A.

خلاصہ

مکتوبی قلمی

عدد ٥٦٥٢
عمومي
خصوصي ١٤٢

صاف باشد ، خارج خوانند . اینرا سدر دره دلفی گویند -
طوبی دره رفعت یا نجده . دریاوشیدنی الفه اوله قریب یا منی در کوه
معدنه در کنار دانه اما در کوه ها دیده اند . با سدری ده اعدام
ایچری دلفی دره فارصه دره بارز علی مرانی درسم مخصوصه
استغفار ایچری ادنی منطقه نه شکر بله گونت در دام صحرای
طاه و کوه خوانند . بوغایط محراب بر زنده نهدر هندار کونزین
استغفار ایچری دره اوزر زنده سر دره .

اور سبھی فوں اور دفتروں کے لئے

نام و آیه محفله در کوهه انسا به مورچه نامی به شغل شمره نامند
 صورتی نظیر آیه نواز ایندی جور کوهه اندر به بالیده نغز و صده
 مورچه از زمین و کوهی

Handwritten notes and signatures:

- Top left: *Handwritten signature*
- Top right: *Handwritten signature*
- Center: *Handwritten signature*
- Bottom left: *Handwritten signature*
- Bottom right: *Handwritten signature*

اوله شیخ فدا در وضع زانده

۱۰۰۰
۲۵/۷/۸

یکم کندی ای قریب نه انقضاء سیده آله
۲۵ / ۷ / ۱۸ $\frac{1}{9}$ صکات سیدی سفید موزی غیا
زیر دود مود خند.

دود خورنی
نفقه خورنی و غایب
و احوال

x x

صورت

یادگوار
۲۰/۷/۸
۹

(مکملہ جلد)

۱- ارشدك حدود جوارنه كفتاب و فروع حمامي بفتح كى اسلام گويدني با امر و قتل عام يا بغيره اوله قلدی
و طوبى انقله سديدك فروع كسايه قدر كل كده اوله ينف ايض بغير خبره كى عه نافر
بي تحفك افاده نظر اراسى ناجوسى مدبرينهم بيدر ليدكى يا سید فضاى فاشقا مفسد
و كالتنه بکدى بيدر يلکه اوله ينف موصوفه .

c - بولمغۇچە ۱۵۹۶ نوپۇس ئادىمى بار.

2. 2. CCN

نوری

~~8~~ 1
- 9 - 10 - 11 - 12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 17 - 18 - 19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 24 - 25 - 26 - 27 - 28 - 29 - 30 - 31 - 32 - 33 - 34 - 35 - 36 - 37 - 38 - 39 - 40 - 41 - 42 - 43 - 44 - 45 - 46 - 47 - 48 - 49 - 50 - 51 - 52 - 53 - 54 - 55 - 56 - 57 - 58 - 59 - 60 - 61 - 62 - 63 - 64 - 65 - 66 - 67 - 68 - 69 - 70 - 71 - 72 - 73 - 74 - 75 - 76 - 77 - 78 - 79 - 80 - 81 - 82 - 83 - 84 - 85 - 86 - 87 - 88 - 89 - 90 - 91 - 92 - 93 - 94 - 95 - 96 - 97 - 98 - 99 - 100 - 101 - 102 - 103 - 104 - 105 - 106 - 107 - 108 - 109 - 110 - 111 - 112 - 113 - 114 - 115 - 116 - 117 - 118 - 119 - 120 - 121 - 122 - 123 - 124 - 125 - 126 - 127 - 128 - 129 - 130 - 131 - 132 - 133 - 134 - 135 - 136 - 137 - 138 - 139 - 140 - 141 - 142 - 143 - 144 - 145 - 146 - 147 - 148 - 149 - 150 - 151 - 152 - 153 - 154 - 155 - 156 - 157 - 158 - 159 - 160 - 161 - 162 - 163 - 164 - 165 - 166 - 167 - 168 - 169 - 170 - 171 - 172 - 173 - 174 - 175 - 176 - 177 - 178 - 179 - 180 - 181 - 182 - 183 - 184 - 185 - 186 - 187 - 188 - 189 - 190 - 191 - 192 - 193 - 194 - 195 - 196 - 197 - 198 - 199 - 200 - 201 - 202 - 203 - 204 - 205 - 206 - 207 - 208 - 209 - 210 - 211 - 212 - 213 - 214 - 215 - 216 - 217 - 218 - 219 - 220 - 221 - 222 - 223 - 224 - 225 - 226 - 227 - 228 - 229 - 230 - 231 - 232 - 233 - 234 - 235 - 236 - 237 - 238 - 239 - 240 - 241 - 242 - 243 - 244 - 245 - 246 - 247 - 248 - 249 - 250 - 251 - 252 - 253 - 254 - 255 - 256 - 257 - 258 - 259 - 260 - 261 - 262 - 263 - 264 - 265 - 266 - 267 - 268 - 269 - 270 - 271 - 272 - 273 - 274 - 275 - 276 - 277 - 278 - 279 - 280 - 281 - 282 - 283 - 284 - 285 - 286 - 287 - 288 - 289 - 290 - 291 - 292 - 293 - 294 - 295 - 296 - 297 - 298 - 299 - 300 - 301 - 302 - 303 - 304 - 305 - 306 - 307 - 308 - 309 - 310 - 311 - 312 - 313 - 314 - 315 - 316 - 317 - 318 - 319 - 320 - 321 - 322 - 323 - 324 - 325 - 326 - 327 - 328 - 329 - 330 - 331 - 332 - 333 - 334 - 335 - 336 - 337 - 338 - 339 - 340 - 341 - 342 - 343 - 344 - 345 - 346 - 347 - 348 - 349 - 350 - 351 - 352 - 353 - 354 - 355 - 356 - 357 - 358 - 359 - 360 - 361 - 362 - 363 - 364 - 365 - 366 - 367 - 368 - 369 - 370 - 371 - 372 - 373 - 374 - 375 - 376 - 377 - 378 - 379 - 380 - 381 - 382 - 383 - 384 - 385 - 386 - 387 - 388 - 389 - 390 - 391 - 392 - 393 - 394 - 395 - 396 - 397 - 398 - 399 - 400 - 401 - 402 - 403 - 404 - 405 - 406 - 407 - 408 - 409 - 410 - 411 - 412 - 413 - 414 - 415 - 416 - 417 - 418 - 419 - 420 - 421 - 422 - 423 - 424 - 425 - 426 - 427 - 428 - 429 - 430 - 431 - 432 - 433 - 434 - 435 - 436 - 437 - 438 - 439 - 440 - 441 - 442 - 443 - 444 - 445 - 446 - 447 - 448 - 449 - 450 - 451 - 452 - 453 - 454 - 455 - 456 - 457 - 458 - 459 - 460 - 461 - 462 - 463 - 464 - 465 - 466 - 467 - 468 - 469 - 470 - 471 - 472 - 473 - 474 - 475 - 476 - 477 - 478 - 479 - 480 - 481 - 482 - 483 - 484 - 485 - 486 - 487 - 488 - 489 - 490 - 491 - 492 - 493 - 494 - 495 - 496 - 497 - 498 - 499 - 500 - 501 - 502 - 503 - 504 - 505 - 506 - 507 - 508 - 509 - 510 - 511 - 512 - 513 - 514 - 515 - 516 - 517 - 518 - 519 - 520 - 521 - 522 - 523 - 524 - 525 - 526 - 527 - 528 - 529 - 530 - 531 - 532 - 533 - 534 - 535 - 536 - 537 - 538 - 539 - 540 - 541 - 542 - 543 - 544 - 545 - 546 - 547 - 548 - 549 - 550 - 551 - 552 - 553 - 554 - 555 - 556 - 557 - 558 - 559 - 560 - 561 - 562 - 563 - 564 - 565 - 566 - 567 - 568 - 569 - 570 - 571 - 572 - 573 - 574 - 575 - 576 - 577 - 578 - 579 - 580 - 581 - 582 - 583 - 584 - 585 - 586 - 587 - 588 - 589 - 590 - 591 - 592 - 593 - 594 - 595 - 596 - 597 - 598 - 599 - 600 - 601 - 602 - 603 - 604 - 605 - 606 - 607 - 608 - 609 - 610 - 611 - 612 - 613 - 614 - 615 - 616 - 617 - 618 - 619 - 620 - 621 - 622 - 623 - 624 - 625 - 626 - 627 - 628 - 629 - 630 - 631 - 632 - 633 - 634 - 635 - 636 - 637 - 638 - 639 - 640 - 641 - 642 - 643 - 644 - 645 - 646 - 647 - 648 - 649 - 650 - 651 - 652 - 653 - 654 - 655 - 656 - 657 - 658 - 659 - 660 - 661 - 662 - 663 - 664 - 665 - 666 - 667 - 668 - 669 - 670 - 671 - 672 - 673 - 674 - 675 - 676 - 677 - 678 - 679 - 680 - 681 - 682 - 683 - 684 - 685 - 686 - 687 - 688 - 689 - 690 - 691 - 692 - 693 - 694 - 695 - 696 - 697 - 698 - 699 - 700 - 701 - 702 - 703 - 704 - 705 - 706 - 707 - 708 - 709 - 710 - 711 - 712 - 713 - 714 - 715 - 716 - 717 - 718 - 719 - 720 - 721 - 722 - 723 - 724 - 725 - 726 - 727 - 728 - 729 - 730 - 731 - 732 - 733 - 734 - 735 - 736 - 737 - 738 - 739 - 740 - 741 - 742 - 743 - 744 - 745 - 746 - 747 - 748 - 749 - 750 - 751 - 752 - 753 - 754 - 755 - 756 - 757 - 758 - 759 - 760 - 761 - 762 - 763 - 764 - 765 - 766 - 767 - 768 - 769 - 770 - 771 - 772 - 773 - 774 - 775 - 776 - 777 - 778 - 779 - 780 - 781 - 782 - 783 - 784 - 785 - 786 - 787 - 788 - 789 - 790 - 791 - 792 - 793 - 794 - 795 - 796 - 797 - 798 - 799 - 800 - 801 - 802 - 803 - 804 - 805 - 806 - 807 - 808 - 809 - 810 - 811 - 812 - 813 - 814 - 815 - 816 - 817 - 818 - 819 - 820 - 821 - 822 - 823 - 824 - 825 - 826 - 827 - 828 - 829 - 830 - 831 - 832 - 833 - 834 - 835 - 836 - 837 - 838 - 839 - 840 - 841 - 842 - 843 -

اون بشجی قول اردو قوماندانلی

لوکان جریه سی

شعبه
صلح

۹۷۰

۷۷

۷۷

ارضروم

۵۰/۷/۸

انکاز قاضی روضه جریه

۱- قاضی احمد مسلمانان ایدی مسلمانان و تبعیه کرمه و برگده در
یوزی مجاور مسلمانان عثمانی تبعی دیر لک در دست و کرمه کرمه
چمدر و آندی مسلمانان هاسوس دیر اتدف انکده اولر قلمری
احمد شمس

۲- صاری قاضی قاضی جویانده ایدید مسلمانان و تبعیه کرمه
طوبیه کرمه عثمانی انکده اولر قلمری خیر الخیر قاضی کولر
مقبولان کرمه رانی امما و کرمی هادوش اسنده برارم ایدم ایدمه
۳- امیر نظام جریه دیر آن اولور آیام و موافقی مسلمانان
جریه طوبیه کرمه دیر بونکالی قبول انیمانه انجمه کرمه
مقبولان کرمه مسلمانان قریه کرمه او زریه او جوی کرمه
و او جوی یاره اید طوبیه و مالکلی قلمری سوچه انده کرمه
الکالی اسدی طوبیه طومند دیر الکالیه کرمه
(الله اکبر) طومند حکم دیر امیر کرمه کرمه اولر
بومطانی کرمه اید کرمه تأیید اخرا مایه ایدم قاضی مقام کرمه

اون بشجی

قول اردو قوماندانی

شعبه
صلح

تأیید
۵۰/۷/۸

۱۲۰

~~مستند~~

مید نظارت

تلف

۲۷۱۴

۲۸۴۶

۲۸۴۶

ار مردم
۲۵/۷/۱۹

۱۵۴۵
۱۵۴۵
۱۵۴۵

۱- پیرانی مذره ملک ایفید پیر قریه ملک به کلید مذره شرقه
 وحد و ریز خارجیه قازان قریه با صدی اسلامه مکارن
 بوکوی اهلایی، مولونه پوجقده و مویشلری بزم طرخه کیدلری و اوجورده
 صادره ملک دوم انجده اولی حد دده کی قطعان ۲۵/۷/۱۹
 تا ریحان ایدرند. پیرانی بده

۲۷۱۴

۱۴۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خالد بن ولید

امتیازاتی که در این کتاب درج شده است، بابت این کتاب است و به هیچ وجه نباید به عنوان هدیه یا به هر چه دیگر به کسی داده شود.
شماره این کتاب ۱۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ است.

شماره
مرد
مرد

۱۰۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ شماره این کتاب است.

این کتاب به کتب معتبره عودت آید و ما عید آن افاده است. نظراً از هوای اکرادی طرفه
عقب آید بلیه مواشیله این است. در این کتاب در این کتاب در این کتاب
اولی عرصه اولی که در این کتاب در این کتاب در این کتاب
و بواسطه آنکه اسلام قادیانی شریعت است و در این کتاب در این کتاب
بولد یعنی در این کتاب در این کتاب در این کتاب
مرد و مرد

۱۰۰۰۰ و ۱۰۰۰۰ شماره این کتاب است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خالد بن خالد

امتیازنامه
بازیه صرفه ملک ۱۰/۶/۲۰۱۹ تاریخ ۱۹۹۹ نوروی
شماره ملک های صورتی

شماره :
مهر :
مهر :

ایفد برد اخله عباس کول و دگر اوان بر تریده ماکون اگراره ار سیدک ملبر عکری طرفه
نمره ایله رک ایلی بن قدر خوندی آله بنی و آره لر نه واقع اولان صادرده سکه قادیان شهر
اولدنی و ارمنی ملبر بن کترقی طولا بیله قرای مذکوره الهایی چار لر بنی سولوب درت بوزالی
خانک موصون ناصیه نه النجا ایله طری راند ارم ص بورقوانه انطیه مذربت مذکوره ملک
امتایه عطفاً موصودر . بو باده آلیه جوه ایضا هات آیریجه عرصه اوله جفده

احد من یقتد

ERMENİ MEZÂLİMİNDEN KAÇAN BERUGİ VE ZILAN
AŞİRETLERİNİN VAN'DA İSKÂN EDİLECEKLERİ

اون بشنجی قول اردو ارکان حریه برنجی شعبه مسوده ورقه سیدرم

تاریخ تسویدی	۲۸/۲/۴۸	خلاصه	تاریخ تیسوی -	۷/۲
مسودینک امضاسی		ارمنی نظر	مییضنک امضاسی	
شعبه نومروسی	۱۹۲		دوبیه سی	
اوراق نومروسی				

صدیه نظامینه
ادینه ایدوشتکده { تیره

۱- ارنیک قافاس احالی اسویینه اجرا ایدمردی طالع ابرات ایدیکه
خود دانه سائید برودی عیینه نه سکریر خاه خلصه ایزید
هجرت و خلعت ایدمردی ارضوم دولتی ایدانه نه آکوستم
المینه مردوخه-

۲- صدیه نظامینه و ثقیلک عریه طبعه وارقد و مدوک ایدمردی
یلدیرلک-

مکان
۱۹۰

نومرو
۹

مکان
۱۹۰

حزب مؤلفان

ه

مکتوبی قلمی ادب سنجی قول اردو فرماندهی جانب علی

عدد

۵۶۰ عمومی

۶۵۸ خصوصی

محرران

بازیده لاجون و حکومت رفاقت ایدری ۵۰ مردانه و ۵۰۰۰ نومردان
 اید عرصه اولاد بر روی عسیری ضلع طغوز بوز خانه ده سبه یک بشوز فرقه سبه
 و بوزده شقه لاجون اید ز باده عسیرتک دخی سکانه بی خانه ده سبه بوز الای سبه
 نفوسه عبارت اولوب کنه برینک اعتبار لاجون ایدری از ضلع طرفه نرک سرخ ایدری
 مجوده وقوع بولده تکلیفانده و اسبیا و موا سیرتک اخذ و غصبی صورتیه حقارنده
 بقاع معالک طفالک اید ده منبت بولنه بی و بولنک قسماً روانه رخنه غور ،
 و عمر علی و سفدر ، عباس ، سیرانه ، ریجانه ، جفانده ، بوزانای قسماً ده ایدریک
 سورلی ، قره خاچلی ، یاغلی رخنه قریب لری سکانه و اصحاب ایدری و عسیرتک
 اولوب آرزولری دجهده واده ولدی رخنه اسکانه ایدریک اوزره اویا سور
 دله قنری واقع اولده استیفاده جواباً کلی منصرفینده بیه برکت برای معارفات
 عرصه کیفیت اولور . ۱۹ محرم ۱۳۴۵

ار فریدم وال دلی

قلمی

محرران

۵۶۰

۵۶۰

۵۶۰

۵۶۰

و بر نفسها صد فقه بیاض را انجبه ایده
 نتجیده کوی ارمیدک الذ کجسه
 و امرا و اسیا باغها ادلمته - فرا
 ابد و بلیه کوی بلبلر حد و دیمز باطله
 النجا انجدر - بو مصارده بر
 ساعت دوام انجبه و کوی بلبلر ده
 اکبی شهید و اکبی شهید و مبرور ح

و دستند
 بولدهای قریبی اسفند ایده ارفقوی
 اکبی مانده فد - بر باره فوثنی
 ایزد بفر فریم سنک دین کبده
 مذم کمالند که تیره بولناه
 نو انجدر بجزه نهد انجک ایستاده

ایستاده نو پشیم بزرگ آید بی آتش
 از زرتشت بوسنه فر دیکه نقد
 اوله رجه سجلا ندر دفع ایتد د
 بولاقی باغها ایدم ارضیدر بالذفره
 ۹۱ | مکتوبه طوفی حکاکسار د - ارضیدر
 انداخته ایند کردی مکتوبه لوب سرمدانه
 ما فدری همه در بند را ختم دوشمند
 و نقد اینک البتیه مکتوبه
 آتش آگاه بوشته من مکتوبه
 حرف اینک مکتوبه بر کوناهایان
 اوله ای مکتوبه

۲ - بور بور ۱۹/۷/۲۵ تاریخ ۱۹۲۵ نو و
 و ملک و ملک و ملک و ملک و ملک و ملک

فصلنامه علمی و پژوهشی
مجله علمی و پژوهشی
دانشگاه

مجله علمی و پژوهشی

مجله علمی و پژوهشی

مجله علمی و پژوهشی

مجله علمی و پژوهشی

مجله علمی و پژوهشی

مجله علمی و پژوهشی

مجله علمی و پژوهشی

SINIR CİVARINDAKİ MÜSLÜMAN AHALİNİN ERMENİLERDEN
GÖRDÜĞÜ MEZÂLİM

امریه نظم - سنه ۱۳۰۶
حدود جوارینه اسلام الشایسته فریه کلب فریه خود نوینانه کشته و مکرر بربور
بر صورتی بر وجه آن مرصه ایلم
۱۳۰۶ خود ایدر حقیقت
۲۷

مژه کلکیده بولون قضا نامدینه

شہ انی سنہ خرمیرک و حشیا نہ حرفتیند ظالم اسبدرن کورستی ا البرم فرمده اولمغز
 ظالم دھفا نیک ندرینہ خبر فانی الالامی جلم برسمد . ح ما نینجہ نہ بوجہ جہا اج نہ عالم بائیدہ
 اولمغز دھفا بر ظالم بر لودہ ایدودہ سوز بیلیم بویو کلک سوز دوسند تیریلکت نوزیفہ با لامرہ نہ لونا
 مدیدہ ایہہ عکبری دیکہہ لوزر . ذ برده ناچہ سوزہ کلکت علی اتنا اشد کدی فرہ خور نہ لیدہ
 طہہ بو لیدرک دھوا خزان دگرمہ کسیدہ آرملرک المرنہ ک آریزہ و ایلکت احضانی دھفا کلکت
 الملمی بیلہ جہر المندہ دیرک . د لوبز مکھکہ آنکرمی د لندہ ورمہ و نامورنی کا نظم انکت اجوت المرنہ
 نغفلکرمی سیرک لیلیدندہ دیرک . ایتہ بیلہ صاھب بولر و خالمہ اولمغز نون دوجہ بر لورہ دھفا اولمغز
 علی انظرکری دہ رانی البیہ شالندہ المندہ لیدنک بو صیقل بر لک ایجاب ایہہ کلکدہ بیلیرکاجی . بیز بزرگہ
 بقیدہ بدولت معظم اولارنجی بی اریزہ لیرکدہ کسب حالزی آکلانندہ ارسنلرک اخاصہ سوزہ لافندہ
 لیرہ میرحبہ نرکری واسطہ ایہہ دلح استو بنانہ نازر نغیم اھنک . دھفا ۱۰۶۴

مژہ کلکیده بولون قضا
 نامدینه

اصغر و مروتی

۴۰۰

مکتوبی قلمی

عد:

۵۶۰۷ عموم

۴۹۹ خصوص

اودنی قی قول اردو قول اندانی جانے عالیہ

اصغر و مروتی

دوہ قبل الزوال ساعت اودہ بردہ ارنیلک صدودہ
 ابائی عیو ساعت سافدرہ لائے غازی قیایہ کلدرک
 اہالی اسلامیلہ صدیکہ شد کلری کی اودہ رہ
 مورکار و عیناب و ارمودی و باسدہ کوی قدیر لریہ
 ہجوم ایدن ارنیلک رہ اسلام ماللری نیغایہ نصی
 و سلہ لریہ ویرمیاندک کوند یلنی مکرراً طلب ایلکری
 اکثر فائز قافضک اشعارہ عطفاً بایزید نہر قافضہ
 یلیر لریکی معدوضند - ۱۴۱۵
 ارضہ دم والادریان
 قافضی
 مخصوصہ

۳۲

۱۵ اور دیگر
 ۱۶۹۷

۴۹

دستخط لری

۱۹/۱۲/۱۳۴۵

جمهوری وکالتی

...

مکتوبی قلمی
 عدد
 ۵۶۷۸ عمومی
 ۶۶۶ خصوصی

مکتوبی قلمی

ارسلتک الویه تلمه تک قاغذمان مرتبه کی جردک قریبی باصه رویدانلک
 مالارینی یغما وعضلرینه نسلله اتمکده اوله قارینک اختیار فلندیغی وندکور
 قاغذمانه طرفند ورواملی صورتده ایشید یله لوب صدسی ده اختیارات اقمه
 اییب اتمکده اولدیغی یازید مازنده مه بور قوغذانلک اختیاریه علفاً
 ولایت مازنده آلدی قوغذانلقدن بلیدر بقله عرصه معلقات اولنور .

۲۷

ایضاً و الی وکیل
 قاضی
 محمود محمد

۱۸۴۴
 ۱۸۴۴
 ۱۸۴۴

ERMENİLERİN HUDUT DIŞINDAKİ KÖYLERİ BASARAK BİNLERCE
MÜSLÜMANA SOYKIRIM UYGULADIKLARI

۵

ايجز و موزو لایق

اون ییچ قول اردو قومانانلی جانیلیسن

فدومه :

عدور خارجه تحکات ایله بعضا
وقایعه داره

مکتوبی قلمی
عدد
عمومی ۶۷۶
خصوصی ۶۷۷

عدور خارجه تحکات ایله بعضا
وقایعه داره

عدور خارجه تحکات ایله بعضا وقایعه داره بوسقای و یاسنیر قاسم قاسمی
وکالتندره وارد اوله . و «مورچه» تاریخه و «۱۰۰» و «۷۷۶» نور و لایق
قطعه سفید قلمی بر صورتک منظر عالی قومانانلی بولس اوز
لغا تقدیم قلمی مدونه . «مورچه» ارضه و موالی و کلی
قلمی

۱۶/۱۲

بوقلمون راهدار قاسم
طایفه ایله ایله قاسم

۱۷/۱۲

۱۷/۱۲

انجمن روزنامه‌های

۵۰

مکتوبی قلمی پیرامون مسائل و مشکلات
عمومی ۱۳۳۵ مورد و موضوعه مذکور
خصوصی

صد و شصت و نه فقره از مجله دکتوری وزیر به
این طرزند: آنچه خوب در رسم فونده به عرض و فواید
آرستهای مدینه آمده است ۱۵ مورد از مجله وزارت
به این طرزند: آنچه در وجه عرض به این طرز

اصغر و میرزا

بوسف ایله فائز قاضی

۷۷۸
۷۹۵

مکتوبی قلمی
نور و یوسفه سنک محموله صونید -

عدد

عمومی

خصوصی

ارمبیرک کوری و خجوان چهره ننده بعضه اسلرم فراسنی باصه رف
فجیع بر صورتده دنت بیت قدر اسلرم قتل اندکاری و آرتوبه ارده
کوله ره لے ارمبیرک ره کوبه کوبه فوندری زبید ابدیک معصوم
الهالے به نغصه و تجاوزله اشرافه بهضبری دخی قتل ابدیکاری
و آرتوبه ره بولنا به ارمی فوندرینک برآی طرفه - ارضیم
دوا به چهره ننده نغصه ابدیک سواسه قدر ابرولم عهبری علی
آرتوبه ره بیاه اندکاری لبی قسم طبری آخو و اعلک کلمه بروب
اردها به و باطومه مکره فوندره ازانه سو اندیک نغصه ابدیک
آرم مخصوصک انتعا نده اکار کله بی آینس ناچی مد بریتک
مورج تا بچیه و ... نور و یوسفه ابر نده بیلد بر طقد ارمبیرک
شومره ره اجاسی فویا موقوف بولنا به عاری بر نغصه فارسی
مدورک عکرده غای و شغه رفوت دخی موجود اوطار بی ملکه
اموال معوضه ره موله چیه به الهالے به شکیه اجمره مدورک
ارمی فقهی فصوصی نظر وقت سامبریه عرصه اولور

 کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
 ۷۰۸۹
 ۷۷۷

نخجوانه هوابسته اسلحه از بند طرفند نه نقره وقوع بود نه محاسبه دوام انجند اولیضه و روانی آن که قریب
الکالی اسلحه سیاه رنگ و بدیدی نام از قریب الکالی بیضه جویایه ابدیه محاسنات و محاسبانک تفصیلاته دار
اولوب مدافعه غرضه بولسانه اهل اسلحه با قوه مضویسی نزدیکه معلوم اوار و مضابط کوندیسی لزومی متع اولوب
ایزروم ولایتند و دار اولوب سفید و مربوطی با بزیه منفردت سفید و ری صورتی لغا عمو و نقدیم فندی دوله عثمانیه
مناسکه عقدیه مجبور اولوبه سراط نقیله صاحبک تکفیفه و راضله کی غوالمک نسکی ابد مشغول بولیدنی حریفه حدود
خارجند کی محاربان ابد اوغراسی بلیه ملک حاله اولوبنیکی بوقیل محاربان شوره و استراکزدیه تحصیل ابد ملک
مخدورات سیاه و ابضا عده مستعمل مع هذا بولیم سیرت فائده سنده زیاده مضرتی امثال بقیسی دلالتیه
بدیهی اولوبضه فلاکتدیه الفخوانه اولوبضه ستره ستره با کویه افتدازنده اولوبضه ستره ستره اولوبضه
دوخته و فلاکتدیه ستره و توسیع سبب اولوب غیر قابل اجرا و عدله بولسا منک ایجاب ابدیه تطبیقی
لرزم جوانا ولایت مکایله اعراضه اولوب بوباده مکتبه اولادیه شبات سیاه نک ستره اجواسیه اهل اسلحه
نخجوانه محافطه سیاه سیاه استمال و ستره ایسی قیاسیه اولوب اولوبضه حضرت و ستره اولوبضه

۱۰۷۷ و ۱۰۷۸

صوت

مخجوانه صوابینه کی اسلامه ارسید طرفه نغصه درت کونندری محاربه دوام انکه اولدنی نغز زاده
مبارک افاده دافه سوزینه مددند

دیکر صوت

۴ کوشه و ۷ شیخه اید عرصه اولانه عودنی تأیید افاده ده بولانه مخجوانه یلی شکیدنی
بیز با شیرینه ایزر : درت کونه اولد صیفه نغز واریندر شوره ده بولنه دیکر نی درجه
تجارت و عادی توفیقینده طواری به زیاده اندیشه نال بولند قادی و نه فیه وصفیه الزام اید
مخالصه یارینه شمدیه ادرکه هنوز بیز طوایه محموله بیجیده طاعله سقارته با عقیقه اولد قادی
واصولی اسلامیه قاشو ترصه و خاوار فکرنده بولنده اید ادره مدفیه و مقادیرت عزم قولینه لولانه
اهالی حیدر قشقه منصوب کنی تریه اچیه کنه وارینه رهبر اخاذ ایدیکری حکومت عثمانیه ده برصاوت
فرقه افاده اولمه اوزره مسلم اونه نذر برضا بطالت حقیا مخجوانه اعزامی اولد رحیمه حیدر سندنه بولنی
بیایه ایسه اولد اجرای اقتضای سوط ای سایدیه

اوچین صوت

دوره بازیده کله : روانه : آره لوه قریبنده سمور زاده : قرار : وقاسه و غلی غلله
تاجیه مضطربانه نظار قریب نده کوره : به کله او حواله کنه وارینه نزل ایدیکر قیده هالی اسدیه نه
مطالعه و تبیین سده مجبور اولدندی حقیق کی تکلیفیه نقطه بر طوب راکم رنه درته کسیتک ارنی هیت
مرضه عودنی اوزرینه هاتما قاشو : آره لوه : و صوابینه جمع افغانه بیکه قریب بر قوتک

ELVIYE-I SELÂSE'DE ERMENİ MEZÂLİMİNİN DURDURULMASI
İÇİN KALEME ALINAN FERYADNAME

۵۰

فلسفه
۴۵ / ۷ / ۴۶

اوبه شجی قود اردو توانا نغنه

الویه ناله دافنده کی اهلای مسلوب اینطرفند کونه کونه یا بمقدارده فنا قدره
ارکی آله داندوری بولمده تور نامی نصیب در سارده بولنا - امریقا سفید
دبرای نتر استقبال غزده باز دبرلوه اوزره صارتی سه فائقم مبله بکریه طرقد -
اوبه کون اول آتخی آلدی اید ایچی طابویه دیرید فریاد نامه بکریه برصورتی منظره دلدی
یورلوه اوزره غیا تقدیم تقدیمی مردود -

آتخی نرد توانای

فائقم

کمال

۴۵

دیسانده اریقا دولت قیومی سید و شکر خجاری
مورت دیسانده استقبال فرست

جلا نعلان واران منار دینی اعدا معنی الموده هرزده جمعیت بربر نه داند عقود نجوایه انجیز دولت نظر قیومی
ایمان بیایدی آقا ویکری اکیا وچ ماه اول شوالی انا واقعه کجی طراکیتی حوره مال جا و عزمه
تحتانیده بولندینی قهره شوالی بریز اینی حکوم انا رایتیه ایدی . فقط هرات ، هزاره هرات که بوشهات
یا کز قوی مواعده عیان فاطمه بار جان و سرچرخی . استقبال بیز محو انا ایکنده د . بوقید داوره
انجیز کجکده مکره حکومت اینی طرند هرزده قیومی دولت فرقه ابض اولان و الله بیز شیشه اجرایه
مکنده اولان و خشت و خطایع جلانده اشالی نامیون خیایات مجله طوبی و جی مکره نقصان صرف لک ایدند
بنما دانا ایله ابی واسطه مکرری اولانده اینی طوبی قیومی آفری هرزده نجمان برورنه اولدیریم ازار
اهلیزله ذالهدنیف هدف نقری اولان قادیونزله دنا مکرری قیومی بر سجدگی ایله خیایات آفری بر قیومی
نقری نوسلاییموز قیومی شوالی و شکر خجاری ایله رقیب و شکرانده ایله ابی خجیبه ناکر که مکرری سید
برلری که ایله ایله رقیب رقیب کوزی اولانده عزمه ناکر انا نیت بولایدی برجه و جود بونی دمی مورت قیومی
شکر خجاری . کذا کوجه بوشه عزمه ناکر انا نیت بولایدی برجه و جود بونی دمی مورت قیومی
په بید براس غنیه مکرری نجمان برورنه اولدیریم . کذا نیکو ایاب کور و انجیز ابره کله نقری قیومی
نماده جینی کور لند و شکر خجاری ایله رقیب و شکرانده ایله ابی خجیبه ناکر که مکرری سید
مقدیمی و تقیبا ایله بایات جی انا نیت بولایدی برجه و جود بونی دمی مورت قیومی
هفت بخ نقری بولنده د . دیکلایم کزبر [ایزده] قلیا نایبه ایله اولدیر که به لیم و بر دنازده اجرا
آه دنازده دیکلایم دیکلایم کزبر [ایزده] قلیا نایبه ایله اولدیر که به لیم و بر دنازده اجرا
قنا و خشت نالی کور بکوره نند و ایکنده بولندینی سنی و انانیک ناکر ایله ایله ایله ایله
قانیز بولندینی بیدر آجیه بیزه جاد و عزمه قیومی ناکر ایله ایله ایله ایله ایله ایله ایله
ایجه بیز جمعیت بربر آره نقری کله عزانده نایبه و نقری نقری نقری نقری نقری نقری
تقدیر ایدر که حکمت شایان که حیات و حیات و خشت ایکنزله نکر الملاء نجمان لری عزمه و ایدر
دلاک رعایت بولندینی از مکرری ایکنزله نکر الملاء نجمان لری عزمه و ایدر

قایم دیکلایم اهلای اسلای ناکر
دیکلایم
کدصدی

قایم دیکلایم اهلای اسلای ناکر
نراقان
علیضا

کجه کونک محاسبه ده اربندري پوسلو نيمه اولديغيزي بارشده [صاف قاييه ، قاييه] اربندري بورده [موسه ، اشکود]
اربندري ريشك بويو وياغور ياييه بزه نيمه ايد هقداي موقنا قد اتمسه اربندري قاييه جوارنده اهالي اسلاميه يايه قاييه
لحم و قضايه قاييه . ايمه کجه جوارنده کوه کليسا کون سانه بولنه کردلده اربندري ريشك ايشه سکر و بوسلر نه
مالدي يضا جوارنده جومقداي کاشد قتل ايتدور . و بويو ايمه ايتدور . جوم ليرين و سقه اهالي کله لاقينه عکرته بزي بيرهم
تدبير اتحاديه مجبور ايتده . معاذ الله اربندري بوطر کجه اولورسه يايه هقداي نظام اوقدر سنده اولور هقداي درجه کي تدبير
ايد هم کور جوارنده بولنه رومل اسلامي يضا و اهالي يضا انواع نظام ايد تدبير ايتده کور . جيه حوزده بوطر نه اولور
کجه وياغور ياييه بولنه حاصل کيم اولورسه اولورسه ال کور و ياييه حوزده نيمه ده قتل ايتدور . الله کور و کله ياييه
ايتدري يضا ايد رک جيه ياييه ياييه ياييه اوزنه بر ايتدور . الله ياييه کور . اربندري جيه حوزده بوطر نه
زات و قاييه [هواي کله مالدي اکره ايد کله ياييه اولورسه رک بوسل کوننده . کله ياييه سده سده دره حوزده
اولورسه اولورسه بزه رک وياغور ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه
ايد جيه حوزده ياييه ده جيه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه
قاييه حوزده قاييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه
لطف عافيتدور . منتظر بولند ياييه ياييه . و منتظر بولند اعاده ده دوله ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه
بولنه اکره ايتدور ده ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه ياييه

İNGİLİZLERİN DE OLTU'DAN BAYEZİD'E KADAR OLAN SAHADA
ERMENİLERİN MEZÂLİM YAPTIKLARINI İTİRAF ETTİKLERİ

اون بېشېمې ټول اردو	بیر جمعہ	• وده ورفه سيار •	عبدالله
اوراق نومروسی	خلاصہ	• بیضاك امطاسی	۱۷۱۷۲
شعبه نومروسی		تاریخ قبیضی	۱۷۱۷۲
مسودینك امطاسی		تبیضه قوئیلان نومرو	
تاریخ نویسی		• مقابلہ جنگ امطاسی	
مرسوله نومروسی		مقابلہ تاریخی	

صوبہ نظارتہ

ابعم مدور نقطہ بندہ و مدوریت ارمنستانہ طرفہ برمدندہ بندہ تدقیقانه
بولغانہ دارمچلک اسلامک ملکہ بندہ بارمفہ اولدقلر یه وصیانہ نظام الہ
اسماء اسلام صدقاتی کورہ انکیز ملکہ قاسم - اولسونہ ۵۰ موریم
درسارندہ کی انکیز فرارکہ عریبہ ہماہ کیدہ اید ملکہ اوزہ ارضو مدہ کی
انکیز یون باسی فلہ مدہ نقل ایندیکہ نفقاتہ بندہ سارمہ مدہ ملکہ اولدم
بونہ اولقندہ بایزید مدورینہ ذہ اولادہ جہم ارمنیک قتل عام بامفہ
اولدقلر اعتراف اید ملکہ برابر آ - تہ یوچ بیر قونترولہ تابع اولغانہ ملکہ
ارمنی ملکہ تاریخ ایچوہ - - - - - تنقبہ قواسی کلب ایدیلیر -
ارمنی ملکہ بوضعندہ وحتی وحتاج تاریخ اولدینکی انکیز ملکہ
سایورنہ آکلہ مدہ بزم ایچوہ یه نیام عازاھیندہ -

انکیزلر قافقاسبارہ کی عکسریہ حکم اولدینہ بورایہ تکرار استو عکسریہ
آلندہ بولندیر مدہ ایچوہ قافقاسبارہ اسایہ نقل اولدینکی کوشمہ لیجیہ
مدورلوسا کلمہ سراجندہ کیدو کویا قلدینکی ویدر یوہ رودیا غاندارا یقلدینکی
حتی ارمنیک ~~بیلیندیکہ~~ اھالی اسلامیہ یه قارسی باید قلدی نظامی ہا ایدر
کوشورمہ و بھہ نقطہ رزم کتفہ قولدینہ مدورینہ جہم بخارت ایدہ اولدینکی
ایچوہ بزمہ م بوندلر علیہنہ حرکتہ یه تسویہ ایچندہ اولدقلرینی -
۱۷۱۷۲/۷/۵۰ تاریخ و ۱۷۱۷۲/۷/۵۰ نفدہ دناہ نفہم تارینکی نفقاتہ عریبہ ایچم -

بدیده با بخت رضا دانستم که مدو وجه دینی سندان رخ کنیز نه دکنم دم :
 ۳۰ اینر بر طره نه مسکنی قتل و احیا ایتمده بر طره نه ده هجده و ده برده و ده
 اموال و اندکی غصب ایتمده در بر بر حالک ددای ایتمده و کورنه بیچاره مسکن
 در بار قطعه از لرزه ایتمده و دله دینی بر حالک حلقه و زنده ده یک صا
 نا تر با بدینی عمره برم

۱۰ نمی قرار در دقمانه انی
 بر لوی
 کاظم و ده کر

باز در نه : کاظمی و ده
 باز در نه : ایتمه ایتمه ایتمه
 ۲۰۱۷۱۶

بر صوری جیفه برده و ده ایتمه و ده ایتمه و ده ایتمه
 ۲۰۱۷۱۶
 بر صوری ایتمه ایتمه ایتمه
 ۲۰۱۷۱۶

اصغر و مراد و ابی

۵۰

مکتوبی قلمی

عدک ادریه شفیق فول اردو فواریه شفیق

۵۷۵۸ عموم

۹۸۸ خصوص

قافیه صرف لغوی ارسدند بکند سز نفوس
 عذ سبده رعبه کعبه ایله شای اصدده ایدر طرفتده
 ناهری بیجا ایدر کده نصدده ضمیمه رهورنده محمد سده
 قن ایدر صریحی فاشیه شمیم لغوی ادوب ارضی
 مظالمی صورتده افضله ایجا ایدر جری سز بکند
 افاده عطفایا پند فاشیه شمیم ایدر سفار قیامده عرصه
 کیفیت اولور (۷) مورث ارضوم و ملک کیلی
 قافیه
 محمد محمد

۲۵ ادر افشیر
۹۴۶۰

اصغر و مراد و ابی
۱۲/۱۲

اصغر و مراد و ابی

ERMENİLERİN AKLA HAYALE SIĞMAYAN İŞKENCELERLE
ÖLDÜRDÜĞÜ MÜSLÜMANLAR

مورد و رقم		اون بىنجى قول اردو لوازىم	
۷/۴۶	مضيك امانى		اوراق نومروسى
	تارىخ تېيى		شعبه نومروسى
	تېيى قونىلان نوم		مىودىك امانى
	مقابله جىنگ امانى	۷/۴۶	تارىخ تېيى
	مقابله تارىخى	۱۷۴	مىودىك نومروسى

مىودىك نىظامى

دان ، نىيىس ، طرزدىن دلايىتى

ارزىجا مىودىك

۱۷۴ دىك قىيامىتى

۱۷۴ دىك قىيامىتى

~~قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى~~

۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى
دېكېر دىكېر ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى
بىلەن بىر بىر ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى

۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى
۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى
۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى
۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى
۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى
۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى
۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى
۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى

۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى

قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى ۱۷۴ دىك قىيامىتى

حضرت مولانا

۵۰

مکتوبی قلمی اور ہججی قول اور فرماندائے حق جاننا علیہ

عدد

۵۷۱۵ عمومی

۶۷۶ خصوصی

۱۸

فاطمی عشرت نے بیسی عبادت ہک زارہ کبریا صابد یاسینہ
فائز فاضل و کالتہ باذیہوب مذکور فائز فاضل و کالتہ باذیہوب
ایک اولیاء در ذلک بر صورتی منظرہ عاتق فرماندائے حق
بیرونہ اور ہفا تقدیم فاضلہ معروضہ

۵۵ / ۶ / ۲۵ اردو و ہندی و عربی

فاطمی

محمد

الحمد لله رب العالمين

صحیفه

مکتوبی قلمی

عدد

عمومی

خصوصی

ایده لم آنجه کند بزی محافظه ده بوسوب سزاده سوالن حیدر سیدردن اقدام حضرتی
زیر رخی نطق با با فزه دیو دیو منفا سده دیو دیو حکم ستریزه بوجا جزان احوال دین
بسیاره ملک الله زو طبع حضرتی سزاده معنی اوسوبه اقدام .

۱۰ کوئی
ادعای فاسقان عتبه نایبسی

عباده به زاده کربلای

اوپنجی آوجی طاہری
ک قوم اندانی

نومرو

۳۳۵ - -

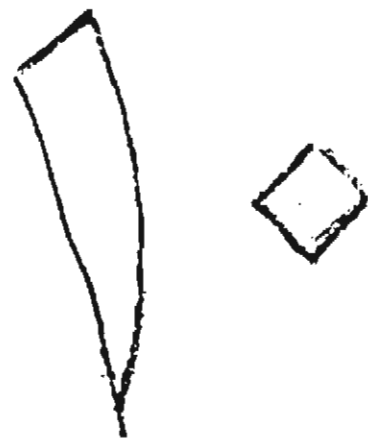
فستردامام ارب پات حقیر
آکریم طرف احوال خیر
فاخرمان خاریت الهی عزیزانف درده
نورنی طابت زمانه سیه بر طرفه برتکبات
درد در آله سم یا نم که عقد ایستد
ای آفرینیه
تکلیفی آله اغا دده لر آرم سنده بوقایه
ارکنده ارض لر است کشته دیون
بیون صاعه ایه قتل ایستد اللہ
کرب ویا ندرنده جیب آجوب اللہ
فرخنده در ویر زلزلہ، درد افندی، در بیدی
کسوف گدازگرنه جیب آجوب دل در
دکتر عینی آفرین عینا مستدر در داکتر فانی
رض جوی بول بیست ایه اولد در مشهور
رعایه مع روحی حد در خواسته ندر بیل بریده
نورده مکتوبی حد در افندی طندی
مکتوب

المعلم فاعلم
 شربت ينس عينه
 به زاده نکرید

بر آید با سر کوبیده محویم نکرید
 طافه همد . همه عکس فرود
 حیات برنی مستعدا کما النجی
 طایر نرانی عی شولف که کدند بکر
 حیره مستعدیت برنی سوره کسره
 آرمه نیم عام زین ره دریکز
 ۱۴ مرداد ۱۳۲۲

ادبی علیی فمیل
 به شربت نکرید

ایوب

RUSLARIN VE ERMENİLERİN RİC'ATİNDE ERMENİLERİN YAPTIĞI
MEZÂLİM

۷/۲۵
ایمضای اسلحه و بایه فدوی معز و مظالم راجع به رهنمایی و بایه فدوی معز

مضرب است این اسلحه در دود البرد و کانه فزاید
طرفه کوبیده اسلحه فزاید

۵. جاری فامه رهنمای اودیه اکت اسیریتجه فایه
طرفه کوبیده و بایه فدوی معز برکنده اودیه فایه
و کانه فایه و بایه فدوی معز اودیه فایه

۶. فایه اودیه و بایه فدوی معز اودیه فایه
کوبیده اسلحه فزاید و کانه فایه فزاید
ایمضای

۷. روس با سوار و بایه فدوی معز فایه
اودیه فایه و بایه فدوی معز اودیه فایه
ایمضای فایه و بایه فدوی معز اودیه فایه
فایه فزاید کوبیده فزاید فایه فزاید
کانه فایه فزاید

۸. ایمضای فایه اسلحه اودیه فایه
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز

۹. فایه اسلحه فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز

۱۰. ایمضای اسلحه فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز

۱۱. فایه اسلحه فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز

۱۲. ایمضای اسلحه فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز

۱۳. فایه اسلحه فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز

ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز
ایمضای فزاید و بایه فدوی معز

ایستاد و باید منت صفات و مقام از منت فریفت که احتیاج به افاده ایچیه

۴ سفر به اجازت اید روزی ابد و مکاتیب را بپندارند

کودک درود خود را بسم قل الله - ۴ - و در خانه و در هر جای که باشد را بخواند و بگوید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۸. روسها سفندیه کرد و در ملک کینز و در فارس و هندوستان

انظر الى نتيجة الرد فرفقه وادعهم الى الهدى والهدى

یوں آئی ہے کہ فریضہ الہی میں ملویدہ فریضہ اور سہ

مذہب فقہ اولیہ رتبہ اولیٰ اسلام علیہ السلام

۱۰۵ اردو طبعہ المجلد پبلشرز اسلام آباد

مُخَوَّرَةٌ اَلْمَدْرَسَةُ

وہ خود تہ اعلیٰ پرستہ

اصلاح و بهبود محیط کار را بر عهده مدیران می‌گیرد.

در بیان امرای و جی امرا که معطوف علیهم السلام عارفان و

رأيت في المنام كأنه من أهل البيت

ایضا تلف جاوره ایضا ای دیک ایضا احمد فیروز دود

طریقہ جدید الہامیہ بارہم ابتدائہ مدرسہ عربیہ اسلامیہ

دینہ کے ساتھ ایک بار یہ ایجنڈے فروغ دے سونگے ہیں
ابھی رہے۔

درین سال و این عازان و این

وہ زبانی دیکھی تھی اس کے بعد۔ الیہ ایہ بڑبڑا رہا

ج. با توجه ذکر اینها، لطفاً شایسته‌ایه برکنده در بدنه ذکر

اسمہ کی بید سے پکی ہو جائے گا۔ لہذا وہ رکاب ہلا کر اس کی باریک

نقدہ اصولی مالک نامہ کوئی دھارنہ فوراً مار دے

خانم زکریا عدوی بی بی و خانم انیس بی بی اندر بی بی

فردیہ پیکھی اچھوٹا بنے اکوڑہ دھاموسہ اکوڑہ

۱۴۰۱. در این مورد به عنوان نمونه، اینها را می‌توانیم در نظر بگیریم:

کونو ریدو دیبا ایله رجام خدایه ایله اولور

طوطی - طوطی به رنگ زرد است
 طوطی - طوطی به رنگ زرد است

۱۰۸ افا، در خواب - خواب را به ربه تقدیم است

۱۰۸
 اینست اخباره در طوفان و غارتها و به مبارزه و
 و طوفان و غارتها و به مبارزه و

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

100

اینست اسلحه و باید قدری معاینه و نظاره را که اندر خود فرستد که اینها چه چیز است و چگونه کار می کند.

حضرت ابوسعید از روی بیرون هرگاه
از بیرون تو بگذرد سلام کنی ابوسعید

[illegible]

سما سوئی در یک جبهه بنشیند خواجه فولاد نان بر سر باریان
خواجه عارفه خاسه در یک رفته او را هم خواجه عارفه
عارفه خاتم می آید که سبزه ای میدهد در یک رفته آید
بدیدگی با سبزه و ما با او و کراسه و طوطی ایچک
خوشه یک خور خور و بر بر آید و طرفه غل
الکند

۵۰ ازین طرفه اوله برسه ایللا فایزید وایکلا

اسماء خاتون و نه خاتون الخیر و نه

[illegible]

درین مقامات داد و ایشان عبارتند از :
و کفره مانی الطر - الیه - این که در - و جاکلی بهر منصوب

[illegible]

افا، وکر، طوع و عریہ۔ طوع و عریہ، دیکھو نصیب یہ پتا

ایمیلینو دیکونو-شدر
افاده زلفه و غیره بقدر افاده فرودنده و ایا دارن ایچونک
برخلاف بقیه و فضا یکنواخت بوده چانه-۱۷۰
پیشانی، پیشانی، پیشانی، پیشانی

2.

[illegible]

س

امازا کن طوطی به طوطی به رکع نظریه بدین

ع

اون اماره از طوطی به طوطی به رکع نظریه بدین
خارجی بود به جاز به اماره از طوطی به رکع نظریه
ایده به طوطی به رکع نظریه بدین

خبر به رکع نظریه بدین

عبدالمجید

نایب الامم

محمد

محمد بن طه

محمد

خویشوار محمد

محمد

محمد

اینکه اسلحه صف با به بدن ظاهر از زنده فیه صبه اقامت به مصلحت اماره

س

سفر به بدین به اردو به اردو به رکع نظریه بدین

طریق کوثر و اسلحه صف ابلیس

ع

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

س

رؤیه و خرمه کوثر طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

دختره کوثر طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

خانم کوثر طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

ایده

ع

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

کوثر از مینو طوطی به اردو به رکع نظریه بدین

52

افادہ ریختہ طوطی نامہ دیکھ و نقد یہ ایک

اوست افاده از طوعی بدر و بدو سید بن ابروین خطبات
بدر و عدول حقیقت اولی بنی کی و با تریه مضاریر بنوعه
عبادت الیه بنی علیه تقدیمه ایدر

کونکہ یہ ہے کہ

20 v 41

ایمن از کمر
ایمن از کمر
ایمن از کمر

۱- درین اندیشه باید که از آن سجا فتنه و بی حقیقتی اجتناب نمود موقوفه انظار رسید.
مفرد به بیان خود اوردند ابدی حکایت خدا را بیدار
که بخنده اندام قطع است - ج. کوثر الی ذکر و اما نه ضم اعظم اول بر بعد و بعضی -
کوثر است.

نہ ہر کوئی دہر و نہ عامہ کوئی طہ۔ ہر دہر ہر طہ
انجام شد۔ ہر دہر الہ بر طہ۔ ہر طہ الہ دہر
کہا۔ انہر نہر۔ وہاں نہر نہر۔ ہر دہر
ابیکہ

موتیر خواطریه جنه بدق الامانیت احمدی باسند
 زانکه فرزند یزدنج ایام بنای محمدی اوست و
 او خیمه خاوه ایست بقای باسند یوه در اوست
 کور سوبه مذکور فرزند سنان اوست
 و سنان اوست یزدنج اوست
 و سنان اوست یزدنج اوست

خرم زاده استند عم ایچ محمد برادری علی کریمی خجسته
 و دیگر بوی خجسته نوزاد برید و در دیوار کوهی سرافه محمد
 کریمی بن خاطر و دیگر کریمی بن خاطر و دیوانی خانه صیدان خجسته
 برید و خجسته و دیگر کریمی خجسته صید کریمی و کوب خجسته
 محمد یوسف ایچ صید خجسته ایچ صید کریمی خجسته و دیگر
 کریمی بن خاطر و دیگر کریمی بن خاطر و دیگر کریمی بن خاطر
 خجسته ایچ صید کریمی بن خاطر و دیگر کریمی بن خاطر و دیگر کریمی بن خاطر

۱. میزان آلودگی بایه غذای صفایه و سطح دانه زردیه فرزند صفایه اجاره شد

سفر بہ اٹھ اسدہ اور نوادین حرکاتہ قدر کو بکڑا

فقد ابدع فطرح الرعدة -

۴. حاره خانه رهنه وزیر اهل به روز ارشد روز خانه

از نامه پدر رسید و نه ده ابرو رسید و غنچه جوانی از او رسید.

بدر و آمدنی از در دهان کفیه منسوب به ع روبرو سازد و کوی حکیم را به عارضه قاصده و عطفه اثر تلف

۲ با ساقی طریقه و دیگران عهد به سکنه بیوز آه چه کر

بند طرہ المجدد المبرک الہی اسوہ حسنہ علیہ السلام

- د زهره لور ليدنه -

۴۸ از جمیع اعضاء احمدی که برادران حق را کبری صبر

عمر جا وسه کنڊھن ملو ۽ ڪنڊھن ملو ۽ ڪنڊھن ملو

مجلس

اور ان کا غنہ میں نہ لے جاؤ غنہ میں نہ لے جاؤ غنہ میں نہ لے جاؤ

طوبى له

و محمد بن اسماعیل بن ابی حمزہ و ابی حمزہ بن محمد بن ابی حمزہ

محمد زور افندي عرفا افندي احمد احمه ارده برادره علی

بنا بر قدره منتهی خودی منتهی و منتهی خودی منتهی از هر منتهی

شاهه دیکدی همه قول ازین عمر ازین طوفانه زار و

سید احمد علی صاحب

فهم عبد القادر محدثی کہ در بدری صیبه از غنچه صیقل افتاد

ج۔ برادری بدر برادر و ایمنی ص ص اوست

فهرست اسامی افراد و مکان‌های مورد اشاره در متن

وہی کہ جس نے اسے اپنے دل سے نکال دیا

در این کتاب که در این کتابخانه موجود است

نہم فیروز و سجادہ خیز از غم محمد پرارہ علی السہر تو فوری

کتابخانه ملی ایران

بسمه ارحم الراحمین

خطی کمالیہ برادری حاصل ہو کر ملک عالم و سرکار عالم

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

یہاں سے لے کر پورے ملک تک

مجلس شورای اسلامی ایران

مجلس خدیوین و ارباب ارفع حاکم برادرانی برادری

در تذکره محمد بن احمد بن محمد بن

ایضا سماندن مال و انبیا خان و بی انجند
 و نیز ماه و کله سال المزار آله ایزد کلا

بلاوه ذکر الاله صاعده فاصه رصف حدی
 برین بر صومعه خانه انبیا ایزد کلا کلا کلا
 بنی انجند - ایکی به بدین کلا بدی در خونه دخی
 در الیز الم رلا و به در اولوز و هابوسه
 الم رلا آن بیوز خانه پانه شیه باریم باز
 الم رلا و اویه به راجع به الیز بالی اویه
 کله بغداد شیه کله ایه بنی به ایزد خان
 خسته انجند - اویه به بدین رلا بغداد شیه
 سر رلا الم رلا بدین رلا ایزد خان بنی انجند
 اولوز لوج خانه انجند و اویه کلا کلا کلا

افاده کن طوطی به طوطی به ایلم لفظیه به
 بلاوا ذکر انباء ایزد خان طوطی بنی الاله

افاده کن طوطی به طوطی به طوطی به طوطی به
 ذکر الاله طوطی طوطی طوطی طوطی

(۱۰۰)

بدری	بدری	بدری	بدری	بدری	بدری
بدری	بدری	بدری	بدری	بدری	بدری
بدری	بدری	بدری	بدری	بدری	بدری
بدری	بدری	بدری	بدری	بدری	بدری

ایضا سماندن مال و انبیا خان و بی انجند
 و نیز ماه و کله سال المزار آله ایزد کلا

ایضا سماندن مال و انبیا خان و بی انجند
 و نیز ماه و کله سال المزار آله ایزد کلا

ایضا سماندن مال و انبیا خان و بی انجند
 و نیز ماه و کله سال المزار آله ایزد کلا

ایضا سماندن مال و انبیا خان و بی انجند
 و نیز ماه و کله سال المزار آله ایزد کلا

ایضا سماندن مال و انبیا خان و بی انجند
 و نیز ماه و کله سال المزار آله ایزد کلا

ایضا سماندن مال و انبیا خان و بی انجند
 و نیز ماه و کله سال المزار آله ایزد کلا

ایضا سماندن مال و انبیا خان و بی انجند
 و نیز ماه و کله سال المزار آله ایزد کلا

ایضا سماندن مال و انبیا خان و بی انجند
 و نیز ماه و کله سال المزار آله ایزد کلا

ایضا سماندن مال و انبیا خان و بی انجند
 و نیز ماه و کله سال المزار آله ایزد کلا

قوت دولتی یوسف اعظم علی محمد اعظم علی محمد
 به فرهاد اعظم علی محمد اسعد اعظم علی محمد
 احمد محمد علی محمد اسعد اعظم علی محمد
 صمد اعظم علی محمد اسعد اعظم علی محمد
 صمد کریم دینی عبادت کریم داوره قوت کریم
 اسما صمد کریم صمد علی کریم عبادت

سی سلطان ازید علی و شیخ عازان و شیخ احمد
 وزیران و دیگر نایب المذکر اوله ازید محمد

بی پادشاه از امانت عبادت کریم داوره قوت کریم
 به ازید علی محمد اسعد علی محمد اسعد علی محمد
 صمد علی محمد اسعد علی محمد اسعد علی محمد
 دینی ازید علی محمد اسعد علی محمد اسعد علی محمد
 صمد علی محمد اسعد علی محمد اسعد علی محمد

سی افاده کریم صمد طوفان علی محمد علی محمد

بی افاده کریم صمد طوفان علی محمد علی محمد
 صمد علی محمد اسعد علی محمد اسعد علی محمد

حاکم علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد
 علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد
 علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد
 علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد

سی ازید اسعد علی محمد علی محمد علی محمد

سی صمد علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد
 طوفان کریم صمد طوفان علی محمد علی محمد

سی ازید علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد

سی ازید علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد
 صمد علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد

سی ازید علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد
 صمد علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد

سی ازید علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد
 صمد علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد

سی ازید علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد
 صمد علی محمد علی محمد علی محمد علی محمد

بعد از آنکه با مقصد طریقه بی اهلش

20 V. inl

ایستاد شده باید فکرم معارف و علوم را از کفر و جهل صحت اجابت دهند. مضبوط انوار الیه

ج. عندکے وزیر اعلیٰ نے اراکین ایجنسی سے رابطہ

در بر این طایفه برادر بختی که حاجی مراد خان هم زوجه
 فاطمه را در و سه صیده و خانه این طایفه و دیگران که در
 این طایفه تکیه ها و مراد خان را فتنه زوجه و صیده کرده
 زینت جوانان این طایفه تکیه واده و سوسه و راده که
 صونا اویس این طایفه خوانده برادر و عطفی و در و سه
 در و سه این طایفه خوانده زوجه و سوسه که در و سه
 در و سه این طایفه خوانده زوجه و سوسه که در و سه
 محمد حاجی جوان این طایفه تکیه زوجه و سوسه که در و سه
 عی و دیگران طایفه مقدار که در و سه که در و سه
 تکیه زوجه و سوسه این طایفه اویس حاجی جوان این
 عباس زوجه و سوسه خوانده برادر و صیده حاجی جوان این
 حاجی زوجه و سوسه خوانده زوجه و سوسه که در و سه
 دیگران طایفه خوانده و دیگران طایفه خوانده که در و سه
 زوجه احمد خان احمد دهکده زوجه و سوسه که در و سه
 این طایفه عطفی که در و سه برادر و محمد و برادر و سوسه
 زوجه و سوسه ابراهیم خان این طایفه که در و سه و دیگران
 در و سه زوجه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه برادر و سوسه که در و سه و سوسه

این طایفه خوانده و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و زوجه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه

و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه

و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه

و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه
 و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه و سوسه که در و سه

طوبى لمرسلهم
الحق
حق محمد وآله
فانهم
جاءواهم برب
الله
ارسلهم
الحق
لكن فانه اعز
مدا
الحق

ایمده ایلمده باید فتنه و طغیان از این باب فریاد حق تعالی در حفظ افکار و سیر

حضرت بدایینہ اردو دہلی دکن خانہ قذاریہ

طرفه کو یکا از غده اسلام قتل شده - ع
 عاری قاسم و صف و برادران سید غده از کت
 بدو به غایب شده -

نه رفاه القدر رسد و نه راه القدر رسد مطلقاً ایستد

میدر و واسطه های در میان من و شما

[illegible]

ایستاد فقه الاسلامی آیت الله العظمی محمد علی

مادر و من هر دو را به رستد.

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

ارشد اسد مرده باید فقه حقاقت و فقه کبریا دارا معنی فرزند حق ابا به سر سلوک اندازد و
 سطر یک بیانشان در دندانه و کانه قدر ارشد و فقه $\frac{1}{2}$ صریح فیه رجعت فرزند اهل کانه از کانه فراید
 کوبند ره قدر اسد مرده فقه اولی

[illegible]

از قید روح اولی بزم اولی و بیبه و بوی که در بزم اولی کرده
 و در حوض اولی رود

نخ و زیر و افشایسته حبه اویخته امه و لاله و کاس محمدی را و لاله حلقه

۱. زید بن ابی ذر
 ۲. زید بن اسلم
 ۳. زید بن اسلم
 ۴. زید بن اسلم
 ۵. زید بن اسلم
 ۶. زید بن اسلم
 ۷. زید بن اسلم
 ۸. زید بن اسلم
 ۹. زید بن اسلم
 ۱۰. زید بن اسلم

۴. اربند صمدی سال واپسین غزات ویشی
ایستدیر ویکه مالتا السدر و التا ایستدیر
کبد در و حاکم بر سرب

۵. بدو اسدو بار لجه ارشد ارمنی جزری قریب از اسیان اولدیر کین
مکره بت قیصاغ قنط اهلین بلکجهان و ناکره
قوتیله و بیدر و ایکه قابیه همه ز دوشی ذکیه مولود دوشی
عیله نهم قاریند ایرایر و ناردان او سکا اولمات
طرح کویلهر استیوز اوکوز الی جاوهه دیزر ایند
ییلکوز قون و ییلکجه بوز اسب و سه دوکانا ابروخ
بیوز ییل غوشله ایشانی باقمه الایله کیده ارم اوجوز
خان قزاق ایرلندن و سدری کلون رومنه خانرا ایشانی
ییلک ایستدیر ارج حله درتانی و حاکم وایسته
کت خان ییل دوکوب آنسه ایم یاندر یلدر

۶. ان ده کز لوزیر دوزدار دیکه نصیرمه ایرک
۷. اوت افاده ز لوزیر و ضایعه بوزر جات
اولقی نصیرمه ایرک - ۸۱/۸۲

اعضا	اعضا	اعضا	اعضا
لطیف اوشا باش	علی غریب	قادر شمس الدین	صالح قریب
		(اورتانی)	درمیلانی

ارشد اسد مده با بینه عفاست و بینه راز ایمنی قرینه حبث افایه نه مقولان ده در

۱۰۰ خبرین باینده اردو نوبی حکایت کرد ارشد لوقه کوثره ۱۰۰ حاره قلمبه جفته قرینه اهلین اوتوز ارمک اولدر
نقد اسد مده ارمک

۱۰۱ نه مان اولدر بر و نه ده اولدر بر مقلون اولدر ۱۰۰ یانیک از لوقه قرینه منی مذکور قرینه ده سلا مده اوغلا روت
ارشد کیده در زاسدی زور رهتکی جزیه منسوبه
بیانیه

۱۰۲ ارشد لوقه اولدر اولدر اسد مده محمد اکدی نه در ۱۰۰ قرینه زاهلین طو سون اوغلا علی و زبیر براده خطبه یدر ایمن
وز مورنه اولدر لکده

۱۰۳ یانیک از لوقه قرینه منی مذکور قرینه ده سلا مده اوغلا روت
جزیه لوقه و معتدج دیگر یقینده سه اکدی نیم در بکر
یکه آنکه جزیه لوقه قرینه زاهلین طو سون ابراهیم
حاره قلمبه و فایه عوارزج اولدر بر
۱۰۴ قرینه زاهلین طو سون اوغلا علی و زبیر براده خطبه یدر ایمن
شریف اوغلا حبیب شریف اوغلا ایمن محمد اوغلا ادیس احمد اوغلا
شریف برادر محمد خوشنود اوغلا شاکر برادر مطلق یدر براده
اشرف ابراهیم اوغلا مود علی ن اوغلا مقهور علی ن اوغلا یوسف زینت
اوغلا ابراهیم یوسف اوغلا شاکر سیمان اوغلا عبده محمد اوغلا
زکریا علی اوغلا مطلق برادر محمد برادر فضل همه اوغلا مود
ابراهیم اوغلا محمود برادر محمد سیمان اوغلا برادر محمد عمر
اوغلا سیمان برادره فضل همه اوغلا مود در مود مود
مده زکریا علی حاره قلمبه عوارزج بله زکریا علی اولدر

۱۰۵ ارشد اسد مده مان را یمنی غایان و یمنی محمد ۱۰۰ مده ده اکدی باز لسه اولدر یانیک از لوقه قرینه
و نه زمان و کیمد مالی الشکر الدن ارشد کیده
و حاکمی جزیه منسوبه
۱۰۶ مده ده اکدی باز لسه اولدر یانیک از لوقه قرینه
منی و قرینه مذکور ده سلا مده اوغلا آرو و دیگر یقینده
قرینه زاهلین طو سون ابراهیم محمد و دیگر غایان عود مود
رموضه ایمنی یوز اوتوز اکتوز ایدر اوغلا مود و کیم
سند یو کیده آرم بقاء و دیگر غایان آرم و دیگر
ماه و آب ارده یمنی ایمن مده قند اهلین ابراهیم
حان و دیگر غایان یمنی

۱۰۷ انا ده زکریا و غریبه در غریبه دیکه یقینده ۱۰۰ یون ان ده زکریا و غریبه و ضابطه یون
عباسه قطعه علف ارمایه یقینده

۱۰۸ انا ده زکریا و غریبه در غریبه دیکه یقینده ۱۰۰ یون ان ده زکریا و غریبه و ضابطه یون
عباسه قطعه علف ارمایه یقینده

از پند اسوده بایافته حق است و مظهر دارالعلی است و پند
مفطور انده پند -

۱. سفر است ایستادن اردو و غیره و گاهی فرار کنید
 طرفین کوچه ده اسمم قدر او نمیدانم
 در خانه و قفسه هسته و در راهی که بدین امر است
 در راهی که

سید نہ زمان اول بریدر وزو ده اول بریدر و ملوک
اولی ارمید کیمدر واسمده نوزده و هاشم
حیدر بنسور بیاض ایکن
حج پندک از اول قریب سحله اولی آردت مقدس
اولی بند و یک فقید سمد بن یکم الله ارمی
حیدر لوق قریب اهلن لوبدیه اسراج راس
صا در فاسه جوار اول بریدر

از بند طریح اور بریلہ آئندہ اسماعیل احمدی اور
وزیر مورتہ اور بریلہ

فرمان اوغلی مولود فاطمه اوغلی عبد خلیل اوغلی اسم ربی
 اوغلی فیت علی اوغلی اغا ابراهیم اوغلی حکیم برادر مولود
 حبیب اوغلی در ربی محمد البیبه اوغلی معشوقه فاطمه اوغلی
 اسم برادره لطفان حبیب اوغلی اسم احمد اوغلی محمد ربی
 اوغلی مقدار برادر علی حبیب اوغلی حرم صبیح اوغلی حبیب
 اوغلی اسم فرید فرحیسی ملا دره زکریا صابری حبیب
 حوزات باط و سونکونیم اولدی

۴۰۰ - ایندو سولہ سال واپسی غارت و غارتگر
میر و نریان و کیمے عالمی الصدر آستان
ایندو کیمہ در و حاکمی حق مفسور

مانتی مرغ قند الی ... خانه مرغ
 ایند اوچور حاسره به ایچور قون اوچور کھی ایچور
 اسه ریکا ایچی اونا به رالنه سکر بور صومار
 بغای یئوز صومار آریه اوچور قند انون وعده
 صومار رومره خانه ایچی اریند لوقه بغای اورد بکتر
 هان د ناکر قونای ریمه

س. ان ده زن دوغریار دیکه نصیه
ج. اوستا ده زن دوغریار و ضیاع نوزده عبادت
قطعا خدایا را نصیه ایست - ۱۰۰/۴

ایک بے خبر، بے مصلحت اور غم

عليه اور علی سدر

سید علی اوغلی

ہی ن

—

اعض

بعضی

1. 1. 1.

•

۱. اریز اسد ملک سال وایشان غایت وینما
 اریزیدر وینما ویکم سال ویشان
 راندن اریزیدر ویکم سال ویشان

۲. پوره اسد ملک سال وایشان غایت وینما
 اریزیدر وینما ویکم سال ویشان
 راندن اریزیدر ویکم سال ویشان
 اریزیدر وینما ویکم سال ویشان
 راندن اریزیدر ویکم سال ویشان
 اریزیدر وینما ویکم سال ویشان
 راندن اریزیدر ویکم سال ویشان

۳. اریز اسد ملک سال وایشان غایت وینما
 اریزیدر وینما ویکم سال ویشان
 راندن اریزیدر ویکم سال ویشان

۴. پوره اسد ملک سال وایشان غایت وینما
 اریزیدر وینما ویکم سال ویشان
 راندن اریزیدر ویکم سال ویشان

اسم	تعداد	تعداد	تعداد
اسم	تعداد	تعداد	تعداد
اسم	تعداد	تعداد	تعداد

آریند اسد مدد بایقده عفات رصفه لوراز مدد زبند حجت انجا به مدد لفظ افاده ادر بر

۱. سید برکت یازدن اردو بند لور عفات قر
۲. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۳. سید قیامه ادر بر لور ادر به نزد از رصفه ادر بر
۴. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۵. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۶. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۷. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۸. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۹. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۱۰. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۱۱. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۱۲. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۱۳. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۱۴. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۱۵. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۱۶. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۱۷. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۱۸. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۱۹. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۲۰. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۲۱. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۲۲. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۲۳. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۲۴. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۲۵. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۲۶. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۲۷. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۲۸. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۲۹. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۳۰. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۳۱. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۳۲. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۳۳. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۳۴. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۳۵. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۳۶. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۳۷. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۳۸. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۳۹. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۴۰. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۴۱. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۴۲. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۴۳. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۴۴. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۴۵. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۴۶. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۴۷. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۴۸. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

۴۹. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۵۰. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۵۱. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر
۵۲. سید لورق توکنده ده اسلام قی ادر

ارشد اندر ده بایفده هفالت و سطلیم دارا اردوس فرید و حجت افیا پس و بطور افاده بر

۱۰۰ سفرهک با بخت از دونه پاره و کانه قدر کو بکزدن ۱۰۰ صافه فایمه جفته فرید از اهلیسن فرمه ارشد کانه
نقد از اسلام نقل اولشده -
نارینه و صوبه اولی برکنده -

۱۰۰ نایان اولی برید و زده اولی برید و سطلون اولی ۱۰۰ فرید از اهلیسن لمی برید فرید از اهلیسن بناره دودلیر
ارشد کیده در سطلون اولی و دهانکی جفته
منسوب - بیان ایکنه

۱۰۰ ازین طریق اولی برید اولی اسلورن سکوی نادر ۱۰۰ فرید از اهلیسن اسلورن عمارت و جوی سوری اوغلی نام
و زحمت اولی برکنده -
کریمی عایشه مد اسلورن اوغلی فرید برادره اراهم زاده ی فاکر
زوجی زهره کجانی فاکر صفا اوغلی کجانی اوغلی طوفان
دیده اوغلی حبه عثمان اوغلی طوسون محمدی طوسون زوجی
زهره سیمان اوغلی اعجاز زوجی کولدر حبه اوغلی محمد
زوجی کولدر محمدی فاضل برادره کجانی بونول
نوروز مدعی نوروز عایشه دیکر نوروز عایشه علی
به زوجی ننه عایشه زوجی نونا کریم اوغلی
دیکر کریمی زهره حبه اوغلی قهرمان برادره کجانی
کجانی حبه دیکر کجانی عثمان کریمی سوری زوجی طشت
احمد اوغلی فاکر زوجی حنی محمد حبه دیکر اوغلی
برادره محمد زوجی کجانی - کجانی عاتق دیکر کجانی عاتق
نوروز عایشه عثمان اوغلی احمد زوجی برادر دیکر زوجی
بونول کریمی کجانی دیکر کریمی ماه کون کجانی نوروز
مطلق اوغلی محمد زوجی الف دیکر زوجی فاکر
کریمی کولدر دیکر کریمی ماه محمد حبه محمد
اوغلی طر زوجی اردوس دیکر زوجی نایان
قی دیکر اوغلی فاضل کریمی به کریمی زهره صفا اوغلی
احمد زوجی کولدر کریمی محبوب نوروز فاکر دیکر کریمی
بونول اسلورن اوغلی محمد عیاد سه برادره عیاد زوجی
اکه کریمی برادر دیکر کریمی محبوب کجانی کولدر کریمی
عائش احمد اوغلی حبه زوجی کولدر دیکر زوجی
ماه کون کریمی کون احمد اوغلی حبه زوجی فاکر
کجانی عزت کریمی کولدر کریمی زهره بعضی زوجی
کولدر محمدی بعضی دیکر اوغلی احمد کریمی حبه

دینگر کریم که آنکه هان دینگر کریم که علی بن ابی طالب
 ماسور برادر ی قوی ز دوجی ز دوجی ز دوجی ز دوجی
 مزد و بی احمد اوغلی کامی هجرت می آنکه دینگر کریم که علی بن ابی طالب
 کریم که فاطمه و اما اوغلی طوفان برادر ی علی طوفان ز دوجی
 ماه کون کلنی مادی کریم که علی بن ابی طالب که کون دینگر
 هجرت می مویول همه اوغلی سیمان ز دوجی نازک کلنی
 مادی کریم که ز دوجی دینگر کریم که علی بن ابی طالب اوغلی مطلقه ز دوجی
 قوی اوغلی احمد کلنی یکتا ز کریم که فاطمه که سیمه اوغلی
 طوفان کریم که عادی کریم که عارف دینگر که غنی اسید
 اوغلی سیمان ز دوجی ز دوجی کریم که ناکه دینگر که علم
 بره قم آنها ابر ابر ابر صاری قاصبه ده اولدیر بر
 دینگر که عظیمه تربیت باغنده نازک دینگر که
 باطله دینگر که بره قم فاطمه دار کندی بر باغور
 ق ز دوجی دینگر که آتیه اید باغور که

چندین بدو در افغان آنکه یو کت هجرتی طوفان بدو
 محمول رهوه خانه ایسی درشت یوز اوکوز و جهده
 آنی یوز ایند به قیون دینگر که عادی اسب ایکی
 به کید بقاء ایکیست یوز کید ابر به یوز
 کوز خانه خراب ایسه ایرای الی خانه زن نفوس
 یوز یکدی ایکی ارکات وقایه اولدیر کون موکه
 قاتر صاغ قاتر اهلیز انجه بلکجات دینگر که
 قور تار دینگر که بلعم مای و ایلدین بله ایدیر

چندین اوت اف دینگر که دینگر که دینگر که دینگر که
 قطعاً خدوت اولدیند نصیحه ایدیم هم ایلا

در دوس قریند شریف اولدیند
 بیضی اسم

احمد اوغلی علی
 مختار

آریزه سماندن ماه غارات و بگرامی بیدر
 و کیمت مالتی آتیه در ایلدیند ایدر
 دینگر که هجرت به مویول

چندین اف دینگر که دینگر که دینگر که دینگر که
 دینگر که دینگر که دینگر که دینگر که

مزدان اوغلی ابراهیم
 امضا

محمد اوغلی کامی
 امضا

[illegible]

هبة عن ناو غلام احمد و محمد باوي کریم کی ناقصہ ریکرڈ

ریاضی، ادبیات، فلسفه، تاریخ، جغرافیه، فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی، هنر، ورزش و زبان.

یہی اویغی عبدالرحیمہ اویغی تاجت رجبی بہار اویغی شاکر
یہی اویغی شاکر اویغی بہار اویغی شاکر اویغی شاکر

جانبہ کریم کی کوئی دیکھنی نالی نہیں ہے۔

کرب بر سر ناله در بیتی ناله می شنیدم
در احمد و در جلال کرب بر سر ناله می شنیدم

[illegible]

احمد اولیٰ حبیبہ علیہ السلام
 محمد علیہ السلام

داعی صالح اور فاضل شری - ریکی طبیب - ریکی سکر ریکی

محمد رضا خان صاحب

[illegible]

مه اومج صبه
اوغج حسان اوغج طون اوغج قطف

ریجی شکر کوں ریجی صلیح ابریم ریجی فوآں ریجی

رنگی از پیکر بنم علی او علی زنده

نقد و نظر بر نظام ادبی و فکری

اس عید اور عید کیا

سفر رجب شریف رجب احمد رجب ابو بکر رجب

ارغیا اور اسے رجبہ کا فاضل رجبہ کے مصلحتی

الحضرة
ربيعي

وَعَلَىٰ رَأْسِهِ عِشْرَتَا أَلْفَ نَفْسٍ ذَاتِ قُوَّةٍ وَنُفُوسٌ كَافَّةٌ

و لا جرم صاحب ارغنون در این باره می نویسد:

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

اس کے لیے دعا گو ہے کہ وہ جلد سے واپس آئے اور اپنی زندگی بھر کی ساری باتیں سن سکیں۔

اور علی اس کے بعد خود

بنی رستم در کرم خدایه

[illegible][illegible]

الحمد لله رب العالمين

مجلس شورای اسلامی

بجانب ان اعلیٰ اسٹیڈیٹ
بانی اعلیٰ اسٹیڈیٹ

سید نور محمد

پیش روئی

سلم اوغلی مانی زوجه حمده کر بری شادی و دیگر کر بری
 عیسی خود کاغا سپان اوغلی علی حمده و برهان زوجه کر بری
 کر بری که خود کاغا سپان زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 راشان زوجه سپان زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 دلاجر علی خود و کر بری دلاجر علی حمده خود و کر بری
 دیگر کر بری دلاجر علی حمده خود و کر بری
 ناصی زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 اوغلی کر بری شادی و دیگر کر بری
 زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 علی کر بری شادی و دیگر کر بری
 فاضل زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 کر بری شادی و دیگر کر بری
 اوغلی کر بری شادی و دیگر کر بری
 ناصی زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 علی کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری

ارشد سماندک مایه رایشی عیسی زوجه کر بری
 زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری

علی کر بری شادی و دیگر کر بری
 فاضل زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 کر بری شادی و دیگر کر بری
 اوغلی کر بری شادی و دیگر کر بری
 ناصی زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 علی کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری

ارشد سماندک مایه رایشی عیسی زوجه کر بری
 زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری

علی کر بری شادی و دیگر کر بری
 فاضل زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 کر بری شادی و دیگر کر بری
 اوغلی کر بری شادی و دیگر کر بری
 ناصی زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 علی کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری
 مکتوف زوجه کر بری شادی و دیگر کر بری

الحمد لله

قانع است که در شرف است
 منقبت است که در شرف است
 منقبت است که در شرف است
 منقبت است که در شرف است

سجده نیکو خانم	اورد کوبه خند	حبیبه اوغری	منقبت است که در شرف است
عده قریه بابا	"	"	"
قوت قریه بابا	"	"	"
حبیبه اوغری	"	"	"
محمد اوغری	"	"	"
عطفه اوغری	"	"	"
محمد زور	"	"	"
عطفه زور	"	"	"
حبیبه اوغری	"	"	"
"	"	"	"
"	"	"	"
حبیبه زور	"	"	"
محمد زور بابا	"	"	"
حبیبه قریه کوشه	"	"	"
"	"	"	"
حبیبه اوغری	"	"	"
محمد اوغری	"	"	"
قوت قریه	"	"	"
محمد اوغری	"	"	"
عطفه زور	"	"	"
اوغری	"	"	"
حبیبه	"	"	"
قوت قریه	"	"	"
حبیبه اوغری	"	"	"
محمد اوغری	"	"	"
ایکین اوغری	"	"	"
"	"	"	"
حبیبه	"	"	"
قوت قریه	"	"	"
ابراهیم اوغری	"	"	"
محمد زور	"	"	"
اوغری	"	"	"
"	"	"	"
قوت قریه	"	"	"
محمد زور	"	"	"
عطفه قریه	"	"	"
حبیبه زور	"	"	"
قوت قریه	"	"	"
محمد زور	"	"	"
قوت قریه	"	"	"
محمد زور	"	"	"

[illegible]

فائده است
 و شوق
 فائده است
 و شوق
 فائده است
 و شوق
 فائده است
 و شوق
 فائده است
 و شوق

بیاض
 ۷۹۰

از این طرفه فریه فرود و مقبوله احواله ده کره احواله و کره فایده درجه اوله اوزره احواله ایدیه ایدیه و فریه
 فائده عبارت اوله فایده فریه و کره ایدیه احواله و کره ایدیه احواله و کره ایدیه احواله و کره ایدیه احواله
 فائده فائده ۱۱ احواله

امم و فریه ایدیه ایدیه
 (۱) (۲) (۳) (۴) (۵) (۶) (۷) (۸) (۹) (۱۰) (۱۱)

[illegible]

403

[illegible]

406

[illegible]

رقم خانہ اسم	مقتول اسم	محل جرم	نوع قتل	مذکورہ
۱	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۳	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۴	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۵	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۶	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۷	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۸	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۹	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۱۰	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۱۱	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۱۲	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۱۳	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۱۴	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۱۵	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۱۶	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۱۷	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۱۸	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۱۹	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲۰	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲۱	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲۲	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲۳	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲۴	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲۵	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲۶	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲۷	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲۸	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۲۹	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی
۳۰	سید احمد علی	میدان	نقہ	سید احمد علی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

427

437

[illegible]

[illegible]

447

[illegible]

فائده احمد	مقتول احمد	نور محمد محمد	زید	احمد مشهور	معنیه اولاد محمد	تقدیر احمد	تقدیر احمد	مقتول احمد
احمد طوقه زید در وقت خود قتل شده	مقتول احمد	مقتول احمد	مقتول احمد	مقتول احمد	مقتول احمد	مقتول احمد	مقتول احمد	مقتول احمد
کوه بیکه آرمه محمد	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
آفته منه اسبیه	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
باید که تراشاده و	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
کاهید آلت	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
ارضا محمد فیمه	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
قار و دیکه مارتو	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
آفته خایو ناعد	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
احمد زید محمد	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
کراهید احمد نادر	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
مانجه احمد کشیده	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
مراد به یار محمد	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
پیل	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
سالم احمد زید	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
معدیه محمد زید	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
سینه احمد	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
محمد	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه
احمد	احمد زید محمد	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه	کوه بیکه

T.C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
YAYINLARI

- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı personeli hizmetiçi eğitimi ders notları, İstanbul, 5 Ekim - 3 Aralık 1992.- İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXXII, 409 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 1)
- Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü (Rehber). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - X, 91 s.: rnk. res. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 2)
Eser, Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Arapça olmak üzere dört dilde hazırlanmıştır.
- Fiyatı: 20.000.-TL.*
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü III. Kurumlararası Arşiv Hizmetleri Semineri ders notları, Ankara, 13 - 24 Aralık 1993. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XVII, 345 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 3)
- Binark, İsmet. Türk arşivlerinin kısa tarihçesi ve Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün faaliyetleri. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - IX, 126 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 4)
- Binark, İsmet. A Short history of the Turkish archives and the activities of the General Directorate of the State Archives. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - IX, 133 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın no. 4)
- Başbakanlık Merkez Teşkilâtı (Tarihçe ve Mevzuat). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - 2 c. (XXXII, 430; IX, 536 s.: 6 rnk. res.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın nu. 5)

Fiyatı: 600.000.-TL.

Fiyatı belirtilmemiş yayınlar, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ile kamu kurum ve kuruluşlarının arşiv personelinin hizmetiçi ve kurumlararası eğitimi; araştırma merkezleri ve üniversitelere kaynak eser olarak hazırlanmış ve mahdut sayıda basılmıştır.

OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI
YAYINLARI

- Atatürk ile ilgili arşiv belgeleri (1911-1921 tarihleri arasına ait 106 belge). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1982. - XII, 206 s. - (T.C. Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın no.1. Gn. no. 060)
- Osmanlı fermanları = Ottoman fermans. - İstanbul: Seçil Ofset, 1992. - 208 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 2)
- Osmanlı Devleti ile Kafkasya, Türkistan ve Kırım Hanlıkları arasındaki münâsebetlere dâir arşiv belgeleri (1687-1908 yılları arası). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XLVII, 240, 197 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 3)
Mevcudu kalmamıştır. *Fiyatı: 32.000.-TL.*
- Osmanlı Devleti ile Azerbaycan Türk Hanlıkları arasındaki münâsebetlere dâir arşiv belgeleri: Karabağ - Şuşa, Nahçıvan, Bakü, Gence, Şirvan, Şeki, Revan, Kuba, Hoy, I (1578-1914). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XXVIII, 427 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 4)
Mevcudu kalmamıştır. *Fiyatı: 30.000.-TL.*
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi rehberi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XXVI, 634 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 5)
Mevcudu kalmamıştır. *Fiyatı: 40.000.-TL.*
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı çalışmalarında uyulacak imlâ usûl ve esasları. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VI, 153 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 6)
- Bosna - Hersek ile ilgili arşiv belgeleri (1516 - 1919). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - XXVIII, 685 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 7)
Mevcudu kalmamıştır. *Fiyatı: 68.000.-TL.*
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi tasnif talimatnamesi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - XIII, 169 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 8)
- Osmanlı Devleti ile Azerbaycan Türk Hanlıkları arasındaki münâsebetlere dâir arşiv belgeleri: Karabağ - Şuşa, Nahçıvan, Bakü, Gence, Şirvan, Şeki, Revan, Kuba, Hoy, II (1575-1918). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XX, 483 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 9)
Mevcudu kalmamıştır. *Fiyatı: 65.000.-TL.*

- Reyhman, Jan - Ananiasz Zajaczkowski. Osmanlı - Türk diplomatikası el kitabı = Handbook of Ottoman - Turkish diplomatics / gnlş. İng. çev. Andrew S. Ehrenkreutz, çev. Mehmet Fethi Atay. - İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXIV, 257 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 10)
Fiyatı: 75.000.-TL.
- Musul - Kerkük ile ilgili arşiv belgeleri (1525-1919). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XXXVI, 734 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 11)
Fiyatı: 280.000.-TL.
- 3 numaralı mühimme defteri (966-968/1558-1560): Tıpkıbasım. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - 570 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 12. Divân-ı Hümâyûn Sicilleri dizisi; 1)
Fiyatı: 280.000.-TL.
- 3 numaralı mühimme defteri (966-968/1558-1560): Özet ve transkripsiyon. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - LIX, 816 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 12. Divân-ı Hümâyûn Sicilleri dizisi; 1)
Fiyatı: 280.000.-TL.
- 438 numaralı muhâsebe-i vilâyet-i Anadolu defteri (937/1530) I.: Kütahya, Karahisâr-i Sâhip, Sultanönü, Hamîd ve Ankara Livâları: Dizin ve tıpkıbasım. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XXII, 108, 209 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 13. Defter-i Hâkânî dizisi; 1)
Fiyatı: 160.000.-TL.
- Osmanlı belgelerinde Ermeniler (1915-1920). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1994. - XXXIX, 627 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 14)
Fiyatı: 100.000.-TL.
- Osmanlı belgelerinde Ermeniler (1915-1920). 2. bsk. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - LXXXIV, 627 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 14)
Fiyatı: 350.000.-TL.
- Hüseyin Nâzım Paşa. Ermeni olayları tarihi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1994. - 2 c. (LXIV, 463, 543 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 15)
Fiyatı: 180.000.-TL.
- Tanzimat öncesi merkez evrakının tasnif kılavuzu ve belge örnekleri. - İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XIV, 632 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 16)

- Bulgaristan'daki Osmanlı evrakı. - İstanbul: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XXIII, 230 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 17)
Fiyatı: 30.000.-TL.
- Osmanlı belgelerinde siyakat yazısı. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - IX, 285 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 18)
- Osmanlı fermanları = Ottoman fermans.- 2. bs. Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1994.- XXX, 177 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 19)
Fiyatı: 900.000.-TL.
- 438 numaralı muhâsebe-i vilâyet-i Anadolu defteri (937/1530) II.: Bolu, Kastamonu, Kengiri ve Koca-ili livâları: Dizin ve tıpkıbasım. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1994. - XIII, 171, 200 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 20. Defter-i Hâkânî dizisi; 1)
Fiyatı: 350.000.-TL.
- 5 numaralı mühimme defteri (973/1565-1566): Tıpkıbasım. - Ankara: Başbakanlık Basımevi 1994. - 704 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 21. Dîvân-ı Hümâyûn Sicilleri dizisi; 2)
Fiyatı: 450.000.-TL.
- 5 numaralı mühimme defteri (973/1565-1566): Özet ve indeks. - Ankara: Başbakanlık Basımevi 1994. - XLIX, 449 s. - (Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 21. Dîvân-ı Hümâyûn Sicilleri dizisi; 2)
Fiyatı: 400.000.-TL.
- Arşiv belgelerine göre Balkanlar'da ve Anadolu'da Yunan mezâlimi I: Balkanlar'da Yunan mezâlimi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - LIII, 685 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 22)
Fiyatı: 400.000.-TL.
- Arşiv belgelerine göre Kafkaslar'da ve Anadolu'da Ermeni mezâlimi I: 1906-1918 = Armenian violence and massacre in the Caucasus and Anatolia based on archives. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - LXIII, 642 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 23)
Fiyatı: 400.000.-TL.
- Arşiv belgelerine göre Kafkaslar'da ve Anadolu'da Ermeni mezâlimi II: 1919 = Armenian violence and massacre in the Caucasus and Anatolia based on archives. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - XI, 452 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 24)
Fiyatı: 270.000.-TL.

CUMHURİYET ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI

YAYINLARI

- Devlet Arşiv Sitesi. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1977. - 11 s.: 19 plânş.
- Arşiv ve arşivcilik bibliyografyası (Türkçe ve yabancı dillerde yayınlanmış kaynaklar) / haz. İsmet Binark. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1979. - LXXIX, 285 s. - (T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 2. Gn. no. 042)
- Binark, İsmet. Arşiv ve arşivcilik bilgileri. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1980. - XXIV, 245 s. - (T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 3. Gn. no. 049)
- Başbakanlık Devlet Arşiv Sitesi "Cumhuriyet Arşivi"nin açılışı, 29 Ekim 1988. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1989. - 16 s.: 24 plânş. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 4)
- Kurumlararası Arşivcilik ve Dokümantasyon Semineri (2 - 27 Ekim 1989: Ankara).-Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1989. - 2 c. (190; 50 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü; yayın no. 5) c. 1.: Arşiv tebliğleri, c. 2.: Dokümantasyon tebliğleri.
- Kathpalia, Yash Pal. Arşiv malzemesinin korunması ve restorasyonu / çev. Nihal Somer. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1990. - XLVII, 219 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 6)
- Benoit, Gérard - Danièle Neirinck. Endüstriyel ve tropikal ülkelerin arşiv binalarında en ekonomik korunma metod ve vasıtaları / çev. Nihal Somer. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1990. - IX, 59 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 8)
- Roper, Michael. Arşiv ve belge yönetimi ile ilgili millî standartlar rehberi - RAMP çalışması / çev. Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XIV, 87 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 9)
- Cook, Michael. Arşiv otomasyonuna giriş - bir RAMP çalışması / çev. Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XVI, 81 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 10)
- Binark, İsmet. Cumhuriyet döneminde arşiv hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yapılmış çalışmalar ve Cumhuriyet Arşivi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - 46 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 11)
- Delmas, B. Arşivler / çev. Nihal Somer. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XIV, 136 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 12)

- Rhoads, B. James. Millî enformasyon sistemlerinde arşiv ve belge yönetiminin rolü - bir RAMP çalışması / çev. Gül Atay. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - IX, 81 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 13)
- Binark, İsmet. Türk arşivlerinin kısa tarihçesi, önem ve değeri, arşiv hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yapılmış çalışmalar. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - 17 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı; yayın no. 14)
25-26 Eylül 1991 tarihlerinde Belgrad'da toplanan "Balkan Ülkeleri Millî Arşiv Direktörleri Toplantısı"na sunulan tebliğdir. Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanmıştır.
- Milletlerarası Arşiv Kongresi (12.: 6-11 Eylül 1992: Montreal). XII. Milletlerarası Arşiv Kongresi, 6-11 Eylül 1992, Montreal: Sunulan tebliğler - I.- Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VII, 45 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 15)
- Milletlerarası Arşiv Kongresi (12.: 6-11 Eylül 1992: Montreal). XII. Milletlerarası Arşiv Kongresi, 6-11 Eylül 1992, Montreal: Sunulan tebliğler - II. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - 63 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 16)
- Schellenberg, T. R. Arşiv idaresi / çev. Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - VII, 286 s.; 9 şekil. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 17)
- Clements, D. W. G. - D. L. Thomas. Arşiv belgelerinin korunması konusunda temel bilgiler - bir RAMP çalışması / çev. Neclâ Olsa.- Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XIV, 29 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 18)
- Bulgaristan'a satılan evrak ve Cumhuriyet dönemi arşiv çalışmaları. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXXV, 604 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 19)
- Macar asıllı Türk tarihçisi ve arşivist Lajos Fekete'nin arşivciliğimizdeki yeri. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XV, 221 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 20)
- Roper, Michael. Koruma ve konservasyon servisinin plânlanması, teçhizatlandırılması ve personel istihdamı - bir RAMP çalışması / çev. Neclâ İlemin, Neclâ Büyükkırcalı. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XVI, 89 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 21)

- Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı rehberi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - VIII, 13, 7 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 22)
- İstiklâl Harbi ile ilgili telgraflar. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - V, 652 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 23)

Fiyatı: 50.000.-TL.

- Lynn, M. Stuart. Muhafaza ve erişim teknolojisi: Bilgi ortamının değiştirilmesinde dijital ve dijital olmayan işlemler arasındaki münasebetler konusunda açıklamalı teknik terimler sözlüğü / çev. Neclâ İlemin, Neclâ Büyükkırcalı. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XX, 95 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 24)
- Arşivcilikle ilgili makaleler / çev. Neclâ Büyükkırcalı, Neclâ İlemin. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1995. - XI, 49 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı; yayın nu. 25)

DOKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI

YAYINLARI

- Enformasyon Bülteni (iki aylık). - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Mayıs 1989-...
İlk dört sayı "Duyuru Bülteni" adı ile yayınlanmıştır.
- Basında Körfez Savaşı sonrası gelişmeler - bibliyografik tarama - (makale, yorum ve haberler). - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1990-1991. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 1/1-16)
1-10. sayılar "Basında Körfez Bunalımı" adı ile yayınlanmıştır.
- Türkiye - Avrupa Topluluğu bibliyografyası (1957-1990) = Turkey - European Community bibliography (1957-1990). - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1990.- XLVII, 837 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 2)
- Basında dış Türkler - bibliyografya - (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1990. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1991. - XVIII, 222 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 3)
- Basında dış Türkler - bibliyografya - II (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1991. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - XVIII, 229 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı; yayın no. 4)
- Türkiye dışındaki Türkler bibliyografyası = A Bibliography of Turks out of Turkey. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1992. - 2 c. (LXV, 1379 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Dairesi Başkanlığı ; yayın no. 5)
c. 1.: Genel / Altay - Sibirya Türkleri / Batı Türkleri,
c. 2.: Doğu Avrupa Türkleri / Türkistan Türkleri.

- İç ve dış basında Karabağ olayları I - bibliyografya - (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 30 Nisan 1992. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VI, 88 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın no. 6/1)
- İç ve dış basında Karabağ olayları II - bibliyografya - (makale, yorum ve haberler): 1 Mayıs - 30 Haziran 1992. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - VII, 75 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın no. 6/2)
- Türkiye - Avrupa Topluluğu bibliyografyası II (1990-1992) = Turkey - European Community bibliography II (1990 - 1992). - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992. - XXXIII, 150 s.- (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 7)
- Bosna - Hersek bibliyografyası = Bosnia - Herzegovina bibliography. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1993. - XLVI, 410 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 8)
- Basında dış Türkler - bibliyografya - III (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1992. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XII, 506 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 9)
- Türkiye dışındaki Türk vatandaşları bibliyografyası = A Bibliography of Turkish citizens out of Turkey. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1993. - XXXIX, 187 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 10)
- Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı rehberi. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - III, 6, 7 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 11)
- Irak Türkleri bibliyografyası = A Bibliography of Iraqi Turks. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - LXVII, 426 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 12)

Fiyatı: 40.000.-TL.

- Basında dış Türkler - bibliyografya - IV (makale, yorum ve haberler): 1 Ocak - 31 Aralık 1993. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1994. - XX, 482 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 13)
- Arşivcilik bibliyografyası (Türkçe ve yabancı dillerde yayınlanmış kaynaklar) 1979-1994 = A Bibliography on archival studies (Includes Turkish and foreign sources) 1979-1994. - Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1995. - 3 c. (CCVII, 1529 s.). - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 14)

Fiyatı: 1.400.000.-TL.

- Çevre bibliyografyası. - Ankara: Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1995. - LIX, 258 s. - (T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Dokümantasyon Daire Başkanlığı; yayın nu. 15)